

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای کسرس و برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

سیاست گذاری اجتماعی

Social policy making

مقطع کارشناسی پیوسته

گروه علوم اجتماعی
پیشادوی دانشگاه علامه طباطبائی

پایه

نام رشته: سیاست‌گذاری اجتماعی	عنوان گرایش: -
گروه: علوم اجتماعی	دوره تحصیلی: کارشناسی پیوسته
کارگروه تخصصی: علوم اجتماعی	نوع مصوبه: تدوین
پیشنهادی: دانشگاه علامه طباطبائی	تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۳/۰۲

برنامه درسی تدوین شده دوره کارشناسی پیوسته رشته سیاست‌گذاری اجتماعی توسط دانشگاه علامه طباطبائی پیشنهاد گردید و در جلسه ۱۸۸ تاریخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۷ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی و همچنین در جلسه شماره ۹۴۳ تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۲ شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب برنامه درسی یاد شده وارد دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی کشور پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

ماده سه- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن نیاز به بازنگری دارد.

دکتر علی خاکی صدیق
دبیر شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

دکتر محمدرضا آهنجیان
دبیر کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته
سیاستگذاری اجتماعی
(Social Policy)

دوره کارشناسی

حاصل تجميع گرايش هاى «برنامه ريزى اجتماعى» و «تعاون و رفاه اجتماعى»

تاييد نهايى برنامه در جلسه شماره ۷۷ كار گروه تخصصى علوم اجتماعى

مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۰

تاريخ برگزارى همایش تخصصى: ۱۳۹۹/۰۴/۰۴

مصوب جلسه شماره ۱۸۸ شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی

مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۷

فهرست مطالب

فصل اول: مشخصات کلی برنامه درسی.....	۵
فصل دوم: برنامه و جدول دروس دوره کارشناسی سیاست‌گذاری اجتماعی.....	۱۸
فصل سوم: شرح دروس و سرفصل.....	۲۸
سرفصل دروس پایه.....	۲۹
سرفصل دروس تخصصی.....	۵۵
سرفصل دروس اختیاری: خوشه رفاه اجتماعی.....	۱۹۱
سرفصل دروس اختیاری: خوشه تعاون.....	۲۴۲
پیوست.....	۲۸۵

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

رشته: سیاست گذاری اجتماعی گرایش: (دو خوشه)	عنوان برنامه به انگلیسی: Social Policy	عنوان برنامه به فارسی: سیاست گذاری اجتماعی
گروه تحصیلی: علوم اجتماعی	دکتری ☐ کارشناسی ارشد ☐	دوره (مقطع): کارشناسی ☒
تاریخ تأسیس: ۱۳۹۹/۰۹/۱۹ تاریخ آخرین بازنگری:	بازنگری (تحولی) ☐	نوع برنامه: تاسیسی (تدوینی) ☒

حاصل تجمیع گرایش های «برنامه ریزی اجتماعی» و «تعاون و رفاه اجتماعی»

الف) مقدمه:

یکی از اهداف عمده نظام جمهوری اسلامی تعالی و پیشرفت اجتماعی و فرهنگی جامعه است. اما پیشرفته جامعه و حل مسائل و مشکلات اجتماعی و فرهنگی نیازمند سیاست گذاری کلان از سوی حکومت ها هست. در طول تاریخ کشورهای مختلف دنیا با سعی و خطا و دانش اجتماعی موجود سیاست های گوناگونی برای پیشرفت و بهبود مسائل اجتماعی طراحی و پیاده سازی نموده اند. پس از تلاش های فراوان و انباشت تجارب در این زمینه، بشر به این نتیجه رسید که سیاست گذاری برای پیشرفت و حل مسائل اجتماعی باید به طور سامان مند و دانشگاهی آموزش داده شده و نیروی تخصصی در این زمینه تربیت شود.

«سیاست گذاری اجتماعی» شاخه ای کاربردی است که چگونگی مواجهه جوامع بشری با مسائل و موضوعات اجتماعی در راستای بهبود آن ها و تلاش برای رشد و پیشرفت را مورد تحلیل قرار می دهد. شیوه های تدوین، ارزیابی و اصلاح سیاست های اجتماعی، به ویژه در سطوح کلان، بر پایه نظریه ها و داده های علمی، موضوع اصلی این رشته است. دانشجویان، شیوه های سیاست گذاری را در حوزه هایی چون آموزش، بهداشت، مسکن، مسائل قومی، امنیت اجتماعی، جرم و جنایت، جمعیت، خانواده و... می آموزند و در این راه که نیازمند دانشی بین رشته ای است، از رشته های گوناگونی چون اقتصاد، جامعه شناسی، روانشناسی، تاریخ، فلسفه و علوم سیاسی بهره برده می شود.

ب) اهداف:

اهمیت رشته سیاست گذاری اجتماعی در آن است که کاملاً ویژگی کاربردی داشته و هدف آن ایجاد توانمندی در ارائه راهکارهای عملی برای مسائل واقعی در دانشجویان است. فی الواقع اگر مأموریت رشته جامعه شناسی شناخت

جامعه و به یک تعبیر آناتومی جامعه است، وظیفه رشته سیاست‌گذاری اجتماعی، بهبود جامعه و در مقام مقایسه پزشکی جامعه است.

با تربیت نیروی انسانی و ایجاد بدنه متخصص در زمینه سیاست‌گذاری اجتماعی، می‌توان امیدوار بود که سازمان‌ها و نهادهای متولی امور اجتماعی کشور با بهره‌برداری از دانش و مهارت‌های کاربردی این بدنه متخصص، بتواند گامی اساسی در جهت حل معضلات اجتماعی کشور بردارد.

پ) اهمیت و ضرورت:

چند مطلب تأسیس رشته سیاست‌گذاری اجتماعی را ضروری می‌سازد:

۱. مردم ایران، به‌ویژه در یک قرن اخیر تلاش‌های فراوانی برای رشد و پیشرفت نموده‌اند؛ متخصصان و دانشمندان شناخته‌شده و گمنام بسیاری در جای‌جای این کشور عمر خود را صرف توسعه این کشور کردند؛ که این موضوع نشان از زنده و پویا بودن جامعه ایران و خواهان پیشرفت بودن اوست. از این‌رو رشد و پیشرفت همواره وجهه همت مسئولان نظام بوده که خود را در اصول مختلف قانون اساسی، بیانیه گام دوم انقلاب، الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت، چشم‌انداز بیست‌ساله و برنامه‌های گوناگون پنج‌ساله توسعه است. اما تحقق رشد و پیشرفت نیازمند در نظر گرفتن ابعاد اجتماعی و فرهنگی آن است. این ابعاد بر سه دسته هستند: (۱) فراهم نمودن زیرساخت‌های فرهنگی و اجتماعی پیشرفت (۲) پیشگیری و کاهش پیامدهای منفی فرهنگی و اجتماعی مداخلات مربوط به پیشرفت (۳) پیشرفت در خود زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی.
۲. مسائل مختلف اجتماعی و فرهنگی موجود در جامعه که باوجود تلاش‌های بسیار مسؤولین و دانشگاهیان هنوز حل‌نشده باقی مانده‌اند. از جمله این مسائل می‌توان به جرم، بی‌کاری، اعتیاد، گسترش بی‌اعتمادی، فساد مالی و اداری و... اشاره کرد.
۳. تحولات پرشتاب جهانی، گسترش فضای مجازی و ارتباطات بین‌المللی، مسائل فرهنگی و اجتماعی دیگری را به جامعه ما افزوده است. در هم‌گره خوردن مسائل داخلی و بین‌المللی به پیچیدگی مسائل اجتماعی افزوده است.
۴. باوجود ضرورت پرداختن به ابعاد سه‌گانه اجتماعی و فرهنگی پیشرفت و نیز مسائل اجتماعی و فرهنگی ذکرشده، دانش علوم اجتماعی موجود دانشگاه‌های کشور بیش‌تر به تحلیل و تبیین مسائل می‌پردازد. زیرا ماهیت رشته‌های موجود مانند جامعه‌شناسی، مردم‌شناسی، مطالعات فرهنگی و ... مبتنی بر شناخت و تحلیل است. اما کشور نیازمند رشته‌هایی که دانش آن‌ها ماهیت تجویزی داشته باشد. در مقام مقایسه دسته اول فیزیولوژی جامعه و دسته دوم پزشکی جامعه هستند. هیچ متخصصی نمی‌تواند با دانش فیزیولوژی، به درمان جامعه بپردازد. از جمله رشته‌هایی که ماهیت تجویزی دارند، رشته سیاست‌گذاری اجتماعی است.
۵. اما متأسفانه حوزه دانشگاهی سیاست اجتماعی که ماهیتاً حوزه‌ای میان‌رشته‌ای به شمار می‌رود، در کشور ما حوزه‌ای نسبتاً نوپا و کم‌تر شناخته‌شده است. شاهد این مدعا را می‌توان در موارد زیر جستجو کرد: دایره

نبودن رشته سیاست‌گذاری اجتماعی در دانشگاه‌های کشور، عدم انتشار نشریه علمی- پژوهشی معتبر در این حوزه، نبود یا حداقل کمبود متخصصانی که رشته تحصیلی تخصصی آنان سیاست‌گذاری اجتماعی باشد و فراتر نرفتن تعداد کتب (عمدتاً ترجمه‌ای) منتشرشده در این زمینه از شمار انگشتان دست. این در حالی است که سابقه این رشته در سطح جهانی و به‌ویژه در کشورهای پیشرفته حداقل به نیم‌قرن می‌رسد و لذا ذخیره‌ای نسبتاً قوی و غنی در این زمینه موجود است. روند رشد حوزه دانشگاهی سیاست‌گذاری اجتماعی به‌طور خاص در سه دهه گذشته شتاب فزاینده‌ای به خود گرفته است. جلوه این بالندگی را می‌توان در شمار فزاینده پژوهشگران، مؤسسات پژوهشی، مجلات علمی و رشته‌های دانشگاهی مشاهده کرد که در عرصه‌های مختلف زیرمجموعه این حوزه علمی و دانشگاهی فعال هستند.

بنابراین می‌توان با تأسیس رشته سیاست‌گذاری اجتماعی، از یک‌سو ظرفیت علوم اجتماعی کشور را به‌سوی تحقق ابعاد سه‌گانه فرهنگی اجتماعی پیشرفت سوق داد و از سوی دیگر با بهره‌گیری از دانش و تجربه داخلی و خارجی، متخصصین علوم اجتماعی را به دانش ابزارهای حل مسائل اجتماعی مجهز نموده و موجب تسریع در روند بهبود آن‌ها شد.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی دوره:

جمع واحدهای درسی	نوع واحدهای درسی					دوره تحصیلی
	رساله پایان‌نامه/ پروژه	اختیاری	تخصصی	پایه	عمومی	
۱۴۰	۰	۲۰	۷۸	۲۰	۲۲	کارشناسی پیوسته

این رشته در دو خوشه «تعاون» و «رفاه اجتماعی» ارایه می‌شود که تفاوت آنها در درس‌های اختیاری است. البته دانشگاه‌ها می‌توانند برحسب ظرفیت‌های علمی، خوشه‌های جدیدی نیز پیشنهاد و اجرا نمایند.

ث) معیارهای تدوین برنامه:

ث-۱) تعالیم اسلامی:

اسلام در همه ابعاد سیاست‌گذاری اجتماعی، رفاه اجتماعی و تعاون سخن برای گفتن دارد؛ نذر، وقف، خمس، زکات، تکافل، فقر، فساد، تبعیض و ... برخی از سرفصل‌های مربوط به سیاست‌گذاری اجتماعی، در اسلام هستند.

لذا می‌توان گفت اسلام برای همه حوزه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی از جمله بهداشت، مسکن، آموزش و ... صاحب اندیشه و راهبرد است. بنابراین تلاش شده، در سرفصل همه درس‌ها، در حد منابع موجود و در دسترس، دیدگاه اسلام گنجانده شود. به‌همین دلیل واژه اسلام ۱۵۶ بار در متن برنامه تکرار شده است. همچنین سیاست‌گذاری خاص جوامع مسلمان نیز در این برنامه مدنظر بوده است؛ واژه مسلمان ۳۶ بار در متن برنامه تکرار شده است.

درس‌هایی که دیدگاه اسلام در آن‌ها در نظر گرفته شده است، شامل درس‌های ذیل است:

عنوان درس	سرفصل/منبع مربوطه
مبانی رفاه اجتماعی	• رفاه اجتماعی در اسلام و تمدن اسلامی
نظریه‌های جامعه‌شناسی (۱)	• بازخوانی سنت‌های تاریخی اندیشه‌ی اجتماعی در جهان اسلام در راستای تدوین پارادایم‌های جدید جامعه‌شناسی (با تأکید بر آثار فارابی و ابن‌خلدون)
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۱)؛ مکاتب و نظریه‌ها	• مکاتب برآمده از اسلام
سیاست‌گذاری خانواده	• سیاست‌های تقویت نهاد خانواده در تمدن اسلامی
سیاست‌گذاری اجتماعی و مسائل اجتماعی در ایران	• مسائل اجتماعی از دیدگاه اسلام
بیمه‌های اجتماعی	• تأمین اجتماعی از دیدگاه اسلام
روانشناسی اجتماعی	• بررسی رویکردهای بومی در روان‌شناسی اجتماعی ایرانیان با رجوع به آثار و اندیشه‌های حکمی فرهنگ اسلامی - ایرانی (با تأکید بر آثار مولانا، حافظ و ابوریحان بیرونی)
جامعه‌شناسی اقتصادی	• میرمعزی سیدحسین (۱۳۹۰) نظام اقتصادی اسلام، مبانی، اهداف، اصول راهبردی و اخلاق. سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران.
مبانی، اصول و اندیشه‌های تعاونی	• ماهیت و تأکید بر همکاری و تعاون در اسلام • تعاون و فرهنگ ارزش‌های اسلامی • اصول تعاونی در رابطه با قانون اساسی و نظام اقتصاد اسلامی
اصول حسابداری	• اصول و موازین اسلامی در حسابداری
سیر تحول تعاونی‌ها در ایران و جهان	• یوسفی، احمدعلی (۱۳۹۴) اقتصاد تعاونی از منظر اسلام. سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی تهران.
سازمان‌دهی و مدیریت تعاونی‌ها	• انگیزش از منظر اسلام • نبوی، محمدحسن، (۱۳۸۲)، مدیریت اسلامی، قم، انتشارات بوستان کتاب قم، چاپ هفتم.

همچنین در درس‌هایی خاص، دیدگاه اسلام، قرآن و سنت پیامبر و ائمه اطهار علیهم‌السلام و نیز آراء اندیشمندان مسلمان و نیز سیاست‌گذاری در جوامع مسلمان گنجانده شده است که فهرست آن‌ها به‌قرار ذیل است و به‌طور طبیعی سرفصل‌ها و منابع آن‌ها به‌طور خاص بر مبنای اسلامی یا جوامع مسلمان پایه‌ریزی شده است:

۱. سیاست اجتماعی در اسلام
۲. سیاست‌گذاری اجتماعی جوامع مسلمان
۳. اندیشه‌های رفاهی متفکران مسلمان
۴. فرهنگ اسلامی و تعاون

ث-۲) رویکرد بومی:

برنامه درسی «سیاست‌گذاری اجتماعی» برای کشور ایران و دانشجویان ایرانی نوشته شده است. جامعه ایرانی خود را در سه بخش، به‌عنوان مبنای نگارش این برنامه، منعکس می‌سازد:

۱. اصول، ارزش‌ها و هنجارهای اسلامی-ایرانی جامعه ایرانی به‌عنوان بافتی که سیاست‌گذاری اجتماعی در آن تدوین و اجرا می‌شود و تحت تأثیر آن قرار دارد.
  ۲. قوانین بالادستی به‌ویژه قانون اساسی جمهوری اسلامی (به‌طور خاص اصول نوزدهم تا چهل و دوم (حقوق ملت)، اصول سوم، دهم، چهل و سوم، چهل و چهارم، چهل و ششم، چهل و هشتم و چهل و نهم) و سیاست‌های کلی جمهوری اسلامی در زمینه‌های جمعیت، اقتصاد مقاومتی، مسکن، اشتغال و ... و نقشه جامع علمی کشور، به‌عنوان مبنای تدوین قوانین و مقررات در کشور برای سیاست‌گذاری اجتماعی می‌باشند.
  ۳. معضلات و مشکلات فعلی جامعه ایرانی؛ زیرا هدف تدوین رشته سیاست‌گذاری حل مشکلات و مسائل و عبور از موانع برای رسیدن به مطلوب ترسیم شده در آرمان‌های انقلاب اسلامی که برآمده از اسلام ناب محمدی (ص) است. بدون شناخت وضعیت موجود نمی‌توان به‌سوی آن مطلوب حرکت نمود.
- این سه رکن یعنی فرهنگ، وضعیت موجود و مطلوب جامعه ایرانی در جای‌جای سرفصل درس‌ها منعکس شده و گنجانده شده است و اختصاص به یک درس خاص ندارد. لذا تلاش شده در سرفصل درس‌ها موضوعات و مسائل مربوط به کشور ایران، تاریخچه ایران، قوانین و مقررات ایران و سیاست‌گذاری در ایران گنجانده شوند. واژه ایران در مجموع به تعداد ۳۰۳ مرتبه تکرار شده است. به‌عنوان نمونه در درس‌های ذیل این موارد گنجانده شده است:

عنوان درس	سرفصل مربوطه
مبنای رفاه اجتماعی	• تاریخچه و شرایط پدیدار شدن رفاه اجتماعی در ایران و جهان
	• قوانین و مقررات عمده در حوزه رفاه اجتماعی در ایران
	• آشنایی با سازمان‌های دولتی و غیردولتی رفاهی در ایران و جهان

<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با تاریخچه سیاست‌گذاری اجتماعی در ایران 	<p>مبانی سیاست‌گذاری اجتماعی (۱)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • بررسی انتقادی دستاوردهای نظری و بینش تاریخی جامعه‌شناسان کلاسیک با توجه به مواد و مصالح تاریخی و اجتماعی ایران 	<p>نظریه‌های جامعه‌شناسی (۱)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • تاریخچه برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی در ایران و جهان • آسیب‌شناسی برنامه‌های موجود در کشور ایران 	<p>برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی و عملیاتی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • تاریخچه ارزیابی در ایران • ارزیابی برنامه‌ها و سیاست‌های رفاهی در ایران 	<p>پایش و ارزیابی برنامه‌های اجتماعی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • بودجه‌بندی در ایران 	<p>بودجه‌ریزی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • جایگاه خانواده، ایل و طایفه در فرهنگ ایرانی • تاریخچه خانواده و تحولات آن در ایران • شرایط اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی ایران معاصر و تأثیر آن بر خانواده • تأثیر انواع سیاست‌های کلان مانند سیاست‌های اقتصادی، مسکن و شهرنشینی بر تغییرات خانواده در ایران • تأثیر تحولات رسانه و فناوری بر خانواده ایرانی • تأثیر تحولات اقتصادی (حرکت از اقتصاد کشاورزی به اقتصاد صنعتی و خدمات) بر خانواده ایرانی • سیاست‌های خانواده در ایران (قبل و بعد از انقلاب اسلامی) 	<p>سیاست‌گذاری خانواده</p>
<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با تاریخچه سیاست‌گذاری فقر و نابرابری در ایران • شناخت جایگاه ایران به لحاظ وضعیت شاخص‌های اساسی در حوزه نابرابری اجتماعی و فقر • بررسی جغرافیای فقر در جهان و ایران • بررسی و ارزیابی سیاست‌های فقرزدایی در ایران 	<p>سیاست‌گذاری فقرزدایی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • نظام‌های سلامت در ایران و کشورهای دیگر • سیاست‌های بهداشت و درمان ایران • سازمان‌های ملی: کنشگران اصلی حوزه سلامت در ایران 	<p>سیاست‌گذاری بهداشت و سلامت</p>
<ul style="list-style-type: none"> • تاریخچه آموزش در ایران (آموزش عمومی و عالی) • دوره بندی تاریخی سیاست‌های آموزش در ایران • مروری بر سیاست‌های آموزشی در ایران • نقد سیاست‌های آموزشی در ایران از منظر پارامترهای رفاه اجتماعی 	<p>سیاست‌گذاری آموزش</p>
<ul style="list-style-type: none"> • تحولات نظام سیاست‌گذاری جرم در ایران و اصول حاکم بر آن • بررسی آماری میزان جرم در ایران و جهان (تصویر جرم و جغرافیای آن) • تحولات سیاست‌گذاری جرم کودکان و نوجوانان در ایران و جهان • اسناد قانونی، رویه‌های قضایی، رویکردهای نظری • آینده سیاست‌گذاری جرم در ایران و جهان • آینده سیاست‌گذاری جرم کودکان و نوجوانان در ایران و جهان • آسیب‌شناسی سیاست‌گذاری جرم در ایران 	<p>سیاست‌گذاری جرم</p>

<ul style="list-style-type: none"> سیاست‌های اشتغال در ایران روند اشتغال و بیکاری در ایران اشتغال شهری و روستایی در ایران 	<ul style="list-style-type: none"> سیاست‌گذاری اشتغال
<ul style="list-style-type: none"> نظام ملکی و نظام استیجاری مسکن در ایران تولیدکنندگان مسکن در ایران بحران مسکن در ایران گونه‌شناسی مسکن اجتماعی در جهان و ایران برنامه تأمین مسکن اجتماعی، استیجاری، و پایدار در ایران استفاده از رویکردهای نظری برای تحلیل و طرح‌ریزی وضعیت مطلوب مسکن در ایران معاصر 	<ul style="list-style-type: none"> سیاست‌گذاری مسکن
<ul style="list-style-type: none"> سیاست‌های آموزشی در ایران سیاست‌های سلامت در ایران سیاست‌های سلامت روان جوانان در ایران انواع رویکردهای قضایی در ایران مسائل دنیای مدرن در کودکان و نوجوانان ایرانی و چگونگی مواجهه با آن 	<ul style="list-style-type: none"> سیاست‌گذاری اجتماعی کودکان و جوانان
<ul style="list-style-type: none"> مرور تاریخچه سیاست‌گذاری اجتماعی-قومیتی در ایران مناقشات سیاست‌گذاری اجتماعی و قومیت در ایران مناقشات و چالش‌های سیاست‌گذاری اجتماعی در ایران (هویت قومی، مذهب، زبان، تعلق مکانی اقوام، پراکندگی جغرافیایی قوم، مرزنشینی، پراکندگی قومیتی در کشورهای همسایه و ...) 	<ul style="list-style-type: none"> سیاست‌گذاری اجتماعی و قومیت
<ul style="list-style-type: none"> تعاریف و انواع شرکت‌های تعاونی خدمات بهداشت و درمان در ایران و جهان تاریخچه تعاونی‌های آموزشگاهی در جهان و ایران 	<ul style="list-style-type: none"> سیاست‌گذاری اجتماعی و تعاون
<ul style="list-style-type: none"> تاریخچه مباحث جمعیت در ایران و جهان توزیع جغرافیایی جمعیت و اندازه و رشد آن در ایران منابع داده‌های جمعیتی در ایران و آمارهای حیاتی جمعیت شناخت وضعیت تغذیه گروه‌های مختلف جمعیتی در ایران و جهان جوان‌سازی جمعیت ایران: راهکارها و الزامات سیاستی سیاست تنظیم خانواده و آینده جمعیت ایران 	<ul style="list-style-type: none"> سیاست‌گذاری جمعیت و رفاه
<ul style="list-style-type: none"> معرفی جداول فصل مربوط به حساب‌های ملی در سالنامه آماری کل کشور، مرکز آمار ایران (یا بانک مرکزی ایران) برای یک یا چند سال منتخب ارائه آمار و نمودار تورم در ایران ارائه آمار بیکاری در ایران ارائه آمار سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران ارائه آمار مربوط به انواع پول در اقتصاد ایران 	<ul style="list-style-type: none"> اقتصاد کلان
<ul style="list-style-type: none"> ساختارهای اقتصاد اجتماعی در ایران (وقف، مساجد، خیریه‌ها، نذورات و صندوق‌های خانوادگی) 	<ul style="list-style-type: none"> اقتصاد اجتماعی
<ul style="list-style-type: none"> اسناد سیاستی و سلسله‌مراتب سازمانی مدیریت بحران در ایران اثر بحران‌ها بر سیاست‌گذاری‌های اجتماعی: ایران 	<ul style="list-style-type: none"> سیاست اجتماعی و بحران‌ها

<ul style="list-style-type: none"> سیاست‌گذاری‌های اجتماعی و بحران‌های ناشی از آن : ایران: سیاست‌های خصوصی‌سازی و تعدیل اقتصادی سیاست‌های جمعیتی و ... 	
<ul style="list-style-type: none"> تأثیرات جهانی شدن بر ایران فرهنگ ، هویت، قومیت ایرانی حاکمیت ملی ایران توسعه اقتصادی اجتماعی و سیاسی ایران 	<ul style="list-style-type: none"> جهانی شدن و سیاست‌گذاری اجتماعی
<ul style="list-style-type: none"> زمینه‌های تاریخی صنعت در ایران وضعیت صنعت پیش از پهلوی وضعیت صنعت در ایران دوره پهلوی وضعیت صنعت در ایران پس از انقلاب اسلامی موانع درونی و بیرونی صنعتی شدن ایران 	<ul style="list-style-type: none"> سیاست‌گذاری اجتماعی و فناوری
<ul style="list-style-type: none"> تاریخچه رسانه در ایران و جهان اینترنت و گستردگی آن در مناطق شهری و روستایی ایران 	<ul style="list-style-type: none"> سیاست‌گذاری اجتماعی، رسانه‌ها و فضای مجازی
<ul style="list-style-type: none"> مسائل اصلی در مدیریت و سازمان‌دهی رفاهی با تأکید بر ایران تاریخچه روندها و رویکردهای مدیریتی رفاه در ایران 	<ul style="list-style-type: none"> سازمان‌دهی و مدیریت نهادهای رفاهی
<ul style="list-style-type: none"> تاریخچه مفهوم مساعدت‌های اجتماعی در جهان و ایران انواع برنامه‌های مساعدت اجتماعی در ایران سازمان‌های متولی برنامه‌های مساعدت اجتماعی در ایران کمیته امداد امام خمینی(ره) سازمان بهزیستی بنیادها چالش‌ها و موانع اجرایی برنامه‌های مساعدت اجتماعی در ایران 	<ul style="list-style-type: none"> مساعدت‌های اجتماعی
<ul style="list-style-type: none"> نظام تأمین اجتماعی در ایران تاریخچه شکل‌گیری نظام تأمین اجتماعی در ایران تحولات تأمین اجتماعی در ایران ساختار تأمین اجتماعی در ایران آشنایی با مزایا و بیمه‌های اجتماعی در ایران آشنایی با صندوق‌های ارائه‌کننده بیمه‌های اجتماعی در ایران چالش‌های پیش روی نظام بیمه‌های اجتماعی در ایران 	<ul style="list-style-type: none"> بیمه‌های اجتماعی
<ul style="list-style-type: none"> بررسی سابقه تاریخی قوانین و مقررات حقوق رفاه اجتماعی در ایران بررسی نظام رفاهی ایران از منظر مبانی قانونی و حقوقی حقوق رفاه و نظام تأمین اجتماعی در ایران (قوانین بیمه‌ای، قوانین حمایتی، قوانین امدادی) بررسی قوانین رفاه اجتماعی ایران در حوزه‌های رفاهی (مسکن، آموزش، سلامت، و ...): 	<ul style="list-style-type: none"> حقوق رفاه اجتماعی

<ul style="list-style-type: none"> • قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران 	
<ul style="list-style-type: none"> • تحولات تاریخی مددکاری اجتماعی در جهان و ایران 	<p>مبانی مددکاری اجتماعی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • برنامه‌های مراقبت اجتماعی در ایران • مسائل و مشکلات برنامه‌های مراقبت اجتماعی در ایران 	<p>سیاست اجتماعی و مراقبت اجتماعی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • سیاست فرهنگی در ایران معاصر • چالش‌های سیاست فرهنگی در ایران • سطوح سیاست فرهنگی در ایران 	<p>سیاست‌گذاری فرهنگی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • بررسی رویکردهای بومی در روان‌شناسی اجتماعی ایرانیان با رجوع به آثار و اندیشه‌های حکمی فرهنگ اسلامی-ایرانی (با تأکید بر آثار مولانا، حافظ و ابوریحان بیرونی) • بازخوانی انتقادی سنت مطالعاتی خلیفات ایرانیان (با تأکید بر آراء جمال‌زاده، نراقی، چلبی) • روان‌شناسی اجتماعی آرزوها و آرمان‌های جمعی و کنش‌های مرتبط با آن با تأکید بر تحلیل انقلاب اسلامی ایران • روان‌شناسی اجتماعی رابطه‌ی ناکامی و پرخاشگری با تأکید بر تحلیل شورش‌های جمعی در ایران معاصر 	<p>روانشناسی اجتماعی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • بررسی مفهوم کارآفرینی و رابطه کارآفرینی با اقتصاد و جامعه‌شناسی و ترسیم خاستگاه‌های اجتماعی کارآفرینی با بیان شواهد تجربی در ایران 	<p>جامعه‌شناسی اقتصادی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • اقتصاد سیاسی ایران در دوره معاصر 	<p>اقتصاد سیاسی در سیاست‌گذاری اجتماعی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با سیستم‌های مالی تعاونی‌ها • سیستم‌های مالی تعاونی‌ها ایران • سیستم‌های مالی تعاونی‌ها در جهان • مطالعه موردی: بررسی امور مالی چند شرکت تعاونی بزرگ و موفق در ایران و جهان 	<p>امور مالی تعاونی‌ها</p>
<ul style="list-style-type: none"> • سیر تاریخی تشکیل تعاونی‌ها در ایران • ویژگی‌های تعاونی‌های مدرن در ایران • تحولات قانونی مربوط به تعاون در ایران • انواع تعاونی‌ها در ایران (تعاونی روستایی، مصرف، مرزنشینان، مسکن..) 	<p>سیر تحول تعاونی‌ها در ایران و جهان</p>
<ul style="list-style-type: none"> • انواع گونه‌های یاریگری در ایران و جهان • بررسی نمونه‌های موفق تعاونی‌ها در ایران و جهان 	<p>انواع و کارکرد تعاونی‌ها</p>
<ul style="list-style-type: none"> • مروری بر تجارب سیاست‌گذاری بخش تعاون • تجارب سیاست‌گذاری بخش تعاون در ایران • مروری بر تاریخ سیاست‌گذاری بخش تعاون در ایران 	<p>سیاست‌گذاری بخش تعاون</p>

همچنین شرایط و مسائل خاص جامعه ایرانی، در درس‌های جداگانه‌ای در نظر گرفته شده است. از جمله:

۱. سیاست‌گذاری اجتماعی و مسائل اجتماعی در ایران
۲. اقتصاد ایران
۳. تحلیل برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی ایران

ث-۳) روزآمدی:

رشته سیاست‌گذاری اجتماعی در دانشگاه‌های مختلف دنیا ارائه می‌شود. در تدوین سرفصل هر یک از درس‌ها تلاش شد حتی‌الامکان از برنامه‌های حداقل پنج دانشگاه معتبر خارجی بهره گرفته شود. به‌عنوان مثال برای تدوین سرفصل درس «تغییرات اجتماعی و سیاست‌گذاری اجتماعی» از برنامه دانشگاه‌های ذیل استفاده شد:

- Harvard University
- University College Dublin
- University of Houston
- University of Texas at Austin
- The Australian National University (ANU)
- Union Institute & University
- University of Turin

فهرست مربوط به دانشگاه‌های بهره‌برده شده در تعدادی از درس‌ها در پیوست آمده است.

در منابع مربوط به هر یک از درس‌ها، اعم از داخلی و خارجی، حتی‌الامکان و حسب ضرورت از به‌روزترین کتاب‌ها و مقالات بهره گرفته شده است.

همچنین با توجه به آن‌که سیاست‌گذاری اجتماعی، بین‌رشته‌ای محسوب می‌شود و دارای درس‌هایی از طیف وسیع شاخه‌های علمی گوناگون است، لذا تلاش شد تا از صاحب‌نظران و متخصصان در هر حوزه بهره گرفته شود.

ث-۴) کارآمدی:

سیاست‌گذاری اجتماعی، اساساً به معنای دانش استفاده از علوم اجتماعی و علوم انسانی برای حل معضلات اجتماعی است. هدف اصلی تأسیس رشته سیاست‌گذاری اجتماعی، تلاش برای بیشتر کاربردی کردن علوم اجتماعی است. غایت این رشته آن است که دانشجویان بتوانند برای مسائل مختلف کشور قادر به ارائه راه‌حل گردند. لذا در تدوین سرفصل درس‌ها حتی‌الامکان سعی شده تا موارد ذیل مدنظر قرار گیرند:

۱. در حوزه‌های گوناگون سیاست‌گذاری مانند اشتغال، مسکن و ... بر شناخت راهبردهای رسیدن از وضع موجود به وضع مطلوب تأکید شده است.

۲. راهبردهای موجود در جهان در هر یک از این حوزه‌ها، از نظر تناسب با وضعیت کشور ایران، مورد بررسی و نقد قرار می‌گیرند.
۳. تأکید بر تقویت بنیه علمی دانشجویان در زمینه روش‌های تحقیق حوزه سیاست‌پژوهی با گنجاندن ۸ واحد درس‌های مختلف روش تحقیق مشتمل بر الف) روش تحقیق در سیاست‌گذاری اجتماعی؛ روش‌های کمی ب) روش تحقیق در سیاست‌گذاری اجتماعی؛ روش‌های کیفی ج) پایش و ارزیابی برنامه‌های اجتماعی د) برنامه‌ریزی راهبردی و عملیاتی
۴. توجه به ابعاد مختلف سیاست‌گذاری اجتماعی از جمله اقتصادی، حقوقی، مدیریتی و ... با گنجاندن درس‌های مربوطه مانند اقتصاد کلان، سازمان‌دهی و مدیریت نهادهای رفاهی و حقوق رفاه اجتماعی.
۵. توجه به بعد عملی رشته سیاست‌گذاری و حضور میدانی در نهادهای مرتبط با گنجاندن دو درس کارورزی در خوشه تعاون و دو درس کارورزی در خوشه رفاه اجتماعی.

ج) نقش، توانائی و شایستگی دانش‌آموختگان:

یکی از امتیازات اساسی رشته سیاست‌گذاری اجتماعی بازار کار گسترده و متنوع آن است. به‌طور کلی، فارغ‌التحصیلان رشته سیاست‌گذاری اجتماعی، در هر سازمان و نهادی که فعالیت‌هایش به‌نوعی با مسائل اجتماعی مربوط می‌شود، قادر به فعالیت و خدمت می‌باشند. هدف اصلی رشته سیاست‌گذاری اجتماعی، تربیت دانش-آموختگانی است که توانایی حل مسائل اجتماعی و ارتقای سطح زندگی اجتماعی را داشته باشند. این دانش-آموختگان می‌توانند در سطوح پژوهشی، کارشناسی و مدیریتی سازمان‌های مربوطه به این مسائل بپردازند. موضوعات و مسائل اجتماعی که متخصصین سیاست‌گذاری اجتماعی به آن‌ها می‌پردازند به دو دسته تقسیم می‌شوند:

الف) مسائلی که ذاتاً اجتماعی هستند و ریشه در معضلات اجتماعی دارند. مانند جرم، اعتیاد، کاهش اعتماد عمومی و ... نهادها و سازمان‌هایی چون وزارت کشور، شورای عالی انقلاب فرهنگی، ستاد مبارزه با مواد مخدر و مانند متولی حل این مسائل هستند و دانش‌آموخته سیاست‌گذاری اجتماعی به‌عنوان پژوهش‌گر یا کارشناس می‌تواند با این نهادها همکاری نماید.

ب) مسائل اجتماعی که مربوط به اقدامات در سایر حوزه‌ها مانند صنعت و اقتصاد می‌باشند. دایره سازمان‌های مربوط به این حوزه‌ها بسیار وسیع است و فارغ‌التحصیل سیاست‌گذاری اجتماعی می‌تواند با وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت اقتصاد و مانند آن همکاری نماید تا برای معضلات اجتماعی برآمده از پروژه‌های اقتصادی راهکارهای مناسب را ارائه نماید.

درمجموع سازمان‌های ذیل می‌توانند محل اشتغال دانش‌آموختگان سیاست‌گذاری اجتماعی باشند:

وزارت کشور/ دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی/ ستاد مبارزه با مواد مخدر/ وزارت کار، رفاه و امور اجتماعی/
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری/ وزارت آموزش و پرورش وزارت مسکن و شهرسازی/ وزارت صنعت، معدن و تجارت/
وزارت جهاد کشاورزی/ وزارت امور اقتصادی و دارایی/ مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی/ وزارت فرهنگ و
ارشاد اسلامی/ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور/ صداوسیما جمهوری اسلامی و ... .

چ) شرایط و ضوابط ورود به دوره:

کلیه داوطلبینی که شرایط شرکت در کنکور سراسری را احراز می‌کنند، می‌توانند این رشته را برای دوره کارشناسی
انتخاب نمایند.

فصل دوم

برنامه و جدول دروس دوره کارشناسی سیاست‌گذاری اجتماعی

جدول شماره ۱- تعداد و نوع واحدهای درسی

جمع واحدهای درسی	نوع واحدهای درسی					دوره تحصیلی
	پایان نامه/ پروژه/ رساله	اختیاری	تخصصی	پایه	عمومی	
۱۴۰	۰	۲۰	۷۸	۲۰	۲۲	کارشناسی پیوسته

جدول شماره ۲- دروس پایه

پیش نیاز	تعداد ساعات	نوع واحدهای درسی			تعداد ساعات	تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
		نظری/ عملی	عملی	نظری				
				۲	۳۲	۲	مبانی جامعه‌شناسی	۱
				۲	۳۲	۲	مبانی جمعیت‌شناسی	۲
				۲	۳۲	۲	کلیات حقوق	۳
				۲	۳۲	۲	آمار مقدماتی	۴
				۲	۳۲	۲	آمار در علوم اجتماعی	۵
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها				۲	۳۲	۲	سیاست اجتماعی در اسلام	۶
				۲	۳۲	۲	مبانی رفاه اجتماعی	۷
				۲	۳۲	۲	اصول علم اقتصاد	۸
آمار در علوم اجتماعی				۲	۳۲	۲	کاربرد کامپیوتر در علوم اجتماعی	۹
				۲	۳۲	۲	مبانی مدیریت	۱۰

جدول شماره ۳- دروس تخصصی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد ساعات	نوع واحدهای درسی			پیش نیاز
				نظری	عملی	نظری/عملی	
۱	مبانی سیاست گذاری اجتماعی (۱)	۲	۳۲	۲			مبانی رفاه اجتماعی
۲	مبانی سیاست گذاری اجتماعی (۲)	۲	۳۲	۲			مبانی سیاست گذاری اجتماعی (۱)
۳	نظریه های جامعه شناسی (۱)	۲	۳۲	۲			مبانی جامعه شناسی
۴	نظریه های جامعه شناسی (۲)	۲	۳۲	۲			نظریه های جامعه شناسی (۱)
۵	نظریه های سیاست گذاری اجتماعی (۱)؛ مکاتب و نظریه ها	۲	۳۲	۲			مبانی سیاست گذاری اجتماعی (۲)، نظریه های جامعه شناسی (۲)
۶	نظریه های سیاست گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوبها	۲	۳۲	۲			نظریه های سیاست گذاری اجتماعی (۱)؛ مکاتب و نظریه ها
۷	روش تحقیق در سیاست گذاری اجتماعی؛ روش های کمی	۲	۳۲	۱	۱		کاربرد کامپیوتر در علوم اجتماعی
۸	روش تحقیق در سیاست گذاری اجتماعی؛ روش های کیفی	۲	۳۲	۱	۱		روش تحقیق در سیاست گذاری اجتماعی؛ روش های کمی
۹	برنامه ریزی اجتماعی راهبردی و عملیاتی	۲	۳۲	۲			مبانی مدیریت، بودجه ریزی، روش تحقیق در سیاست گذاری اجتماعی؛ روش های کیفی
۱۰	پایش و ارزیابی برنامه های اجتماعی	۲	۳۲	۲			برنامه ریزی اجتماعی راهبردی و عملیاتی
۱۱	بودجه ریزی	۲	۳۲	۲			اصول علم اقتصاد
۱۲	سیاست گذاری سالمندی	۲	۳۲	۲			مبانی جمعیت شناسی، نظریه های سیاست گذاری

اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها								
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها				۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری خانواده	۱۳
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها				۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری فقرزدایی	۱۴
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها				۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری بهداشت و سلامت	۱۵
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها				۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری آموزش	۱۶
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها				۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری جرم	۱۷
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها				۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری اشتغال	۱۸
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها				۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری مسکن	۱۹
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها				۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری اجتماعی کودکان و جوانان	۲۰
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها				۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری اجتماعی و قومیت	۲۱
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها				۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری معلولان	۲۲

اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها							
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها			۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری اجتماعی و تعاون	۲۳
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها			۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری اجتماعی و مسائل اجتماعی در ایران	۲۴
مبانی جمعیت‌شناسی، نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها			۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری جمعیت و رفاه	۲۵
اصول علم اقتصاد			۲	۳۲	۲	اقتصاد خرد	۲۶
اصول علم اقتصاد			۲	۳۲	۲	اقتصاد کلان	۲۷
اقتصاد خرد، اقتصاد کلان			۲	۳۲	۲	اقتصاد ایران	۲۸
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها			۲	۳۲	۲	تغییرات اجتماعی و سیاست‌گذاری اجتماعی	۲۹
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها			۲	۳۲	۲	کارآفرینی و نوآوری اجتماعی	۳۰
اقتصاد خرد، اقتصاد کلان			۲	۳۲	۲	اقتصاد اجتماعی	۳۱
زبان عمومی			۲	۳۲	۲	زبان تخصصی سیاست‌گذاری اجتماعی	۳۲
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها			۲	۳۲	۲	سیاست اجتماعی و بحران‌ها	۳۳
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوبها			۲	۳۲	۲	جهانی‌شدن و سیاست‌گذاری اجتماعی	۳۴

نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوب‌ها				۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری اجتماعی و فناوری	۳۵
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوب‌ها				۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری اجتماعی، رسانه‌ها و فضای مجازی	۳۶
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوب‌ها				۲	۳۲	۲	سیاست‌گذاری اجتماعی جوامع مسلمان	۳۷
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲): الگوها و چارچوب‌ها				۲	۳۲	۲	مشارکت و سیاست‌گذاری اجتماعی	۳۸
نظریه‌های جامعه‌شناسی (۲)				۲	۳۲	۲	آشنائی با نظریه‌های توسعه	۳۹

جدول شماره ۴- دروس اختیاری: خوشه رفاه اجتماعی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد ساعات	نوع واحدهای درسی			پیش نیاز
				نظری	عملی	نظری/عملی	
۱	سازمان دهی و مدیریت نهادهای رفاهی	۲	۳۲	۲			مبانی مدیریت، مبانی رفاه اجتماعی
۲	کارورزی در نهادهای رفاه اجتماعی (اخیریه‌ها، نهادهای داوطلبانه و سازمان‌های مردم‌نهاد)	۲	۳۲		۲		سازمان دهی و مدیریت نهادهای رفاهی
۳	کارورزی در نهادهای رفاه اجتماعی (نهادهای دولتی)	۲	۳۲		۲		سازمان دهی و مدیریت نهادهای رفاهی
۴	مساعده‌های اجتماعی	۲	۳۲	۲			مبانی رفاه اجتماعی
۵	بیمه‌های اجتماعی	۲	۳۲	۲			مبانی رفاه اجتماعی
۶	حقوق رفاه اجتماعی	۲	۳۲	۲			کلیات حقوق
۷	فرهنگ و رفاه اجتماعی	۲	۳۲	۲			مبانی رفاه اجتماعی
۸	اندیشه‌های رفاهی متفکران مسلمان	۲	۳۲	۲			مبانی رفاه اجتماعی
۹	مبانی مددکاری اجتماعی	۲	۳۲	۲			
۱۰	زبان تخصصی رفاه اجتماعی	۲	۳۲	۲			زبان تخصصی سیاست‌گذاری اجتماعی ، مبانی رفاه اجتماعی
۱۱	سیاست اجتماعی و مراقبت اجتماعی	۲	۳۲	۲			مبانی رفاه اجتماعی
۱۲	سیاست‌گذاری فرهنگی	۲	۳۲	۲			نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها
۱۳	آشنائی با برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی ایران	۲	۳۲	۲			مبانی رفاه اجتماعی، اصول علم اقتصاد، مبانی مدیریت
۱۴	روان‌شناسی اجتماعی	۲	۳۲	۲			نظریه‌های جامعه‌شناسی (۲)
۱۵	جامعه‌شناسی اقتصادی	۲	۳۲	۲			نظریه‌های جامعه‌شناسی (۳)

نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها، سازمان‌دهی و مدیریت نهادهای رفاهی، پایش و ارزیابی برنامه‌های اجتماعی				۲	۳۲	۲	حمایتگری و عمل سیاستی	۱۶
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها، سازمان‌دهی و مدیریت نهادهای رفاهی، اصول علم اقتصاد				۲	۳۲	۲	اقتصاد سیاسی در سیاست‌گذاری اجتماعی	۱۷

جدول شماره ۵- دروس اختیاری: خوشه تعاون

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱ تا ۳)	تعداد ساعات (۱۶ تا ۶۴)	نوع واحدهای درسی			تعداد ساعات (۱۶ تا ۶۴)	پیش نیاز
				نظری	عملی	نظری/عملی		
۱	مبانی، اصول و اندیشه‌های پان‌دیشه‌های تعاونی	۲	۳۲	۲				
۲	اصول حسابداری	۲	۳۲	۲				
۳	اصول حسابداری	۲	۳۲	۲			اصول حسابداری	
۴	سیر تحول تعاونی‌ها در ایران و جهان	۲	۳۲	۲			مبانی، اصول و اندیشه‌های تعاونی، انواع و کارکرد تعاونی‌ها	
۵	اصول آموزش و ترویج تعاونی‌ها	۲	۳۲	۲			مبانی، اصول و اندیشه‌های تعاونی، انواع و کارکرد تعاونی‌ها، حقوق تعاون	
۶	حقوق تعاون	۲	۳۲	۲			کلیات حقوق	
۷	حقوق تجارت	۲	۳۲	۲			کلیات حقوق	
۸	انواع و کارکرد تعاونی‌ها	۲	۳۲	۲			مبانی، اصول و اندیشه‌های تعاونی	
۹	سازمان‌دهی و مدیریت تعاونی‌ها	۲	۳۲	۲			مبانی، اصول و اندیشه‌های تعاونی، انواع و کارکرد تعاونی‌ها، حقوق تعاون، امور مالی تعاونی‌ها	
۱۰	کارروزی در تعاونی‌های شهری	۲	۳۲	۲			سازمان‌دهی و مدیریت در تعاونی‌ها	
۱۱	کارروزی در تعاونی‌های روستایی	۲	۳۲	۲			سازمان‌دهی و مدیریت در تعاونی‌ها	
۱۲	سیاست‌گذاری بخش تعاون	۲	۳۲	۲			سازمان‌دهی و مدیریت در تعاونی‌ها	
۱۳	فرهنگ اسلامی و تعاون	۲	۳۲	۲			سیر تحول تعاونی‌ها در ایران و جهان	

زبان تخصصی سیاست‌گذاری اجتماعی				۲	۳۲	۲	زبان تخصصی مطالعات تعاون	۱۴
نظریه‌های جامعه‌شناسی (۲)				۲	۳۲	۲	جامعه‌شناسی اقتصادی	۱۵
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها چارچوب‌ها، سازمان‌دهی و مدیریت در تعاونی‌ها، پایش و ارزیابی برنامه‌های برنامه‌های رفاهی				۲	۳۲	۲	حمایتگری و عمل سیاستی	۱۶

فصل سوم:

شرح دروس و سرفصل‌های

دوره کارشناسی سیاست‌گذاری اجتماعی

(شناسنامه، هدف، سرفصل دروس و منابع درسی)

سرفصل دروس پایه

عنوان درس به فارسی: مبانی جامعه‌شناسی		عنوان درس به انگلیسی: Introduction to Sociology	
تعداد واحد: ۲	پایه	✓ نظری	دروس پیش‌نیاز:
		عملی	ندارد
تعداد ساعت: ۳۲			
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی با علم جامعه‌شناسی و مفاهیم اساسی آن و نیز آشنایی با تمایزات تحلیل جامعه‌شناختی از مسائل اجتماعی با تحلیل‌های غیر جامعه‌شناختی.

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- گزارشی تاریخی از نحوه پیدایی و تکوین جامعه‌شناسی در قرن نوزدهم به مثابه «علم جامعه»
- ۲- شرح کوشش‌ها برای متمایزسازی درک جامعه‌شناختی از «امر اجتماعی» با تصورات دینی و شهودی، عقل سلیم، فلسفی یا تاریخی از آن: مورد «قواعد روش» دورکیم
- ۳- نسبت جامعه‌شناسی و اقتضائات دولت ملی صنعتی مدرن: گزارش نسبت «مفهوم» و «نظم»
- ۴- گزارشی از اساسی‌ترین مفاهیم در جامعه‌شناسی: مورد «Society» و بررسی تمایزات آن از مفاهیم مشابهی نظیر «Polis» یا «مدینه» یا «عمران».
- ۵- بررسی تاریخ مفهومی نهاد، ساختار، فرهنگ، واقعیت اجتماعی، تکامل، ارزش، دین، طبقه، تقسیم‌کار، قدرت، و نظایر آن.
- ۶- تمرین «مفهوم‌سازی»: بررسی نحوه ساختن مفاهیم در متون کلاسیک‌های جامعه‌شناسی و انجام کار تجربی (اعم از میدانی یا اسنادی) به منظور ساختن یک مفهوم تازه
- ۷- نسبت جامعه‌شناسی با رشته‌های علوم انسانی به‌ویژه مردم‌شناسی، انسان‌شناسی، روان‌شناسی، روان‌شناسی اجتماعی، فلسفه، اندیشه اجتماعی ...

۸- توضیح پیدایی آراء متنوع و گاه متضاد در مورد یک «مفهوم» معین در میان جامعه شناسان: مورد تعریف «جامعه» بر اساس «کنش»، «روابط»، «ساختار»ها یا «نهاد»ها (به خصوص مقایسه دیدگاه دورکیم و وبر)

۹- توضیح برخی همبسته‌های مفهومی نظیر: همبسته «فرهنگ» و «هنجار» و «معنا» و «ارزش»، یا همبسته «ساخت» و «ساختار» و «نهاد» و «سازمان»، یا همبسته «گروه» و «قشر» و «طبقه» و «نقش» و «منزلت» یا همبسته «درونی شدن»، «اجتماعی شدن»، «نهادی شدن»، یا همبسته «قدرت» و «اقتدار» و «مشروعیت» و «کنترل» و «نظارت»، و نظایر آن.

۱۰- چگونگی تبدیل «مفهوم» به «نظریه»: تلاش نمونه‌وار برای توضیح یا ساختن یک نظریه
 ۱۱- آشنایی کلی با سنت‌های نظری در جامعه‌شناسی نظیر ساختارگرایی، کنش متقابل نمادین، کارکردگرایی و نظایر آن.

۱۲- بررسی قیاسی پارادایم‌های تضادگرا یا وفاق‌گرا، یا خرد و کلان و نظایر آن (بیان مقایسه‌ای چگونگی پیدایی تحلیل‌های متنوع و گاه متعارض از یک پدیده در جامعه‌شناسی)

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- ابر کرامبی، نیکولاس (۱۳۸۹) درآمدی بر جامعه‌شناسی. ترجمه هادی جلیلی. نشر نی، تهران.
- اوتز، مری (۱۳۹۳) تکوین امر مدرن. ترجمه محمد نبوی. انتشارات آگه، تهران.
- باومن، زیگموند (۱۳۹۳) اشارت‌های پست‌مدرنیته. ترجمه حسن چاووشیان. نشر ققنوس، تهران.
- پارسانیا، حمید (۱۳۹۷) جهان‌های اجتماعی. انتشارات کتاب فردا، تهران.
- جمشیدیها، غلامرضا (۱۳۸۳) پیدایش نظریه‌های جامعه‌شناسی. انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- دورکیم، امیل (۱۳۹۳) قواعد روش جامعه‌شناسی. ترجمه علیمحمد کاردان. انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- رفیع پور، فرامرز (۱۳۸۷) آناتومی جامعه. انتشارات شرکت سهامی انتشار، تهران.
- شارون، جوئل (۱۳۸۲) ده پرسش از دیدگاه جامعه‌شناختی. ترجمه منوچهر صبوری. نشر نی، تهران.
- گیدنز، آنتونی و کارن، بردسال (۱۳۸۷) جامعه‌شناسی. ترجمه حسن چاووشیان. نشر نی، تهران.

- ویر، مارکس (۱۳۸۵) مفاهیم اساسی در جامعه‌شناسی. ترجمه احمد صدارتی. انتشارات مرکز، تهران.
- بی، ارل (۱۳۸۶) درآمدی بر جامعه‌شناسی: علمی انتقادی. ترجمه محمدحسین پناهی. انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، تهران.
- بارنز، هری المر و بکر (۱۳۸۹)، تاریخ اندیشه اجتماعی از جامعه ابتدایی تا جامعه جدید. ترجمه جواد یوسفیان و علی اصغر مجیدی. انتشارات امیرکبیر، تهران.
- کوزر، لوئیس آلفرد (۱۳۹۴) زندگی و اندیشه بزرگان جامعه‌شناسی. ترجمه محسن ثلاثی. انتشارات مرکز، تهران.
- کوئن، بروس (۱۳۷۲) مبانی جامعه‌شناسی. ترجمه غلامعباس توسلی و رضا فاضل. انتشارات سمت، تهران.
- کیویستو، پیتر (۱۳۷۸) اندیشه‌های بنیادی در جامعه‌شناسی. ترجمه منوچهر صبوری، نشر نی، تهران.
- گیدنز، آنتونی و کارن بردسال (۱۳۸۶) جامعه‌شناسی. ترجمه حسن چاووشیان. نشر نی، تهران.
- لالمان، میشل (۱۳۹۴) تاریخ اندیشه‌های جامعه‌شناسی (جلد یک و دو). ترجمه عبدالحسین نیک گهر، انتشارات هرمس، تهران.

عنوان درس به فارسی: مبانی جمعیت‌شناسی		عنوان درس به انگلیسی: Introduction to Demography	
تعداد واحد: ۲	پایه	✓ نظری	دروس پیش‌نیاز:
		عملی	ندارد
تعداد ساعت: ۳۲			
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی با مبانی، مفاهیم و مباحث علم جمعیت‌شناسی

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- جمعیت و جمعیت‌شناسی
- ۲- تعریف جمعیت و انواع آن، جمعیت‌شناسی و شاخه‌های آن، سابقه مطالعات جمعیتی، داده‌های جمعیتی
- ۳- سیر تحولی جمعیت جهان
- ۴- اهمیت، تحولات جمعیت جهان، انتقال جمعیتی
- ۵- توزیع و ترکیب جمعیت
- ۶- اهمیت، توزیع جمعیت، سن، جنس، خانواده و خانوار، ازدواج و طلاق، فعالیت و اشتغال حرکات طبیعی یا زمانی جمعیت (زادوولد و باروری و مرگ‌ومیر)
- ۷- حرکات جغرافیایی یا مکانی جمعیت (مهاجرت)
- ۸- اهمیت، مفاهیم، شاخص‌ها
- ۹- رشد جمعیت، و پیش‌بینی جمعیت
- ۱۰- نظریات و دیدگاه‌های مرتبط به جمعیت
- ۱۱- سیاست‌های جمعیتی

روش ارزشیابی:

تحقیق	۷ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	۷	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- سرایی حسن (۱۳۹۰) جمعیت‌شناسی: مبانی و زمینه‌ها. انتشارات سمت، تهران.
- امانی، مهدی (۱۳۷۷) مبانی جمعیت‌شناسی. انتشارات سمت، تهران.
- کاظمی پور شهلا (۱۳۸۴) مبانی جمعیت‌شناسی. ناشر مرکز مطالعات و پژوهش‌های جمعیتی آسیا و اقیانوسیه، تهران.
- لوکاس دیوید و پاول میر (۱۳۸۱) درآمدی بر مطالعات جمعیتی. ترجمه حسین محمودیان. انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- ویکس جان (۱۳۹۶) جمعیت: مقدمه‌ای بر مفاهیم و موضوعات. ترجمه الهه میرزایی. ناشر موسسه مطالعات و مدیریت جامع تخصصی کشور، تهران.

عنوان درس به فارسی: کلیات حقوق		عنوان درس به انگلیسی: Introduction to Law	
تعداد واحد: ۲	پایه	✓ نظری	دروس پیش نیاز یا هم نیاز:
		عملی	ندارد
تعداد ساعت: ۳۲			
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒			
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی با مقدمات علم حقوق و معرفی قواعد و رویه‌های حقوقی

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- کلیات

- تعریف و اهداف حقوق
- فرق بین علم اخلاق و قاعده حقوقی
- حقوق از نظر ماهیت روابط
- معیارهای تفکیک روابط عمومی و خصوصی و شاخه‌های آن
- شاخه‌های قوانین عمومی: حقوق اساسی، حقوق اداری، حقوق مالی، حقوق جزا (کیفری - جزایی)، قانون کار، آیین دادرسی مدنی، آیین دادرسی کیفری.
- شکل‌های مختلف قانون: قانون اساسی، قانون عادی، نظامنامه‌ها و احکام قوه مجریه.

• نحوه تنظیم قانون: ابتکار حکومت، ابتکار مردم (به سه شکل مستقیم - نمایندگان و تلفیقی از این دو)

- مراحل وضع قانون عادی: وضع - امضاء - انتشار
- احکام و نظامنامه‌های قوه مجریه: آیین‌نامه اجرایی، آیین‌نامه مستقل
- نحوه کنترل احکام و نظامنامه‌های قوه مجریه: رئیس مجلس شورای اسلامی، قضات دادگاه‌ها، از طریق همه اقشار ملت

۲- جنبه‌های مختلف حقوق

- مبانی حقوق
- منشأ حقوق: مکتب حقوق فطری، مکتب تاریخی، مکتب حقوق فطری، مکتب تحقیقی
- هدف حقوق: مکتب اصالت فرد، مکتب اصالت اجتماعی

۳- حاکمیت دولت و حقوق

- حاکمیت: منشأ و هدف حاکمیت، خصایص و ساختار حقوق
- منابع حقوق: منابع حقوق اسلام، منابع عرفی حقوق (قانون، عرف، رویه قضایی)

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری		✓

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- ثابت سعیدی، ارسال (۱۳۸۲) کلیات حقوق. انتشارات دانشگاه پیام نور، تهران.
- کاتوزیان، ناصر (۱۳۸۷) کلیات حقوق: نظریه عمومی. انتشارات شرکت سهامی انتشار، تهران.
- محمدی، جلیل کلیات حقوق (برای رشته‌های حسابداری، مدیریت و...). انتشارات پانار تهران.
- الماسی، نجاد علی (۱۳۶۸) تعارض قوانین. مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- حجتی اشرفی، غلامرضا و امیری، غلامعلی (۱۳۷۸) مجموعه کامل قوانین حقوقی. انتشارات گنج دانش، تهران.
- مدنی، سید جلال‌الدین (۱۳۹۳) کلیات حقوق اساسی (حقوق اساسی یک). انتشارات پایدار، تهران.

- مدنی ، سید جلال‌الدین (۱۳۸۷) حقوق اساسی و نهادهای سیاسی جمهوری اسلامی ایران با آخرین تحولات. انتشارات پایدار، تهران.
- قربانی، فرج‌الله (۱۳۷۵) مجموعه کامل قوانین و مقررات اساسی مدنی. انتشارات دانشور، تهران.

عنوان درس به فارسی: آمار مقدماتی		عنوان درس به انگلیسی: Basic statistics	
تعداد واحد: ۲	پایه	✓ نظری	دروس پیش نیاز:
		عملی	ندارد
تعداد ساعت: ۳۲			
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آموزش مبانی آمار، روش‌ها، فن‌ها و مفاهیم آمار توصیفی یک متغیره

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- تعریف آمار
- ۲- مبانی سنجش
- ۳- مفاهیم اساسی
- ۴- سطح سنجش
- ۵- گرد کردن
- ۶- طبقه‌بندی متغیرها
- ۷- طبقه‌بندی متغیرهای کیفی
- ۸- نمودار توزیع متغیرهای کیفی
- ۹- طبقه‌بندی متغیرهای کمی
- ۱۰- طبقه‌بندی متغیر پیوسته
- ۱۱- طبقه‌بندی متغیر کمی گسسته
- ۱۲- نمودار توزیع متغیرهای کمی
- ۱۳- گرایش‌های مرکزی
- ۱۴- میانه
- ۱۵- میانگین متغیرهای کمی طبقه‌بندی شده

- ۱۶- میانگین میانگین‌ها
- ۱۷- تغییر (پراکندگی)
- ۱۸- دامنه
- ۱۹- دامنه میانی
- ۲۰- انحراف مطلق
- ۲۱- متوسط انحراف از میانه
- ۲۲- انحراف نسبی از میانه
- ۲۳- مجذور انحرافات
- ۲۴- واریانس
- ۲۵- شکل توزیع
- ۲۶- توزیع نرمال
- ۲۷- چولگی
- ۲۸- کشیدگی
- ۲۹- تغییر متغیرهای کیفی
- ۳۰- شاخص تغییر کیفی IQV

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- نایبی، هوشنگ (۱۳۸۸) آمار توصیفی برای علوم اجتماعی. انتشارات سمت، تهران.
- شوسلر، کاستنر و مولر (۱۳۸۸) استدلال آماری در جامعه‌شناسی. ترجمه هوشنگ نایبی. نشر نی، تهران.
- منصورفر، کریم (۱۳۷۳) روش‌های آماری. انتشارات دانشگاه تهران، تهران.

عنوان درس به فارسی: آمار در علوم اجتماعی		عنوان درس به انگلیسی: Statistics for the Social Sciences	
تعداد واحد: ۲	پایه	✓ نظری	دروس پیش‌نیاز:
		عملی	ندارد
تعداد ساعت: ۳۲			
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آموزش مبانی آمار، روش‌ها، فن‌ها و مفاهیم آمار توصیفی در متغیره و کاربردها در تحلیل داده‌ها در علوم اجتماعی

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- رابطه دو متغیر اسمی
- ۲- جدول تقاطعی
- ۳- رابطه متغیر اسمی و ترتیبی
- ۴- الگوی رابطه
- ۵- ترکیب
- ۶- اندازه رابطه متغیرهای اسمی
- ۷- اندازه‌های مبتنی بر خی دو
- ۸- اندازه‌های مبتنی بر تقلیل نسبی خطا
- ۹- رابطه دو متغیر ترتیبی
- ۱۰- تحلیل جدول تقاطعی
- ۱۱- اندازه‌های مبتنی بر تقلیل نسبی خطا
- ۱۲- ضریب گاما
- ۱۳- ضرایب دیگر مبتنی بر ترتیب جفت‌ها

- ۱۴- رابطه دو متغیر کمی
۱۵- رگرسیون خطی دو متغیر کمی
۱۶- ضریب همبستگی پیرسون
۱۷- رابطه متغیر کمی و کیفی
۱۸- نسبت همبستگی
۱۹- کاربرد نسبت همبستگی برای رابطه غیرخطی
۲۰- قانون اعداد بزرگ و قضیه حد مرکزی
۲۱- احتمالات
۲۲- ماهیت احتمالات
۲۳- محاسبه احتمالات
۲۴- ترکیب
۲۵- احتمالات دوجمله‌ای
۲۶- نمونه‌گیری
۲۷- جامعه آماری و نمونه
۲۸- منطق نمونه‌گیری احتمالی
۲۹- شیوه‌های نمونه‌گیری
۳۰- تعیین حجم نمونه مقتضی
۳۱- برآورد پارامتر
۳۲- برآورد آماره‌های یک متغیره
۳۳- متغیرهای کمی
۳۴- متغیرهای کیفی
۳۵- برآورد آماره‌های دومتغیره
۳۶- آزمون فرضیه آماری منطق کلی آزمون فرضیه
۳۷- آزمون فرضیه عدم تفاوت میانگین‌ها
۳۸- آزمون t
۳۹- آزمون F (تحلیل واریانس)
۴۰- نسبت‌ها
۴۱- آزمون فرضیه عدم تفاوت
۴۲- آزمون خی دو
۴۳- آزمون فرضیه ضرایب دومتغیره

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- کورتز، نورمن (۱۳۹۵) مقدمه‌ای بر آمار در علوم اجتماعی. ترجمه حبیب‌الله تیموری. نشر نی، تهران.
- نایی، هوشنگ (۱۳۸۸) آمار توصیفی برای علوم اجتماعی. انتشارات سمت، تهران.
- شوسلر، کاستنر و مولر (۱۳۸۸) استدلال آماری در جامعه‌شناسی. ترجمه هوشنگ نایی. نشر نی، تهران.
- دانکن، کرامر (۱۳۸۸) درآمدی بر کاربرد آمار در تحقیقات اجتماعی. ترجمه یحیی علی بابایی و امیر ملکی. انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- منصورفر، کریم (۱۳۷۳) روش‌های آماری. انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- دلاور، علی (۱۳۸۴) آمار و احتمالات کاربردی. انتشارات رشد، تهران.

عنوان درس به انگلیسی: social policy in Islam		عنوان درس به فارسی: سیاست اجتماعی در اسلام	
دروس پیش‌نیاز:	✓ نظری	پایه	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		تعداد ساعت: ۳۲
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ✓ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی با مبانی و آموزه‌های سیاست اجتماعی در اسلام و آشنایی با دیدگاه‌ها و نظریات دانشمندان مسلمان در خصوص سیاست اجتماعی

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مرور مفاهیم

- رفاه از منظر اسلام
- بهروزی از منظر اسلام
- تأمین اجتماعی در اسلام
- تکافل اجتماعی و انواع آن در اسلام

۲- بررسی دیدگاه اسلام درباره نابرابری اجتماعی

- دیدگاه اسلام درباره فرد و حقوق و تکالیف او
- قشربندی اجتماعی و طبقات از منظر اسلام
- بررسی مفهوم مالکیت، انواع آن و نقش آن در جامعه اسلامی
- دیدگاه اسلام در خصوص بازتوزیع ثروت در جامعه

۳- بررسی عدالت اجتماعی از منظر آموزه‌های اسلامی

- بررسی مفهوم عدل در قرآن و سنت

- بررسی ماهیت عدالت اجتماعی در آموزه‌های اسلامی
- بررسی ماهیت عدالت اقتصادی در آموزه‌های اسلامی
- نقش حکومت در برقراری عدالت اجتماعی و وظایف حاکمان
- بررسی آراء و اندیشه‌های متفکران مسلمان درباره عدالت اجتماعی

۴- فقر و ثروت در اخلاق و آموزه‌های دینی

- انواع فقر از منظر اسلام و شیوه‌های فقرزدایی
- نقش حاکمان در کاهش فقر و مسئولیت آنان در جامعه اسلامی
- دیدگاه اسلام در خصوص کسب ثروت و درآمد

۵- اخلاق و سیاست اجتماعی

- انسان مسئول و انتخاب‌گر
- جمع‌گرایی یا فردگرایی در اسلام
- آزادی در اسلام و حدود آن در فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی
- برابری و مهرورزی
- بررسی آراء و اندیشه‌های متفکران مسلمان در زمینه اخلاق

۶- اسلام و حوزه‌های سیاست اجتماعی

- مسکن، سکونت و معماری در اسلام
- سلامت و بهداشت در اسلام
- آموزش و علم‌آموزی در اسلام
- امنیت و آرامش در اسلام
- محیط‌زیست و اهمیت آن در اسلام

۷- توسعه و پیشرفت در آموزه‌های اسلامی و علم اخلاق

- شرایط اخلاقی رشد اقتصادی از منظر اسلام
  - اخلاق در بازتوزیع
  - اخلاق در مبادله (اخلاق تجارت)
  - اخلاق در مصرف
  - اخلاق در تولید
  - ارزش کار و کارآفرینی در فرهنگ اسلامی
- نظریه‌های توسعه اقتصادی با رویکرد اسلامی
- پیشرفت و توسعه از دیدگاه متفکران مسلمان
- بازار اسلامی
- بانکداری اسلامی

۸- آشنایی با ابزارهای مالی سیاست‌گذاری اجتماعی در اسلام

- وقف
- خمس و زکات
- کفارات
- صدقات
- دیات
- هدایا و نذورات

۹- رابطه دین اسلام و سیاست اجتماعی: فرصت‌ها و چالش‌ها

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- قرآن
- نهج‌البلاغه
- اصول کافی
- نهج‌الفصاحه
- دشتی، محمد (۱۳۸۲) الگوهای رفتاری امام علی (ع) و اقتصاد. انتشارات امیرالمؤمنین (ع)، قم.
- قابل، احمد (۱۳۸۲) اسلام و تأمین اجتماعی. موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، تهران.
- موسایی، میثم و شفیعی زینب (۱۳۹۵) بیمه و تأمین اجتماعی در اسلام. نشریه اقتصاد و بانکداری اسلامی، دوره ۷ شماره ۹، صص ۵۳ تا ۱۱۰.
- حسینی، رضا (۱۳۹۵) الگوهای تأمین اجتماعی از دیدگاه اسلام و غرب. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تهران.
- حاج حسنی، حسن (۱۳۸۸) درآمدی بر مبانی تکافل و تأمین اجتماعی در اسلام، ماهنامه معرفت، ش ۱۳۹، صص ۵۵ تا ۶۸.
- ساداتی، ابراهیم (۱۳۹۴)، مبانی رفاه اجتماعی در اسلام. دومین همایش بین‌المللی مدیریت و فرهنگ توسعه، موسسه سفیران فرهنگی مبین، تهران.

- هوشمند، محمود، عصفوری، مهدی و ملکی، مریم (۱۳۸۷) ابزارهای اقتصادی تحقق عدالت اجتماعی و اقتصادی از منظر اسلام. همایش اقتصاد اسلامی و توسعه، مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد - دانشکده علوم اداری و اقتصادی.
- عموعبداللهی، فاطمه و حاجی ابراهیم، رضا (۱۳۹۴) وقف، بدیل سیاست اجتماعی پست مدرن. فصلنامه علمی پژوهشی اسلام و مطالعات اجتماعی، سال سوم، شماره سوم. صص ۲۷ تا ۵۲.
- توسلی، غلامعباس (۱۳۹۴) در جستجوی سیاست اجتماعی در اسلام، فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی، دوره سوم، شماره ده. صص ۸۲ تا ۱۰۲.
- محمد نژاد، حبیب و رضا محبوبی (۱۳۹۱) مبانی رفاه اجتماعی در اسلام. فصلنامه علمی پژوهشی فرهنگ در دانشگاه اسلامی، دوره دوم، شماره ۳ صص ۲۷۹ تا ۲۹۸.
- ویلیام کی، فرانکنا (۱۳۸۳) فلسفه اخلاق. ترجمه هادی صادقی. موسسه فرهنگی طاها، تهران.
- نقوی، حیدر، جمع اخلاق و اقتصاد در اسلام، ترجمه تواناییان فرد. تهران.
- تواناییان فرد، حسن (۱۳۷۸) اخلاق، اقتصاد و توسعه. کتاب ماه دین، ش ۲۴، صص ۲۶ تا ۲۷.
- روزیدوس، دانیل (۱۳۸۱) شرایط اخلاقی رشد اقتصادی. ترجمه احمد تدین و شهین احمدی. انتشارات هرمس. تهران.
- ابن خلدون، عبدالرحمن (۱۳۹۳) مقدمه. ترجمه محمد پروین گنابادی. انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- هملین، آلن (۱۳۸۶) اخلاق و اقتصاد. ترجمه افشین خاکباز و محمدحسین هاشمی. پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، تهران.
- محمودیان، محمد رفیع (۱۳۸۰) اخلاق و عدالت. انتشارات طرح نو، تهران.
- فنایی، ابوالقاسم (۱۳۹۶) دین در ترازوی اخلاق. انتشارات موسسه فرهنگی صراط، تهران.
- سن، آمارتیا (۱۳۹۲) اخلاق و اقتصاد. ترجمه حسن فشارکی. انتشارات پردیس دانش، تهران.
- سبحانی، حسن (۱۳۹۳) اسلام و اقتصاد. انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- فراهانی فرد، سعید (۱۳۸۱) سیاست‌های اقتصادی در اسلام. ناشر موسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، تهران.
- فراهانی فرد، سعید (۱۳۷۸). نگاهی به فقر و فقرزدایی از دیدگاه اسلام. ناشر کانون اندیشه جوان، تهران.
- مطهری، مرتضی (۱۳۹۰) اقتصاد اسلامی. ناشر صدرا، تهران.
- مطهری، مرتضی (۱۳۹۲) فلسفه اخلاق. ناشر صدرا، تهران.
- میر معزی، حسین (۱۳۷۸) نظام اقتصادی اسلام. ناشر کانون اندیشه جوان، تهران.

عنوان درس به فارسی: مبانی رفاه اجتماعی		عنوان درس به انگلیسی: Introduction to Social Welfare	
تعداد واحد: ۲	پایه	✓ نظری	دروس پیش‌نیاز:
		عملی	ندارد
تعداد ساعت: ۳۲			
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم اساسی رفاه اجتماعی

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- مفهوم رفاه اجتماعی و نسبت آن با سایر حوزه‌های علوم اجتماعی
- ۲- تاریخچه و شرایط پدیدار شدن رفاه اجتماعی در ایران و جهان
- ۲- مفاهیم اصلی رفاه اجتماعی
- ۳- حوزه‌های اصلی رفاه اجتماعی (اشتغال، آموزش، بهداشت، امنیت و ...)
- ۴- گروه‌های مخاطب رفاه اجتماعی (زنان، کودکان، نوجوانان، جوانان، معلولان، سالمندان و ...)
- ۵- چالش‌های اصلی رفاه اجتماعی (فقر، فساد، تبعیض و ...)
- ۶- بنیان‌های فلسفی رفاه اجتماعی
- ۷- رویکردهای نظری در رفاه اجتماعی و نقد آنها
- ۸- رفاه اجتماعی در اسلام و تمدن اسلامی
- ۹- قوانین و مقررات عمده در حوزه رفاه اجتماعی در ایران
- ۱۰- آشنایی با برنامه‌های رفاهی در کشورهای جهان
- ۱۱- آشنایی با سازمان‌های دولتی و غیردولتی رفاهی در ایران و جهان

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری		✓

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- فیتزپاتریک، تونی (۱۳۸۲) نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست؟ ترجمه هرمز همایون پور. ناشران: گام نو، موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، تهران.
- گیلبرت، نیل (۱۳۹۵) هدفمند کردن مزایای اجتماعی چشم‌اندازها و گرایش‌های بین‌المللی پژوهشی تطبیقی در باب ۶ کشور پیش‌قراول در تأمین اجتماعی (نیوزیلند، هلند، بریتانیا، آمریکا، ایتالیا، سوئد). ترجمه هرمز همایون پور. ناشر: موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، تهران.
- فیتزپاتریک، تونی (۱۳۸۵) نظریه‌های رفاه جدید. ترجمه هرمز همایون پور. ناشر موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، تهران.
- الکاک، پیت و همکاران (۱۳۹۱) سیاست‌گذاری اجتماعی (جلد اول). ترجمه علی‌اکبر مزینانی و همکاران. ناشر دانشگاه امام صادق، تهران.

عنوان درس به انگلیسی: Principles of Economics		عنوان درس به فارسی: اصول علم اقتصاد	
دروس پیش‌نیاز:	✓ نظری	پایه	تعداد واحد: ۲
ندارد	عملی		تعداد ساعت: ۳۲
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی با مبانی علم اقتصاد برای تحلیل مسائل روزمره اقتصادی و نتایج اجتماعی تصمیمات اقتصادی.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مقدمه

- تعریف علم اقتصاد
- نظریه‌های مهم اقتصادی
- قوانین اقتصادی
- تحلیل‌های نظری
- تحقیقات عملی
- تحلیل‌های ماکرو (کل بینی اقتصادی)
- تحلیل‌های میکرو اقتصادی (الف. عوامل تولید شامل منابع کار و سرمایه؛ ب. تئوری ارزش و مکانیسم قیمت‌ها)

۲- کلیات در باب ارزش

۳- تئوری قیمت در شرایط رقابت مطلق

- تقاضا
- عرضه
- هزینه
- تولید

- تعیین قیمت در شرایط رقابت مطلق
- تعیین قیمت در شرایط انحصار
- رقابت انحصاری

۴- پول و سیاست‌های پولی و اعتباری

- کلیات در پیدایش پول (مبادله کالا به کالا، پول فلزی، سیستم پول فلزی، پول کاغذی و تجربیات پولی جان لائو، پول بانکی، وظایف پول)
- نظریه‌های پولی (نظریه مقداری پول، بررسی نظریه مقداری پول در ایران)
- تورم (تعریف تورم، علل تورم، راهکار تورم)
- بانک مرکزی و سیاست‌های پولی و اعتباری.

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- منکیو، گریگوری (۱۳۹۷) مبانی علم اقتصاد. ترجمه حمیدرضا ارباب. نشر نی، تهران.
- ساموئلسن، پل (۱۳۹۵) اصول علم اقتصاد. ترجمه مرتضی محمدخان. انتشارات علمی فرهنگی، تهران.
- رحمانی، تیمور و دادگر، یدالله (۱۳۹۴) مبانی و اصول علم اقتصاد. ناشر: بوستان کتاب، قم.

عنوان درس به انگلیسی: Computer Applications in Social Sciences		عنوان درس به فارسی: کاربرد کامپیوتر در علوم اجتماعی	
دروس پیش‌نیاز:	✓ نظری	پایه	تعداد واحد: ۲
آمار در علوم اجتماعی	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: ندارد ☐ دارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با استفاده از نرم‌افزارهای کامپیوتری جهت تحلیل داده‌های تحقیقات سیاست‌پژوهی.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- ساختار و منطق برنامه spss

۲- امکانات محاسباتی spss

۳- کاربرد تکنیک‌های آماری در تحلیل داده‌ها

- جدول‌های توزیع فراوانی یک متغیری
- جدول‌های توزیع فراوانی چند متغیری
- همبستگی
- تحلیل رگرسیون
- تحلیل مسیر
- تحلیل واریانس
- رویکرد آزمون T

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- غیاثوند، احمد (۱۳۹۱) کاربرد آمار و نرم افزار SPSS در تحلیل داده‌ها. انتشارات تیسرا، تهران.
- ساعی، علی (۱۳۷۷) آمار در علوم اجتماعی با کاربرد نرم افزار SPSS در پژوهش‌های اجتماعی. ناشر موسسه نشر جهاد وابسته به جهاد دانشگاهی، تهران.
- افشانی، سید علی رضا (۱۳۹۱) آموزش کاربردی SPSS در علوم اجتماعی و رفتاری. ناشر دانشگاه یزد، تهران.

عنوان درس به فارسی: مبانی مدیریت		عنوان درس به انگلیسی: Introduction to Management	
تعداد واحد: ۲	پایه	✓ نظری	دروس پیش‌نیاز:
		عملی	ندارد
تعداد ساعت: ۳۲			
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم اساسی علم مدیریت و نقش آن در سیاست‌گذاری اجتماعی

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- کلیات

- مدیریت و مدیران
- چهره متحول مدیریت

۲- برنامه‌ریزی

- مبانی برنامه‌ریزی
- روش‌ها و ابزارهای برنامه‌ریزی
- مبانی تصمیم‌گیری

۳- سازمان‌دهی

- فناوری و طراحی فرآیندهای کار
- مبانی طراحی ساختار
- مدیریت منابع انسانی
- مدیریت تغییر و نوآوری

۴- رهبری

- مبانی رفتار فردی و گروهی
- شناخت گروه‌های کاری

- انگیزش و پاداش
- رهبری و سرپرستی
- ارتباطات و مهارت‌های میان فردی

۵-کنترل

- مبانی کنترل
- روش‌ها و ابزار کنترل

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- پی رابینز، استیفن و ای دیسنزو، دیوید (۱۳۹۸) مبانی مدیریت، ترجمه: سید اعرابی و همکاران. ناشر دفتر پژوهش‌های فرهنگی، تهران.

سرفصل دروس تخصصی

عنوان درس به فارسی: مبانی سیاست‌گذاری اجتماعی (۱)		عنوان درس به انگلیسی: Introduction to Social Policy(1)	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
تعداد ساعت: ۳۲		اختیاری	عملی
	نظری		
	عملی		
	جبرانی	نظری	
		عملی	
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی با مفاهیم، اصول، ارزش‌ها و حوزه‌های مرتبط با سیاست‌گذاری اجتماعی.

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- مفاهیم پایه در سیاست‌گذاری اجتماعی ۱
- ۲- مفاهیم پایه در سیاست‌گذاری اجتماعی ۲
- ۳- رویکردهای مفهومی به چیستی رفاه
- ۴- ارتباط سیاست‌گذاری اجتماعی با سایر رشته‌های علمی
- ۵- آشنایی با تاریخچه سیاست‌گذاری اجتماعی در جهان
- ۶- آشنایی با تاریخچه سیاست‌گذاری اجتماعی در ایران
- ۷- کارگزاران رفع نیازهای رفاهی
- ۸- اقتصاد و تأمین مالی سیاست‌های اجتماعی
- ۹- مدیریت و سازمان‌دهی نهادهای رفاهی
- ۱۰- آشنایی با دستگاه‌های دخیل در سیاست‌گذاری اجتماعی
- ۱۱- نقش نهادهای فراملی در سیاست‌گذاری اجتماعی
- ۱۲- رهیافت‌های پژوهشی در سیاست‌گذاری اجتماعی
- ۱۳- چرخه سیاست‌گذاری اجتماعی

۱۴- ابزارهای سیاست‌گذاری اجتماعی
 ۱۵- آینده شغلی و تحصیلی در زمینه سیاست‌گذاری اجتماعی

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱) کتاب مرجع سیاست‌گذاری اجتماعی. ترجمه علی‌اکبر تاج مزینانی و همکاران. جلد اول، انتشارات دانشگاه امام صادق، تهران.
- فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱) نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست. ترجمه هرمز همایون‌پور. گام نو، تهران.
- موسوی، میر طاهر و محمدی، محمدعلی (۱۳۸۸) مفاهیم و نظریه‌های رفاه اجتماعی. نشر دانش، تهران.

ب- منابع لاتین:

- Blakemore, K., & Warwick-Booth, L. (2013). *Social Policy: An Introduction: An Introduction*. Mcgraw-Hill Education (UK).
- Dwyer, P., & Shaw, S. (Eds.). (2013). *An Introduction to Social Policy*. Sage.
- Baldock, J. (2012). *Social policy*. Oxford: Oxford University Press.
- May, M., Page, R. M., & Brunson, E. (2001). *Understanding social problems: Issues in social policy*. Oxford: Blackwell.
- Mullard, M., & Spicker, P. (2005). *Social Policy in a Changing Society*.
- Spicker, P. (2017). *Arguments for Welfare: The Welfare State and Social Policy*, London and New York: Rowman and Littlefield

عنوان درس به انگلیسی: Introduction to Social Policy(2)		عنوان درس به فارسی: مبانی سیاست‌گذاری اجتماعی(۲)	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	دروس پیش‌نیاز:	تئوری
تعداد ساعت: ۳۲		اختیاری	مبانی سیاست‌گذاری اجتماعی(۱)
			تئوری
			عملی
	جبرانی		تئوری
			عملی
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با کلیات مکاتب فکری و حوزه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- آشنایی با اصول و ارزش‌های سیاست‌گذاری اجتماعی ۱

۲- آشنایی با اصول و ارزش‌های سیاست‌گذاری اجتماعی ۲

۳- آشنایی با مکاتب فکری سیاست‌گذاری اجتماعی ۱

۴- آشنایی با مکاتب فکری سیاست‌گذاری اجتماعی ۲

۵- آشنایی با نظام‌های سیاست‌گذاری اجتماعی

۶- حوزه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی

۷- گروه‌های هدف سیاست‌گذاری اجتماعی

۸- سیاست‌گذاری اجتماعی و مسائل اجتماعی-رفاهی

۹- فعال‌گرایی و حمایت‌گری سیاستی

۱۰- ساختار سیاسی کشور و سیاست‌گذاری اجتماعی

۱۱- فرهنگ و سیاست‌گذاری اجتماعی

۱۲- قشربندی اجتماعی، نابرابری و سیاست‌گذاری اجتماعی

۱۳- فقر، طرد اجتماعی و سیاست‌گذاری اجتماعی

۱۴- تحلیل سیاست‌گذاری اجتماعی

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱) کتاب مرجع سیاست‌گذاری اجتماعی. ترجمه علی‌اکبر تاج‌مزینانی و همکاران. جلد اول، انتشارات دانشگاه امام صادق، تهران.
- فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱) نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست. ترجمه هرمز همایون‌پور. گام نو، تهران.
- موسوی، میرطاهر و محمدی، محمدعلی (۱۳۸۸) مفاهیم و نظریه‌های رفاه اجتماعی. نشر دانژه، تهران.

ب- منابع لاتین:

- Blakemore, K., & Warwick-Booth, L. (2013). *Social Policy: An Introduction: An Introduction*. McGraw-Hill Education (UK).
- Dwyer, P., & Shaw, S. (Eds.). (2013). *An Introduction to Social Policy*. Sage.
- Baldock, J. (2012). *Social policy*. Oxford: Oxford University Press.
- May, M., Page, R. M., & Brunson, E. (2001). *Understanding Social Problems: Issues in Social Policy*. Oxford: Blackwell.
- Mullard, M., & Spicker, P. (2005). *Social Policy in a Changing Society*.
- Spicker, P. (2017). *Arguments for Welfare: The Welfare State and Social Policy*, London and New York: Rowman and Littlefield.

عنوان درس به انگلیسی: Sociological Theories(1)		عنوان درس به فارسی: نظریه‌های جامعه‌شناسی(۱)	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
مبانی جامعه‌شناسی	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با نظریه‌های جامعه‌شناسی کلاسیک و تحولات آن‌ها و نحوه کاربست آن‌ها برای تحلیل شرایط اجتماعی ایران

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- طرح این پرسش که چرا باید نظریه‌های جامعه‌شناسان کلاسیک را خواند؟ بحثی درباره‌ی جایگاه تعیین‌کننده‌ی جامعه‌شناسان کلاسیک در فهم منطق امر اجتماعی و شرایط امکان حصول علم جامعه‌شناسی

۲- بررسی معرفت‌شناختی شکل‌گیری گفتمان علوم اجتماعی در تمایز آن نسبت به گفتمان‌های فلسفی دوران جدید (بحثی تاریخی و فلسفی پیرامون بنیادهای شکل‌گیری علوم اجتماعی)

۳- طرح بحثی پیرامون شکل‌گیری مفاهیم جامعه‌ی مدنی، حوزه‌ی عمومی، انسان اجتماعی و ارزش‌های جمعی در قرن هجدهم و نوزدهم (با تأکید بر آثار روسو، کانت، هگل و منتسکیو)

۴- جایگاه مفاهیم انسان اجتماعی، فردیت، طبقه‌ی اجتماعی، ارزش‌های اجتماعی، بیگانگی و آنومی در تکوین گفتمان جامعه‌شناسی

۵- نقد و بررسی منطق تحولات اجتماعی در آثار جامعه‌شناسان کلاسیک. (مارکس، وبر، دورکیم و زیمل)

۶- نقد و بررسی نسبت کنش و ساختار در آثار جامعه‌شناسان کلاسیک (مارکس، وبر، دورکیم و زیمل)

- ۷- جایگاه بینش تاریخی در شکل دادن به مبانی علوم اجتماعی در آثار جامعه‌شناسان کلاسیک (مارکس، وبر، دورکیم و زیمل)
- ۸- بررسی میراث جامعه‌شناسان کلاسیک برای متفکران معاصر علوم اجتماعی (رابطه‌ی جامعه‌شناسان کلاسیک با تشکل پارادایم‌های مسلط علوم اجتماعی)
- ۹- بازخوانی سنت‌های تاریخی اندیشه‌ی اجتماعی در جهان اسلام در راستای تدوین پارادایم‌های جدید جامعه‌شناسی (با تأکید بر آثار فارابی و ابن‌خلدون)
- ۱۰- بررسی انتقادی دستاوردهای نظری و بینش تاریخی جامعه‌شناسان کلاسیک با توجه به مواد و مصالح تاریخی و اجتماعی ایران

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- جمشیدی‌ها، غلامرضا (۱۳۸۳) پیدایش نظریه‌های جامعه‌شناسی. چاپ اول، انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- دورکیم، امیل (۱۳۹۴) *درباره‌ی تقسیم‌کار اجتماعی*. ترجمه‌ی باقر پرهام. نشر مرکز، تهران.
- دیلینی، تیم (۱۳۸۹) *نظریه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی*. ترجمه بهرنگ صدیقی و وحید طلوعی. نشر نی، تهران.
- ریتزر، جورج (۱۳۹۳) *نظریه‌های جامعه‌شناسی معاصر*. ترجمه محسن ثلاثی. نشر علمی، تهران.
- زیمل، گئورگ (۱۳۹۵) *گزیده مقالات*. ترجمه شاپور بهیان. انتشارات دنیای اقتصاد، تهران.
- کاف، ای. سی. و همکاران (۱۳۸۸) *چشم‌اندازهایی در جامعه‌شناسی*. ترجمه بهزاد احمدی و امید قادرزاده. نشر کویر، تهران.
- کرایب، یان (۱۳۸۶) *نظریه اجتماعی کلاسیک*. ترجمه شهناز مسمی‌پرست، نشر، آگه. تهران.
- کوزر، آلفرد لوئیس (۱۳۷۳) *زندگی و اندیشه بزرگان جامعه‌شناسی*. انتشارات علمی، تهران.
- کیویستو، پیتر (۱۳۷۸) *اندیشه‌های بنیادی در جامعه‌شناسی*. ترجمه منوچهر صبوری. نشر نی، تهران.
- مارکس، کارل و فردریش انگلس (۱۳۹۳) *لودویگ فویرباخ و ایدئولوژی آلمانی*. ترجمه‌ی پرویز بلابایی. نشر چشمه، تهران.
- وبر، ماکس (۱۳۹۵) *اقتصاد و جامعه*. ترجمه‌ی مصطفی عماد زاده. انتشارات سمت، تهران.

عنوان درس به انگلیسی: Sociological Theories(2)		عنوان درس به فارسی: نظریه‌های جامعه‌شناسی(۲)	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های جامعه‌شناسی(۱)	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با نظریه‌های جامعه‌شناسی معاصر(بعد از افول رویکرد کارکردگرایی در دهه‌ی ۱۹۶۰ میلادی) و نحوه کاربست آن‌ها برای تحلیل شرایط اجتماعی ایران

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- بررسی مبانی هستی‌شناختی و معرفت‌شناختی پارادایم‌های مسلط جامعه‌شناسی و تبیین شرایط امکان تلفیق نظریه‌ها در این عرصه

۲- گونه‌شناسی انواع مکاتب جامعه‌شناسی معاصر با تأکید بر فهم تمایزات بنیادی معرفتی آن‌ها (پدیدارشناسی، ساختارگرایی، کارکردگرایی، تضادگرایی، پساساختارگرایی، هرمنوتیک و مطالعات فرهنگی)

۳- آشنایی با تطورات تاریخی مکاتب جامعه‌شناسی و درک منطق تمایزبایی آن‌ها با تأکید بر تطورات مفاهیم زبان، قدرت، سوژه، فرهنگ، فردیت و هویت

۴- شناخت مبانی و تحولات مکتب کارکردگرایی در جامعه‌شناسی معاصر با تأکید بر آثار تالکوت پارسونز

۵- نقد و بررسی تحولات سنت مارکسیستی و مناسبات دیالکتیکی اقتصاد و فرهنگ با تأکید بر آثار مکتب فرانکفورت

- ۶- آشنایی با تحولات مکاتب ساختارگرایی و پساساختارگرایی در بحث از مواجهه‌ی سوژه و ساختار و برآمدن مفهوم گفتمان (با تأکید بر آراء آلتوسر و فوکو)
- ۷- بررسی الگوهای برجسته‌ی تلفیق نظریه‌های کلاسیک: بازخوانی تمایز و نابرابری‌های اجتماعی در آثار پیر بوردیو
- ۸- چرخش فرهنگی و جایگاه علم فرهنگ در مطالعات جامعه‌شناسی معاصر با تأکید بر آثار استوارت هال و مکاتب مطالعات فرهنگی
- ۹- جهانی‌شدن و تحولات نظریه‌های جامعه‌شناختی در شرایط حاضر
- ۱۰- بررسی شرایط امکان تلفیق نظریه‌ها و امکان بومی‌سازی پارادایم‌های جامعه‌شناسی با توجه به مواد و مصالح تاریخی ایران

روش ارزشیابی:

تحقیق	ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	✓
	ارزشیابی نهایی	آزمون‌های نوشتاری	✓

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- آدورنو، تئودور (۱۳۸۷) «جامعه‌شناسی و پژوهش تجربی» جامعه‌شناسی انتقادی (مجموعه مقالات). ترجمه‌ی حسن چاووشیان. انتشارات اختران، تهران.
- ابادری، یوسف (۱۳۷۷) خرد جامعه‌شناسی. انتشارات طرح نو. تهران.
- بوردیو، پیر (۱۳۹۵) تمایز: نقد اجتماعی قضاوت‌های ذوقی. ترجمه حسن چاووشیان. تهران: نشر ثالث.
- دریفوس هیوبرت و رابینو، پل (۱۳۸۳) میشل فوکو فراسوی ساختارگرایی و هرمنوتیک. ترجمه‌ی حسین بشیریه. نشر نی، تهران.
- ریتزر، جورج (۱۳۸۳) نظریه‌ی جامعه‌شناسی در دوران معاصر. ترجمه‌ی محسن ثلاثی. انتشارات علمی، تهران.
- سیدمن، استیون (۱۳۹۴) کشاکش آرا در جامعه‌شناسی. ترجمه‌ی هادی جلیلی. نشر نی، تهران.
- کرایب، یان (۱۳۸۱) نظریه اجتماعی معاصر. ترجمه‌ی عباس مخبر. نشر آگه، تهران.
- لاجوردی، هاله (۱۳۹۲) زندگی روزمره. طرح نو، تهران.
- مک رابی، آنجلا و استوارت هال (۱۳۹۰) درباره‌ی مطالعات فرهنگی. ترجمه‌ی جمال محمدی. نشر چشمه، تهران.

- ویلیامز، ریموند (۱۳۹۶) جامعه‌شناسی فرهنگ. ترجمه‌ی حسن چاووشیان. انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و هنر و ارتباطات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران.
- هال، استوارت (۱۳۹۱) معنا فرهنگ و زندگی اجتماعی. ترجمه‌ی احمد گل‌محمدی. نشر نی، تهران.
- یورگنسن، ماریان و فیلیپس، لوئیز (۱۳۸۹) نظریه و روش در تحلیل گفتمان. ترجمه‌ی هادی جلیلی. نشر نی، تهران.

عنوان درس به انگلیسی: Social Policy Theories(1); Schools & theories		عنوان درس به فارسی: نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی(۱)؛ مکاتب و نظریه‌ها	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
مبانی سیاست‌گذاری اجتماعی(۲)، نظریه‌های جامعه‌شناسی(۲)	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با رویکردها و چشم‌اندازهای نظری در سیاست‌گذاری اجتماعی.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- کلیات و آشنایی

- آشنایی با نقش نظریه در مباحث مربوط به سیاست اجتماعی

۲- بررسی چشم‌اندازهای نظری، نظریه‌های تبیینی، تحلیلی در سیاست اجتماعی

- نظریه‌های تبیینی، تحلیلی
- رویکرد صنعتی‌گرایی
- رویکرد منابع قدرت
- رویکرد نهادگرایی تاریخی
- رویکرد فرهنگی-اندیشه‌ای

۳- بررسی چشم‌اندازهای نظری: نظریه‌های هنجاری در سیاست اجتماعی

- نظریه‌های هنجاری
- طبقه‌بندی تایلور-گوبی و داله
- رویکرد دولت‌گرا

- رویکرد بازار محور
- رویکرد بازار محور
- رویکرد مردم‌گرا

۴- آشنایی با ایدئولوژی‌ها، مکاتب و رژیم‌های رفاهی و سیاست‌گذاری اجتماعی

- لیبرالیسم و نئولیبرالیسم
- سوسیال‌دموکراسی
- محافظه‌کاری

۵- مکاتب برآمده از اسلام

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- هال، آنتونی و میجلی، جیمز (۱۳۸۸) سیاست اجتماعی و توسعه. جامعه‌شناسان، تهران.
- تاج‌مزیانی، علی‌اکبر (۱۳۹۰) گونه‌شناسی نظام‌های رفاهی در جهان. فصلنامه برنامه‌ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، دوره: ۲، شماره: ۶. صص ۲۰۳ تا ۲۳۴.
- موسوی، میرطاهر و محمدی، محمدعلی (۱۳۸۸) مفاهیم و نظریه‌های رفاه اجتماعی. نشر دانش، تهران.
- فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱) نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست. ترجمه هرمز همایون‌پور. گام نو، تهران.
- تیلور، گری (۱۳۹۲) ایدئولوژی و رفاه. ترجمه سیدحسین محقق‌کیمال و مهدی نصرت‌آبادی. جامعه‌شناسان، تهران.

ب- منابع لاتین:

- Manning, Nick. & Vickerstaff, Sarah. & Baldock, John. (2007). *Social policy*. Oxford University Press, Oxford.

عنوان درس به انگلیسی: Social Policy Theories(2); Models & Frameworks		عنوان درس به فارسی: نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	
دروس پیش‌نیاز:	✓ نظری	✓ تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۱)؛ مکاتب و نظریه‌ها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ✓ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با الگوها و چهارچوب‌های سیاست‌گذاری اجتماعی.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- رویکرد فردمحور

- جامعه به مثابه مجموعه‌ای از افراد
- تأکید بر تغییر افراد/ذهنیت افراد
- نظریه خردگرا
- برنامه‌ریزی خردگرا

۲- رویکرد تعددی

- جامعه به مثابه مجموعه‌ای از گروه‌ها
- تأکید بر گروه‌های منافع
- تأکید بر تضاد منافع

۳- رویکرد سازمان محور

- جامعه به مثابه مجموعه‌ای از سازمان‌ها
- قواعد سازمانی
- نظم سازمانی

۴- رویکرد ساختاری یا نهادمحور

- تأکید بر نهادهای جامعه
- تعامل نهادهای مختلف در جامعه با یکدیگر
- نهادها و نقش آن در توسعه
- سیاست‌های نهادگرا در برنامه‌ریزی

۵- رویکرد هرمی /سلسله مراتبی

۶- رویکرد شبکه‌ای

۷- رویکرد سیستمی

- نظریه سیستم‌ها

۸- رویکرد مشارکتی

- نظریه برنامه‌ریزی مشارکتی
- فرآیند برنامه‌ریزی مشارکتی

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- ال‌کاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱) کتاب مرجع سیاست‌گذاری اجتماعی. ترجمه علی‌اکبر تاج مزینانی و همکاران. جلد اول، انتشارات دانشگاه امام صادق، تهران.
- فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱) نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست. ترجمه هرمز همایون‌پور. گام نو، تهران.
- فیتز پاتریک، تونی (۱۳۸۵) نظریه‌های رفاه جدید. ترجمه هرمز همایون‌پور. موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، تهران.
- اجلالی، پرویز، رفیعیان، مجتبی و عسگری، علی (۱۳۹۰) نظریه برنامه‌ریزی: دیدگاه‌های سنتی و جدید. انتشارات آگه، تهران.
- لطیفی، غلامرضا (۱۳۸۹) مبانی برنامه‌ریزی و سیاست اجتماعی. جهاد دانشگاهی، تهران.

ب- منابع لاتین:

- Lavalette, Michael. & Pratt, Alan. (2006). Social policy : theories, concepts and issues. Sage Publications, Thousand Oaks, CA.

عنوان درس به انگلیسی: Methodology in Social Policy; Quantitative Methods		عنوان درس به فارسی: روش تحقیق در سیاست‌گذاری اجتماعی؛ روش‌های کمی	
دروس پیش‌نیاز:	۱ نظری (۱ واحد)	۲ تخصصی	تعداد واحد:
کاربرد کامپیوتر در علوم اجتماعی	۱ عملی (۱ واحد)		اختیاری
	نظری	تعداد ساعت:	
	عملی		۳۲
	نظری		
عملی			
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با جایگاه تحقیق در سیاست‌گذاری اجتماعی، اصول آن و چگونگی طراحی و انجام فرایند تحقیق کمی از ابتدا تا انتها.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- تحقیق در علوم اجتماعی

- نقش تحقیق در علم
- نظریه‌های شناخت و روش‌شناسی: تجربه‌گرایی، ماتریالیسم دیالکتیکی، عقل‌گرایی انتقادی و ....
- آشنایی با جایگاه روش تحقیق در علوم اجتماعی
- آشنایی با نقش روش تحقیق در سیاست‌گذاری اجتماعی

۲- آندیشیدن به‌مثابه یک محقق

- واحد تحلیل
- مفاهیم، سازه‌ها و متغیرها
- گزاره‌ها و فرضیه‌ها
- الگوها و نظریه‌ها

۳- فرایند تحقیق

- مرحله اول: پرسش آغازی

- مرحله دوم: مطالعات اکتشافی
- مرحله سوم: طرح نظری مسأله تحقیق
- مرحله چهارم: ساختن مدل تحلیلی
- مرحله پنجم: جمع‌آوری اطلاعات
- مرحله ششم: تحلیل اطلاعات
- مرحله هفتم: تدوین گزارش

۳- سنجش سازه‌های مفهومی

- مفهوم‌سازی
- عملیاتی کردن مفاهیم
- سطوح سنجش
- مقیاس‌ها
- اعتبار و روایی

۴- نمونه‌گیری

- فرایند نمونه‌گیری
- نمونه‌گیری احتمالاتی
- نمونه‌گیری غیراحتمالاتی
- آمار نمونه‌گیری

۵- آشنایی با انواع فنون گردآوری داده‌ها در روش‌های کمی

- پیمایش
- آزمایش
- تحلیل محتوا
- تحلیل ثانویه

۶- آشنایی با انواع فنون تحلیل داده‌ها در روش‌های کمی

- تحلیل کمی: آمار توصیفی
- تحلیل کمی: آمار استنباطی

۹- پژوهش و فضای مجازی: فنون جدید تحقیق در فضای اینترنت

۱۰- اجرای پژوهش کمی به صورت عملی توسط دانشجویان و ارایه گزارش در کلاس

روش ارزشیابی:

در این درس در کنار آموزش نظری، دانشجویان هر کدام یک موضوع پژوهشی را انتخاب کرده و متناسب با مراحل تدریس نظری، مراحل تحقیق را به صورت عملی انجام می‌دهند. دانشجویان به تناسب موضوع هر یک فنون متناسب گردآوری و تحلیل داده‌ها را انتخاب می‌کنند. همگام با مباحث نظری، دانشجویان کار عملی خود را به صورت مستمر و جلسه به جلسه در کلاس ارائه کرده و استاد راهنمایی‌های لازم جهت پیش‌برد کار را خواهد داشت.

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

ب-الف منابع فارسی:

- کیوی، ریمون و کامپنهود، لوک وان (۱۳۸۶) روش تحقیق در علوم اجتماعی. ترجمه عبدالحسین نیک-گهر نشر توتیا، تهران.
- رفیع پور، فرامرز (۱۳۹۴) کندوکاوها و پنداشته‌ها؛ مقدمه‌ای بر روش‌های شناخت جامعه و تحقیقات اجتماعی. شرکت سهامی انتشار، تهران.
- بی، ارل (زمستان ۱۳۹۴) روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی. ترجمه رضا فاضل. جلد اول و دوم. انتشارات سمت، تهران.
- قاراخانی، معصومه و میرزایی، سید آیت الله (۱۳۹۶) اخلاق علم در علوم اجتماعی ایران (آموزش و پژوهش). پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران.

ب-منابع لاتین:

- Becker, S., Bryman, A., & Ferguson, H. (Eds.). (2012). *Understanding Research for Social Policy and Social Work 2E: Themes, Methods and Approaches*. policy press.
- Bhattacharjee, A. (2012). *Social science research: Principles, methods, and practices*.
- Bouma, G. D., Atkinson, G. B. J., & Dixon, B. R. (1995). *A handbook of social science research*. Oxford University Press, USA.
- Miller, D. C., & Salkind, N. J. (2002). *Handbook of research design and social measurement*. Sage Publications, Thousand Oaks, CA.

عنوان درس به انگلیسی: Methodology in Social Policy; Qualitative Methods		عنوان درس به فارسی: روش تحقیق در سیاست‌گذاری اجتماعی؛ روش‌های کیفی	
دروس پیش‌نیاز:	۷ نظری (۱ واحد)	۷ تخصصی	تعداد واحد: ۲
روش تحقیق در سیاست‌گذاری اجتماعی؛ روش‌های کمی	۷ عملی (۱م واحد)		اختیاری
	نظری	جبرانی	
	عملی		
	نظری		
عملی			
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با جایگاه تحقیق در سیاست‌گذاری اجتماعی، اصول آن و چگونگی طراحی و انجام فرایند تحقیق کیفی از ابتدا تا انتها.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- فرموله کردن ایده‌ها و پرسش‌های پژوهشی

- دغدغه‌ها، پرسش‌ها و موضوعات پژوهشی
- چگونگی مرور و ارزیابی ادبیات
- نقش نظریه در تحقیقات سیاست‌گذاری اجتماعی

۲- اهمیت اخلاق در پژوهش

- راهبری و مدیریت پژوهش: اخلاق و سخت‌گیری علمی
- کدهای اخلاقی پژوهش
- پژوهش در موضوعات حساس
- پژوهش در میان گروه‌های آسیب‌پذیر
- رازداری و ایمنی در پژوهش

۳- تحقیقات کیفی در علوم اجتماعی

- ۴- طراحی تحقیقات کیفی
- ۵- مطالعات مقطعی (Cross-Sectional Studies) کیفی
- ۶- مطالعات طولی (Longitudinal Studies) کیفی
- ۷- نمونه‌گیری در روش‌های کیفی
- ۸- مروری بر روش‌های تحقیق اصلی و منابع داده‌ها در تحقیقات کیفی سیاست‌گذاری اجتماعی
- ۹- مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته و ساختاریافته
- ۱۰- مردم‌نگاری
- ۱۱- گروه متمرکز (Focus Group)
- ۱۲- نظریه زمینه‌ای
- ۱۳- تحلیل گفتمان
- ۱۴- آشنایی با نحوه انتخاب روش تحقیق مناسب (مشمول بر فنون گردآوری و تحلیل داده‌ها) برای یک سؤال تحقیق معین
- ۱۵- تشخیص ساختار طراحی تحقیق و توانایی نقد روش‌شناختی پژوهش‌های چاپ‌شده
- ۱۶- اجرای پژوهش کیفی به صورت عملی توسط دانشجویان و ارائه گزارش در کلاس

روش ارزشیابی:

در این درس در کنار آموزش نظری، دانشجویان هر کدام یک موضوع پژوهشی را انتخاب کرده و متناسب با مراحل تدریس نظری، مراحل تحقیق را به صورت عملی انجام می‌دهند. دانشجویان به تناسب موضوع هر یک فنون متناسب گردآوری و تحلیل داده‌ها را انتخاب می‌کنند. همگام با مباحث نظری، دانشجویان کار عملی خود را به صورت مستمر و جلسه به جلسه در کلاس ارائه کرده و استاد راهنمایی‌های لازم جهت پیش‌برد کار را خواهد داشت.

تحقیق	ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	✓ آزمون‌های نهایی
		✓	آزمون‌های نوشتاری

منابع پیشنهادی:

ب- الف منابع فارسی:

- مریام، شارن. بی. (۱۳۹۴) تحقیق کیفی: راهنمایی برای طراحی و اجرا. ترجمه نورالله پاشا. جامعه و فرهنگ
- ماکسول، جوزف الکس (۱۳۹۶) طراحی پژوهش کیفی: رویکردی تعاملی. دانشگاه سمنان.

- بیبی، ارل (زمستان ۱۳۹۴) روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی. ترجمه رضا فاضل. جلد اول و دوم. انتشارات سمت، تهران.
- میریام، شاران بی و تیسدل، الیزابت جی. (۱۳۹۸) پژوهش کیفی؛ راهنمای طراحی و کاربری. سمت.
- قاراخانی، معصومه و میرزایی، سید آیت‌الله (۱۳۹۶) اخلاق علم در علوم اجتماعی ایران (آموزش و پژوهش). پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران.

ب-منابع لاتین:

- Becker, S., Bryman, A., & Ferguson, H. (Eds.). (2012). *Understanding Research for Social Policy and Social Work 2E: Themes, Methods and Approaches*. policy press.
- Bhattacharjee, A. (2012). *Social science research: Principles, methods, and practices*.
- Bouma, G. D., Atkinson, G. B. J., & Dixon, B. R. (1995). *A handbook of social science research*. Oxford University Press, USA.
- Miller, D. C., & Salkind, N. J. (2002). *Handbook of research design and social measurement*. Sage Publications, Thousand Oaks, CA.

عنوان درس به انگلیسی: Strategic and operational social planning		عنوان درس به فارسی: برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی و عملیاتی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
مبانی مدیریت، بودجه‌ریزی، روش تحقیق در سیاست‌گذاری اجتماعی؛ روش‌های کیفی	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با اهمیت، جایگاه، مفاهیم اصلی و مراحل برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- ضرورت برنامه‌ریزی اجتماعی و راهبردی: نقطه شروع برنامه‌ریزی اجتماعی کجاست؟ (موارد نه‌گانه)

- مقابله با مشکلات اجتماعی
- تبدیل اهداف اجتماعی به برنامه‌های مؤثر و کارآمد
- رفع چالش‌ها و اشکالات در برنامه‌های خدماتی
- بازطراحی خدمات برای تأمین بهتر نیازهای جمعیت مخاطب
- رفع عدم تناسب‌ها در خود راهبردها
- کمبود منابع و مدیریت بهینه آن
- در نظر گرفتن ملاحظات اجتماعی برنامه‌های اقتصادی
- انتقال دانش و تجربه بین حوزه‌های مختلف برنامه‌ریزی اجتماعی
- جذب فناوری

۲- تعریف برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی

- عناصر هشت‌گانه تعریف برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی

• ارائه تعریف نهایی از برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی (بر اساس مصادیق برنامه‌های اجتماعی و عناصر هشت‌گانه)

• برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی و تفاوت آن با برنامه‌ریزی عملیاتی

• گستره‌های مختلف برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی

• مروری بر چند برنامه اجتماعی راهبردی به‌عنوان الگو جهت آشنایی مصداقی دانشجویان با مفهوم برنامه‌ریزی اجتماعی (مانند برنامه کنترل مواد مخدر در آمریکا و برنامه استراتژیک آژانس حمایت از خانواده در ایرلند)

۳- تاریخچه برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی در ایران و جهان (از جمله آلمان، هلند، انگلیس، آمریکا، شوروی سابق، کشورهای اسکاندیناوی)

۴- حوزه‌های برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی در رفاه اجتماعی: تأمین اجتماعی، اشتغال، آموزش، مسکن، بهداشت، جرائم، جمعیت.

۵- ساختار برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی

• برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی با رویکرد چرخه‌ای

• برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی پروژه محور

۶- اجزای متن گزارش برنامه اجتماعی راهبردی

• فنون و مهارت‌های تدوین گزارش سیاستی (Policy paper, Policy brief)

• معرفی اجزای گزارش برنامه اجتماعی راهبردی (پیش‌گفتار، خلاصه اجرایی، آشنایی با کلیات برنامه،

تحلیل مسئله/موضوع، ما می‌خواهیم به کجا برویم/افق چیست؟، چگونه ما به آن نقطه می‌رسیم/راهکارها، برنامه اجرا، رصد و ارزیابی)

• تشریح اجزای یک یا چند برنامه اجتماعی راهبردی از برنامه‌های کشورهای مختلف به‌عنوان الگو

۷- فرایند تدوین برنامه اجتماعی راهبردی

• بررسی واقعیت‌های موجود

• استخراج ارزش‌ها و اولویت‌های مطلوب

• ارائه راهکارها (بر اساس ابزارهای سیاست‌گذاری چهارگانه (اقتدار قانونی، ثروت، اطلاعات، سازمان‌دهی)

۸- اجرای برنامه اجتماعی راهبردی

• اهمیت اجرا در موفقیت/شکست برنامه‌های راهبردی

• مدیریت منابع سه‌گانه پول، زمان و نیروی انسانی

• نقش گروه‌های منافع و تعامل با آنها در تحقق اهداف برنامه

• بودجه‌بندی

• نظارت و کنترل

۹- ارزیابی برنامه اجتماعی راهبردی

- اهمیت ارزیابی مستمر اجرای برنامه راهبردی
- ارزیابی تأثیرات خواسته و ناخواسته برنامه‌ریزی
- ارزیابی متن و اجرای برنامه و سهم هر یک در میزان موفقیت برنامه
- شاخص‌های گوناگون ارزیابی برنامه اجتماعی
- شیوه‌های مختلف ارزیابی اجرای برنامه

۱۰- آسیب‌شناسی برنامه‌های موجود در کشور ایران

- آسیب‌شناسی بر اساس معیار فرایند تدوین برنامه اجتماعی راهبردی
- آسیب‌شناسی بر اساس معیار اجزای گزارش برنامه اجتماعی راهبردی
- آسیب‌شناسی بر اساس معیار اجرای برنامه اجتماعی راهبردی

۱۱- نقد و بررسی برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی و آینده آن

- چشم‌انداز برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی
- رویکردهای انتقادی به برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی متداول
- برخی از روش‌های ایده پردازی و نوآوری برای خلق راهبرد

روش ارزشیابی

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- اجلالی، پرویز، رفیعیان، مجتبی و عسگری، علی (۱۳۹۰) نظریه برنامه‌ریزی: دیدگاه‌های سنتی و جدید. انتشارات آگه، تهران.
- عاشوری، محمدرضا (۲۰۰۵) برنامه‌ریزی اجتماعی در ایران. نشر گامل، سوئد.
- عالمی نیسی، مسعود (۱۳۸۸) چشم‌انداز گرایش‌های ایرانیان در دهه آتی. معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی، تهران.
- لطیفی، غلامرضا (۱۳۸۹) مبانی برنامه‌ریزی و سیاست اجتماعی. جهاد دانشگاهی، تهران.
- لطیفی، غلامرضا (۱۳۸۸) دیدگاه‌هایی از توسعه. کتاب ماه علوم اجتماعی شماره ۲۰ صص ۷۴ تا ۸۵.

ب- منابع لاتین:

- Family Support Agency Strategic Plan 2010-2012.

- Kahn, A. J. (1969) Theory and Practice of Social Planning. Russell Sage Foundation, New York.
- National Demographic Strategy of The Republic of Bulgaria(2006-2020).
http://www.mlsp.government.bg/bg/docs/demography/Dem.%20Strategy_ENG.pdf
- Strategy Survival Guide Overview, version 2.1. Prime Minister's Strategy (2004) p.196.
- Turner, J. H.(1998) The Structure of Sociological Theory. Wadsworth Publishing Company.

عنوان درس به انگلیسی: The Monitoring & Evaluating Welfare Programs		عنوان درس به فارسی: پایش و ارزیابی برنامه‌های اجتماعی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی و عملیاتی	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آموزش دانش مفهومی و فنی به دانشجویان برای پایش و ارزیابی برنامه‌های اجتماعی

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مفاهیم و کلیات

- تعریف برنامه و برنامه‌ریزی
- مفاهیم اصلی در ارزیابی برنامه: درون داد، فرایندها، برون داد، نتایج، اثربخشی، کارایی، هزینه- مطلوبیت و انصاف
- تحلیل سیاست و تفاوت آن با ارزیابی
- ارزیابی تأثیر اجتماعی (اتا)
- ارزیابی عملکرد (افراد، سازمان‌ها و نهادها)
- مسائل کلی مورد ارزیابی و چگونگی توافق بر سر آن (چگونه مسئله مورد ارزیابی انتخاب می‌شود؟)
- اهداف ارزیابی
- نقش‌های ارزیاب اجتماعی
- تاریخچه ارزیابی در جهان (ایالات متحده، بریتانیا و ...)
- تاریخچه ارزیابی در ایران

۲- چارچوب‌های نظری ارزیابی برنامه

- پایش هزینه‌ها و مزایای برنامه‌های اجتماعی
- ارزیابی نحوه دسترسی به خدمات و تحویل آن
- ارزیابی سنخ منتفعان و نوع کمک و خدمت
- تحلیل تصمیم‌گیری و ارزیابی منازعات ارزشی ایدئولوژیکی (که انتخابات سیاستی سیاست‌گذاران را هدایت می‌کند).
- ارزیابی برنامه‌های رفاهی فراگیر و برنامه‌های مبتنی بر آزمون وسع
- طراحی و ساختار برنامه‌ها و سیاست‌های رفاهی و ارتباط آن با مفهوم کنترل اجتماعی، سیاست، استحقاق و عدم استحقاق.

- ارزیابی عوامل مؤثر بر سازگاری و پایداری برنامه

۳- انواع رویکردها به ارزیابی و پایش برنامه

- رویکرد اقتصادی

- اقتصاد خرد

- رویکرد یکپارچه و چارچوب عقلانی (منطقی) (Logical framework)

- رویکرد اجتماعی و فرهنگی

- رویکرد منابع انسانی

- رویکرد توسعه اجتماعی

- رویکرد زیست‌محیطی

- مدیریت منابع

- مدیریت ریسک

۴- روش‌های ارزیابی برنامه‌های اجتماعی

- ارزیابی تأثیر اجتماعی

- ارزیابی پروژه (بررسی بهره‌وری، اثربخشی، همسازی و تأثیر مداخله)

- تحلیل شبکه

- تحلیل فازی

- آزمایش

- روش اقدام پژوهی (Action reaserch)

۵- فرایند ارزیابی برنامه

- شیوه طراحی برنامه (انتخاب نوع و هدف ارزیابی)

- تعیین مسئله مورد ارزیابی

- تعیین مفاهیم و سازه‌ها

- تبدیل مفاهیم و سازه‌ها به ابزار سنجش

- تعیین استراتژی‌های انتخاب نمونه

- جمع‌آوری داده‌ها

• شیوه اجرای برنامه

- پایش مجریان، مشارکت‌کنندگان و ذی‌نفعان

- ارزیابی گزارش‌های رشد و پیشرفت

- ارزیابی گزارش‌ها و آمارهای سالانه

- ارزیابی گزارش‌های مالی

- نظارت بر شیوه اجرا و عملکرد

• تحلیل برنامه (نتایج و پیامدها)

- تحلیل کمی (تمایز برون داد و نتیجه، کارایی مولد(نسبت میان درون داد و برون داد یک برنامه، ارتقای بهره‌وری)

- تحلیل کیفی

- تحلیل فرصت‌ها و تهدیدهای برنامه

• انتشار داده‌های ارزیابی

• گزارش نتایج ارزیابی

۶- حوزه‌های تأثیرات برنامه‌های اجتماعی

• تأثیر برنامه‌های اجتماعی بر افراد، خانواده‌ها، سازمان‌ها و جوامع (مانند تغییر محل زندگی افراد، هویت و

ساختار محله‌ای زندگی مردم، تأثیر بر دسترسی به امکانات و خدمات، تأثیر بر فراغت و تحصیل، تأثیر بر شبکه‌های اجتماعی و روابط خانوادگی، تأثیر بر تعارضات اجتماعی و ...)

• تأثیر برنامه‌های اجتماعی بر توسعه و پیشرفت (افزایش کارایی، رشد اقتصادی، توسعه اجتماعی و انسانی)

• تأثیر برنامه‌های اجتماعی بر روندهای جمعیتی و ترکیب جمعیت مانند میزان مولید، مرگ‌ومیر، مهاجرت

• تأثیر برنامه‌های اجتماعی بر فقر و معیشت، نابرابری اقتصادی، اجتماعی و اشتغال

• تأثیر برنامه‌های اجتماعی بر بهداشت و امنیت عمومی و فردی

• تأثیر برنامه‌های اجتماعی بر آسیب‌های اجتماعی

• تأثیر برنامه‌های اجتماعی بر ساختار قدرت

• تأثیرات ناآگاهانه برنامه‌ها و سیاست‌های رفاهی و نتایج آن (آشفته‌کننده‌ها)

۷- فواید و کارکردهای ارزیابی و پایش برنامه‌های اجتماعی

• توسعه، مشارکت و توانمندسازی جامعه

• مدیریت تضاد میان ذی‌نفعان

• مذاکره و شفاف‌سازی در مدیریت توسعه

• استفاده از دانش و اطلاعات کنش‌گران

• ارائه راهبرد و استراتژی

۸- آینده ارزیابی و پایش برنامه‌های اجتماعی

- ارزیابی عینی، قضاوت ارزشی و چالش‌های آن
- نقش ایدئولوژی‌ها و اولویت‌های سیاسی در کاربرد و به‌کارگیری نتایج ارزیابی
- فرهنگ اجتماعی و سازمانی و چالش‌های اجرای سیاست‌ها و برنامه‌ها
- نگرش نو به ارزیابی: لزوم مداخلات اجتماع‌محور و حرکت به سمت توسعه پایدار
- ارزیابی مخاطرات زیست‌محیطی و بحران

۹- ارزیابی برنامه‌ها و سیاست‌های رفاهی در ایران

- پایش سیاست‌ها و برنامه‌های حوزه سلامت و بهداشت
- پایش سیاست‌ها و برنامه‌های آموزشی
- پایش سیاست‌ها و برنامه‌های فقرزدایی و توسعه
- پایش سیاست‌ها و برنامه‌های اشتغال
- پایش سیاست‌ها و برنامه‌های مسکن
- پایش سیاست‌ها و برنامه‌های حمل‌ونقل و مدیریت شهری
- پایش سیاست‌ها و برنامه‌های مدیریت بحران و مخاطرات زیست‌محیطی

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- تیلور، نیکولاس و هابسون برایان (۱۳۹۵) ارزیابی اجتماعی، نظریه، فرایند، فنون. ترجمه افشین خاکباز. انتشارات جامعه و فرهنگ. تهران.
- فاضلی، محمد (۱۳۸۹) ارزیابی تأثیرات اجتماعی سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌ها: نشر جامعه‌شناسان، تهران.
- برج، رابل، محمدهادی ایازی و رضا مصطفوی (۱۳۸۹) راهنمای عملی ارزیابی تأثیرات اجتماعی. ترجمه مرتضی قلیچ. نشر جامعه‌شناسان، تهران.
- فرجی شاهگلی، جواد (۱۳۹۲) پایش و ارزیابی فرایند. انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز.

- آزادانی، محمد(۱۳۹۵) چارچوب ارزیابی تأثیرات در تدوین و تنظیم سیاست‌ها، لوایح و مقررات. چاپ اول، انتشارات معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، تهران.
- مدنی، سعید و پرویز پیران(۱۳۸۹) جماعت‌گرایی و برنامه‌های جماعت‌محور. انتشارات یادآوران، تهران.
ب- منابع لاتین:
- Haskins, Ron and Jon Baron(2011) Building the connection between policy and Evidence. London: Nesta.
- William D and Levine, Ruth(2006).When will we ever learn? , Savedoff Improving Lives Trough Impact Evaluation.Washington, Dc: Center for Global Development:
https://www.cgdev.org/sites/default/files/7973_file_WillWeEverLearn.pdf
- Schorr, L. (2012) Broader Evidence for Bigger Impact.
- Gertleretal(2011). Impact Evaluation in practice.
- C.H. Weiss,(1998) Evaluation: Methods for studying programs and policied, 2nd edn .
- R.D.Pawson and N. Tilley(1997). Realistic Evaluation: Sage.
- Langbein, L. (2012). Public program evaluation: A Statistical guide. 2nd edition. Armonk,: MESHARPE.

عنوان درس به انگلیسی: Budgeting		عنوان درس به فارسی: بودجه ریزی	
دروس پیش نیاز:	✓ نظری	✓ تخصصی	تعداد واحد: ۲
اصول علم اقتصاد	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی با اصول، روش‌شناسی و نظارت بر بودجه در سازمان‌های دولتی

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- کلیات بودجه (اصول، مفاهیم، تعاریف و تاریخچه بودجه)
- ۲- الگوهای اصلی تأمین مالی نظام رفاهی (نظام‌های مالیاتی، نظام‌های مرتبط با بیمه دولتی، نظام‌های مبتنی بر بیمه‌های خصوصی، نظام‌های تأمین مالی مشترک)
- ۳- شناخت‌شناسی بودجه
- ۴- سند بودجه به‌مثابه خط‌مشی مالی دولت
- ۵- ارزشیابی خط‌مشی بودجه‌ای
- ۶- ماهیت سند بودجه (سیاسی، اقتصادی، مالی، برنامه‌ای)
- ۷- سیر تکوین و تکامل بودجه
- ۸- اهداف و اهمیت بودجه
- ۹- روش تدوین سند بودجه
- ۱۰- قوانین حاکم بر تدوین بودجه
- ۱۱- فراگرد تهیه و تنظیم بودجه (برنامه‌ها)
- ۱۲- تعیین خط‌مشی‌های کلی و اولویت‌ها در بودجه

- ۱۳- اصول و روش‌های طبقه‌بندی واحدهای سازمانی و طبقه‌بندی عملیات برای بودجه‌ریزی عملیاتی
- ۱۴- ارتباط طبقه‌های بودجه با سیاست‌ها، خط‌مشی و سیر تکاملی بودجه
- ۱۵- تحلیل نقش کمیسیون بودجه و اهمیت آن
- ۱۶- اجرا و رسیدگی بر اجرای بودجه
- ۱۷- تعادل و هماهنگی وصول درآمدها با پرداخت هزینه‌ها
- ۱۸- نظارت و کنترل بودجه
- ۱۹- انگاره‌پردازی از بودجه به‌مثابه اهرم برنامه‌ریزی
- ۲۰- نقش اقتصاد کلان بودجه
- ۲۱- بودجه و حسابداری ملی
- ۲۲- اجرا و نظارت در بودجه شرکت‌های دولتی
- ۲۳- کنترل بودجه
- ۲۴- تفریق بودجه
- ۲۵- بودجه‌بندی در ایران

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- عادل آذر، آمنه خدیور (۱۳۹۲) پارادایم‌های مدل‌سازی و اجرای بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، تهران.
- مهدی ابراهیمی‌نژاد، اسفندیار فرج‌وند (۱۳۹۲) اصول تهیه و تنظیم و کنترل بودجه. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها.
- مهدی ابراهیمی‌نژاد (۱۳۹۳) بودجه‌ریزی نوین در ایران (اصول، مراحل و روش‌ها). سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها.
- گزارش تفریق بودجه، دیوان محاسبات کشور.

ب- منابع لاتین:

- Public Budgeting Policy. Process, and Polites, M E)2008 (Rubin, Irene Sharpe
- Budgeting for Public Managers, M E) 2010(Swain John W., Reed B. J Sharpe
- Principles of Public Economics: A Public Choice) 2010(Forie, Francesco . Edward Elgar:Approach. Publishing

عنوان درس به انگلیسی: Aging Policy		عنوان درس به فارسی: سیاست‌گذاری سالمندی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
مبانی جمعیت‌شناسی، نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
		آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم اساسی در سیاست‌گذاری سالمندان، آینده سیاست‌گذاری در حوزه سالمندی، تجارب جهانی و شناخت و تحلیل سیاست‌های سالمندی موجود در ایران

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مفاهیم مقدماتی مربوط به حوزه سالمندی

- تعاریف سالمندی، تنوع سالمندان، جنسیت، طبقه، قومیت و سالمندی
- پیش‌فرض‌های موجود در خصوص سالمندان، تاریخچه سیاست‌گذاری سالمندی
- مراقبت بلندمدت، عدم تحمل سن، مشارکت، اوقات فراغت، سالمندی فعال
- سالمندی و چالش‌های اقتصادی اجتماعی جوامع
- سالمندی و برابری فرصت

۲- نظریه‌های سالمندی

- تئوری‌های سیاسی و سیاست‌های سالمندی، گروه‌های ذینفع، حمایت سیاسی، فرآیندهای قانونی، سالمندی و مسئله قدرت
- نظریه‌های زیست‌شناختی
- نظریه‌های جامعه‌شناختی
- نظریه‌های روان‌شناختی

۳- تامین اجتماعی و سالمندی،

- بیمه اجتماعی چیست؟ نقش دولت و بیمه اجتماعی، سیستم‌های بیمه اجتماعی مربوط به سالمندی، تجارب جهانی و مستمری.
- بازنشستگی
- سیاست‌های مساعدت اجتماعی و سالمندی

۴- سیاست‌های بهداشت و سلامت و سالمندی

- بیماری‌های رایج در سالمندی (جسمی، روانی) و تأثیرات آن بر خانواده، جامعه و سالمند
- معلولیت و سالمندی
- تجارب جهانی موفق در مدیریت سلامت سالمندان و مراقبت بلندمدت

۵- اشتغال و سالمندی

- مشارکت در بازار کار، بیکاری و عدم مشارکت، سالمندی و سیاست‌های اشتغال، قوانین مربوط
- سالمندی و استقلال مالی

۶- سیاست‌های مسکن و سالمندی، تجارب موفق جهانی، آینده سیاست‌های مسکن سالمندی

۷- پیشگیری از بدرفتاری و سوءاستفاده از سالمندان، مرور استراتژی‌های پیشگیرانه، آگاهی عمومی، کمپین‌ها، آموزش در این حوزه، رسانه و سالمند

۸- آینده سالمندی

- آینده خانواده و جایگاه سالمندان در آن
- فناوری و سالمندی

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- پیت ال‌کاک، مارگارت می، کارن راولینگسون (۱۳۹۱) کتاب مرجع سیاست‌گذاری اجتماعی (جلد دوم). ترجمه علی‌اکبر تاج‌مزینانی، محسن قاسمی، مرتضی قلیچ. دانشگاه امام صادق (ع)، تهران.

ب- منابع لاتین:

- John A Vincent, Chris R Phillipson, Murna Downs,(2006) The future of old age (sage/British Society of Gerontology. •
- Yvonne Leblance.Kenneth Taylor Hall(2017)Perspective on Health studies and Gerontology. McMaster University:Department of health aging and society •
- Ingrid Arnet Connidis(2018)Aging and Family Ties. The University of Western Ontario •
- Caroline Cicero,Mireille Jacobson(2019) Social policy and aging. USC University •
- Wan He, Daniel Goodkind, and Paul Kowal(2016) an aging world(2015) international population reports.US Census Bureau. •
- Retrieved from:
<https://www.ifa-fiv.org/wp-content/uploads/2016/04/An-Aging-World-2015-Census-bureau-and-WHO.pdf>
- Jackson, R., N. Howe, et al. (2013). The Global Aging Preparedness Index, Second Edition, Center for Strategic and International Studies. •

عنوان درس به انگلیسی: Family Policy		عنوان درس به فارسی: سیاست‌گذاری خانواده	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با سیاست‌گذاری خانواده در ایران و جهان و ایجاد قابلیت نقد این سیاست‌ها و تدوین سیاست‌های جایگزین مطلوب.

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- اهمیت خانواده در فرایند جامعه‌پذیری
- ۲- جایگاه خانواده، ایل و طایفه در فرهنگ ایرانی
- ۳- تاریخچه خانواده و تحولات آن در ایران
- ۴- شرایط اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی ایران معاصر و تأثیر آن بر خانواده
- ۵- تأثیر انواع سیاست‌های کلان مانند سیاست‌های اقتصادی، مسکن و شهرنشینی بر تغییرات خانوادگی ایرانی
- ۶- تأثیر تحولات رسانه و فناوری بر خانواده ایرانی
- ۷- تأثیر تحولات اقتصادی (حرکت از اقتصاد کشاورزی به اقتصاد صنعتی و خدمات) بر خانواده ایرانی
- ۸- بررسی تأثیر شرایط سایر کشورها بر خانواده در آنها
- ۹- سیاست‌های خانواده در ایران (قبل و بعد از انقلاب اسلامی) مانند:

- مرخصی زایمان
- حق عائله‌مندی

- گسترش مهدکودک‌ها
  - قانون شیردهی
  - قانون تنظیم خانواده
  - تأسیس معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری
- ۱۰- سیاستگذاری خانواده در مراحل مختلف زندگی خانوادگی

۱۱- فقه و سیاست‌گذاری خانواده

۱۲- سیاستهای تقویت نهاد خانواده

- سیاستهای کاهش سن ازدواج
- سیاستهای پیشگیری و کاهش طلاق
- سیاستهای تقویت نقش خانواده در تربیت فرزندان
- سیاستهای تقویت نقش خانواده در ایجاد آرامش روانی
- سیاستهای تقویت فرزندآوری در خانواده‌ها
- سیاستهای سایر کشورها در تقویت نهاد خانواده
- سیاستهای کلان تقویت نهاد خانواده در قرآن و حدیث
- سیاستهای تقویت نهاد خانواده در تمدن اسلامی

روش ارزشیابی:

تحقیق	ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	✓ آزمون‌های نهایی
		✓	آزمون‌های نوشتاری

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- زیبایی نژاد، محمدرضا (۱۳۹۰) مجموعه مقالات و گفتگوها. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران: وابسته به مرکز مدیریت و حوزه علمیه خاوران، تهران.
- حسینی، سید حسن و عزیزی، مینا. (۱۳۹۵). بررسی قوانین و سیاست‌های حمایت از خانواده در دوران پس از انقلاب اسلامی ایران. مطالعات زن و خانواده، ۴(۱)، ۳۴ تا ۷۳.
- قانع‌راد محمدمبین و عزلتی مقدم، فاطمه (۱۳۸۹) بررسی انتقادی تشخیص‌ها و سیاست‌گذاری‌ها در مسائل خانواده و ازدواج. مسایل اجتماعی ایران (دانشگاه خوارزمی)، ۱۱(۱)، ۱۶۱-۱۹۳.

- سوزنچی، حسین (۱۳۹۳) الگویی اسلامی برای تحلیل مسائل زن و خانواده و کاربرد آن در عرصه سیاست‌گذاری. دین و سیاست فرهنگی، ۱(۱)، ۴۳ تا ۷۸.
  - کارشناس، مسعود. مقدم، والنتاین (۱۳۹۱). سیاست‌گذاری اجتماعی در خاورمیانه پویایی‌های اقتصادی، سیاسی و جنسیتی. ترجمه علی‌اکبر تاج‌مزینانی و پیمان جبلی. دانشگاه امام صادق، تهران.
- ب- منابع لاتین:

- O'Connor, Mary Katherine and Netting, F. Ellen (2011) *Analyzing Social Policy*, published by John Wiley & Sons New Jersey
- Zimmerman, S. (1995). *Understanding Family Policy: Theories and Applications* (2nd edition). Newbury Park, Ca.: Sage Publications.
- *Family Policies and Family Well-being: The Role of Political Culture*. Newbury Park, Ca.: Sage Publications, 1992.
- Bogenschneider, K. (2014). *Family policy matters: How policymaking affects families and what professionals can do*. Routledge.
- Hantrais, L. (2004). *Family policy matters: Responding to family change in Europe*. Policy Press.

عنوان درس به انگلیسی: Poverty Alleviation Policy		عنوان درس به فارسی: سیاست گذاری فقرزدایی	
دروس پیش نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه های سیاست گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوبها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با سیاست گذاری فقرزدایی در ایران و جهان و ایجاد قابلیت نقد این سیاستها و تدوین سیاستهای جایگزین مطلوب.

سرفصل های اصلی درس:

۱- مرور مفاهیم

- فقر و انواع آن
- نابرابری اجتماعی و شیوه های مختلف بازتوزیع
- فقرزدایی

۲- آشنایی با تاریخچه سیاست گذاری فقر و نابرابری در جهان

۳- آشنایی با تاریخچه سیاست گذاری فقر و نابرابری در ایران

۴- شناخت ابزارها و شاخص های سنجش نابرابری اجتماعی و فقر

- شناخت روش های مختلف اندازه گیری فقر و محرومیت
- شناخت برخی سنجه های اندازه گیری نابرابری اجتماعی
- شناخت جایگاه ایران به لحاظ وضعیت شاخص های اساسی در حوزه نابرابری اجتماعی و فقر.

۵- بررسی جغرافیای فقر در جهان و ایران

۶- تبیین و بررسی برخی عوامل مؤثر بر شکل گیری نابرابری اجتماعی و فقر

- تأثیرات فرهنگ و آموزش
- تأثیر بازار کار و سیاست‌های اقتصادی
- تأثیر رویکردهای سیاسی و ایدئولوژیک

۷- بررسی اندیشه‌ها و نظریه‌های متفکران در تبیین نابرابری اجتماعی و فقر

- آراء متفکران غربی
- آراء اندیشمندان مسلمان

۸- آشنایی با نقش سیاست اجتماعی در کاهش فقر و نابرابری و افزایش رفاه اجتماعی

۹- آشنایی با مؤلفه‌های اجتماعی چون نژاد، قومیت و جنسیت و تأثیرات آن بر فقر و نابرابری

اجتماعی

۱۰- آشنایی با انواع فقر و تأثیرات آن بر بازتولید نابرابری اجتماعی

- فقر معیشتی و غذایی
- فقر مسکن و بی‌خانمانی
- فقر آموزشی و فرهنگی
- فقر مربوط به عدم دسترسی به خدمات سلامت و بهداشت.

۱۱- شناخت پیامدها و تبعات نابرابری اجتماعی و فقر.

- جدایی سازی اجتماعی و طرد
- افزایش آسیب‌های اجتماعی

۱۲- بررسی و ارزیابی سیاست‌های فقرزدایی در جهان

- سیاست‌های بانک جهانی و سازمان بین‌المللی کار

۱۳- بررسی و ارزیابی سیاست‌های فقرزدایی در ایران

- بررسی فقر شهری و روش‌های کاهش آن
- بررسی فقر روستایی و شیوه‌های کاهش آن
- سیاست‌های مالی و دسترسی افراد و بنگاه‌ها به منابع مالی و تأثیر آن در کاهش فقر
- سیاست‌های مالیاتی و استفاده از درآمدهای خصوصی‌سازی و تأثیر آن در کاهش فقر
- تأثیر رشد و ثبات اقتصادی در کاهش فقر
- سرمایه‌گذاری دولت در بخش‌های اجتماعی و تأثیر آن بر کاهش فقر
- نقش سازمان‌های مردم‌نهاد در کاهش فقر

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- بهروز، هادی زنوز(۱۳۸۴) فقر و نابرابری درآمد در ایران. فصلنامه رفاه اجتماعی، دوره ۴، ش ۱۷، تابستان، صص ۱۶۵ تا ۲۰۶.
- مدنی، سعید (۱۳۹۶) ضرورت مبارزه با پدیده فقر و نابرابری در ایران. نشر آگاه، تهران.
- تاملین، ملوین(۱۳۷۳) جامعه‌شناسی قشربندی و نابرابری‌های اجتماعی. ترجمه عبدالحسین نیک گهر. نشر توتیا، تهران.
- راغفر، حسین(۱۳۹۰ الف) گزارش وضعیت اجتماعی ایران(۱۳۸۰-۱۳۸۸). موسسه رحمان. <http://rahman.org.ir/product/> نخستین-گزارش-وضعیت-اجتماعی-ایران /
- راغفر، حسین، فریبا خوشدوست و محدثه یزدان پناه (۱۳۹۰ ب). اندازه‌گیری نابرابری درآمدی در ایران در سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۸۸. فصلنامه رفاه اجتماعی، دوره ۱۲، شماره ۴۵، تابستان، صص: ۲۴۱ تا ۲۶۶.
- راغفر، حسین، شمانه قانیدی و محدثه یزدان پناه(۱۳۹۰ ج) ویژگی‌های جمعیت فقیر در ایران طی سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۸۸. نامه انجمن جمعیت‌شناسی ایران.
- آمارتیا، سن (۱۳۸۱) در باب نابرابری درآمدی، ترجمه حسین راغفر. ناشر: موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی. تهران.
- کرامپتون، رزماری(۱۳۹۷) طبقه و قشربندی اجتماعی. ترجمه هوشنگ ناییبی. نشر نی، تهران.

ب-منابع لاتین:

- Conner, Alice. (2001). Introduction. In poverty knowledge. Princeton University press.
- Green, Maia. (2006). Representing poverty and attacking representations. Journal of Development studies.
- Davis, Michael. (2008). The origins of the Third World. In The Development Reader.
- Corbett, Thomas. (2013). The rise and fall of poverty as a policy issue.
- Lewis , O. (1964) The culture of poverty.
- Blank, R. (2005) Tracing the economic impact of cumulative disadvantages.
- Conley, D. (2007). The Geography of poverty: Rethinking social policy. Boston Review.

عنوان درس به انگلیسی: Health Policy		عنوان درس به فارسی: سیاست گذاری بهداشت و سلامت	
دروس پیش نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه های سیاست گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوبها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف :

آشنایی دانشجویان با سیاست گذاری بهداشت و سلامت در ایران و جهان و ایجاد قابلیت نقد این سیاست ها و تدوین سیاست های جایگزین مطلوب.

سرفصل های اصلی درس:

۱- مقدمات و کلیات

- تاریخچه سیاست های بهداشت و درمان
- ضرورت و اهمیت سیاست گذاری در حوزه سلامت

۲- گونه شناسی نظام های رفاهی و پیوند آن با سیاست گذاری سلامت

۳- رویکردهای نظری

- عدالت در سلامت
- شاخص های عدالت در سلامت
- تعیین کننده های اجتماعی سلامت (Social Determinants of Health)

۴- انواع نظام های سلامت

- نظام های محافظه کار: مطالعه موردی نظام سلامت آلمان (یا هر کشور محافظه کار دیگر)
- نظام های لیبرال: مطالعه موردی نظام سلامت آمریکا
- نظام های سوسیال دموکرات: مطالعه موردی نظام سلامت سوئد (یا هر کشور سوسیال دموکرات دیگر)

۵- شیوه های تأمین مالی در نظام سلامت

۶- نظام های سلامت در ایران و کشورهای دیگر

۷- سیاست‌های بهداشت و درمان ایران

- سیاست‌های بهداشتی: واکسیناسیون و ...
- خانه‌های بهداشت
- طرح تحول سلامت
- بیمه ایرانیان

۸- حوزه‌های بهداشت و درمان

- کودکان
- زنان و خانواده
- سالمندان

۹- سازمان‌های بین‌المللی: آشنایی با سازمان جهانی بهداشت (WHO): نقش آن در سیاست‌گذاری سلامت در کشورها

۱۰- سازمان‌های ملی: کنشگران اصلی حوزه سلامت در ایران

- آشنایی با ساختار و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- آشنایی با ساختار و وظایف سازمان نظام پزشکی
- آشنایی با ساختار و وظایف سازمان تأمین اجتماعی

۱۱- مداخلات بهداشتی و درمان

- مداخله چیست؟
- سطوح مداخلات سلامت

۱۲- تحلیل سیاست‌های بهداشت و درمان

۱۳- ارزیابی سیاست‌های بهداشت و درمان

۱۴- حمایت‌گری و ترویج در سیاست‌های بهداشت و درمان

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- امیری، فردین(۱۳۹۰) سازمان و مدیریت نظام‌های بهداشتی درمانی در ایران و جهان. همای سلامت، تهران.
- اسمیت، برایان(۱۳۹۳) جایگاه پول در نظام سلامت: رساله‌ای پیرامون اقتصاد بهداشت و جامعه‌شناسی پزشکی. ترجمه‌ی ابوالقاسم پور رضا. انتشارات سمت، تهران.
- روستایی، محسن(۱۳۸۲) تاریخ طب و طبابت در ایران، از عهد قاجار تا پایان عصر رضاشاه، به روایت اسناد، شرح حال طبیبان نامدار و ناشناخته ایران. سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران.
- روستایی، محسن(۱۳۸۲) تاریخ طب و طبابت در ایران، از عهد قاجار تا پایان عصر رضاشاه، به روایت اسناد شامل، قوانین و نظامنامه‌های طبی، گزارشات صحتی و بهداشتی. سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران.
- وایت، کوین(۱۳۹۲) درآمدی بر جامعه‌شناسی سلامت و بیماری. ترجمه‌ی محسن ناصری راد. انتشارات حقوقی، تهران.
- ودادهیر، ابوعلی(۱۳۹۰) سلامت در زندگی اجتماعی - فرهنگی شهر (بازنگری در آراء و مطالعات اجتماعی - فرهنگی مرتبط با سلامت در کلان‌شهر تهران). موسسه بین‌المللی پژوهشی فرهنگی هنری جامعه و فرهنگ، تهران.
- ویلکینسون، ریچارد و دیگران(۱۳۹۳) جامعه‌شناسی سلامت، ثروت و عدالت. ترجمه‌ی شیرین احمدنیا و ابوالقاسم پوررضا. انتشارات سمت، تهران.

عنوان درس به فارسی: سیاست‌گذاری آموزش		عنوان درس به انگلیسی: Education Policy	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
		عملی	
تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری	نظری	نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها
		عملی	
	جبرانی	نظری	
		عملی	
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با سیاست‌گذاری آموزش در ایران و جهان و ایجاد قابلیت نقد این سیاست‌ها و تدوین سیاست‌های جایگزین مطلوب.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- کلیات و مفاهیم بنیادی

- تعریف آموزش، رفاه، توسعه، نابرابری، سیاست عمومی، سیاست اجتماعی، سیاست آموزش
- جایگاه آموزش در قانون اساسی و اسناد بالادستی کشور
- سیاست اجتماعی و نسبت آن با آموزش
- نسبت آموزش با توسعه درون‌زا
- نسبت آموزش با رفاه اجتماعی
- نسبت آموزش با نابرابری اجتماعی

۲- گونه‌شناسی نظام‌های آموزش عمومی

- سیاست‌های آموزش عمومی لیبرالی در آمریکا و انگلیس
- سیاست‌های آموزش عمومی دولت‌گرا در اروپای قاره‌ای
- سیاست‌های آموزش عمومی جامعه‌گرا در کشورهای اسکاندیناوی
- سیاست‌های آموزش عمومی کمونیستی در شوروی، چین، و کوبا

۳- گونه‌شناسی نظام‌های آموزش عالی

- سیاست‌های آموزش عالی لیبرال-اکسبریجی در انگلستان
- سیاست‌های آموزش عالی هومبولتی در آلمان
- سیاست‌های آموزش عالی ناپلئونی در فرانسه
- سیاست‌های آموزش عالی لیبرال-ایالتی در آمریکا
- سیاست‌های آموزش عالی کمونیستی در شوروی، چین، و کوبا
- سیاست‌های آموزش عالی ناپلئونی-هومبولتی در ایتالیا

۴- آموزش در نظام‌های رفاهی جهان

- گونه‌شناسی نظام‌های رفاهی در جهان و نقش آموزش در انواع گونه‌ها

۵- رویکردهای نظری

- اقتصاد سیاسی آموزش
- سیاست آموزشی از منظر نهادگرایی
- سیاست آموزش از منظر کثرت‌گرایی
- سیاست آموزش از منظر نظریهٔ تضاد
- نقد و بررسی نقاط ضعف و قوت نظریه‌های متفاوت درباره سیاست آموزش

۶- شیوه‌های تأمین مالی در نظام آموزش

۷- آموزش و جامعه

- آموزش و نابرابری
- آموزش و فقر
- آموزش و جنسیت
- آموزش و قدرت
- آموزش و توسعه
- آموزش و اقتصاد
- آموزش و بازار
- آموزش و تعاونی
- آموزش و اشتغال
- آموزش و سلامت
- آموزش و خانواده

۸- آموزش در ایران

- تاریخچهٔ آموزش در ایران (آموزش عمومی و عالی)
- دوره بندی تاریخی سیاست‌های آموزش در ایران
- مروری بر سیاست‌های آموزشی در ایران

- نقد سیاست‌های آموزشی در ایران از منظر پارامترهای رفاه اجتماعی
- ارائه سیاست‌های بدیل آموزشی در جهت تحقق آموزش مطلوب

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- اپل، مایکل دبلیو (۱۳۹۵) آیا آموزش جامعه را تغییر می‌دهد؟. ترجمه نازنین میرزابیگی. نشر آگاه، تهران.
- قاراخانی، معصومه (۱۳۹۸) دولت و سیاست اجتماعی در ایران. آگه.
- فریره، پائولو (۱۳۵۸) آموزش ستم دیدگان. ترجمه احمد بیرشک و سیف‌الله داد. انتشارات خوارزمی، تهران.
- بوردیو، پی یر (۱۳۹۷) انسان دانشگاهی. ترجمه حسن چاوشیان. انتشارات پارسه، تهران.
- فراستخواه، مقصود (۱۳۸۸) دانشگاه و آموزش عالی: منظرهای جهانی و مسئله‌های ایرانی. نشر نی، تهران.

ب- منابع لاتین:

- Giroux, H.A, (2011) on critical pedagogy, New York: Continuum International Publishing Group.
- Ladd, H. (2012) Education and Poverty: Confronting the Evidence. Presidential Address, APPAM Research Meetings, Journal of Policy Analysis and Management.
- Heck, R. H. (2004). Studying Educational and Social Policy: Theoretical Concepts and Research Methods. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum New Jersey
- Heller, D. E. (Ed.). (2011). The States and Public Higher Education Policy: Affordability, Access, and Accountability (2nd ed.). The Johns Hopkins University Press. Baltimore, MD.
- Apple, M.W. (2010). Global crises, social justice, and teacher education. Journal of teacher education.

- Apple, M.W. (2012). Education and Power, Routledge Classic Education. Routledge, New York
- Apple, M.W. (1986). Teachers and texts: A Political economy of class and gender relations in education.: Routledge, New York
- Apple, M.W, Aasen,P, Cho,M.K.,andin,L.A.,Oliver,A., Sung,Y-k.,Tavares,H.,and Wong, T-H. (2003). The state and the politics of knowledge. Routledge, New York
- Torres, C., Rhoads,R .(2006) The University, State, and Market. Stanford University Press: California.
- Abbott, I., Rathbone,M.,Whitehead,PH.(2012) Education Policy, SAGE publication.

عنوان درس به انگلیسی: Crime Policy		عنوان درس به فارسی: سیاست گذاری جرم	
دروس پیش نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: ندارد ☐ دارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با سیاست گذاری پیشگیری و کاهش جرائم در ایران و جهان و ایجاد قابلیت نقد این سیاست‌ها و تدوین سیاست‌های جایگزین مطلوب.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- کلیات (بررسی مفهومی)

- نظم اجتماعی
- قانون
- قانون جزا و رویه‌های جزایی
- جرم و الگوهای آن
- مجازات و انواع آن
- اهداف مجازات
- کج رفتاری
- بزهکاری

۲- بررسی تاریخی سیاست گذاری جرم

- تحولات نظام سیاست گذاری جرم در جهان و اصول حاکم بر آن
- تحولات نظام سیاست گذاری جرم در ایران و اصول حاکم بر آن
- بررسی آماری میزان جرم در ایران و جهان (تصویر جرم و جغرافیای آن)

۳- انواع جرم و بزهکاری

- جرائم اقتصادی
- خشونت
- خودکشی
- اعتیاد به مواد مخدر
- جرائم اینترنتی و سایبری

۴- نظریه‌ها و رویکردها

- رویکردهای نظری به تنبیه و مجازات
  - اثبات‌گرایی
  - برساخت‌گرایی
  - رویکرد تلفیقی
- اعمال مشروع زور و نهادهای متولی آن (نهادهای نظام عدالت کیفری مانند پلیس، مراجع قضایی، قانون، زندان و ...)
- رویکردهای نظری به جرم و بزهکاری
  - پارادایم اثبات‌گرا
  - پارادایم برساخت‌گرا

۵- عوامل اجتماعی مؤثر بر وقوع جرائم و افزایش بزهکاری

- نابرابری اجتماعی (نابرابری درآمدی، نابرابری فرصت‌های آموزشی، خدمات بهداشتی و درمانی، فراغت، امنیت سکونت و دسترسی به خدمات شهری)
- تبعیض قومی، جنسیتی و طرد اجتماعی
- فقر و محرومیت
- بیکاری
- خشونت خانگی

۶- انواع سیاست جزایی

- سیاست‌های تنبیهی و مجازات محور
- سیاست‌های ترمیمی، جبرانی و اجتماع محور
- سیاست‌های حمایت از حقوق بزه‌دیدگان

۷- انواع سیاست‌های کاهش جرم

- سیاست‌های پیشگیری از بزهکاری و وقوع جرم
- سیاست‌های پیشگیری از بزه دیدگی مجدد

۸- سیاست‌گذاری جرم و سیاست اجتماعی

- فرهنگ و نظام سیاست‌گذاری جرم
- فرهنگ و تأثیر آن بر ماهیت جرم و مجازات
- امنیت و سیاست‌گذاری جرم
- حقوق شهروندی و سیاست‌گذاری جرم
- دولت (حاکمیت) و سیاست‌گذاری جرم
- عدالت اجتماعی و سیاست‌گذاری جرم

۹- تحولات سیاست‌گذاری جرم کودکان و نوجوانان در ایران و جهان

- اسناد قانونی، رویه‌های قضایی، رویکردهای نظری
- آینده سیاست‌گذاری جرم در ایران و جهان
- آینده سیاست‌گذاری جرم کودکان و نوجوانان در ایران و جهان

۱۰- آسیب‌شناسی سیاست‌گذاری جرم در ایران

- آسیب‌شناسی تلقی از جرم، مجرم و مجازات
- آسیب‌شناسی نهادهای دخیل در سیاست‌گذاری جرم
- اجرای مجازات‌ها و چالش‌های آن
- اجرای علنی مجازات‌ها (حدود) و چالش‌های آن
- افشای هویت مجرمین و رسوا کردن آنان
- جامعه‌پذیری مجرمان و تأمین حقوق شهروندی آنان

۱۱- نقد و بررسی سیاست‌گذاری جرم (مشارکت عملی دانشجویان)

- نقد و بررسی یک مجازات: مانند اعدام، زندان و ...
- نقد و بررسی یک جرم: مانند مفاسد اقتصادی، جرائم سایبری
- ارائه استراتژی پیشگیرانه و راهکار اعمال مجازات مناسب و عادلانه برای جرم موردنظر

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف-منابع فارسی:

- دلماس، مارتی (۱۳۸۱) نظام‌های بزرگ سیاست جنایی. ترجمه دکتر علی حسین نجفی ابرندآبادی. نشر میزان، تهران.
- بولک، برنار (۱۳۹۰) کیفرشناسی. ترجمه دکتر علی حسین نجفی ابرندآبادی. مجتمع علمی و فرهنگی مجد، تهران.
- پرادل، ژان (۱۳۸۱) تاریخ اندیشه‌های کیفری. ترجمه دکتر علی حسین نجفی ابرندآبادی. انتشارات سمت، تهران.
- عالمی نیسی، مسعود (۱۳۹۷) تحلیل نهادی جرم در ایران. انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی، تهران.
- مایز، مایکل (۱۳۸۴) عدالت ترمیمی. ترجمه امیر سماواتی پرویز. نشر خلیلیان، تهران.
- صفاری، علی (۱۳۸۶) کیفرشناسی، تحولات، مبانی و اجرای کیفر سالب آزادی. نشر جنگل، تهران.
- الکاک، پیت، مارگارت می و کارن راولینگسون (۱۳۹۱) مرجع سیاست‌گذاری اجتماعی. ترجمه علی‌اکبر تاج مزینانی. جلد دوم: انتشارات امام صادق (ع)، تهران.

ب-منابع لاتین:

- Siegle, Larry J. and Worrall, John L. (2017). Introduction to Criminal Justice. Sixteenth edition. Cengage Learning, Wadsworth publishing.
- R.Reiner (2007). Low and order: An Honest citizens Guide to crime control (polity, 2007).
- Cole, G. and Gertz, M. (2013). The Criminal Justice System: Politics and Policies (10th ed.) Belmont, CA: Wadsworth.
- D.Garland. (2001) The culture of control (Oxford University press.)
- M.Maguire, R. Morgan and R.Reiner (eds), (2007). Oxford Handbook of Criminology, 4th. Newburn, Criminology.

عنوان درس به انگلیسی: Employment policy		عنوان درس به فارسی: سیاست گذاری اشتغال	
دروس پیش نیاز:	لا نظری	لا تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه های سیاست گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوبها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با سیاست های ایجاد و افزایش اشتغال در ایران و جهان

سرفصل های اصلی درس:

۱- کلیات

- تعریف اشتغال
- جمعیت فعال و غیرفعال
- رکود، تورم، بحران اقتصادی
- تعریف سیاست گذاری اشتغال
- روند اشتغال و بیکاری در جهان
- روند اشتغال و بیکاری در ایران
- اشتغال شهری و روستایی در ایران

۲- رویکردهای نظری اشتغال

- رویکرد لیبرالیسم کلاسیک به اشتغال
- رویکرد نئوکلاسیکی به اشتغال
- رویکرد نهادگرایی به اشتغال
- رویکرد مارکسیستی به اشتغال
- رویکرد فمینیستی به اشتغال

- رویکرد سبز به اشتغال

۳- سیاست‌گذاری اشتغال در کشورهای مختلف

- سیاست‌های اشتغال در انگلستان
- سیاست‌های اشتغال در آلمان
- سیاست‌های اشتغال در امریکا
- سیاست‌های اشتغال در کشورهای حوزه نوردیک
- سیاست‌های اشتغال در هند
- سیاست‌های اشتغال در ترکیه
- سیاست‌های اشتغال در ایران
- سیاست‌های اشتغال در امارات
- سیاست‌های اشتغال در قطر

۴- اشتغال و گروه‌های اجتماعی

- اشتغال زنان
- اشتغال جوانان
- اشتغال معلولین
- اشتغال مهاجران
- کار کودک

۵- اقتصاد و اشتغال

- رشد اقتصادی و اشتغال
- سیاست‌گذاری اقتصادی و اشتغال
- اشتغال و بخش خصوصی
- اشتغال و بخش تعاونی
- اشتغال در بازار غیررسمی

۶- ابزارهای سیاست‌گذاری اشتغال

- رسانه و اشتغال
- اتحادیه‌ها، سندیکاها و اصناف
- تأمین نیروی کار
- رفاه و مالیات بر درآمد
- نابرابری درآمدی
- رفاه شغلی
- اثرات درآمد بر عرضه نیروی کار

- حمایت از شاغلان
- تعیین حداقل دستمزد
- کسب و کارهای جدید (مشاغل اینترنتی، استارت‌آپ‌ها، مشاغل سبز و ...)
- مشاغل خانگی (تولید خانگی)
- نقش کسب و کارهای خرد و متوسط در اشتغال

۷- چالش‌های متأخر در زمینه اشتغال

- انواع تبعیض در بازار کار و تأثیرات سیاست‌های ضد تبعیض
- بحران اقلیمی و سیاست‌گذاری اشتغال
- بحران‌های جهانی اقتصاد و اشتغال

۸- برنامه‌ها، اسناد سیاستی و نهادهای سیاست‌گذار در حوزه اشتغال

- نهادهای سیاست‌گذار در زمینه اشتغال
- قانون اساسی
- قانون کار
- برنامه‌های توسعه

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- کریمی، زهرا؛ پری، خدیجه (۱۳۹۷) سیاست‌های اشتغال قبل و پس از انقلاب اسلامی ایران. موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، تهران.
- معاونت پژوهش‌های اقتصادی (۱۳۹۶) اقتصاد ایران در سال ۱۳۹۶. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، معاونت اجرایی. اداره انتشارات، نشریه تکثیر، تهران.
- اسلام، ایان (۱۳۹۵) اشتغال و رشد فراگیر: چشم‌انداز توسعه‌ای. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال، تهران.
- تقوی، مهدی (۱۳۸۰) اشتغال، بازار کار، و درآمد: افزایش نامنی و نابرابری. رفاه اجتماعی. ۱۳۸۰؛ ۱ (۱)

۱۱۵-۸۸:

- تاج مزینانی، علی اکبر، یاسری، زینب (۱۳۹۲) بررسی سیاست گذاری اشتغال زنان در جمهوری اسلامی ایران. فصلنامه علمی- پژوهشی مطالعات راهبردی زنان (کتاب زنان سابق)، ۱۵ (۵۹) (بهار ۱۳۹۲)، صص ۷-۵۸.
  - کاردوانی، راحله؛ تاج مزینانی، علی اکبر؛ میرخانی، عزت السادات؛ سجادی، سیدمهدی (۱۳۹۵) بررسی راهبردهای سیاست اشتغال در حوزه‌ی مادری در جمهوری اسلامی ایران. مجله مطالعات راهبردی زنان، تابستان ۱۳۹۵ - شماره ۷۲، صص ۷ تا ۳۱.
  - هزارجریبی، جعفر؛ سبحانی، بهمن (۱۳۹۷) راهبرد سیاست گذاری اشتغال جوانان در ایران. مجله مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، پاییز ۱۳۹۷، شماره ۴۱ صص ۳۷ تا ۶۳.
  - می، مارگارت (۱۳۹۱) رفاه شغلی در الکاک، پیت و مارگارت می و کارن راولینگسون، مرجع سیاست گذاری اجتماعی (جلد اول) ترجمه: علی اکبر مزینانی و محسن قاسمی. دانشگاه امام صادق، تهران.
  - عراقی، عزت الله (۱۳۷۶) حقوق بین المللی کار. انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
  - صالحی مرزيجرانی، اکرم (۱۳۸۶) نقش تعاونی‌ها در اشتغال‌زایی. اقتصاد تعاون، ش ۱۸۹ و ۱۹۰، خرداد و تیر، صص ۹۶ تا ۱۰۲.
  - ربیعی، علی و عیسی منصوری (۱۳۹۶) توسعه اشتغال پایدار: توسعه کسب و کار برای اشتغال پایدار. انتشارات موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، تهران.
  - توسلی، غلامعباس (۱۳۷۵) جامعه‌شناسی کار و شغل. انتشارات سمت، تهران.
- ب- منابع لاتین:

- Austin Robinson, P. R. Brahmananda ,L. K. Deshpande (eds.), (1983) Employment Policy in a Developing Country A Case-study of India Volume 1: Proceedings of a joint conference of the International Economic Association and the Indian Economic Association held in Pune, India , Palgrave Macmillan, london
- Michael Gold ,(1993) The Social Dimension: Employment Policy in the European Community, Macmillan Education UK, london.
- S.Wright, 'Welfare-to- work' ,in J. Millar (ed.), Understanding Social Policy Press, Security: Issues for Policy and Practice (2nd edn, Bristol: 2009), pp.193-212,
- A. Deacon and R. Patrick's 'A New Welfare Settlement? The Coalition Government and Welfare-to-Work', in H. Bochel (ed.), The Conservative Party and Social Policy (Bristol: Policy Press, 2011), pp.116-79,
- Lemieux, T. (January 2007) The Changing Nature of Wage Inequality. *Journal of Population Economics* 21, no. 1, 21-48.
- Autor, David, Lawrence Katz, and Melissa Kearney. Trends in U.S. Wage Inequality: Re-Assessing the Revisionists. *Review of Economics and*

- Statistics* 90, no. 2 (May 2008): 300-323. Also available as National Bureau of Economic Research Working Paper No. 11627, September 2005.
- Katz, Lawrence, and David Autor. "Changes in the Wage Structure and Earnings Inequality." Chapter 26 in *The Handbook of Labor Economics*. Vol. 3A. Edited by Orley Ashenfelter and David Card. San Diego, CA: Elsevier, 1999, pp. 1463-1555. ISBN: 9780444501875.
- Gronau, Reuben. "Leisure, Home Production, and Work — The Theory of the Allocation of Time Revisited." *Journal of Political Economy* 85, no. 6 (December 1977): 1099-1124pp.
- Heckman, James, and Brook Payner. "Determining the Impact of Federal Antidiscrimination Policy on the Economic Status of Blacks: A Study of South Carolina." *American Economic Review* 79, no. 1 (1989): 138-177.
- Acemoglu, Daron, and Joshua Angrist. "Consequences of Employment Protection? The Case of the Americans with Disabilities Act." *Journal of Political Economy* 109, no. 5 (October 2001): 915-957.
- Ashenfelter, Orley. "What is Involuntary Unemployment?" *Proceedings of the American Philosophical Society* 122, no. 3 (June 1978): 135-138.
- Meyer, Bruce D. "Unemployment Insurance and Unemployment Spells." *Econometrica* 58, no. 4 (July 1990): 757-782.
- Woodbury, Stephen A., and Robert G. Spiegelman. "Bonuses to Workers and Employers to Reduce Unemployment: Randomized Trials in Illinois." *American Economic Review* 77, no. 4 (September 1987): 513-530.
- Ashenfelter, Orley, and Mark W. Plant. "Nonparametric Estimates of the Labor-Supply Effects of Negative Income Tax Programs." *Journal of Labor Economics* 8, no. 1, Part 2: Essays in Honor of Albert Rees (January 1990): S396-S415.
- Farber, Henry S. "Is Tomorrow Another Day? The Labor Supply of New York City Cabdrivers." *Journal of Political Economy* 113, no. 1 (2005): 46-82.
- Ashenfelter, Orley, Kirk Doran, and Bruce Schaller. "A Shred of Credible Evidence on the Long Run Elasticity of Labor Supply." Princeton University Industrial Relations Section Working Paper No. 551, September 2009.
- Moffitt, Robert. "Welfare Programs and Labor Supply." Chapter 34 in *The Handbook of Public Economics*. Vol. IV. Edited by Alan J. Auerbach and Martin Feldstein. Amsterdam, The Netherlands: North-Holland, 2002, pp. 2394-2430. ISBN: 9780444823151.
- Eissa, Nada, and Jeffrey B. Leibman. "Labor Supply Response to the Earned Income Tax Credit." *Quarterly Journal of Economics* 111 (May 1996): 605-637.

عنوان درس به انگلیسی: Housing Policy		عنوان درس به فارسی سیاست گذاری مسکن	
دروس پیش نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه های سیاست گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوبها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با سیاست های مسکن در جهان و ایران جهت ایجاد درک مناسب از وضعیت موجود و مطلوب مسکن و ایجاد قابلیت تشخیص و طرح ریزی سیاست مسکن کارآمد برای وضعیت خاص ایران.

سرفصل های اصلی درس:

۱- کلیات و مفاهیم بنیادی

- زمین، خانه، مسکن، و سکونت

۲- رویکردهای نظری

- ایجاد درکی مناسب از تئوری های متنوع و مفاهیم اصلی سیاست مسکن
- حق به مسکن و تحقق عدالت اجتماعی
- مسکن از منظر اقتصاد سیاسی
- بررسی مسکن به مثابه مسئله ای اقتصادی - سیاسی
- مسکن به مثابه کالا (ابزاری برای سودبری) یا سرپناه (خدمتی رفاهی)
- آموزش تئوری های متنوع و مفاهیم اصلی در تحلیل وضعیت موجود سیاست مسکن
- نقد تئوری های موجود سیاست مسکن

۳- مسکن در نظام های رفاهی جهان

- گونه شناسی نظام های رفاهی و جایگاه مسکن در آنها
- انواع سرمایه گذاری در مستغلات و دارایی در نظام های مسکن

- بحران مسکن در جهان، علل و راه‌حل‌ها
- ۴- نظام ملکی و نظام استیجاری مسکن در ایران
  - تولیدکنندگان مسکن در ایران
  - سرمایه، اعتبارات، نهادها، قوانین، و تنظیمات
- ۵- الگوهای تأمین مسکن در گروه‌های اجتماعی
  - اسکان رسمی و غیررسمی شهری و روستایی
  - بازار، دولت و گروه‌های اجتماعی
- ۶- شیوه‌های تأمین مالی در مسکن
- ۷- بحران مسکن در ایران
  - ابعاد کمی، کیفی، و جغرافیایی
- ۸- گونه‌شناسی مسکن اجتماعی در جهان و ایران
  - بررسی تجارب جهانی در تخصیص مسکن اجتماعی
  - برنامه تأمین مسکن اجتماعی، استیجاری، و پایدار در ایران
- ۹- توانایی توسعه سیاست‌های جایگزین با شرایط کشور
  - جایگاه مسکن در برنامه‌های توسعه پس از انقلاب و نقد آن
  - استفاده از رویکردهای نظری برای تحلیل و طرح‌ریزی وضعیت مطلوب مسکن در ایران معاصر

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- انگلس، فردریک (۱۳۹۵) در مورد مسئله مسکن. ترجمه مهدی خان باباتهرانی. نشر فردوس، تهران.
- برنر، نیل، مارکوزه، پیتر، و مایر، مارگیت (۱۳۹۶) شهرها برای مردم نه برای سوداگری. ترجمه محمود عبدالله زاده. دفتر پژوهش‌های فرهنگی، تهران.
- برنامه‌های توسعه قبل از انقلاب اسلامی ایران (برنامه‌های عمرانی دور پهلوی).
- برنامه‌های توسعه پس از انقلاب اسلامی ایران.

- کانوی، جین (۱۳۹۶) سیاست‌های مسکن. ترجمه کاظم برهانی، رضا شعبان‌زاده نمینی و مرضیه خیرخواه، انتشارات آراد کتاب، تهران.

ب-منابع لاتین:

- Balchin, P.N. (2002) Housing Policy: An Introduction, 4 Edition. Routledge: London.
- Harvey, D., (2009) Social Justice and the City: Revised Edition, the University of GEORGIA PRESS: London.
- Harvey, D., (1985) The Urbanization of Capital: Studies in the History and Theory of Capitalist Urbanization, The Johns Hopkins University Press
- Madden, D., Marcuse, P. (2016) The Permanent Crisis of Housing, Jacobinmag.
- Madden, D., Marcuse, P. (2016) In Defense of Housing: The Politics of Crisis, Verso: London.
- Karakusevic, P., (2017) Social Housing: Definitions and Design Exemplars, RIBA Publishing.
- Kemeny, J., (1992) Housing and social theory, Routledge: London.
- Kemeny, J., (2004) Social Constructionism in Housing, Routledge: London.

عنوان درس به انگلیسی: Child and Youth Social Policy		عنوان درس به فارسی: سیاست‌گذاری اجتماعی کودکان و جوانان	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با سیاست‌ها و برنامه‌های ارائه خدمات اجتماعی، تربیت و رشد کودکان و نوجوانان و همچنین آسیب‌های اجتماعی و بزه‌های جوانان، آشنایی با سیاست‌های مرتبط در ایران.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مقدمه و مفاهیم سیاست‌گذاری اجتماعی کودکان و نوجوانان

- ضرورت و اهمیت سیاست‌گذاری اجتماعی حوزه کودکان و نوجوانان
- رفاه کودکان و جوانان و نقش سیاست‌گذاری اجتماعی بر آن

۲- چارچوب‌های مفهومی سیاست‌های کودکان، نوجوانان و خانواده

- رویکردهای عدالت اجتماعی در سیاست‌گذاری کودکان
- زمینه‌های رفاه کودکان و جوانان از دیدگاه عدالت اجتماعی
- راهبردهای سیاست‌گذاری اجتماعی کودکان و خانواده

۳- سیاست‌ها و برنامه‌های ضد فقر برای کودکان و خانواده‌ها

- سیاست‌ها و برنامه‌های رفاهی کودک در خانواده
- برنامه‌های مبارزه با فقر کودک در جهان
- برنامه‌های مراقبتی از کودکان

۴- سیاست‌های آموزشی برای کودکان و جوانان

- سیاست‌های ایجاد فرصت‌های برابر آموزشی

- سیاست‌های عدالت آموزشی
- سیاست‌های آموزشی برای کودکان مهاجر
- سیاست‌های آموزشی در ایران

۵- سیاست‌گذاری سلامت و معلولیت در کودکان و جوانان

- سیاست‌های سلامت برای کودکان و جوانان
- سیاست‌ها و برنامه‌های برای کودکان و جوانان دارای معلولیت
- سیاست‌های سلامت در ایران

۶- سیاست‌های و برنامه‌های سلامت روان و سوءمصرف در جوانان

- راهبردهای ارتقا سلامت روان
- پیشگیری از سوءمصرف
- سیاست‌های سلامت روان جوانان در ایران

۷- رویکردهای سیاست‌ها و برنامه‌های قضایی مربوط به جوانان

- انواع رویکردهای سیاست‌های قضایی
- انواع رویکردهای قضایی در ایران

۸- مسائل دنیای مدرن پیش روی جوانان و راه‌حل‌ها

- بحران معنا در دنیای معاصر و مواجهه با آن
- تأثیرات رسانه و فضای مجازی بر کودکان و نوجوانان
- مسائل دنیای مدرن در کودکان و نوجوانان ایرانی و چگونگی مواجهه با آن

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- تاج مزینانی، علی‌اکبر (۱۳۸۸) مطالعه تطبیقی رفاه جوانان در نظام‌های رفاهی کشورهای توسعه‌یافته. سازمان ملی جوانان، تهران.
- کورسارو، ای. ویلیام (۱۳۹۳) جامعه‌شناسی کودکی. ترجمه علیرضا کرمانی مسعود رجبی اردشیری. نشر ثالث کورسارو، ای. ویلیام ( ) جامعه‌شناسی کودکی. تهران.

• الکاک ، پیت و دیگران (۱۳۹۱) مرجع سیاست گذاری اجتماعی (جلد اول، فصل های ۴۷ و ۴۸). ترجمه علی اکبر تاج مزینانی. دانشگاه امام صادق (ع).تهران.

• روشنفکر، پیام و دیگران (۱۳۹۵) گزارش وضعیت اجتماعی کودکان (۱۳۸۵-۱۳۹۵)، نشر آگه، تهران.
ب- منابع لاتین:

• Jenson, J.M. & Fraser, M.W., Eds. (2016). Social policy for children and families A Risk and Resilience Perspective, 3 rd ed. Los Angeles, CA: Sage.

• Mallon Gerald P(2005)Child Welfare for the Twenty-first Century, Columbia University Pres

• Fraser, Mark W(1997), Risk and Resilience in Childhood

عنوان درس به فارسی: سیاست‌گذاری اجتماعی و قومیت		عنوان درس به انگلیسی: Social policy and Ethnicity	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
		عملی	
تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری	نظری	نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛
		عملی	الگوها و چارچوب‌ها
	جبرانی	نظری	
		عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با تأثیر قومیت و موضوعات مرتبط با آن بر تحولات سیاست‌گذاری اجتماعی و نیز نقش سیاست‌های اجتماعی در کاهش/افزایش یا تغییرات مسائل قومیتی

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مقدمه و مفاهیم اساسی

- گروه‌های هدف، قومیت، ادغام و طرد در جامعه
- قومیت، دولت-ملت
- ضرورت و اهمیت سیاست‌گذاری اجتماعی در حوزه قومیت
- رابطه سیاست‌گذاری اجتماعی و قومیت
- منابع و ابعاد تغییرات قومی نژادی و نابرابری
- سیاست‌گذاری اجتماعی و قومیت و تأثیرات آن بر آینده سیاسی دولت احزاب و گروه‌های ذینفع
- نقش سیاست‌گذاری اجتماعی و قومیت بر مشارکت‌های سیاسی همچون: رأی‌گیری‌های انتخاباتی و مشارکت سیاسی اقوام
- بررسی وضعیت قومیتی و تأثیرات آن بر دسترسی افراد به خدمات و فرصت‌ها
- افزایش یا شکاف قومیتی و تأثیرات آن بر آینده سیاسی
- قومیت، سیاست و سیاست‌گذاری اجتماعی

۲- سیاست‌گذاری اجتماعی و قومیت در ایران

- مرور تاریخچه سیاست‌گذاری اجتماعی-قومیتی در ایران

- دوره باستان ورود اسلام تا مشروطه روی کار آمدن دولت ملی تا انقلاب اسلامی انقلاب اسلامی تاکنون
- گروه‌های قومی، نژادی در ایران و جمعیت آن‌ها
- مناقشات سیاست‌گذاری اجتماعی و قومیت در ایران
- مهاجرت، ادغام، طرد و سیاست‌های مرتبط (تخته‌گاپو کردن، یکجانشینی اجباری، کوچ اجباری و ...)
- شکاف قومیتی در جامعه، بحران یا فرصت
- مناقشات و چالش‌های سیاست‌گذاری اجتماعی در ایران (هویت قومی، مذهب، زبان، تعلق مکانی اقوام، پراکندگی جغرافیایی قوم، مرزن‌نشینی، پراکندگی قومیتی در کشورهای همسایه و ...)
- وضعیت قومیتی، نابرابری‌های موجود و تأثیرات آن بر دسترسی به خدمات و فرصت‌ها

۳- عدالت اجتماعی و حقوق شهروندی

- تنظیمات نهادی و قانونی
- چهارچوب قانونی در حمایت از حقوق اقلیت‌ها و اقوام: قانون اساسی، حقوق شهروندی و حقوق بشر و سنت
- خلأها و نیازها
- عدالت اجتماعی و آموزش عمومی
- سیاست‌گذاری آموزشی و قومیت: زبان مادری و آموزش
- سیاست‌گذاری آموزشی و قومیت: تبعیض مثبت و آموزش
- نقش آموزش عمومی در افزایش یا کاهش شکاف قومیتی
- سهم قومیت و آموزش در ملت‌سازی
- عدالت اجتماعی و اشتغال
- سیاست‌گذاری اشتغال و تبعیض مثبت
- روابط کار و محیط‌های کاری و قومیت
- هنر، رسانه، هویت و قومیت
- نقش رسانه و هنر در افزایش یا کاهش قومیتی
- سیاست بازنمایی اقوام در سینما و تلویزیون ملی

۴- سیستم عدالت قضایی و قومیت

- نظارت و اجرای عدالت در میان قومیت‌ها
- جرم، عدالت و قومیت
- محکومیت مجرمان قومی (ویژه سازی مسئله قومیت‌ها با توجه به شرایط هر قوم)

۵- خدمات اجتماعی، رفاه، سلامت و سیاست‌گذاری اجتماعی و قومیت

- اقوام ، بیماری‌ها و سیاست‌های سلامت در رابطه با سبک زندگی شیوه تغذیه و مراقبت‌های سنتی قومیت‌ها

- جایگاه قومیت‌ها در یک دولت رفاه

۶-جهانی‌شدن و قومیت

- سیاست‌گذاری‌های فرهنگی و قومیت
- یکسان‌سازی یا حفظ قومیت‌ها : اولویت‌ها در امر سیاست‌گذاری اجتماعی

۷- توسعه و سیاست‌گذاری‌های اجتماعی و قومیت

- ضرورت برنامه‌ریزی منطقه‌ای در راستای محرومیت‌زدایی یا کاهش محرومیت منطقه‌ای و تأثیرات آن بر قومیت‌ها
- برنامه‌های توسعه گردشگری و قومیت و ضرورت توجه به اشتغال
- سیاست‌های توسعه‌ای و صنایع‌دستی و محلی اقوام
- برنامه‌های توسعه و قومیت

روش ارزشیابی:

تحقیق	ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	✓
	ارزشیابی نهایی	آزمون‌های نوشتاری	✓

منابع پیشنهادی

الف-منابع فارسی:

- احمدی ، حمید(۱۳۹۶) مدیریت سیاسی بحران‌های قومی : مطالعه موردی کانادا ، اسپانیا ، مالزی ، آفریقای جنوبی ، لبنان و ایران (فصل ۶). انتشارات مرکز آموزش وزارت کشور و دانشگاه تهران
- اشتریان ، کیومرث (۱۳۸۶) سیاست‌گذاری عمومی ایران. نشر میزان، تهران.
- پارسونز، واین (۱۳۸۵) مبانی سیاست‌گذاری عمومی و تحلیل سیاست‌ها. ترجمه حمیدرضا ملک محمدی. پژوهشکده مطالعات راهبردی، تهران.
- مقصودی ، مجتبی (۱۳۸۰) تحولات قومی در ایران علل و زمینه‌ها. ناشر: موسسه مطالعات ملی، تهران.
- مقصودی ، مجتبی (۱۳۸۲)، قومیت‌ها و نقش آن‌ها در تحولات سیاسی سلطنت محمدرضا پهلوی. ناشر : مرکز اسناد انقلاب اسلامی، تهران.
- نظری ، علی‌اشرف . سازمند ، بهاره (۱۳۹۴) مدل‌ها و الگوهای مدیریت تنوعات هویتی و قومیتی ارائه راهکارهایی برای ایران ، فصلنامه سیاست‌گذاری عمومی ، دوره ۱ ، ش ۱ ، صص ۱۰۷-۱۲۹.

- حاجیان، ابراهیم (۱۳۸۷) نسبت هویت ملی با هویت قومی در میان اقوام ایرانی. مجله جامعه‌شناسی ایران، دوره ۴۳، صص ۱۶۴-۱۴۳
- قوشچی، محمدرضا. نادری، محمود (۱۳۹۳) جهانی‌شدن و تکثرگرایی قومی در ایران، چالش‌ها و فرصت‌ها. فصلنامه مطالعات راهبردی جهانی‌شدن، سال ۵، شماره ۱۴ صص ۵۵ تا ۹۱.
- وحید، مجید (۱۳۸۰) درآمدی بر سیاست‌گذاری عمومی. مجله دانشکده‌ی حقوق و علوم و سیاسی، شماره ۸۲۶، صص ۲۱۷-۱۸۵.
- کریمی مله، علی. پارسا، ندا (۱۳۹۸) سیاست‌گذاری هویت ملی و الزامات راهبردی آن برای ایران. فصلنامه مطالعات ملی سال بیستم، شماره ۱ صص ۳ تا ۲۰.
- سید امامی، کاوس، هوشنگی، حمید (۱۳۹۵) تنوع قومیتی در جمهوری اسلامی ایران راهبردها و سیاست‌ها. فصلنامه مطالعات ملی: ۶۶، سال ۱۷، شماره ۲، صص ۲۱-۳.
- احمدی، حمید (۱۳۸۱) جهانی‌شدن: هویت قومی یا هویت ملی، فصلنامه مطالعات ملی، سال سوم، شماره ۳ (پیاپی ۱۱) صص ۶۳ تا ۹۶.
- گودرزی، حسین (۱۳۷۸) سهم قومیت و آموزش در ملت‌سازی پاکستان. فصلنامه مطالعات ملی، شماره ۱، صص ۲۸۴-۲۶۹

ب-منابع لاتین:

- Perlmann, J., & Walddinger, R. (2000). Are the Children of Today's Immigrants Making it? In S. Steinberg (Ed.), Race and Ethnicity in the United States: Issues and Debates (pp. 223-233). Malden, Mass.; Oxford: Blackwell Publishers.
- Weinfeld, M., & Wilkinson, L. (1999). Immigration, Diversity and Minority Communities. In P. S. Li (Ed.), Race and Ethnic Relations in Canada (pp. 57-87). Don Mills, ON: Oxford University Press.?
- Fleras, A. (2009). Ethnic and aboriginal media in Canada: Crossing borders, constructing buffers, creating bonds, building bridges. In R. Geissler & H. Pöttke (Eds.), Media, Migration, Integration: European and North American perspectives. New Brunswick [N.J, Bielefeld.
- Alba, R. D. (2000). Assimilation Quiet Tide. In S. Steinberg (Ed.), Race and Ethnicity in the United States: Issues and Debates Malden, Mass.; Oxford: pp. 211-222.
- Ravitch, D. (2000). Multiculturalism: E Pluribus Plures . In S. Steinberg (Ed.), Race and Ethnicity in the United States: Issues and Debates. Malden, Mass.; Oxford. pp. 267-276
- Gitlin, T. (2000). The Rise of "Identity Politics". In S. Steinberg (Ed.), Race and Ethnicity in the United States: Issues and Debates Malden, Mass.; Oxford, pp. 321-327.

عنوان درس به انگلیسی: policy for disabled people		عنوان درس به فارسی: سیاست‌گذاری معلولان	
دروس پیش‌نیاز:	نظری ✓	تخصصی ✓	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		اختیاری
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم اساسی در سیاست‌گذاری معلولان، تاریخچه تحولات سیاست‌گذاری معلولان و مسائل نوظهور در این حوزه.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مفاهیم مقدماتی و تعاریف

- انواع معلولیت
- تعاریف
- طرد اجتماعی و تبعیض
- انواع سیاست‌های تبعیض مثبت برای معلولین
- جنبش‌های معلولین
- جنسیت، قومیت و معلولیت

۲- نظریه‌های معلولیت

- دیدگاه‌های بیومدیکال
- نظریه‌های اجتماع‌محور
- نظریه‌های مدافع استقلال معلولین

۳- سیاست‌های تأمین اجتماعی و معلولیت

- بیمه اجتماعی معلولین (انواع بیمه‌ها و تجارب جهانی)

- سیاست‌های حمایت اجتماعی معلولین (انواع طرح‌های مساعدت اجتماعی شامل مستمری‌ها، کمک‌هزینه‌ها و تجارب موفق جهانی)

- سیاست‌های امدادی و معلولین

۴- سیاست‌های بهداشت و سلامت برای معلولان

- تعریف سلامتی
- مفهوم دسترسی به خدمات بهداشت و سلامت
- سیاست‌های مراقبت
- فناوری و معلولیت (تجارب جهانی)
- سیاست‌های غربالگری و پیشگیری از معلولیت (پیش از تولد، دوران بارداری، شناسایی زودهنگام مانند طرح‌ها غربالگری شنوایی، بینایی، تغذیه، اوتیسم...)

۵- اشتغال معلولین،

- تحلیل قوانین اشتغال معلولین
- فرهنگ و اشتغال معلولین
- اشتغال غیررسمی و معلولین

۶- سیاست‌های مسکن و معلولین

- تحلیل سیاست‌های مسکن از منظر حساسیت به معلولیت
- سیاست‌های اقتصاد آزاد و مسئله مسکن برای معلولین
- طرح‌های حمایتی از مسکن برای معلولین (طرح‌های داخلی و تجارب جهانی)

۷- نهادهای مدنی و معلولین

- شناخت انواع سمن‌های داخلی و بین‌المللی فعال در حوزه معلولین

۸- معلولیت در کشورهای در حال توسعه

- مسئله برآورد جمعیت معلول
- فرهنگ جامعه و معلولان
- توان‌بخشی

۹- رسانه و معلولیت

- طرد یا جذب اجتماعی

۱۰- سیاست‌های آموزشی و معلولین

- آموزش عمومی
- آموزش عالی
- مهارت و توانمندسازی مهارتی

۱۱- معلولیت و خانواده

- سیاست‌های حمایتی و آموزشی خانواده

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف-منابع فارسی:

- پیت الکا، مارگارت می، کارن راولینگسون (۱۳۹۱) کتاب مرجع سیاست‌گذاری اجتماعی (جلد دوم). ترجمه علی‌اکبر تاج‌مزینانی. محسن قاسمی. مرتضی قلیچ. دانشگاه امام صادق (ع)، تهران.

ب-منابع لاتین:

- Gary L. Albrecht, Katherine D. Seelman, Michael Bury (2001) Handbook of Disability Studies. Sage Publications
- and Carol Thomas (2012) Routledge Roulstone, Alan. Watson, Nick Handbook of Disability Studies
- Harrison, Malcolm and Davis, Cathy (2001) Housing Social Policy and Difference: Disability, Ethnicity, Gender and Housing, Policy Press

عنوان درس به فارسی: سیاست‌گذاری اجتماعی و تعاون		عنوان درس به انگلیسی: Social Policy and Cooperation	
دروس پیش‌نیاز: نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
	عملی		اختیاری
	نظری	تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با نقش تعاون و تعاونی‌ها در سیاست‌گذاری اجتماعی

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مفاهیم و تعاریف مربوط به تعاون

- تعریف تعاونی، مختصری از تاریخچه تعاون
- انواع تعاونی‌ها
- جایگاه تعاونی در قوانین داخلی
- تعاون و دموکراسی
- تعاون و تعدیل قدرت
- تعاونی‌ها افزایش مشارکت
- آسیب‌شناسی تعاونی‌ها

۲- اهمیت تعاون در سیاست‌گذاری اجتماعی

- تعاون و توسعه پایدار
- تعریف و معرفی اهداف توسعه پایدار
- تجارب جهانی موفق

۳- تعاون و فقرزدایی

- تعاونی‌های اعتبار و فقرزدایی

- تعاونی و عدالت
  - تعاون و امنیت غذایی
  - تعاونی‌ها و توانمندسازی
- ۴- تعاون و سیاست‌های مسکن
- درس آموخته‌های ملی
  - معرفی تجارب موفق جهانی

۵- تعاونی‌ها و اشتغال‌زایی

- تعاونی و تجمیع سرمایه
- سرمایه انسانی و تعاونی
- تجارب جهانی و ملی

۶- تعاونی‌ها و نظام بهداشت و درمان

- تعاریف و انواع شرکت‌های تعاونی خدمات بهداشت و درمان در ایران و جهان
- تعاونی‌های نوظهور در حوزه پیشگیری و مراقبت
- تعاونی و بیمه

۷- تعاونی‌ها و آموزش

- تعاریف و اهداف تعاونی آموزشی
- تاریخچه تعاونی‌های آموزشی در ایران و جهان
- کارکردهای تعاونی‌های آموزشی و تجارب جهانی

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- بیرچال، جانستن (۱۳۸۷) بازیابی مزیت بخش تعاون، کاهش فقر از طریق خودیاری. ترجمه محمد عباسی، غلامحسین حسینی‌نیا، ناشر وزارت تعاون معاونت تحقیقات آموزش و ترویج، تهران.
- سام آرام، عزت‌الله. علی‌زاده، غلامرضا. قاسمی زارع، سمیرا (۱۳۹۶) سمینار مسائل تعاونی‌ها، تهران: پایور ویلیامز، ریچارد سی، نهضت تعاون، جهانی‌شدن مردم‌نهاد. ترجمه بابک لعل فام و فیروزه معتمد.

https://skh.mcls.gov.ir/icm_content/media/image/2019/09/318776_orig.pdf

ب- منابع لاتین:

- Cooperatives and the sustainable development goals(2015), Retrieved from: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/1247ilo.pdf>
- Thuvachote, Suwanna (2011), Cooperatives and Poverty reduction in Thailand, 2nd International conference on economics,business and management ,Singapore

عنوان درس به انگلیسی: Social policy and social problems in Iran		عنوان درس به فارسی: سیاست‌گذاری اجتماعی و مسائل اجتماعی در ایران	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی	جبرانی	
	نظری		
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با ماهیت، گستره و علل مسائل اجتماعی ایران و نقش سیاست‌گذاری اجتماعی در پیشگیری و کاهش آن‌ها.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- کلیات و مفاهیم

- مسئله اجتماعی
- انواع مسئله اجتماعی
- پاسخ به مشکلات اجتماعی: سیاست اجتماعی
- سیاست: ساختار مشکلات اجتماعی و تعریف راه‌حل‌ها

۲- نظریه‌های مربوط به مسائل اجتماعی

- نظریه تضاد
- ساختارگرایی
- پدیدارشناسی
- کارکردگرایی

۳- مسائل نابرابری‌های اجتماعی

- فقر و ثروت

- مشکلات مربوط به فقر
- پاسخ به فقر: نظام رفاه
- سیاست اجتماعی و فقر
- نابرابری نژادی و قومی
  - نژاد و قومیت
  - الگوهای تعامل اکثریت و اقلیت‌ها
  - وضعیت اجتماعی اقلیت‌ها در ایران
  - پیش‌داوری و تبعیض
  - نظریه‌های نابرابری نژادی و قومی
  - سیاست، نژاد و قومیت: مروری بر سیاست‌های حوزه قومیت در ایران و تعریف راه‌حل‌ها
- نابرابری جنسیتی
  - جنسیت چیست؟
  - جنسیت و نهادهای اجتماعی
  - تنش جنسیتی
  - نظریه‌های نابرابری جنسیتی
  - وضعیت نابرابری جنسیتی در ایران
  - سیاست و جنسیت: مروری بر سیاست‌های حوزه جنسیت در ایران و تعریف راه‌حل‌ها
- سالمندی و نابرابری
  - سالمندی چیست
  - نظریه‌های مربوط به سالمندی
  - وضعیت اجتماعی سالمندان در ایران
  - سیاست و سالمندی: مروری بر سیاست‌های حوزه سالمندی در ایران و تعریف راه‌حل‌ها

۴- آسیب‌های اجتماعی

- جرم و خشونت
  - درک جرم و ابعاد آن
  - خشونت
  - سیستم عدالت کیفری
  - توضیح جرم: نظریه‌های بیولوژیکی و روان‌شناختی
  - توضیح جرم: نظریه‌های جامعه‌شناختی
  - سیاست و جرم: ساخت مسائل اجتماعی و تعریف راه‌حل‌ها
- اعتیاد
  - مواد مخدر و انواع آن

- میزان استفاده از مواد مخدر
- مواد مخدر و سایر مشکلات اجتماعی
- نظریه‌های مربوط به مسائل مواد مخدر
- سیاست و مواد مخدر: ساخت مشکلات اجتماعی و تعریف راه‌حل‌ها
- فساد اداری و مالی
- وضعیت فساد در ایران
- علل ساختاری فساد در ایران
- بررسی قوانین و مقررات پیشگیری و کاهش فساد اداری و مالی در ایران و جهان

۵- مسائل نهادهای اجتماعی

- اقتصاد و سیاست
- کار و محیط کار
- خانواده و زندگی خانوادگی
- آموزش

۶- مسائل جمعیت‌شناختی

- مهاجرت
- مسائل مهاجرین خارجی در ایران
- مسائل مهاجرت از ایران
- هویت ملی و مهاجرت
- مسئله تغییرات جمعیتی در ایران
- افزایش جمعیت؛ فرصت یا تهدید؟
- سیاست‌های تنظیم جمعیت در ایران و جهان

۷- مسائل اجتماعی ایران

- اولویت‌بندی مسائل اجتماعی
- مسائل اجتماعی از دیدگاه اسلام

۸- مسائل جهانی

- فناوری، اینترنت و چالش‌های پیش رو
- تغییرات اقلیمی و مسائل زیست‌محیطی
- جنگ و تروریسم

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف-منابع فارسی:

- عالمی نیسی، مسعود (۱۳۹۷) تحلیل نهادی جرم در ایران. دانشگاه علامه طباطبائی (ره). تهران.
- رنای، محسن و مؤیدفر، رزیتا (۱۳۸۹) چرخه‌های افول اخلاق و اقتصاد؛ سرمایه اجتماعی و توسعه در ایران. طرح نو، تهران.
- بهرامیان، یزدان (۱۳۹۸) فساد اداری در سازمان‌های دولتی ایران. اندیشه طلایی.
- موسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد (۱۳۸۲) فساد مالی و اقتصادی: ریشه‌ها، پیامدها، پیشگیری و مقابله: ریشه‌ها و علل فساد مالی و اقتصادی در ایران (جلد ۲). موسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد.
- روشن‌پژوه، محسن و همکاران (۱۳۹۷) تدوین اسناد سیاست‌گذاری شامل سند جامع "حمایت‌های اجتماعی و درمان اعتیاد"، "سند جامع تحقیقات" و "سند راهبردی مقابله با عرضه مواد مخدر و روان‌گردان‌ها". انتشارات دنیای درون.
- هورست، چ. ای. (۱۳۹۷) نابرابری اجتماعی: انواع، علل و پیامدها. ترجمه علی شکوری. دانشگاه تهران.
- مشونیس، جان (۱۳۹۶) مسائل اجتماعی (دو جلدی). ترجمه هوشنگ نائی. انتشارات پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، تهران.
- رایبگتن، ا و واینبرگ، م (۱۳۸۶) رویکردهای نظری هفتگانه در مسائل اجتماعی. ترجمه صدیق سروستانی. مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- کرون، ج (۱۳۹۰) چگونه مسائل اجتماعی را حل کنیم. ترجمه م. نوابخش و ف. کرمی. نشر جامعه‌شناسان، تهران.
- لوزیک، دانیلین (۱۳۸۳) نگرشی نو در تحلیل مسائل اجتماعی. ترجمه سعید معیدفر. انتشارات امیرکبیر، تهران.

عنوان درس به انگلیسی: Population Policy and Welfare		عنوان درس به فارسی: سیاست‌گذاری جمعیت و رفاه	
دروس پیش‌نیاز:	لا نظری	لا تخصصی	تعداد واحد: ۲
مبانی جمعیت‌شناسی، نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
عملی			
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با تأثیر مؤلفه‌های جمعیتی بر بخش‌های مختلف رفاهی و چگونگی سیاست‌گذاری در آن‌ها

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مقدمه و بررسی مفهومی

- تعریف جمعیت و مؤلفه‌های آن (سن، جنس، باروری، مرگ‌ومیر، امید به زندگی، جمعیت فعال، رشد جمعیت و ...)
- جمعیت و توسعه
- جمعیت و برنامه‌ریزی
- تاریخچه مباحث جمعیت در ایران و جهان

۲- مؤلفه‌های جمعیت

- باروری
- مرگ‌ومیر
- مهاجرت

۳- تصویر جمعیت و پراکندگی آن

- توزیع جغرافیایی جمعیت و تغییرات جهانی آن
- توزیع جغرافیایی جمعیت و اندازه و رشد آن در ایران
- منابع داده‌های جمعیتی در ایران و آمارهای حیاتی جمعیت

۴- مهاجرت

- نظریه‌های مهاجرت
- انواع مهاجرت
- علل رفاهی مربوط به مهاجرت
- پیامدهای رفاهی مهاجرت

۵- جمعیت و نیازهای اجتماعی

- پویایی نیازها و امر سیاست‌گذاری اجتماعی
- تولید و کنترل نیاز
- برنامه‌ریزی و ارضای نیاز
- نیازسنجی
- نیازهای آینده

۶- نظریه‌های جمعیت‌شناسی

- نظریه‌های رشد جمعیت
- نظریه‌های انتقال جمعیت
- نظریه‌های باروری

۷- جمعیت و آموزش

- تأمین آموزش همگانی برای کودکان و نوجوانان
- تأمین محیط آموزشی مناسب و امکانات آموزشی
- ارتقاء سطح کیفی دانش و تناسب آن با نیازهای روز جامعه
- تأمین فرصت برابر برخوردار از آموزش عالی برای همگان و ارتقای کمی و کیفی آموزش عالی در همه سطوح
- تحولات آموزش عالی و مسئله اشتغال جوانان
- ارتباط بین دانشگاه، اقتصاد، صنعت، فناوری و بازار کار
- شیوه‌های نوین آموزش و فناوری، آموزش مجازی: فرصت‌ها و چالش‌ها

۸- جمعیت و اقتصاد

- جمعیت، رشد اقتصادی و کیفیت زندگی
- میزان رشد جمعیت و تأثیر آن بر نهادها و مؤلفه‌های اقتصادی
- میزان رشد جمعیت و تأثیر آن بر اشتغال
- اشتغال زنان
- میزان رشد جمعیت و مسیر توسعه پایدار
- جمعیت و ثروت

- جمعیت و فناوری، بهره‌وری نیروی کار و رشد سرمایه انسانی
- جمعیت و حمل‌ونقل
- سیاست‌های جمعیتی و برنامه‌ریزی توسعه

۹- جمعیت و سلامت

- باروری و بهداشت
- میزان مرگ‌ومیر کودکان و مادران
- فقر بهداشتی، فقر معیشتی، نابرابری اجتماعی و مرگ‌ومیر
- کنترل جمعیت و ابزارهای آن
- امید به زندگی و تغییرات آن
- میزان شیوع رفتارهای پرخطر و گروه‌های در معرض آن

۱۰- جمعیت و تغذیه

- امنیت غذایی و شیوه‌های تأمین آن
- شناخت وضعیت تغذیه گروه‌های مختلف جمعیتی در ایران و جهان
- سوءتغذیه و آسیب‌های آن

۱۱- جمعیت و مسکن

- شناخت دسته‌بندی‌های جمعیتی نیازمند مسکن مناسب و شیوه‌های تأمین نیاز آنان
- نقش سازمان‌های خیریه و نهادهای مردمی و محلی در سیاست‌گذاری اجتماعی مسکن

۱۲- جمعیت و محیط‌زیست

- جمعیت و آلودگی‌های محیطی، تخریب محیط‌زیست و راهکارهای مقابله با آن
- جمعیت و انرژی
- جمعیت و منابع طبیعی

۱۳- جمعیت و سالمندی

- امید زندگی و تأثیرات آن بر سالمندی
- انتقال جمعیتی و مسئله اشتغال
- بازنشستگی و تأمین اجتماعی
- بازنشستگی و خدمات اجتماعی
- سالمندی و سلامت جسمی و روانی
- سالمندی فعال
- سالمندی و فراغت

۱۴- جمعیت و امنیت

- شناخت امنیت و مؤلفه‌های آن

- شناخت نهادها و گروه‌های حافظ نظم و نقش آنان در تأمین امنیت جامعه
- شناخت گروه‌ها و سازمان‌های دخیل در جرائم
- تأثیر مؤلفه‌ها و شاخص‌های جمعیتی بر سطح امنیت اجتماعی و اقتصادی
- حاشیه‌نشینی، طرد اجتماعی و خشونت
- تأثیر پویایی‌های جمعیتی بر میزان و نوع جرائم (تأثیر مهاجرت، رشد جمعیت، تراکم جمعیت و نامتجانس بودن جمعیت).
- تأثیر برخی جرائم بر زیست گروه‌های جمعیتی مانند جرائم رانندگی، قتل، سقط‌جنین و ...

۱۵- جمعیت و فرهنگ

- تأثیر فرهنگ و ارزش‌های اجتماعی بر میزان و رشد جمعیت
- جمعیت و خانواده
- تأثیر فرهنگ و ارزش‌های اجتماعی بر ساختار خانواده، الگوهای ازدواج و باروری
- شکاف بین‌نسلی
- تأثیر مذهب، قومیت و آموزش بر ویژگی‌ها و مؤلفه‌های جمعیتی
- جمعیت و هویت
- جمعیت و مدرنیته

۱۶- جمعیت و سیاست‌گذاری اجتماعی در ایران

- بررسی قوانین و سیاست‌های مرتبط با جمعیت
- لزوم تدوین سیاست‌های جامع جمعیت
- جوان‌سازی جمعیت ایران: راهکارها و الزامات سیاستی
- مسائل کنونی و پیش روی سالخوردگی جمعیت: راهکارها و الزامات سیاستی
- خانوارهای زن سرپرست در ایران: راهکارها و الزامات سیاستی
- مهاجرت داخلی و افزایش شهرنشینی و حاشیه‌نشینی: راهکارها و الزامات سیاستی
- کاهش سن اعتیاد و افزایش میزان معتادان: راهکارها و الزامات سیاستی
- سیاست تنظیم خانواده و آینده جمعیت ایران

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- سیاست‌های کلی جمعیت ابلاغی مقام معظم رهبری (۳۰ اردیبهشت ۱۳۹۳)
- حبیبی، شراره (۱۳۹۴) جمعیت‌شناسی در برنامه‌ریزی آموزشی. انتشارات آوای نور، تهران.
- چائو، تانگوک (۱۳۸۹) جمعیت‌شناسی و برنامه‌ریزی آموزشی. ترجمه ایرج ساعی ارسی. دانشگاه تهران، تهران.
- دلالی اصفهانی، رحیم و اسماعیل‌زاده، رضا (۱۳۸۶) نگرشی نو بر ایده‌های جمعیتی. مجله علوم اجتماعی (۹)، بهار و تابستان، صص ۹۷ تا ۱۲۰.
- دلاوری، مجید و خباری کوتشیش، طاهره (۱۳۹۱) بررسی تأثیر متغیرهای جمعیتی بر تولید ناخالص داخلی در ایران. فصلنامه جمعیت، شماره ۱۹. صص ۴ تا ۲۰.
- زمان زاده، حمید و شاهمرادی، اصغر (۱۳۹۰) برآورد خطوط فقر در ایران بر اساس بعد خانوار. فصلنامه تحقیقات مدل‌سازی اقتصادی (۶)، صص ۱-۱۸.
- کاظمی پور، شهلا (۱۳۸۹). توسعه و مناسبات جمعیتی در ایران: با رویکرد آینده‌نگر. فصلنامه برداشت دوم، سال هفتم، ش ۱۱ و ۱۲، صص ۷۵ تا ۱۰۸.
- عالمی نیسی، مسعود (۱۳۹۷) مطالعه تطبیقی- تاریخی تأثیر افزایش جمعیت بر وضعیت اقتصادی کشورها. راهبرد اجتماعی فرهنگی. شماره ۲۴. صص. ۱۶۱ تا ۱۸۴.
- عالمی نیسی، مسعود (۱۳۹۶) تحلیل مطالعات تجربی پیرامون تأثیر جمعیت یک نسل بر نرخ بی‌کاری آن‌ها در میان کشورهای مختلف. جامعه‌شناسی نهادهای اجتماعی، دوره ۴، شماره ۹، صص ۷۹-۱۰۸.
- عالمی نیسی، مسعود (۱۳۹۴) بررسی تطبیقی تأثیر تعداد فرزندان بر فقر اعضای نهاد خانواده در کشورهای مختلف. جامعه‌شناسی نهادهای اجتماعی. شماره ۶. صص از ۳۹ تا ۷۸.
- عالمی نیسی، مسعود (۱۳۹۴) فراتحلیل تحقیقات درباره تأثیر بعد خانوار بر موفقیت تحصیلی فرزندان (آیا فرزند بیشتر موجب موفقیت تحصیلی کمتر می‌شود؟). راهبرد اجتماعی فرهنگی. شماره ۷، صص از ۱۸۳ تا ۲۰۲.
- عالمی نیسی، مسعود (۱۳۹۷) فراتحلیل تحقیقات تجربی پیرامون رضایت از زندگی و تعداد فرزندان در کشورهای مختلف. مطالعات راهبردی زنان. سال بیستم، شماره ۷، صص ۴۴-۷.
- عالمی نیسی، مسعود (۱۳۹۶) بررسی تطبیقی سیاست‌های جمعیت و رفاه (به انضمام طرح جامع جمعیت و تعالی خانواده). طرح پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی، تهران.
- عالمی نیسی، مسعود. ارزیابی راهبردی سیاست‌های کلی جمعیت. پژوهش منتشر نشده، به سفارش دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام.

ب- منابع لاتین:

- Massimo, Livi Bacci (2012). A concise history of world population, 5th ed. : Oxford : Wiley-Blackwell : 2012. : 271 s.
- Foucault, M. (2007). Security, territory, Population, Springer.

- Kelly, A.C.(1994). The consequences of rapid growth on human resource development: The case of education. Australian International Development Assistance Bureau. Springer – verlge.
- Sundrum, R.M.(1990). Income Distribution in less Developed Countries. London: Routledge.
- Boserup, E.(1981) Population and Technological change. A study of long term trends. Chicago: University of Chicago Press.
- Siegel, J. S. (2011) *The demography and epidemiology of human health and aging*. Springer Science & Business Media.
- Gary S. Becker, Edward L. Glaeser, Kevin M. Murphy. (1999). Population and economic Growth. American Economic Review. Vol 89, No 2.

عنوان درس به انگلیسی: Microeconomics		عنوان درس به فارسی: اقتصاد خرد	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
اصول علم اقتصاد	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

فراگیری مبانی شناخت علمی از رفتار «مصرف‌کننده» و «تولیدکننده» به‌منظور زمینه لازم برای شناخت «انواع بازار» و آشنایی با نظریه‌های پایه درباره سازوکار بازار و همچنین چارچوب مقدماتی برای مفاهیم اصلی و پایه در اقتصاد رفاه

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- کلیات

- تعریف علم اقتصاد
- مفهوم کمیابی و نقش آن در علم اقتصاد
- معرفی کالاهای اقتصادی و غیراقتصادی
- مفهوم هزینه فرصت و نقش آن در تخصیص منابع
- پرسش‌های اصلی علم اقتصاد و نقش آن‌ها در نظام‌های اقتصادی جامعه

۲- بازار؛ مقدمات

- مفهوم تقاضا: تابع تقاضا، جدول تقاضا، نمودار تقاضا
- عوامل مؤثر بر تقاضا
- قانون تقاضا مفهوم حرکت روی منحنی تقاضا و جابجایی منحنی تقاضا
- مفهوم عرضه: تابع عرضه، جدول عرضه، نمودار عرضه
- قانون عرضه

- مفهوم حرکت روی منحنی عرضه و جابجایی منحنی عرضه
- بازار: تعریف، نمودار
- تعادل: تعریف، انواع (جزئی و عمومی – پایدار و ناپایدار)
- انواع تحلیل‌ها (ایستا، ایستای مقایسه‌ای، پویا)

۳- نظریه رفتار مصرف‌کننده

- چرایی لزوم شناخت رفتار مصرف‌کننده
- مفهوم کشش و محاسبه آن
- انواع کشش: محاسبه هر یک و مفهوم آن‌ها (قیمتی، متقاطع، درآمدی)
- عوامل مؤثر بر کشش
- مطلوبیت و انواع آن (کل، نهایی)
- نمایش مطلوبیت: جدول و نمودار
- قانون مطلوبیت نزولی
- منحنی‌های بی‌تفاوتی و مفهوم نرخ نهایی جانشینی
- تعادل مصرف‌کننده
- استخراج منحنی تقاضا
- استخراج منحنی انگل
- تعریف اثر درآمدی و جانشینی و تفکیک آن‌ها روی نمودار

۴- نظریه رفتار تولیدکننده

- تعریف تابع تولید: محصول، عوامل تولید، تابع
- تعریف مفاهیم پایه تولید: کل، متوسط و نهایی
- نمایش تابع تولید: جدول و نمودار
- کشش قیمتی عرضه: تعریف، محاسبه و مفهوم
- منحنی‌های تولید یکسان
- نرخ نهایی جانشینی فنی: مفهوم و کاربرد آن
- هزینه:
- عامل شکل‌گیری و نقش آن در تابع تولید
- انواع هزینه‌بر اساس صراحت در اسناد: آشکار و غیر آشکار (هزینه فرصت)
- انواع هزینه‌بر حسب زمان: کوتاه‌مدت و بلندمدت
- انواع هزینه‌بر حسب نسبت با تابع تولید: ثابت، متغیر، کل، متوسط و نهایی
- نمایش انواع هزینه‌بر حسب نسبت با تابع تولید: جدول و نمودار
- تعادل تولیدکننده

- استخراج منحنی عرضه
- قوانین بازده: مفهوم بازدهی، انواع بازدهی (صعودی، نزولی و ثابت)
- مفهوم بازده نسبت به مقیاس و ارتباط آن با بازدهی
- مفهوم کارایی:
  - تعریف
  - انواع: ایستا (تخصیصی، تولیدی (فنی، قیمت عوامل))، پویا
  - بهره‌وری و نسبت آن با کارایی

۵- بازار

- مفهوم و تعریف
- انواع بازار: تعریف و ویژگی‌های اصلی هر یک (رقابت کامل، انحصار کامل، رقابت چندجانبه، رقابت انحصاری)

۶- اقتصاد رفاه

- رفاه اجتماعی: مفهوم و تابع
- اضافه رفاه در بازار رقابت کامل
- بهینه پرتو: تعریف، مفهوم و کاربرد

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- شاکری، عباس (۱۳۹۲) اقتصاد خرد ۲: نظریه‌ها و کاربردها. نشر نی، تهران.
- شیرکوند، سعید (۱۳۹۴) تئوری‌ها و مسائل اقتصاد خرد. ناشر کویر، تهران.
- سالواتوره، دومینیک (۱۳۹۸) تئوری و مسائل اقتصاد خرد. ترجمه حمیدرضا ارباب. نشر نی، تهران
- موریس، چارلز و اون، فیلیپس (۱۳۹۱) تحلیل اقتصادی: نظریه و کاربرد اقتصاد خرد. ترجمه اکبر کمیجانی و حسن سبحانی. انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- موسوی جهرمی، یگانه (۱۳۹۸) اقتصاد خرد. انتشارات دانشگاه پیام نور، تهران.
- نوفرستی محمد (۱۳۹۰) مبانی اقتصاد خرد با نگرشی به اقتصاد ایران. نشر رسا، تهران.

- دومینیک سالواتوره (۱۳۸۷) تئوری و مسائل اقتصاد خرد. ترجمه حسن سبحانی. نشر نگاه دانش، تهران.
- فرگوسن، چارلز و گولد جان (۱۳۸۸) نظریه اقتصاد خرد؛ ترجمه محمود روزبهان. مرکز نشر دانشگاهی، تهران.

عنوان درس به انگلیسی: Macroeconomics		عنوان درس به فارسی: اقتصاد کلان	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
اصول علم اقتصاد	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

فراگیری مبانی شناخت علمی از اقتصاد کلان و متغیرهای کلیدی آن و همچنین فراگیری نظام حساب‌های ملی به‌منظور تصویری آماری از اقتصاد کلان به‌عنوان مقدماتی لازم برای شناخت و درکی کلان از اقتصاد رفاه

سرفصل‌های اصلی درس:

۱-مقدمه

- تعریف اقتصاد کلان
- تفاوت اقتصاد کلان با اقتصاد خرد و ارتباط این دو
- ویژگی‌های «جمعیتی» و «رفتاری» بودن اقتصاد کلان
- تاریخچه شکل‌گیری علم اقتصاد کلان
- اهداف اقتصاد کلان: رشد-اشتغال-تراز پرداخت‌ها-توزیع و روش سنجش آن
- آشنایی اولیه با عرضه و تقاضای کل و تفاوت آن‌ها با عرضه و تقاضای سطح خرد
- آشنایی با انواع متغیرها: اسمی، واقعی، انباره‌ای، جریانی، درون‌زا، بیرون‌زا
- اقتصاد باز و بسته

۲-الگوی جریان دایره‌وار و شرط تعادل در هر یک

- الگوی ساده دوبخشی بدون پس‌انداز و بدون دولت
- الگوی ساده دوبخشی با پس‌انداز و بدون دولت
- الگوی سه‌بخشی

• الگوی چهاربخشی

۳- حسابداری ملی:

- مقدمه: ضرورت حسابداری ملی، کاربردها
- مفهوم ارزش افزوده و ضرورت و کاربرد آن
- روش‌های پایه: درآمدی و هزینه‌ای و تفاوت آن‌ها
- مفاهیم کلیدی: سال پایه، قیمت جاری و ثابت، خالص و ناخالص، داخلی و ملی
- محاسبه: تولید ناخالص داخلی، تولید ناخالص ملی، درآمد ملی، درآمد قابل تصرف (بر اساس قیمت‌های جاری و ثابت)
- مشکلات و محدودیت‌های نظام حسابداری ملی: مباحث آماری، توزیع درآمد، اقتصاد رسمی و غیررسمی، ترکیب تولید، محیط‌زیست
- معرفی جداول فصل مربوط به حساب‌های ملی در سالنامه آماری کل کشور، مرکز آمار ایران (یا بانک مرکزی ایران) برای یک یا چند سال منتخب
- محاسبه تولید ناخالص داخلی به روش مخارج (اجزای تقاضای کل): مصرف خصوصی، سرمایه‌گذاری خصوصی، مخارج دولت و خالص صادرات

۴- تورم

- مفهوم (تعریف) تورم
- لزوم توجه به آن و تأثیر بر حساب‌های ملی
- انواع شاخص و محاسبه آن‌ها: لاسپیرز، پاشه، فیشر
- انواع شاخص قیمت: مصرف‌کننده، تولیدکننده، عمده‌فروشی، خرده‌فروشی
- ارائه آمار و نمودار تورم در ایران

۵- بیکاری

- تعریف: جمعیت کل، جمعیت فعال، جمعیت شاغل، جمعیت بیکار
- ارائه آمار بیکاری در ایران

۶- نظریه‌های مصرف

- نظریه کینزی
- نظریه چرخه زندگی
- نظریه درآمد دائمی
- نظریه فیشر
- نظریه دوزنبری

۷- نظریه‌های سرمایه‌گذاری

- کلیات: مفهوم سرمایه، مفهوم استهلاک، انواع سرمایه

- نقش سرمایه‌گذاری در اقتصاد کلان
- تقاضا برای سرمایه‌گذاری
- عوامل مؤثر بر سرمایه‌گذاری
- ارائه آمار سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران

۸- آشنایی با پول

- تعریف، تاریخچه و ماهیت پول
- کارکرد و وظیفه پول
- انگیزه نگهداری پول
- عرضه پول
- انواع امروزی پول
- ارائه آمار مربوط به انواع پول در اقتصاد ایران

۹- دولت و اقتصاد

- تعریف دولت در نظام حساب‌های ملی
- وظایف دولت در نظریه‌های کلاسیک (نئوکلاسیک) و نهادگرایی
- ابزارهای دخالت دولت در اقتصاد: ابزارهای تکنیکی (سیاست مالی و سیاست پولی)، ابزارهای برنامه‌ای، ابزارهای نهادی
- نقش دولت در اقتصاد رفاه؛ اختلاف‌نظرها

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف-منابع فارسی:

- شاکری، عباس (۱۳۸۹) نظریه‌ها و سیاست‌های اقتصاد کلان. انتشارات رافع، تهران.
- برانسون، ویلیام (۱۳۷۶) تئوری و سیاست‌های اقتصاد کلان. ترجمه عباس شاکری. نشر نی، تهران.
- رحمانی، تیمور (۱۳۸۹) اقتصاد کلان نونین. جلد اول، انتشارات برادران، تهران.
- طبیبیان، محمد (۱۳۷۹) اقتصاد کلان. مؤسسه عالی پژوهش در برنامه‌ریزی و توسعه، تهران.

عنوان درس به انگلیسی: Iran's economy		عنوان درس به فارسی: اقتصاد ایران	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
اقتصاد خرد، اقتصاد کلان	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با وضعیت اقتصادی کشور در سده‌های اخیر و همچنین شناخت روند مهم‌ترین متغیرها و بخش‌های اقتصادی کشور طراحی شده است.

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- آشنایی کلی با مختصات اقتصاد ایران و معرفی چارچوب کلی کلاس
- ۲- تحلیل مختصر تاریخ اقتصاد ایران با تمرکز بر ایران مدرن؛ بررسی روندهای اصلی و رخداد‌های مهم از منظر اقتصادی
- ۳- آشنایی با بخش‌های اقتصاد ایران و مختصات هر بخش (کشاورزی، صنعت، خدمات و به‌طور اخص بخش‌هایی نظیر نفت، معادن،...)
- ۴- تولید و رشد اقتصادی در ایران (۱): توضیح مبانی اقتصادی؛ بررسی و تبیین تولید و رشد در تاریخ معاصر ایران (منظر تاریخی)
- ۵- تولید و رشد اقتصادی در ایران (۲): بررسی تحولات رشد در بخش‌های مختلف اقتصاد ایران (منظر آماری - تبیینی)
- ۶- تورم، ریشه‌ها و پیامدهای آن در ایران (۱): بررسی مفهوم تورم، انواع و ریشه‌های آن و اهمیت آن در اقتصاد
- ۷- تورم، ریشه‌ها و پیامدهای آن در ایران (۲): بررسی بخشی و تاریخی تورم در ایران

- ۸- اشتغال در ایران: تحولات تاریخی و ساختار اشتغال در دوران حاضر
- ۹- بخش بانکی در ایران(۱): مقدمات بحث و تاریخ بانکداری در جهان و ایران
- ۱۰- بخش بانکی در ایران(۲): وضعیت بانکداری در ایران و مسائل بخش بانکی؛ آسیب‌شناسی حوزه بانکی و بخش مالی در ایران
- ۱۱- دولت و اقتصاد در ایران(۱): ریشه‌های بحث و بررسی دولت از منظر اقتصاد
- ۱۲- دولت و اقتصاد در ایران(۲): دولت در تاریخ ایران با تأکید بر دوره معاصر و با تمرکز بر رابطه دولت و اقتصاد
- ۱۳- دولت و اقتصاد در ایران(۳): تأثیر و تأثرات دولت در اقتصاد معاصر ایران؛ نفت؛ مداخلات و عملکرد دولت در نسبت با اقتصاد؛ آسیب‌شناسی رابطه دولت با اقتصاد
- ۱۴- تجارت خارجی ایران(۱): مبانی اقتصادی و تحلیل تاریخی گذشته
- ۱۵- تجارت خارجی ایران(۲): وضعیت معاصر؛ اهمیت تجارت خارجی در ایران؛ مختصات تجارت خارجی ایران؛ آسیب‌شناسی تجارت خارجی ایران
- ۱۶- جمع‌بندی مطالب و ارائه تصویر کلی اقتصاد ایران بر مبنای مطالب مطروحه در دوره

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- کریمی، زهرا(۱۳۹۴)، نگاهی به اقتصاد ایران، ناشر: انتشارات دانشگاه مازندران.
- غنی نژاد، موسی(۱۳۹۶) اقتصاد و دولت در ایران (پژوهشی درباره ریشه‌ها و علل تداوم اقتصاد دولتی در ایران) تهران، ناشر: دنیای اقتصاد.
- به‌کیش، محمدمهدی(۱۳۹۵) اقتصاد ایران در بستر جهانی‌شدن. انتشارات نشر نی، تهران.
- مؤمنی، فرشاد(۱۳۹۳) اقتصاد ایران در دوران تعدیل ساختاری. انتشارات نقش و نگار، تهران.
- شاکری، عباس(۱۳۹۵) مقدمه‌ای بر اقتصاد ایران. ناشر: انتشارات رافع، تهران.
- رزاقی، ابراهیم(۱۳۶۷) اقتصاد ایران، نشر نی، تهران.
- عیسوی، چارلز(۱۳۶۲) تاریخ اقتصادی ایران، ترجمه یعقوب آژند. نشر گستره، تهران.
- قنبری، علی و صادقی، حسین(۱۳۸۶) تحولات اقتصادی ایران. انتشارات سمت، تهران.

- قنبری، علی (۱۳۹۱) تحولات بخش‌های اقتصاد ایران. نشر چالش.
- ابریشمی، حمید؛ درودیان، حسین؛ نوری، مهدی (۱۳۹۲) چالش‌های اقتصاد ایران؛ تقابل دیدگاه‌های رقیب. انتشارات نور علم، تهران.
- درخشان، مسعود و مهرآرا، محسن (۱۳۸۳) نگاهی به مسایل اقتصاد ایران و راهکارهای آن (مجموعه سخنرانی‌ها)، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.
- شعبانی، احمد (۱۳۸۹) گفتارهایی پیرامون مسایل اساسی اقتصاد ایران. انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، تهران.
- عظیمی، حسین (۱۳۷۱) مدارهای توسعه‌نیافتگی در اقتصاد ایران. نشر نی، تهران.
- نیلی، مسعود (۱۳۸۳) اقتصاد ایران و معمای توسعه‌نیافتگی. دانشگاه شریف، تهران.
- نیلی، مسعود؛ نیلی، فرهاد؛ کردبچه، محمد؛ درگاهی، حسن (۱۳۸۹) دولت و رشد اقتصادی در ایران. نشر نی، تهران.

عنوان درس به انگلیسی: social changes and social policy		عنوان درس به فارسی: تغییرات اجتماعی و سیاست گذاری اجتماعی	
دروس پیش نیاز:	لا نظری	لا تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

هدف از این درس آشنایی دانشجویان با تغییرات سریع جوامع و اثر این تغییرات بر روی ابعاد مختلف سیاست اجتماعی است.

سرفصل‌های اصلی درس:

الف- کلیات و آشنایی با تغییر اجتماعی

۱- معرفی مفاهیم کلیدی تغییر اجتماعی

- تعاریف متفاوت تغییر اجتماعی
- ویژگی‌ها و مؤلفه‌های تغییرات
- انواع تغییر اجتماعی
- چارچوب‌ها و ابزار تغییر اجتماعی
- هزینه‌های سیاسی، فرهنگی، زیست‌محیطی و اقتصادی تغییرات اجتماعی

۲- نظریه‌ها و رویکردهای تغییر اجتماعی

- رویکرد ساختی-کارکردی
- رویکرد تضاد

۳- عواملان تغییر اجتماعی

- نقش دولت‌ها در تغییر اجتماعی
- شهروندان
- نخبگان اجتماعی
- جامعه مدنی بخش‌های داوطلبانه و غیرانتفاعی
- سازمان‌های مردم‌نهاد

ب) اثر تغییرات اجتماعی بر روی ابعاد مختلف سیاست اجتماعی

۴- سیاست اجتماعی و تغییر اجتماعی

- ضرورت و اهمیت تغییر اجتماعی در سیاست اجتماعی

۵- تغییر اجتماعی و جنبش‌های اجتماعی

- کنش جمعی به‌عنوان یک نیروی برای تغییر سیاست‌های اجتماعی
- چگونگی استفاده از قانون برای ایجاد تغییرات مؤثر توسط جنبش‌ها

۶- تغییر اجتماعی و جهانی‌شدن

- بررسی تأثیر جنبش‌های بین‌المللی

۷- تأثیر تغییرات بنیادین جوامع بر روی سیاست‌گذاری اجتماعی

- تغییرات فرهنگی
- تغییرات فناورانه
- دهکده جهانی
- رسانه و اینترنت و شبکه‌های اجتماعی
- فعالیت‌های مجازی
- مکانیزاسیون

۸- تغییر اجتماعی و اشتغال

- مهاجرت‌های گسترده نیروی کار
- ظهور اشتغال بین‌المللی (سهام بین‌المللی یا ارز دیجیتال و..)
- افزایش حضور زنان در بازار کار
- شکل‌گیری شرکت‌های چندملیتی

۹- تغییر اجتماعی و آموزش

- دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم
- فن‌آوری‌های نوین ارتباطی
- آموزش‌های مجازی بین‌المللی

۱۰- تغییر اجتماعی و تأمین اجتماعی

- مخاطرات سیاسی، اقتصادی، جمعیتی و زیست‌محیطی بر تأمین اجتماعی
- بحران صندوق‌های بازنشستگی

۱۱- تغییر اجتماعی و سلامت و بهداشت

- مشکلات بهداشتی و سلامت (معلولیت‌ها، استعمال دخانیات، افزایش سوء‌مصرف مواد مخدر و..)
- نابرابری‌ها در حوزه بهداشت و سلامت
- چالش‌های جمعیتی از جمله نرخ زادوولد، مرگ‌ومیر، سالخوردگی و مهاجرت‌ها

۱۲- تغییر اجتماعی و مسکن

- بحران جهانی سال ۲۰۰۸
- افزایش بی‌خانمانی
- رشد و گسترش حاشیه‌نشینی، کپرنشینی و گتوهای شهری

روش ارزشیابی:

تحقیق	ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	✓ آزمون‌های نهایی
		✓	آزمون‌های نوشتاری

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- روشه، گی (۱۳۹۰) تغییرات اجتماعی، مترجم: منصور وثوقی، تهران: نشر نی
- واگو، استفان (۱۳۷۳) درآمدی بر تئوری‌ها و مدل‌های تغییرات اجتماعی. موسسه انتشارات جهاد دانشگاهی، تهران.
- ابراهیمی لویه، عادل و غفاری، غلامرضا (۱۳۸۴) جامعه‌شناسی تغییرات اجتماعی. ناشرگرا و لویه، تهران.
- عمادی، محمدحسین و نصر اصفهانی، آرش (۱۳۹۷) بازاندیشی در راهبردهای نظام بازنشستگی. انتشارات روزنه، تهران.

ب- منابع لاتین:

- Taylor-Gooby, P. (1991). Social change, social welfare, and social science. Toronto: University of Toronto Press.
- Jimenez, J. (2015). Social policy and social change: Toward the creation of social and economic justice.
- Blau, J., & Abramovitz, M. (2004). The dynamics of social welfare policy. Oxford: Oxford University Press.

- Ermisch, John and others (2005) *Social Security, Demographics and Risk*, Switzerland: Springer •
- Held, David. (1999). *Global transformations : politics, economics and culture*. Stanford, California : Stanford University Press •
- Meyer, J. W. (2007) ‘Globalization: Theory and Trends’, *International Journal of Comparative Sociology* 48(4): 261-273. •
- Moghadam, V. M. (2003). *Modernizing women: Gender and social change in the Middle East*. Boulder, Colo: L. Rienner. Ball, M. (1982). *Housing provision and the economic crisis*. *Capital & Class*, 6(2), 60–77. •
- Forrest, R., & Yip, N. (2012). *Housing markets and the global financial crisis: The uneven impact on households*. Cheltenham: Edward Elgar •
- Forrest, R., Lee, J., & ProQuest (Firm). (2003). *Housing and social change: East-West perspectives*. London: Routledge. •
- Demographic change, social security systems, and savings. (2007). Cambridge, MA: National Bureau of Economic Research •
- Chen, L. C. (1994). *Health and social change in international perspective*. Boston, Mass: Harvard Univ. Press of Public Health. •
- Duhl, L. J., & Tamer, J. (1986). *Health planning and social change*. New York, N.Y: Human Sciences Press. •
- In Glass, D. V., In Revelle, R., Harvard School of Public Health., & American Academy of Arts and Sciences. (1972). *Population and social change*. London: E. Arnold. •
- Bradshaw, J. (2008). *Social policy, employment and family change in comparative perspective*. Cheltenham: Edward Elgar. •
- Rizvi, F., & Lingard, B. (2010). *Globalizing education policy*. London: Routledge. •
- Tullis, F. L. M. (1973). *Politics and social changes in third world countries*. New York: Wiley •
- Regan, P. M. (2009). *Legislating privacy: Technology, social values, and public policy*. •

عنوان درس به انگلیسی: Entrepreneurship and Social Innovation		عنوان درس به فارسی: کارآفرینی و نوآوری اجتماعی	
دروس پیش‌نیاز:	✓ نظری	✓ تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

هدف از این درس معرفی مفاهیم کارآفرینی اجتماعی و نوآوری اجتماعی به دانشجویان است و اینکه تا چه میزان چالش‌های اجتماعی معاصر را می‌توان با کمک این مفاهیم حل کرد.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- آشنایی و معرفی مفاهیم کلیدی نوآوری اجتماعی

- تعریف مفهوم نوآوری اجتماعی
- چرایی نیاز به نوآوری اجتماعی در زمان حاضر
- چگونگی به وجود آمدن و چگونگی رشد و گسترش نوآوری اجتماعی
- نوآوری اجتماعی توسط چه کسی/کسانی انجام می‌شود؟

۲- آشنایی و معرفی مفاهیم کلیدی کارآفرینی و بنگاه اجتماعی

- تعریف مفهوم کارآفرینی و بنگاه اجتماعی
- تمایز بین فعالیت اجتماعی، کارآفرینی اجتماعی و نوآوری اجتماعی.
- بررسی تشابه و یا تفاوت آن با سازمان‌های غیرانتفاعی و سایر ارائه‌دهندگان خدمات اجتماعی
- بنگاه‌های اجتماعی توسط چه کسی/کسانی ایجاد می‌شود؟
- ذکر نمونه‌هایی از بنگاه اجتماعی داخلی و بین‌المللی (مانند بانک گرامین)

۳- رویکردها و استراتژی‌های نوآوری اجتماعی

۴- نوآوری‌های انجام‌شده در بخش‌های عمومی، غیرانتفاعی و بخش‌های چهارم در حال ظهور

- نوآوری در سازمان‌ها و شرکت‌ها

۵- رابطه بین سیاست‌گذاری اجتماعی و نوآوری اجتماعی

- سیاست‌های نوآورانه اجتماعی

۶- برنامه‌ریزی استراتژیک و مدل‌هایی برای بنگاه‌های اجتماعی

- چارچوب برنامه‌ریزی استراتژیک برای بنگاه‌های اجتماعی
- عناصر کلیدی یک برنامه استراتژیک
- بنگاه‌های اجتماعی چگونه برنامه‌های استراتژیک موفق و مدل‌های عملیاتی خود را ایجاد می‌کنند؟

۷- مدیریت کسب‌وکارهای اجتماعی

- مطالعه انواع مختلف کسب‌وکارهای اجتماعی قانونی
- اصول هفتگانه کسب‌وکارهای اجتماعی (محمد یونس-برنده جایز نوبل)
- مثال‌هایی از مدل‌های موفق که در گرامین و کسب‌وکار اجتماعی محمد یونس به کار گرفته شده است

۸- ارزیابی و مقایسه تأثیرات اجتماعی

- ارزیابی عملکرد اجتماعی و مالی بنگاه‌های اجتماعی
- در طول ترم از دانشجویان خواسته می‌شود تا به‌صورت گروهی یک چالش اجتماعی را شناسایی کنند و بر روی ایده‌های نوآورانه برای حل آن مشکل کار کنند و در یک جلسه کار خود را ارائه کنند.
- در طول ترم از چند نوآور یا کارآفرین موفق برای ارائه در کلاس دعوت می‌شود.

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف-منابع فارسی:

- شمیدپیتز، رنه و آزبورگ، توماس (۱۳۹۷) نوآوری اجتماعی؛ راه‌حلهایی برای آینده پایدار. ترجمه علی‌اصغر سعدآبادی. دانشگاه امام صادق(ع)، تهران.
- گلین‌برک، تیم. گلداسمیت، استفان و گرجس، جیجی (۱۳۹۵) قدرت نوآوری اجتماعی. ترجمه علی‌اصغر سعدآبادی و حسین افتخاری. دانشگاه امام صادق(ع)، تهران.

- مبینی دهکردی، علی (۱۳۹۷) نوآوری اجتماعی؛ مفاهیم، تعاریف و مدل‌ها. دانشگاه تهران، تهران.

ب-منابع لاتین:

- ARUNIM, National Trust, NSDC, EY and Start Up! Economic Enterprise and Empowerment Challenge 2010: Business Plan Development Tool Kit.
- Bradach, Jeffrey L., Thomas J. Tierney, and Nancy Stone. (2009) "Delivering on the Promise of Nonprofits." *The Jossey-Bass Reader on Nonprofit and Public Leadership* : 222.
- Chatterji, A., & Levine, D. (2006). Breaking Down the Wall of Codes: Evaluating Non-Financial Performance Measurement. *California Management Review*, 48(2).
- Cheng, P. & Ludlow, J. (2008). The Three Models of Social Enterprises. Charities Aid Foundation, Venturesome.
- Clayton M. Christensen, Heiner Baumann, Rudy Ruggles, and Thomas M. Sadtler (2006) Disruptive Innovation for Social Change. *Harvard Business Review* December 2006.
- Crutchfield, Leslie and McLeod Grant, Heather (2008) Forces for Good: The Six Practices of High-Impact Nonprofits
- Dacin, M.T., Dacin, P.A. & Tracey, P. (2011). Social Entrepreneurship: A Critique and Future Directions. *Organization Science*, 22, 5, pp. 1203-1213
- Ebrahim, Alnoor, and V. Kasturi Rangan. "What Impact?" *California Management Review* 56.3(2014): 118-141.
- Erica Swallow, Creating Innovators: Why America's Education System Is Obsolete. *Forbes* April 2012.
- "Group Think." *The New Yorker*. December 2.) 2002 (Gladwell, Malcolm
- Heinecke, A., Kloibhofer, M. & Krzeminska, A. (2014). Leadership in Social Enterprise: How to Manage
- Laura Micheleni, 2012, Social Innovation and New Business Models: Creating Shared Value in Low-Income Markets, Springer
- Michal Grinstein-Weiss. Diffusion of Policy Innovation (2005): The Case of Individual Development Accounts (IDAs) as an Asset-building Policy. Center for Social Development. Working Paper No. 05-08
- Moore. Michele-Lee .Public Sector Policy and Strategies for Facilitating Social Innovation. Centre for International Governance Innovation University of Waterloo.
- Mulgan, Geoff (2010 "Measuring social value." *Stanford Social Innovation Review* 8.3 38-43.
- Osberg, S. and Martin, R. (2007). Social Entrepreneurship: The Case for Definition. *Stanford Social Innovation Review* pgs. 28-39

- Peter H. Diamandis. *Abundance: The Future Is Better Than You Think* by Simon and Schuster (pp 12-25 and pp119-131)
- Social Policy Research Brief. “Social Innovation”: What Is It? Who Does It? Government of Canada Policy Research Initiative.
- Teece, D. J. (2010). Business models, business strategy and innovation. *Long Range Planning*, 43, 172-194.5687
- Wolk,A., Dholakia,A., Kreitz,K.(2009) Building a Performance Measurement System Using Data to Accelerate Social Impact. Root Cause.

عنوان درس به انگلیسی: Social economy		عنوان درس به فارسی: اقتصاد اجتماعی	
دروس پیش نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
اقتصاد خرد، اقتصاد کلان	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
		آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
		سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐	

هدف:

آشنایی دانشجویان با اقتصاد اجتماعی و نقش آن در پیش برد اهداف سیاست گذاری اجتماعی

سرفصل های اصلی درس:

۱- تعاریف و مفاهیم اصلی

- تعریف اقتصاد اجتماعی
- جایگاه قانونی اقتصاد اجتماعی
- رابطه اقتصاد اجتماعی با دولت/بازار/اقتصاد خانواده

۲- جایگاه سازمان های اقتصاد اجتماعی در نظریه بنگاه اقتصادی

- طبقه بندی و انواع سازمان های اقتصاد اجتماعی
- اتحادیه ها
- بنیادها و تراستها
- تعاونی ها
- انجمن های همکاری دوجانبه
- کارکردهای سازمان های اقتصاد اجتماعی
- اقتصاد اجتماعی و ارزیابی نظریه بنگاه اقتصادی

۳- اقتصاد اجتماعی و اقتصاد سیاسی جدید

- نئولیبرالیسم و هژمونی بازار
- اقتصاد اجتماعی و اشتغال زایی

۴- نقش اقتصاد اجتماعی در توسعه محلی

- گروه‌های ذینفع
- سرمایه اجتماعی
- رفع طرد اجتماعی
- اعتبارات خرد

۵- کسب و کارهای اجتماعی، ظرفیت نهادی و ادغام اجتماعی

- کسب و کارهای اجتماعی و حمایت اجتماعی
- شبکه‌های رفاهی و حمایت اجتماعی

۶- رویکردهای مختلف به اقتصاد اجتماعی

- رویکرد اتحادیه اروپا
- رویکرد کانادا

۷- اقتصاد اجتماعی و سیاست‌های حمایت اجتماعی

- تأثیرات اقتصاد اجتماعی بر طرح‌های بیمه‌ای، مدیریت ریسک و طرح‌های مساعدتی
- تجارب جهانی (کانادا، اتحادیه اروپا، تایوان، چین) و داخلی

۸- اقتصاد اجتماعی و بهداشت و درمان

- خیریه‌ها و نهادهای غیردولتی و نهادهای اجتماع‌محور (CBO) و تعاونی‌های حوزه بهداشت و درمان
- نهادهای داوطلبانه و سیاست‌های پیشگیری و پایش بهداشت
- تجارب داخلی و خارجی

۹- اقتصاد اجتماعی و مسکن

- نقش نهادهای خیریه‌ای، تعاونی، نهادهای اجتماعی محور و تعاونی‌ها در مسکن بی‌خانمان‌ها
- تجارب داخلی و جهانی

۱۰- اقتصاد اجتماعی و آموزش

- اقتصاد اجتماعی و گسترش آموزش
- تجارب جهانی و داخلی

۱۱- اقتصاد اجتماعی و اشتغال

- مهارت‌آموزی
- تجارب جهانی و داخلی

۱۲. ساختارهای اقتصاد اجتماعی در ایران

- وقف
- مساجد
- خیریه‌ها

- نذورات
- صندوق‌های خانوادگی

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- بکر، گری استنلی و مورفی، کوین.م. (۱۳۹۶) اقتصاد اجتماعی: رفتار بازار در یک محیط اجتماعی. ترجمه وحید مهربانی. انتشارات نور علم، تهران.

ب- منابع لاتین:

- Antonella Noya and Emma Clarence(2007) The Social Economy Building inclusive Economied, OECD
- Laurie Mook, John R. Whitman, Jack Quarter, Ann Armstrong(2015) Understanding the social economy of the United States, University of Toronto Press
- Ash Amin(2009) The Social Economy: International Perspectives on Economic Solidarity ,Zed Books
-)“The Social Economy: a niche in capitalism or a ۲۰۱۰ (Erik Olin Wright, prepared for the Analytical Marxism Group pathway beyond?” paper Conference, Oxford, June 2010
- Frank Moulaert and Oana Ailenei,(2005) “Social Economy, Third Sector and Solidarity Relations:A Conceptual Synthesis from History to Present,” Urban Studies, Vol. 42, No. 11, 2037–2053, October 2005
- Jean-Louis Laville, Benoit Lévesque and Marguerite Mendell,(2006) “The Social Economy:Diverse approaches and practices in Europe and Canada” , Montreal: Cahier de l’ARUCÉS,Cahier No C-11
- Volume One (Baltimore: Center for Civil Society Studies, 1999). Link to the full manuscript: Global Civil Society: Dimensions of the Nonprofit Sector.

عنوان درس به فارسی: English for Social Policy		عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی سیاست‌گذاری اجتماعی	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
تعداد ساعت: ۳۲		اختیاری	عملی
	نظری		
	عملی		
	نظری		
	عملی	جبرانی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

افزایش توانمندی دانشجویان در مطالعه متون مربوط به مبانی و حوزه‌های سیاست اجتماعی به زبان انگلیسی.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱-مقدمه و کلیات:

- تعریف سیاست اجتماعی
- ریشه‌های پیدایش سیاست اجتماعی به‌عنوان یک رشته علمی

۲-دیدگاه‌های مربوط به سیاست اجتماعی:

- دولت رفاه
- لیبرالیست‌ها
- نئولیبرالیست‌ها
- سوسیالیست‌ها
- دیدگاه‌های جدید: فمینیست‌ها، محیط‌زیست‌گرایان

۳-موضوعات رفاه اجتماعی:

- اشتغال
- مسکن
- طرد و ادخال اجتماعی

- درآمد پایه
  - بازنشستگی
- ۴- گروه‌های رفاهی

- زنان
- سالمندان و از کار افتادگان
- کودکان
- معلولان
- جوانان
- بی‌خانمان‌ها

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع لاتین:

- Blakemore, K., & Warwick-Booth, L. (2013). *Social Policy: An Introduction: An Introduction*. McGraw-Hill Education (UK).
- Dwyer, P., & Shaw, S. (Eds.). (2013). *An Introduction to Social Policy*. Sage.
- Alcock, M. Margaret Karen Rowlingson, BlackWell (2008), *The student's companion to social policy*.

عنوان درس به فارسی: سیاست اجتماعی و بحران‌ها		عنوان درس به انگلیسی: Social policy and crises	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
		عملی	
تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری	نظری	نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها
		عملی	
	جبرانی	نظری	
		عملی	
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با تأثیر سیاست‌های اجتماعی بر افزایش/کاهش و نیز پیشگیری و مدیریت بحران‌ها و نیز تأثیر وقوع بحران‌ها بر تحولات شکل‌گیری سیاست‌های اجتماعی در ایران و جهان.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مقدمه و مفاهیم اساسی

- آشنایی با مفاهیم کلیدی و اصلی در سیاست‌گذاری اجتماعی و بحران
- تعریف بحران
- بحران و مدیریت بحران در حوزه اجتماعی
- هدف از سیاست‌گذاری اجتماعی و مدیریت بحران
- مدیریت اطلاعات و رسانه: رسانه‌ها و مدیریت بحران
- سیاست‌گذاری اجتماعی و بحران‌های جهانی

۲- مدیریت بحران

- تعریف مدیریت بحران
- مراحل مدیریت بحران پیش از بحران
- ایجاد و شکل دادن گروه مدیریت بحران
- برنامه مدیریت بحران: سناریوهای واکنش اضطراری

- شناسایی بحران از مرحله شناسایی وجود ویژگی‌های یک بحران در حال ظهور تا ایجاد گروه مدیریت بحران مناسب با بحران در حال ظهور
- استراتژی‌ها و تکنیک‌های مدیریت بحران
- فرایند مدیریت بحران
- قبل از بحران : پیشگیری، آماده‌سازی ، برنامه‌سازی
- پاسخ به بحران: گروه سازی مدیریت بحران از گروه‌ها و سازمان‌های مداخله‌گر و نقش آفرین در مدیریت بحران در زمان بحران
- پس از بحران : کنترل آسیب‌ها و برنامه‌ریزی بازسازی و بازتوانی پس از بحران
- شناسایی حساسیت فرهنگی در مداخله بحران
- توصیف و مقایسه نهادها و فرایندهای مدیریت بحران در سطح محلی - ملی - منطقه‌ای و بین‌المللی
- تجزیه و تحلیل مدیریت بحران در انواع مختلف بحران
- بحران‌های اجتماعی
- بحران‌های طبیعی
- مدیریت در شرایط بحران
- سردرگمی در مورد مسیر صحیح جهت اقدام و مداخله
- تأخیر در تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی
- عدم ارتباط بین گروه‌ها و سازمان‌های ذی‌ربط
- دخالت‌های غیرکارشناسانه و غیرمنطقی در سازمان‌های ذی‌ربط و پاسخگو
- بروز نقص و مشکل در اجرای برنامه‌ها
- چالش‌های واکنش اضطراری
- تصمیم‌گیری در مورد بحران
- هماهنگی واکنش‌های اضطراری از چالش‌های هماهنگی در شرایط اضطرار تا سیستم مدیریت در حوادث و بحران‌ها و سیستم سیاست‌گذاری
- بحران در ارتباطات در زمان بحران : مدیریت (رهبری و هماهنگی ارتباطات)
- اسناد سیاستی و سلسله‌مراتب سازمانی مدیریت بحران در ایران
- قوانین ، دستورالعمل‌ها ، آیین‌نامه‌ها و برنامه‌های پیشگیری آمادگی مقابله و بازسازی و بازتوانی مرتبط با مدیریت بحران.
- سازمان‌های ذی‌ربط در مدیریت بحران: شورای عالی مدیریت بحران، سازمان مدیریت بحران، ستادهای مدیریت بحران شهرداری‌ها و غیره .
- گروه‌ها و سازمان‌های ذینفع : گروه‌ها و سازمان‌های اجرایی ، گروه‌ها و سازمان‌های تصمیم‌ساز تصمیم‌گیرنده و اجراکننده.

۳- رویکردهای مدیریت بحران

- رویکرد نخست: ارائه کمک‌های اضطراری و امداد و نجات
- رویکرد دوم: رویکرد علمی-مهندسی برای مقابله و مدیریت بحران، حوادث و بلایا
- رویکرد سوم: رویکرد اجتماعی برای مقابله و مدیریت بحران

۴-انواع بحران و سیاست‌های مقابله با آن

- بحران‌های اجتماعی کلاسیک
  - بحران بیکاری و فقر به‌عنوان تبعات و پیامدهای برنامه‌های سیاستی از جمله تعدیل ساختاری، خصوصی‌سازی و بحران‌های مالی.
  - شیوع عفونت‌های واگیردار و بیماری‌ها به‌عنوان تبعات و پیامدهای تغییراتی اقلیمی و بحران‌های طبیعی و ... .
  - بی‌خانمانی و مسکن به‌عنوان تبعات حاصل از بحران‌ها و بلایای طبیعی برنامه‌های سیاستی در بازار مسکن و ... .
  - تغییرات جمعیتی (اعم از رشد جمعیت جوانان یا سالخوردگان تبعات و پیامدهای آن)
  - مهاجرت، پناهندگی و بحران‌های چندگانه (رکود اقتصادی، بحران پناهندگان: خروج سرمایه مالی و معنوی و نخبگان و ...)
- بحران‌ها و بلایای طبیعی: سیل، زلزله، رانش زمین، آتش‌فشان، سونامی و ... .
  - سندها و خطی‌مشی چگونگی پیشگیری، آمادگی، مقابله، بازسازی و بازتوانی در بلایا و بحران‌های طبیعی.
  - سیاست‌های مدیریت بحران‌های طبیعی و بحران‌های اجتماعی پس از آن
- بحران‌های جدید و چندگانه
  - تغییر آب‌وهوا و تأثیرات آن بر مهاجرت داخلی و خارجی پناهندگان و قاچاق انسان
  - منازعات، تروریسم و زمینه‌های شکل‌گیری تروریسم: تروریسم اقتصادی، تروریسم نظامی و ...
  - تهدید سایبری
  - حوادث صنعتی و تبعات و پیامدهای اجتماعی و طبیعی آن به‌عنوان یک بحران

۵-سیاست‌گذاری کشورهای مختلف برای مدیریت بحران

- اثر بحران‌ها بر سیاست‌گذاری‌های اجتماعی:
  - ایران
  - جهان: مطالعه برنامه‌های سیاستی کشورهای مختلف برای مدیریت بحران و چند نمونه از کشورهای مختلف در مدیریت بحران: ژاپن (زمین‌لرزه و سونامی ۲۰۱۱ توهوکو) بحران مالی ۲۰۰۸ اتحادیه اروپا ایالات‌متحده (طوفان کاترینا و وپروس ابولا) و ...
- سیاست‌گذاری‌های اجتماعی و بحران‌های ناشی از آن
  - ایران: سیاست‌های خصوصی‌سازی و تعدیل اقتصادی سیاست‌های جمعیتی و ...

- جهان: افزایش امید به زندگی و امید به زندگی و بازنشستگی سیاست‌های جمعیتی و تأثیرات آن بر کاهش نرخ جوانی و کمبود و نیروی کار و ... .

روش ارزشیابی:

تحقیق	ارزشیابی مستمر	میان ترم	✓
	ارزشیابی نهایی	آزمون‌های نوشتاری	✓

منابع پیشنهادی

الف - منابع فارسی:

- حسینی، مازیار و همکاران (۱۳۸۷) مدیریت بحران، سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران. موسسه نشر شهر، تهران.
- جهانشیر، امیرحسین (۱۳۹۳) ناکارآمدی نظام مدیریت کشورهای در حال توسعه و نیمه‌صنعتی در ترویج علوم پایه و مهندسی؛ چهارمین همایش بین‌المللی ترویج علم در موزه‌ها و مراکز فرهنگی. ۲۷-۲۸ آبان ماه ۱۳۹۳، پژوهشکده موزه علوم و فن‌آوری ایران، تهران.
- رحیمی، حسین و همکاران (۱۳۹۷) تأثیر سیاست‌گذاری و سرمایه‌گذاری دولت در کاهش اثرات بحران آب در مناطق خشک و نیمه‌خشک (ناحیه بجستان در خراسان رضوی). مقاله ۱۲، دوره ۷۱، شماره ۱، بهار ۱۳۹۷، صفحه ۱۴۹-۱۷۱.
- الوانی، مهدی (۱۳۸۶) فرایند خط‌مشی‌گذاری عمومی. انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، تهران.
- ملکی، عباس (۱۳۹۷) سیاست‌های زیست‌محیطی در خاورمیانه. فصلنامه مطالعات راهبردی سیاست. تابستان ۲۷، شماره ۸ صص ۳۴۹ تا ۳۵۹.
- محقق، مصطفی (۱۳۹۱)، رویکردهای نوین در مدیریت بحران و کاهش خطرپذیری بلایا. فصلنامه علمی امداد و نجات، سال چهارم، شماره ۳ صص ۱۰۷ تا ۱۱۰.
- پورتال سازمان مدیریت بحران <https://ndmo.ir/Portal/home/?459751/>
- سیاست‌های کلی پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی و حوادث غیرمترقبه (ابلاغی توسط مقام معظم رهبری - مصوب ۰۳/۰۲/۱۳۸۴)

ب- منابع لاتین

- Wallace, H. et al. (2010), Policy Making in the European Union. Oxford: Oxford University Press
- Dayton, B. Managing Crises in the Twenty-First Century (ed.) International Studies Review. (2004). Read part 1: Lessons from Crisis Research, A. Boin.

- Heath, R. L., & Millar, D. P. (2004). A rhetorical approach to crisis communication: Management, communication processes, and strategic responses. In D. P. Millar, & R. L. Heath (Eds.), Responding to crisis: A rhetorical approach to crisis communication). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates
- Jones, B. L., & Chase, W. H. (1979). Managing public policy issues. Public Relations Review, 5(2), 3-23
- Suchman, M. C. (1995). Managing legitimacy: Strategic and institutional approaches. Academy of Management Review, 20, pp 571-610.
- Archetti, C.(2014).Terrorism, communication, and the war of ideas: Al-Qaida's strategic narrative as a brand.Paper presented at the annual meeting of the International Communication Association, Singapore.
- Murphy, P. (1996). Chaos theory asa model for managing issues and crises. Public Relations Review, 22(2),pp 95-113
- Perry, R. W. (2007). What is a disaster? In H. Rodriguez, E. L. Quarantelli, & R. R. Dynes, Handbook of Disaster Research .New York: Springer.
- Fordham, M., Lovekamp, W. E., Thomas, D. S. K., & Phillips, B. D. (2013).Understanding social vulnerability. In D. S. K. Thomas, B. 17:D.Phillips, A. Fothergill and W. E. Social Vulnerability to Disasters.Boca Raton, FL: CRC Press, Taylor and Francis.
- Nikolaev, A. G. (2010). Thirty common basic elements of crisis management plans: Guidelines for handling the acute stage of “hard” emergencies at the tactical level. In W. T. Coombs & S. J. Holladay (Eds.), Handbook of crisis communication .New York: Wiley-Blackwell.
- Benoit, W. L. (1997).Image repair discourse and crisis communication. Public Relations Review, 23(2),pp 177-186.
- Seeger, M. W., & Ulmer, R. R. (2001). Virtuous responses to organizational crisis: Aaron Feuerstein and Milt Cole. Journal of Business Ethics, 31,pp 369-376.
- Coombs, W. T. (2010). Crisis communication and its allied fields.In W. T. Coombs & S. J. Holladay (Eds.), Handbook of crisis communication. New York: Wiley-Blackwell.
- Boin, A. Legadec, P(20003) Critical Infustructure under Threat: Learning from the Anthrax Scare. Journal of Contingencies and Crisis Management .
- Rocheftort, D. & Cobb, R. Problem Definition(1994). An Emerging Perspective. The Politics of Problem Definition
- 2006) Frequency of Man-Made Disasters in the 20th Century. (Coleman, L Journal of Contingencies and Crisis Management .

- McConnell, A. and Drennan, L.(2006). Mission Impossible? Planning and Preparing for Crisis. Journal of Contingencies and Crisis Management .
- Hayes, Erika and Lyn Perry Wooten. (2011) Crisis Leadership and Why It Matters. The European Financial Review.
- Quarantelli, E.L. (2005). Catastrophes are Different From Disasters: Some Implications For Crisis Planning and Managing Drawn From Katrina. Federal Emergency Management Agency. (2016) National Response Framework
- Zelizer, Julian. (2011). When Natural Disasters Become Political Disasters. CNN.com
- Puetter, U. (2012) ‘Europe’s deliberative intergovernmentalism: the role of the Council and European Council in EU economic governance’, JEPP, 19(2): 161-178. DOI: 10.1080/13501763.2011.609743
- Fabbrini, S. (2013) ‘Intergovernmentalism and its limits: assessing the European Union’s answer to the Euro crisis’, Comparative Political Studies, XX(X): 1-27. DOI: 10.1177/0010414013489502

عنوان درس به انگلیسی: Globalization and Social Policy		عنوان درس به فارسی: جهانی شدن و سیاست گذاری اجتماعی	
دروس پیش نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه های سیاست گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوبها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با تأثیر متقابل میان فرایند جهانی شدن و تغییرات سیاست گذاری اجتماعی در ایران و جهان و مفاهیم و نظریه های مربوطه.

سرفصل های اصلی درس:

۱- آشنایی و معرفی مفاهیم کلیدی جهانی شدن

- مسائل مفهومی مربوط به جهانی شدن: همگرایی و واگرایی در تعاریف: جهانی شدن چیست؟ تفاوت بین جهانی شدن، بین المللی شدن و بین المللی گرایی
- تاریخچه و ادبیات جهانی شدن: جهانی شدن، امری تازه و نوپا یا دارای پیشینه؟
- بررسی و تحلیل ویژگی های جهانی شدن در دنیای امروز با قرن های گذشته

۲- جهانی شدن اقتصاد و سیاست گذاری

- نقش اقتصاد بین المللی دولتی، غیردولتی و شرکت های بین المللی بر بازار کار کشورها
- نقش شرکت های چندملیتی در کشورهای مختلف
- نقش کارگران مهاجر در اقتصاد بین الملل
- نقش سازمان های بین المللی (سازمان تجارت جهانی و صندوق بین المللی پول) بر سیاست های اقتصادی کشورها

۳- سیاست های جهانی و سیاست گذاری اجتماعی: (به طور مثال بررسی اهداف توسعه هزاره و ابعاد آن)

بررسی میزان تأثیرگذاری بر سیاست گذاری اجتماعی در کشورها)

- از بین بردن فقر شدید و گرسنگی
- دست یافتن به آموزش ابتدایی همگانی
- گسترش و ترویج برابری جنسیتی و توانمندسازی زنان
- کم کردن مرگ کودکان
- بهبود سلامت مادران
- مبارزه با ایدز، مالاریا و دیگر بیماری‌ها
- تضمین پایداری محیط‌زیست
- گسترش مشارکت جهانی برای توسعه

۴- جهانی شدن و اصلاح سیاست‌های آموزشی

- تمرکززدایی در آموزش
- دانشگاه به‌عنوان پیشگام جهانی شدن: آموزش‌های مجازی بین‌المللی
- دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم
- پیامدهای فناوری‌های ارتباطی بر آموزش

۵- اشکال جدید و سنتی روابط کار در اثر جهانی شدن

- بررسی روابط جنسیتی کار (سهم اشتغال زنان و مردان در بازارهای جهانی)
- سود و زیان برای زنان در جهان جهانی شده
- مهاجرت‌های گسترده نیروی کار
- اشتغال نیروی کار در کشورهای مختلف
- اشتغال بین‌المللی (بررسی پدیده‌هایی مانند سهام بین‌المللی یا ارز دیجیتال و..)

۶- جنبش‌های اجتماعی و سیاسی جدید در عصر جهانی شدن و تاثیر آن‌ها بر سیاست‌گذاری اجتماعی

- ماهیت ملی و بین‌المللی جنبش‌ها
- ایده‌ها، تاکتیک‌ها و منابع جنبش‌ها
- شیوه‌های ساماندهی و بسیج
- بررسی موردی یکی از جنبش‌های اجتماعی یا سیاسی (به‌طور مثال جنبش تسخیر وال استریت)

۷- پارادوکس‌های جهانی شدن

- افزایش تجارت بین‌المللی
- افزایش فرصت‌های تحرک فردی
- سرعت در ارتباطات از راه دور
- تخریب محیط‌زیست
- کاهش کیفیت زندگی

- گسترش شکاف بین غنی و فقیر

۸- سازمان‌های بین‌المللی و سیاست‌گذاری اجتماعی درون کشورها (سازمان بین‌المللی کار-سازمان ملل

متحد-اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی-سازمان همکاری اسلامی و...)

- کنوانسیون‌های بین‌المللی (به‌طور مثال کنوانسیون مبارزه با تأمین مالی تروریسم)
- معاهده‌های بین‌المللی
- مقاله‌نامه‌های بین‌المللی (به‌طور مثال منع کار اجباری مقاله نامه شماره ۲۹)
- بررسی پیامدهای مثبت و منفی پیوستن به سازمان‌های بین‌المللی
- سیاست‌های داخلی و روابط بین‌الملل

۹- جهانی شدن و دولت رفاه

- جهانی شدن و سیستم‌های تأمین اجتماعی و بیمه‌ها
- جهانی شدن و توانایی بازتوزیعی دولت‌ها

۱۰- جهانی شدن، حاکمیت دولت و جامعه مدنی

- جهانی شدن و حاکمیت دولت
- جهانی شدن و جامعه مدنی جهانی

۱۱- تأثیرات جهانی شدن بر ایران

- فرهنگ ، هویت، قومیت ایرانی
- حاکمیت ملی ایران
- توسعه اقتصادی اجتماعی و سیاسی ایران
- جهت‌گیری‌ها ، ملاحظات لازم و رویکردهای موجود در سیاست‌گذاری اجتماعی در مقابل جهانی شدن

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- فاکس، جرمی (۱۳۹۴) چامسکی و جهانی شدن. ترجمه محسن محمودی. نشر مهرگان خرد، تهران.
- گل محمدی، احمد (۱۳۹۲) جهانی شدن ، فرهنگ ، هویت. نشر نی، تهران.
- رستن ، سود (۱۳۸۴) جهانی شدن و دولت رفاه. ترجمه هرمز همایون پور. ناشر موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، تهران.

- قوشچی، محمدرضا، نادری، محمود (۱۳۹۳) جهانی شدن و تکثرگرایی قومی در ایران، چالش‌ها و فرصت‌ها. فصلنامه مطالعات راهبردی سیاست‌گذاری عمومی، سال پنجم، شماره ۱۷، صص ۵۵-۹۱.

ب-منابع لاتین:

- Appadurai, Arjun(1997). Modernity at large: Culture dimensions of Univ Press, globalization, New Delhi, Oxford
- Eichengreen, Barry(2009). The Last Temptation of Risk,” The National Interest, May/June,pp 8-14.
- Reinhart, Carmen and Rogoff, Kenneth(2008) This Time Is Different: A Panoramic View of Eight Centuries of Financial Crises” manuscript, Harvard University,
- Castells, M. (2012). Networks of Outrage and Hope: SMs and the Internet Age. The Egyptian Revolution’Cambridge: Polity.
- Castles, Stephen.(2005). Migration and Community Formation under Conditions of Globalization. Incorporating Diversity. Boulder: Paradigm Press.
- Commission of the European Communities (2005): The EU Economy 2005 Review.Rising International Economic Integration. Opportunities and Brussels, introduction Challenges,
- Crepaz, Markus M. L. (2001): Veto Players, Globalization and the Capacity of the State: A Panel Study of 15 OECD Countries, Redistributive Public Policy (21/1), 122. in: Journal of
- Dani Rodrik and Arvind Subramanian(2009) “Why Did Financial Globalization Disappoint?” IMF Staff Papers, Volume 56, Number 1, March pp 112-138.
- Della Porta, D & Tarrow, S (2005) ‘Transnational Processes and Social Activism’ in Della Porta, D & Tarrow, S (eds) Transnational Protest and Global Activism: Lanham: Rowman and Littlefield [
- Ha, Eunyoung(2008) `Globalization, Veto Players, and Welfare Spending,’ Political Studies, 41(6)pp: 783-813. Comparative
- Fischman, Gustavo and Nelly P. Stromquist(2000) Globalization Impacts on the Third World University. In John Stuart (ed.). Higher Education. Handbook of Theory and Research. New York: Agathon Press, pp. 501-520.
- Held, David. (1999). Global transformations : politics, economics and culture. Stanford, California : Stanford University Press
- Kevin H. O’Rourke and Jeffrey G. Williamson (2002) “When did globalisation begin?” European Review of Economic History, 6,pp 23-50.
- Mann, M. (2013) ‘Globalizations’ in The Sources of Social Power, Vol. 4: Globalizations, 1945-2011. Cambridge: CUP. pp 1-12.

- Marshall, Harriet and Madeleine Arnot. Globalising the school curriculum. •
Gender, EFA and global citizenship education. In Shailaja Fennell and
Madeleine Arnot (eds.)
- Meyer, J. W. (2007) 'Globalization: Theory and Trends', International •
Journal of Comparative Sociology 48(4): pp261-273.
- Putnam, Robert D. (1988): Diplomacy and Domestic Politics: The Logic of •
Games, in: International Organization 42/3, pp 427-460. Two Level
- Rhodes, Martin (1998): Globalization and the Welfare State: The Emergence •
Competitive Corporatism, in: Swiss Political Science Review, 99:107. of
- Scharpf, Fritz W. and Vivien A. Schmidt (2000): Conclusion, in: Welfare •
the Open Economy, Vol 1: From Vulnerability to and Work in
- Scharpf, Fritz W. and Vivien A. Schmidt, Competitiveness, edited by •
Oxford.
- Scheuerman, W. (2010) 'Globalization', in Stanford Encyclopedia of •
Philosophy, Hyperlink:
<http://plato.stanford.edu/entries/globalization/>
- Xun Cao, Aseem Prakash and Michael D. Ward `Protecting Jobs in the Age •
Globalization: Examining the Relative Salience of Social Welfare of

عنوان درس به انگلیسی: Social Policy and Technology		عنوان درس به فارسی: سیاست گذاری اجتماعی و فناوری	
دروس پیش نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با تأثیر متقابل میان تحولات فناوری و تغییرات سیاست‌گذاری اجتماعی در ایران و جهان و مفاهیم و نظریه‌های مربوطه.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- کلیات

- تعریف فناوری
- اهمیت فناوری
- سیاست‌گذاری فناوری
- شاخه‌های مرتبط با سیاست‌گذاری فناوری
- نسبت سیاست‌گذاری اجتماعی با فناوری

۲- زمینه‌های تاریخی صنعت

- زمینه‌های تاریخی صنعت در جهان
  - دوران پیشاصنعتی
  - انقلاب صنعتی
  - شکل‌گیری نظام سرمایه‌داری
  - زمینه‌های اجتماعی تکوین صنعت
- زمینه‌های تاریخی صنعت در ایران

- وضعیت صنعت پیش از پهلوی
- وضعیت صنعت در ایران دوره پهلوی
- وضعیت صنعت در ایران پس از انقلاب اسلامی
- موانع درونی و بیرونی صنعتی شدن ایران

۳- نظریه‌های فناوری

- نظریه تضاد
- نظریه مشروعیت و بازار
- نظریه صنعت‌گرایی چندبعدی (مکتب آکسفورد)
- نظریه نظام‌ها
- نظریه دانیل بل
- نظریه الوین تافلر

۴- قشربندی اجتماعی و فناوری

- تأثیر صنعت بر قشربندی اجتماعی

۵- سیاست‌گذاری و انرژی

- انرژی و توسعه
- سیاست انرژی و پایداری
- حکومت بر انتقال انرژی

۶- حکومت بر نوآوری‌های توسعه پایدار

۷- صنعت و محیط‌زیست

- صنعت و آب
- صنعت و هوا
- صنعت و خاک
- صنعت و آلودگی صوتی
- زباله و موارد زائد
- صنعت و بقای جنگل‌ها

۸- اخلاق و حقوق فناوری

- چیستی اخلاق فناوری
- مدیریت مالکیت معنوی
- قوانین ثبت اختراعات

۹- مدیریت دانش

۱۰- دانشگاه و فناوری

- نقش دانشگاه و پژوهشکده‌ها در فناوری
- تأثیر پژوهش‌های دانشگاهی بر نوآوری صنعتی

۱۱- دولت و فناوری

- مداخله دولت
- چالش‌های پیش روی دولت‌ها در مواجهه با فضای مجازی

۱۲- بازار و فناوری

- فناوری و اشتغال
- کسب‌وکارهای نوین و فناوری

۱۳- مدیریت سازمان صنعتی

- مدیریت علمی
- فورده‌گرایی
- پسا فورده‌گرایی

۱۴- امنیت و فناوری

- فناوری و امنیت ملی

۱۵- فناوری و حوزه‌های رفاهی

- تأثیر فناوری بر خدمات اجتماعی
- فناوری و نظام تأمین اجتماعی
- فناوری و اشتغال
- نقش فناوری در سلامت و سیاست‌گذاری سلامت
- فناوری و آموزش
- نقش فناوری در فقرزدایی

۱۶- اسناد سیاستی و نهادهای سیاست‌گذار در حوزه فناوری

- نهادهای سیاست‌گذار در حوزه فناوری
- اسناد سیاستی در حوزه فناوری

۱۷- چالش‌های جدید در حوزه فناوری

- دسترسی به فناوری
- جهانی‌شدن فناوری
- تأثیر فناوری بر آینده حوزه‌های رفاهی

روش ارزشیابی:

تحقیق	ارزشیابی مستمر	میان ترم	✓ آزمون‌های نهایی
		✓	آزمون‌های نوشتاری

منابع پیشنهادی:

الف-منابع فارسی:

- هابسام، اریک (۱۳۸۷) صنعت و امپراتوری: تاریخ اقتصادی و اجتماعی بریتانیا از انقلاب صنعتی تا دهه‌ی ۱۹۶۰. ترجمه عبدالله کوثری. ناشر ماهی، تهران.
- توکلی، نیره (۱۳۹۰) جامعه‌شناسی صنعتی. انتشارات پیام نور، تهران.
- احمدی، سیروس (۱۳۹۳) جامعه‌شناسی صنعتی. انتشارات جامعه‌شناسان، تهران.
- فرتاش، کیارش و خیاطیان یزدی، محمداصدق (۱۳۹۸) نقش دانشگاه‌ها و پژوهشکده‌ها در توسعه علم و فناوری و سیاست‌های حمایت از آن‌ها. فصلنامه علمی-پژوهشی سیاست علم و فناوری، سال یازدهم، شماره ۲، صص ۲۵۷ تا ۲۶۷.
- احمدیان دیوتکی، و همکاران (۱۳۹۷) طراحی مدل سیاست‌گذاری علم و فناوری مبتنی بر رویکرد پیچیدگی اقتصادی. فصلنامه سیاست‌گذاری عمومی، دوره ۴، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۷، صفحه ۹-۲۷.
- شوشتری، رضا، (۱۳۹۴) روش‌های مناسب برای سیاست‌گذاری فناوری در ایران. دومین همایش علمی پژوهشی یافته‌های نوین علوم مدیریت، کارآفرینی و آموزش ایران، تهران، انجمن توسعه و ترویج علوم و فنون بنیادین.
- حیدری، امیر هوشنگ و کشاورز ترک، محسن (۱۳۹۶) ارزیابی و تحلیل سیاست‌گذاری علم و فناوری در ایران مبتنی بر رویکرد آینده‌نگاری. ناشر مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، تهران.
- باقری‌زاده، سید محمد (۱۳۹۰) سیاست‌گذاری علم و فناوری عنصر بی‌همتای ارزش‌آفرینی. فصلنامه توسعه تکنولوژی صنعتی، شماره ۱۷، صص ۵ تا ۱۴.
- شبابی، هومن (۱۳۹۷) ارائه مدلی برای ارتباط توسعه علم، توسعه فناوری و رشد اقتصادی در ایران. فصلنامه سیاست‌گذاری عمومی، دوره ۴، شماره ۴، صص ۹-۲۷.
- غفرانی، محمدباقر (۱۳۷۹) فرایند پیشنهادی سیاست‌گذاری علم و فناوری برای کشور. فصلنامه رهیافت، شماره ۲۲ <http://www.fast-iran.ir/far/pdf/rahyaft22/22-11.pdf>.
- قاضی نوری، سیدسروش (۱۳۸۳) ارزیابی تکنولوژی؛ ابزاری برای کمک به سیاست‌گذاری. انتشارات مرکز صنایع نوین، تهران.
- قانع‌راد، سید محمدمبین (۱۳۷۹) سیاست علم و تکنولوژی. فصلنامه رهیافت، سخن نخست، شماره ۲۲، صص ۹ تا ۲۷.

• گامت، فلیپ (۱۳۷۵) سیاست علم و تکنولوژی. ترجمه حمیدرضا متولی. فصلنامه سیاست علمی و پژوهشی رهیافت، ۱۲، ص ۹۶-۱۰۲.

• مرادی، حجت‌الله؛ حاجیانی، ابراهیم؛ خلیفه سلطانی، حشمت (۱۳۹۶) رهیافتی به پیامدهای سیاست‌گذاری علم و فناوری در ایران بر اساس تحلیل اسناد بالادستی. فصلنامه پژوهش در نظام‌های آموزشی، شماره ۳۷، صفحات ۱۷۷-۱۵۱.

ب- منابع لاتین:

• Paul R. Raffoul (2008) Digital Technology and Social Policy: Social Justice in a World of Anywhere Access? In Comprehensive Handbook of Social Work and Social Welfare: Volume 4. The Profession of Social Work , Edit By Ira C. Colby ; editors-in-chief, Karen M. Sowers, Catherine N. Dulmus., Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey

• Broekens J, Heerink M, Rosendal H (2009) Assistive social robots in elderly care: a review. *Gerontechnology* 8(2):94–103

• Denning T, Matuszek C, Koscher K, Smith JR, Kohno T (2009) A spotlight on security and privacy risks with future household robots: attacks and lessons. In: Proceedings of the 11th international conference on Ubiquitous computing 11th international conference on Ubiquitous computing., pp 105–114

• Martinho, R., Rijo, R., Cruz-Cunha, M. M., & Varajao, J. (2013). Information Systems and Technologies for Enhancing Health and Social Care. Hershey, PA: IGI Global.

• Barsky, A. E. (2017). Social work practice and technology: Ethical issues and policy responses. *Journal of Technology in Human Services*, 35(1), pp 8-19.

• Khosrow-Pour, M (2017). Handbook of Research on Technology Adoption, Social Policy, and Global Integration. IGI Global.

عنوان درس به انگلیسی: Social policy, media and cyberspace		عنوان درس به فارسی: سیاست‌گذاری اجتماعی، رسانه‌ها و فضای مجازی	
دروس پیش‌نیاز:	✓ نظری	✓ تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ✓ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی با نقش رسانه و فضای مجازی در مراحل فرایند سیاست‌گذاری اجتماعی

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- کلیات

- تعریف رسانه و انواع آن
- تاریخچه رسانه در ایران و جهان
- تعریف فضای مجازی و اینترنت
- تاریخچه ایجاد و گسترش اینترنت
- اینترنت و گستردگی آن در مناطق شهری و روستایی ایران

۲- نظریه‌های رسانه و فضای مجازی

- نظریه هنجاری رسانه
- ساختارگرایی و نشانه‌شناسی
- تعامل‌گرایی و ساختاری
- نظریه فمینیستی
- نظریه اقتصاد سیاسی، صنعت فرهنگ و مطالعات پسااستعماری
- نظریه‌های پست‌مدرن

- نظریه مانوئل کاستلز

- نظریه مک لوهان

۳- جامعه‌پذیری از طریق رسانه و فضای مجازی

- تعریف جامعه‌پذیری

- جامعه‌پذیری چگونه از طریق رسانه‌ها و فضای مجازی ممکن می‌شود؟

۴- دولت و رسانه‌های جمعی

- دولت و کنترل رادیو و تلویزیون

- دولت و هدایت افکار عمومی

۵- اینترنت و حکومت

- تعریف حکومت

- چه کسی اینترنت را اداره می‌کند؟

- چالش‌های پیش روی دولت‌ها در مواجهه با فضای مجازی

- حوزه قضایی

۶- بازار و فضای مجازی

- فضای مجازی و اشتغال

- پول مجازی

- تبلیغات و بازار

- کسب‌وکارهای مجازی

- رسانه و صنعت سرگرمی

۷- تولید اخبار و گزارش رسانه‌ای سیاست اجتماعی

- دولت، رسانه و پیشبرد سیاست‌های اجتماعی

- پوشش رسانه‌ای سیاست‌های اجتماعی

- ساختمان خبری بخش داوطلبانه

- حقایق مسکن: بی‌خانمانی و بازتاب آن توسط رسانه‌ها

- تصویر سلامت: پوشش رسانه‌ای خدمات بهداشتی

- رسانه و سلامت روانی

- اصلاحات رفاهی و رسانه

- آموزش و رسانه

- رسانه، سیاست و عدالت کیفری

۸- رسانه و فرایند سیاست‌گذاری اجتماعی

- مسئله‌مندی و رسانه‌ها

- تجمیع راه‌حل‌ها و رسانه
- اجرای راه‌حل و رسانه
- ارزیابی برنامه‌ها و رسانه

۹- حقوق و فضای مجازی

- آزادی بیان
- تنظیم گفتار در اینترنت
- حق ناشناس ماندن
- مقابله با هرزه‌نگاری
- معاهدات بین‌المللی مربوط به جرائم سایبری
- چالش‌های کپی‌رایت و راه‌حل‌های آن

۱۰- امنیت در فضای مجازی

- امنیت سایبری
- جنگ سایبری چیست
- مسئله هکرها

۱۱- اینترنت و حوزه‌های رفاهی

- تأثیر اینترنت بر خدمات اجتماعی
- اینترنت و نظام تأمین اجتماعی
- اینترنت و اشتغال
- نقش اینترنت در سلامت و سیاست‌گذاری سلامت
- اینترنت، و آموزش

۱۲- اسناد سیاستی و نهادهای سیاست‌گذار در حوزه فضای مجازی و رسانه

- نهادهای سیاست‌گذار در حوزه فضای مجازی و رسانه
- اسناد سیاستی در حوزه رسانه و فضای مجازی

۱۳- چالش‌های جدید در حوزه فضای مجازی

- نقش فضای مجازی در جنبش‌های اجتماعی نوظهور
- اینترنت و امنیت ملی: پاسخ به نگرانی‌ها
- هوش مصنوعی و فضای مجازی
- تأثیر اینترنت بر آینده آموزش

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف-منابع فارسی:

- مهدی‌زاده، سیدمحمد (۱۳۹۱) نظریه‌های رسانه: اندیشه‌های رایج و دیدگاه‌های انتقادی. همشهری، تهران.
- کاستلز، مانوئل (۱۳۸۰) عصر اطلاعات: اقتصاد، جامعه و فرهنگ (جلد ۱: ظهور جامعه شبکه‌ای). ترجمه: احد علیقلیان، افشین خاکباز و حسن چاوشیان. انتشارات طرح نو، تهران.
- آی.سی.تی.نا (۱۳۸۷) تشکیل کمیته تعیین مصادیق فیلترینگ. بازیابی شده ۹ آذر ۱۳۹۲ از www.ictna.ir/report/archives/024695.html
- خانیکی، هادی و حسین بصیریان جهرمی (۱۳۹۳) سیاست‌گذاران ایرانی و سیاست‌گذاری رسانه‌های اجتماعی؛ چالش‌ها، الگوها و ارائه یک مدل پیشنهادی. فصلنامه برنامه‌ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، شماره ۲۱، صص ۲۵ تا ۷۶.
- ذکایی، محمد سعید (۱۳۹۳) فراغت، مصرف و جامعه، گفتارهایی انتقادی (فصل دوم). انتشارات تیسرا، تهران.
- مالکی گمچی، اسدالله (۱۳۹۱) سیاست‌گذاری اجتماعی در حوزه فضای مجازی با رویکرد پیشگیری وضعی، نخستین کنگره ملی فضای مجازی و آسیب‌های اجتماعی نوپدید. تهران، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

ب-منابع لاتین:

- Franklin, Bob(2001)Social Policy, the Media and Misrepresentation, published in the Tylor & Francis e-Library.
- Easterbrook, Frank(1996). Cyberspace and the Law of the Horse, 1996 U. Chicago Legal Forum.Grim melmann: pp. 17-27, 29-39, 40-49.
- Ziewitz, Malte and Brown, Ian. Ian A Prehistory of Internet Governance pp. 18-21 and 23-30.
- DeNardis, Laura (2014). The Emerging Field of Internet Governance
- Daskal, Jennifer(2018). Jennifer Daskal, Microsoft Ireland, the CLOUD Act, and International Lawmaking 2.0, Stanford Legal Review,
- New York Times v. Sullivan, 376 U.S. 254 (1964).
- For those who have never studied encryption: Whitfield Diffie and Susan Landau, Privacy on the Line: The Politics of Wiretapping and Encryption, 1998, chapter 2.

- Citron, Danielle (2015). Addressing Cyber Harrassment: An Overview of Hate Crimes in Cyberspace, Journal of Law, Technology, and the Internet, Vol. 6. •
- Wu, Tim (2018). Is the First Amedment Obsolete?, Columbia Law Public Research Paper No. 14-573. •
- Farrell, Henry and Jones, Alex (2018). was just banned from YouTube, Facebook, and iTunes. Here's how he managed to survive until now, Washington Post. •
- Lepore, Jill (2018). The Hacking of America, New York Times. •
- Cohen, Julie E. (1996). "A Right to Read Anonymously: A Closer Look at Copyright Management in Cyberspace," Connecticut Law Review, Vol. 98. •
- Bellovin, Steven M. and Blaze, Matt and Clark, Sandy and Susan Landau (2013) Going Bright: Wiretapping without Weakening Communications Infrastructure, IEEE Security and Privacy, Vol. 11, No. 1, January/February . •
- Comey, James (2014). Going Dark: Are Technology, Privacy, and Public Safety on a Collision Course?, speech at Brookings Institute, Abelson, Harold . Bellovin, Steven M. Benaloh, Josh . Blaze, Matt . Diffie, Whitfield . Gilmore, John . Gilmore, John. Green, Matthew. Landau, Susan . Neumann, Peter G. Rivest, Ronald L. Schiller, Jeffrey I. Schneier, Bruce. Specter, Michael. Weitzner, Daniel J. (2015) Keys Under Doormats: mandating insecurity by requiring government access to all locked phones and devices, Journal of Cybersecurity, November 17. •
- Landau, Susan (216). The Real Security Risks of the iPhone Case, Science, Vol. 352, Issue 6292, June 17. •
- White House (2017). Vulnerabilities Equities Policy and Process for the United States Government . •
- Samuelson, Pam (2003). Copyright and Freedom of Expression in Historical Perspective, Journal of Intellectual Property Law, Volume 10, March . •
- Litman, Jessica (2010). Real Copyright Reform, Section 1. •
- Samuelson, Pamela (2003). Digital Rights Management {and, or, vs.} the Law, Communications of the ACM, Vol. 46, Issue . •
- Magid, Larry (2012). What are SOPA and PIPA And Why All the Fuss?, Forbes, January 18. •
- Lynn, William (2010). Defending a New Domain, Foreign Affairs, September/October . •
- Clark, D. D. and Landau, S (2011). Untangling Attribution, Harvard National Security Journal, Vol. 2, Issue 2. •

- Romanosky, Sasha(2017). Private-Sector Attribution of Cyberattacks: A Growing Concern for the U.S. Government?, Lawfareblog, December 21. ●
- Rid, Thomas(2011). Cyber War Will Not Take Place, Journal of Strategic Studies, October 5. ●
- Zetter, Kim(2014). An Unprecedented Look at Stuxnet, the World's First Digital Weapon, Wired, November 3. ●
- Kehler, C. Robert and Lin, Herbert S. and Sulmeyer, Michael(2017). Rules of engagement for cyberspace operations: a view from the USA, Journal of Cybersecurity, February 28. ●
- Greenberg, Andy(2017). How an Entire Nation Became Russia's Test Lab for Cyberwar, Wired, June 20. ●
- Standish, Reid (2017).Russia's Neighbors Respond to Putin's 'Hybrid War', Foreign Policy, October 12. ●
- Schmidle, Nicholas (2018).The Vigilantes Who Hack Back, New Yorker, May 7. ●
- Christy, Jim (2017). Legal Hack-Back, November 15. ●
- Goldsmith, Jack and Russell, Stuart S(2018). Strengths Become Vulnerabilities: How a Digital World Disadvantages the US in International Relations. ●
- Goldsmith, Jack(2018). The Failure of Internet Freedom. ●
- Kaye, David (2018).The Limits of Supply-Side Internet Freedom. ●
- O'Neil, Cathy (2016).Weapons of Math Destruction. ●
- Cantrell, Bethan . Salido, Javier and and Van Hollenbeke, Mark (2016). Industry Needs to Embrace Ethics: Here's How it Could be Done, Workshop on Data and Algorithmic Transparency. ●
- Rowell, Huesmann, L and Taylor. Laramie D. (2008)."Exposure to Violence in the Media Leads to Violent Behavior." In Media Violence. Greenhaven. ●
- Jenkins, Henry.(2008). "The Problem of Media Violence is Exaggerated." In Media Violence. Greenhaven. ●
- Taylor, T. L.(2002). "Living Digitally: Embodiment in Virtual Worlds" In The Social Life of Avatars: Presence and Interaction in Shared Virtual Environments. ●

عنوان درس به انگلیسی: Social Policy-making in Muslim Societies		عنوان درس به فارسی سیاست‌گذاری اجتماعی جوامع مسلمان	
دروس پیش‌نیاز:	✓ نظری	✓ تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

دانشجویان در انتهای این دوره باید با سیاست‌گذاری در جوامع مسلمان آشنا شوند. هدف از این دوره دانستن تمایز میان سیاست‌گذاری در جوامع مسلمان و جوامع غیرمسلمان است.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مقدمات و کلیات

- تاریخ سیاست‌گذاری در جوامع مسلمان
- ضرورت و اهمیت توجه به دین در سیاست‌گذاری
- شرح تمایز میان سیاست‌گذاری در جوامع مسلمان/دین‌دار و جوامع سکولار

۲- اسلام، شریعت، دولت

- شریعت به‌مثابه منبع قوانین
- قدرت، دولت و حاکمیت در اسلام

۳- اسلام و اقتصاد

- اقتصاد اسلامی جزوی از دین اسلام
- مالکیت خصوصی
- دخالت دولت و سیاست‌های اقتصادی
- شیوه‌های بازتوزیع منابع: زکات، خمس، وقف

• بانک‌داری اسلامی

۴- قانون کار در اسلام

- بازار کار در جوامع مسلمان
- حقوق کارگر در اسلام
- مناسبات کارگر و کارفرما در اسلام

۵- اسلام و سیاست خانواده

- ازدواج
- حقوق زنان
- حقوق کودکان

۶- سیاست اجتماعی جوامع مسلمان در عصر نوین

- سیاست‌گذاری محیط‌زیست در اسلام
- جوامع مسلمان در مواجهه با نیروهای سرمایه‌داری

۷- سیاست‌گذاری اجتماعی در جوامع مسلمان خارج از خاورمیانه و شمال آفریقا (منا)

- سیاست اجتماعی در جوامع مسلمان آسیای شرقی: مالزی و اندونزی
- سیاست اجتماعی در جوامع مسلمان آفریقا
- سیاست اجتماعی کشورهای غربی برای مهاجرین مسلمان و اقلیت‌های مسلمان

۸- شبکه‌های رفاهی در جوامع مسلمان

- مطالعه موردی: گروه اخوان‌المسلمین در مصر
- مطالعه موردی: جنبش فتح‌الله گولن در ترکیه

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- کارشناس، مسعود و مقدم، والنتاین (۱۳۹۱) سیاست‌گذاری اجتماعی در خاورمیانه: پویایی‌های اقتصادی، سیاسی و جنسیتی. ترجمه علی‌اکبر تاج‌مزینانی. دانشگاه امام صادق (ع). تهران.

ب- منابع عربی:

- الظفيري، عبد الوهاب محمد (٢٠٠٠) السياسة الاجتماعية في دولة الكويت. المطبعة الكبرى، الكويت.
- الغرايبه، فيصل محمود (٢٠١٠) أبعاد التنمية الاجتماعية العربية في ضوء التجربة الأردنية. المنهل.

ج-منابع لاتين:

- Aydin, C. (2017). *The Idea of the Muslim World: A Global Intellectual History*, Cambridge: Harvard University Press.
- Jawad, R. (2009). *Social welfare and religion in the Middle East: A Lebanese perspective*, Bristol: The Policy Press.
- Jawad, R. and Yakut-Cakar, B. (2010), *Religion and social policy in the Middle East: The (Re)Constitution of an Old-New Partnership*, *Social Policy & Administration*, Vol. 44, No. 6, December 2010, pp. 658–672, DOI: 10.1111/j.1467-9515.2010.00736.x
- Öktem, K.G. and Erdogan, C. (2020). *Between welfare state and (state-organized) charity: How Turkey's social assistance regime blends two competing policy paradigms*, *International Journal of Sociology and Social Policy*, Vol. 40 No. 3/4, pp. 205-219. <https://doi.org/10.1108/IJSSP-11-2018-0217>.
- Yuda, T.K. (2020), "The development of "Islamic welfare regime" in South East Asia: Drawing experiences from Brunei Darussalam, Malaysia and Indonesia", *International Journal of Sociology and Social Policy*, Vol. 40 No. 3/4, pp. 220-235. <https://doi.org/10.1108/IJSSP-08-2018-0137>.
- Singer, A. (2008). *Charity in Islamic societies*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Tajmazinani, A. (Forthcoming: 2021). *Social Policy in the Islamic World*, London: Palgrave Macmillan, <https://www.palgrave.com/gp/book/9783030577520>
- Tajmazinani, A. (2021). *Social Policy in the Islamic World (International Palgrave Macmillan. .Series on Public Policy)*
- Ali, Zahra (2018), *Sociology of Contemporary Islam*, University of Rutgers, <https://sasn.rutgers.edu/sites/default/files/sites/default/files/inline-files/Ali%20Sociology%20of%20Islam%20Syllabus.pdf>
- Weinfeld, Morton (2013), *Ethnicity and Public Policy*, Mc-Gill University, <https://pdfs.semanticscholar.org/1bf8/8b8e043c5f5e1ce01783cde4031d553c0a9e.pdf>
- Curriculum Committee (1995), *The Foundation of Islamic Economics*,
- Weiss, Anita M. (2015), *Islam and Global Forces*, University of Oregon, <https://cpb-us-e1.wpmucdn.com/blogs.uoregon.edu/dist/e/13135/files/2013/03/INTL-323-Islam-and-Global-Forces-Weiss-F15.pdf>

عنوان درس به انگلیسی: Participation and Social Policy		عنوان درس به فارسی: مشارکت و سیاست‌گذاری اجتماعی	
دروس پیش‌نیاز:	۷ نظری	۷ تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفهوم مشارکت و نقش آن در سیاست‌گذاری اجتماعی و یادگیری شیوه‌های برنامه‌ریزی مشارکتی

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- تعاریف مفهوم مشارکت
- ۲- رویکردهای نظری مشارکت
- ۳- نقش مشارکت در سیاست‌گذاری اجتماعی
- ۴- زمینه‌های تاریخی مشارکت نهادهای بخش سوم در سیاست اجتماعی
  - زمینه‌های اجتماعی- تاریخی مشارکت نهادهای بخش سوم
  - آشنایی با تاریخ مشارکت نهادهای بخش سوم در سیاست‌گذاری اجتماعی
  - تجربیات جهانی مشارکت نهادهای بخش سوم
- ۵- رویکردهای نظری ارتباط کارگزاران سیاست اجتماعی
  - رویکردهای نظری دولت و جامعه مدنی
  - رویکرد نظری دولت سرمایه‌گذار اجتماعی با مثال‌هایی از جهان
- ۶- رویکردهای نظری مشارکت نهادهای بخش سوم در سیاست اجتماعی
  - رویکردهای نظری رفاه داوطلبانه

- رویکرد نظری نهادهای بخش سوم
- دیدگاه توسعه‌ای در رفاه اجتماعی (میجلی)
- ارائه تجربیات بین‌المللی از مشارکت نهادهای بخش سوم در سیاست اجتماعی

۷- برنامه‌ریزی مشارکتی

- جایگاه مشارکت در برنامه‌ریزی
- اصول برنامه‌ریزی مشارکتی
- مراحل برنامه‌ریزی مشارکتی
- تفاوت برنامه‌ریزی مشارکتی و برنامه‌ریزی غیر مشارکتی

روش ارزشیابی:

تحقیق	ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	۷ آزمون‌های نهایی
		√	آزمون‌های نوشتاری

منابع پیشنهادی:

الف- منابع فارسی:

- فرهادی، مرتضی (۱۳۸۸) انسان‌شناسی یاریگری. نشر ثالث، تهران.
- فرهادی، مرتضی (۱۳۸۷) واره؛ درآمدی به مردم‌شناسی و جامعه‌شناسی. شرکت سهامی انتشار، تهران.
- فرهادی، مرتضی (۱۳۹۵) فرهنگ یاریگری در ایران: درآمدی به مردم‌شناسی و جامعه‌شناسی تعاون - جلد اول: یاریگری سنتی در آبیاری و کشتکاری. انتشارات مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- الکا، پیت و دیگران (۱۳۹۱) مرجع سیاست‌گذاری اجتماعی (جلد ۱ فصول ۲۴، ۲۵، ۲۶ و ۲۷) ترجمه علی‌اکبر تاج‌مزینانی و محسن قاسمی. انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، تهران.
- گیدنز، آنتونی (۱۳۹۵) راه سوم: بازسازی سوسیال‌دموکراسی (فصل ۳ و ۴). ترجمه صبوری کاشانی. انتشارات شیرازه کتاب ما، تهران.
- غفاری، غلامرضا و حبیب‌پورگتابی، کرم (۱۳۹۷) سیاست اجتماعی بنیان‌های مفهومی و نظری (فصول ۶ و ۷)، انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- میجلی، جیمز، هال، آنتونی (۱۳۸۸) سیاست اجتماعی و توسعه (فصول ۱ و ۲) ترجمه علیرضا صادقی و مهدی ابراهیمی. انتشارات جامعه‌شناسان، تهران.
- طالشی، مصطفی، عفتی، محمد (۱۳۹۶) برنامه‌ریزی مشارکتی (فصل ۲ و ۳) انتشارات دانشگاه پیام نور، تهران.
- سعیدی، محمدرضا (۱۳۹۴) درآمدی بر مشارکت مردمی و سازمان‌های غیردولتی (فصل ۴) انتشارات سمت. تهران.

عنوان درس به انگلیسی: Development Theories		عنوان درس به فارسی: آشنائی با نظریه‌های توسعه	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های جامعه‌شناسی (۲)	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی مفهومی و نظری دانشجویان با جامعه‌شناسی توسعه و توانا ساختن آن‌ها در تحلیل مسائل توسعه در ایران با استفاده از نظریه‌های مربوطه

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- مقدمه و مروری بر موضوعات مورد بحث در کلاس
- ۲- تعریف مفاهیم مرتبط با جامعه‌شناسی توسعه
- ۳- شناخت مبانی نظری کلاسیک جامعه‌شناسی توسعه با تأکید بر اندیشه دورکیم، ماکس وبر، کارل مارکس
- ۴- بررسی رویکردهای نظری جامعه‌شناسی توسعه با تأکید بر مکتب نوسازی کلاسیک و ترسیم خاستگاه‌های مفهومی و نظری آن
- ۵- رویکردهای نظری جامعه‌شناسی توسعه با تأکید بر مکتب نوسازی نوین
- ۶- جمع‌بندی و نقد رویکردهای نوسازی در توسعه
- ۷- بررسی رویکردهای نظری مکتب وابستگی کلاسیک و ترسیم خاستگاه‌های مفهومی و نظری آن
- ۸- بررسی رویکردهای نظری مکتب وابستگی نوین و ترسیم خاستگاه‌های مفهومی و نظری آن
- ۹- جمع‌بندی و نقد رویکردهای وابستگی در توسعه
- ۱۰- بررسی رویکردهای نظری مکتب نظام جهانی کلاسیک و خاستگاه‌های مفهومی و نظری آن

۱۱- بررسی رویکردهای نظری مکتب نظام جهانی نوین

۱۲- جمع‌بندی و نقد رویکردهای نظری مکتب نظام جهانی در توسعه

۱۳- بررسی نقش دولت و دولت‌ها در توسعه و تأثیرات متقابل توسعه و سیاست از طریق دولت

۱۴- بررسی و بیان توسعه و جامعه و توسعه اجتماع‌محور و یا توسعه جامعه‌محور و آسیب‌شناسی اجتماعی توسعه

۱۵- بررسی و بیان «الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت»

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف-منابع فارسی:

- ازکیا، مصطفی (۱۳۷۷) جامعه‌شناسی توسعه. انتشارات کلمه، تهران
- رجب‌زاده، احمد (۱۳۷۸) جامعه‌شناسی توسعه: بررسی تطبیقی - تاریخی ایران و ژاپن. انتشارات سلمان، تهران.
- رفیع پور، فرامرز (۱۳۸۰) توسعه و تضاد: کوششی در جهت تحلیل انقلاب اسلامی و مسائل اجتماعی ایران. ناشر: شرکت سهامی انتشار، تهران
- زاکس، ولفگانگ (۱۳۷۷) نگاهی نو به مفاهیم توسعه. انتشارات نشر مرکز، تهران.
- زاهدی، محمدجواد (۱۳۸۲)، توسعه و نابرابری. انتشارات مازیار، تهران.
- غنی نژاد اهری، موسی (۱۳۷۷) تجددطلبی و توسعه در ایران معاصر. نشر مرکز، تهران.
- نراقی، یوسف (۱۳۸۰) جامعه‌شناسی و توسعه. نشر و پژوهش فرزانه روز، تهران.
- ویستر، اندرو (۱۳۸۱) درآمدی بر جامعه‌شناسی توسعه. ترجمه: امیرحسین اصغری. انتشارات کوهسار، تهران.
- سو، الوین (۱۳۷۸) تغییرات اجتماعی و توسعه. ترجمه محمود حبیبی مظاهری. انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی. تهران.
- کتاب مجموعه مقاله‌های سمینار جامعه‌شناسی و توسعه (۱): (۱۹- ۲۱ آذرماه ۱۳۷۰) نوشته سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت) تهران.

- کتاب مجموعه مقاله‌های سمینار جامعه‌شناسی و توسعه (۲) : (۱۹-۲۱ آذرماه ۱۳۷۰) نوشته سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت) تهران.
- متن «الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت»
- کتابهای مجموعه مقالات همایش‌های نه‌گانه الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت.

ب-منابع لاتین:

- Hasselt Van, Vincent B., Hersen, Michel.(1992) Handbook of Social Development, A Lifespan Perspective Editors: (Eds.)
- Midgley. James O.(2013) Social Development: Theory and Practice. SAGE Publications
- Mirosław, Poland Przygoda and Kristina Detelj, (2017). Economic and Social Development.

سرفصل دروس اختیاری: خوشه رفاه اجتماعی

عنوان درس به فارسی: سازمان‌دهی و مدیریت نهادهای رفاهی		عنوان درس به انگلیسی: Welfare Institutions Organization and Management of	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
تعداد ساعت: ۳۲		اختیاری	عملی
	نظری		
	عملی		
	نظری		
	عملی	جبرانی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

هدف از این درس شناخت انواع الگوهای مدیریت رفاه و تحلیل نقاط قوت و ضعف الگوها است و دانشجویان با مسائل اصلی در مدیریت و سازمان‌دهی نهادهای رفاهی با تأکید بر بافت سیاستی و مدیریتی ایران آشنا می‌شوند.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مقدمه و مفاهیم اساسی

- الگوهای مدیریت
  - مدیریت دولتی/عمومی سنتی
  - مدیریت عمومی/دولتی نوین
  - خدمات عمومی/دولتی نوین
- مقایسه ویژگی‌های اصلی مدیریتی
  - مبانی نظری و معرفت‌شناختی
  - میزان آزادی عمل
  - مبنای انگیزش مدیران و کارکنان سازمان‌های رفاه
- مدیریت در سازمان‌دهی جنبه‌ها و حوزه‌های مختلف سیاست اجتماعی
  - آشنایی با اهداف رقابتی حوزه‌های رفاهی مختلف
  - آشنایی با نقش مدیریت در سازمان‌دهی اهداف رقابتی رفاه

- آشنایی با اهمیت مدیریت و ساماندهی سازمان‌های تحویل رفاه
- آشنایی با خصایص متمایز مدیران رفاهی

۲- مسائل اصلی در مدیریت و سازمان‌دهی رفاهی با تأکید بر ایران

- پاسخگویی در سازمان‌های رفاهی
- مشارکت استفاده‌کنندگان رفاه در سازمان‌دهی رفاه اجتماعی
- تمرکزگرایی و تمرکززدایی در سازمان‌دهی رفاه
- بهره‌وری و کارایی در سازمان‌های رفاهی
- شفافیت و کنترل فساد اداری در سازمان‌های رفاهی
- تحول اداری در سازمان‌های رفاهی
  - خصوصی‌سازی
  - واسپاری
  - کوچک‌سازی
  - دیوانسالاری زدایی
- همکاری‌های بخش عمومی، دولتی و خصوصی در مدیریت و سازمان‌دهی رفاه (مدیریت و تفکر شبکه‌ای)
- گزینشگری یا هدفمندسازی در مقابل فراگیری و همگانی بودن خدمات رفاهی
- حرفه‌گرایی نبودن مدیریت و سازمان‌دهی رفاه
- جهانی‌شدن و آینده مدیریت و سازمان‌دهی رفاه

۳- آشنایی با خصوصیات مدیران رفاهی

- توانایی در مدیریت ارتباط بوروکراتیک و سیاسی
- دفاع از سیاست‌گذاری
- مدیریت اطلاعات
- وجهه به منابع برون‌سازمانی - استفاده از مشاوران و پیمانکاران

۴- آشنایی با دیگر زمینه‌های مدیریت و سازمان‌دهی رفاه

- آشنایی با مدیریت تفاوت‌ها و مدیریت تنوع (جنسیتی قومیتی سنی و ...)
- آشنایی با مدیریت رفاه و دولت الکترونیک در عصر اطلاعات
- آشنایی با مدیریت کیفیت جهت ارائه کیفی خدمات رفاهی

۵- مدیریت استراتژیک و برنامه‌ریزی رفاه

- آشنایی با پیش‌زمینه مدیریت استراتژیک
- شناخت عوامل موردنیاز برای ایجاد مدل موفق مدیریت استراتژیک
- منافع و مضرات مدیریت استراتژیک

- آشنایی با برنامه‌ریزی گروهی در بخش عمومی و چارچوب‌های آن

۶- چرخه مدیریت رفاه و سیاست‌گذاری عمومی

- برنامه‌ریزی اهداف و استراتژی‌ها
- بودجه‌بندی و برنامه‌ریزی استراتژیک
- اجرا و رصد
- گزارش و ارزیابی

۷- آشنایی با مدیریت مالی و بودجه‌بندی

- مفاهیم مرتبط با بودجه در بخش عمومی نظام‌های رفاهی
- فرآیند تخصیص بودجه به حوزه‌های رفاهی در کشورهای مختلف
- آشنایی با هزینه‌کردهای رفاهی در بودجه عمومی

۸- تاریخچه روندها و رویکردهای مدیریتی رفاه در ایران

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف - منابع فارسی:

- رعنائی، حبیب‌الله و مرتضوی، مهدی (۱۳۹۱) تفکر شبکه‌ای در اداره امور عمومی. مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی، تهران.
- دانایی فر، حسن (۱۳۸۹) چالش‌های مدیریت دولتی در ایران. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، تهران.
- آون، هیوز (۱۳۸۵) مدیریت دولتی نوین. ترجمه: سیدمهدی الوانی، غلامرضا معمارزاده و سهراب خلیلی شورینی. انتشارات مروارید، تهران.
- الکاک، پیت و می مارگاریت، راولینگسون (۱۳۹۱) کتاب مرجع سیاست‌گذاری اجتماعی، جلد دوم، ترجمه: علی‌اکبر تاج‌مزی‌نانی، محسن قاسمی و مرتضی قلیچ. ناشر دانشگاه امام صادق (ع)، تهران
- الوانی، مهدی و شریف‌زاده، فتاح (۱۳۹۲) خط‌مشی‌گذاری عمومی. مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، تهران.

- برایسون، جان ام (۱۳۹۰) برنامه‌ریزی استراتژیک در سازمان‌های دولتی، عمومی و غیرانتفاعی. ترجمه مهدی خادمی گراشی و قربان برارنیا (ادبی). انتشارات آریانا، تهران.
- رضائیان علی (۱۳۹۵) مبانی سازمان و مدیریت چاپ نوزدهم. انتشارات سمت، تهران.
- پی رابینز، استیفن و ای دیسنزو، دیوید (۱۳۹۶) مبانی مدیریت. ترجمه: سیدمحمد اعرابی، محمدعلی حمید رفیعی و بهروز اسراری شاد. انتشارات دفتر پژوهش‌های فرهنگی، تهران.

ب- منابع لاتین

- Gold, K. A. (1982). *Managment for success: A Comparision of the Public and PrivTE sectors. Public Administration Review*
- *Transparency Information Organization. (2006). Corruption Perception Indez.*
- Available at: [www. Transprancy .org](http://www.Transprancy.org).
- Farazman, A. (2002). *Globalization, Peivatization and the Future of Modern Governnce: A Ceitical Assessment. Pblic Finance and Managment*
- Aucoin, P. (2002), *Administrative Reform in Public Management: Paradingms. Principles, Paradoxes and Pendulums* in Stephen, P. Osborne (eds). *Public Managemet. New Yoek*, Routledge
- Laurian, L. (2004). *Public Participation in Environmental Decision Makikng. Jurnal of American Planning Association*, Vol. 11, Issue 4
- Penofold, M. (2004). *A Peivate Sector Paradox*. *Latinfinance*. ISSUE 1157
- Kelly, Tereence. (2004). *Unloking the Iron Cage: Public Adminstration in the Delibrative Democrative Theory of Jurgen Habermas. Administration & Society*, Vol. 36, No. 1.
- Goodsell, C. T. (2006). *A New Vision for Public Administration. Public Administration Review*.
- Merchant, K.A. and Van der Stede, W. (2017), "Management Control Systems Performance Measurement, Evaluation and Incentives", Prentice Hall (fourth edition)
- Robert S. Kaplan and David P. Norton (2000), "Having trouble with your strategy then map it", *Harvard Business Review*, sep.-okt. 2000
- Robert S. Kaplan and David P. Norton (2008), "Mastering the Management System", *Harvard Business Review*, January 2008
- Paine, L., Hsieh, N., Adamsons, L., "Governanceand Sustainability at Nike (A)", Reference no. 9-313-146

عنوان درس به فارسی: کارورزی در نهادهای رفاه اجتماعی ۱ (خیریه‌ها، نهادهای داوطلبانه و سازمان‌های مردم‌نهاد)		عنوان درس به انگلیسی: Internship in Welfare Institutions 1 (Charities, Voluntary Organizations & NGOs)	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری	عملی	سازمان‌دهی و مدیریت نهادهای رفاهی
		نظری	
	عملی		
	نظری		
	عملی		
جبرانی			
آموزش تکمیلی عملی: ندارد ☐ دارد ☒			
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

در این درس دانشجویان با محیط عملی نهادهای رفاهی (شامل خیریه‌ها و نهادهای داوطلبانه و سازمان‌های مردم‌نهاد) و شیوه کار آنها آشنایی پیدا می‌کنند. همچنین دانشجویان مطالب نظری که در سایر درس‌های خود آموخته‌اند را در عمل تجربه خواهند کرد.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- محل کارورزی دانشجویی یکی از نهادهای رفاهی خیریه‌ها و نهادهای داوطلبانه و سازمان‌های مردم‌نهاد خواهد بود.

۲- دانشجوی در طول ترم حداقل ۱۴ جلسه به نهاد رفاهی انتخابی مراجعه می‌کند و در طول ترم پنج گزارش به سرپرست کارورزی خویش تحویل می‌دهد به شرح زیر:

- جلسه نخست ارائه معرفی‌نامه و آشنایی با محل
- جلسه دوم تا چهارم مشاهده محل و تهیه گزارش مشاهده (گزارش اول)
- جلسه پنجم تا هفتم بررسی تاریخچه و اساسنامه و آیین‌نامه‌ها و تهیه گزارش دوم
- جلسه هشتم تا دهم برنامه‌های موسسه و جامعه تحت پوشش و تهیه گزارش سوم
- جلسه ۱۱ تا ۱۳ مسائل و مشکلات موسسه و تهیه گزارش چهارم
- جلسه ۱۴م ارزیابی آنچه دانشجوی آموخته است و روزهای مراجعه به محل کارورزی و تهیه گزارش پنجم همراه تأییدیه نهاد انتخابی.

۳- نمره دانشجوی به نظم مراجعه و تهیه و تحویل گزارش‌ها به سرپرست و کیفیت کار مربوط می‌شود.

روش ارزشیابی:

تحقیق	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری		√

عنوان درس به انگلیسی: Internship in Welfare Institutions 2 (Government Institutions)		عنوان درس به فارسی: کارورزی در نهادهای رفاه اجتماعی ۲ (نهادهای دولتی)	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری	عملی	سازمان‌دهی و مدیریت نهادهای رفاهی
		نظری	
		عملی	
	جبرانی	نظری	
		عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ندارد ☐ دارد ☒			
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

در این درس دانشجویان با محیط عملی نهادهای رفاهی دولتی و شیوه کار آنها آشنایی پیدا می‌کنند. همچنین دانشجویان مطالب نظری که در سایر درس‌های خود آموخته‌اند را در عمل تجربه خواهند کرد.

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- محل کارورزی دانشجویان یکی از نهادهای رفاهی (نهادهای دولتی) خواهد بود.
- ۲- دانشجویان در طول ترم حداقل ۱۴ جلسه به نهاد رفاهی انتخابی مراجعه می‌کنند و در طول ترم پنج گزارش به سرپرست کارورزی خویش تحویل می‌دهند به شرح زیر:
  - جلسه نخست ارائه معرفی‌نامه و آشنایی با محل
  - جلسه دوم تا چهارم مشاهده محل و تهیه گزارش مشاهده (گزارش اول)
  - جلسه پنجم تا هفتم بررسی تاریخچه و اساسنامه و آیین‌نامه‌ها و تهیه گزارش دوم
  - جلسه هشتم تا دهم برنامه‌های موسسه و جامعه تحت پوشش و تهیه گزارش سوم
  - جلسه ۱۱ تا ۱۳ مسائل و مشکلات موسسه و تهیه گزارش چهارم
  - جلسه ۱۴ ارزیابی آنچه دانشجویان آموخته‌اند است و روزهای مراجعه به محل کارورزی و تهیه گزارش پنجم همراه تأییدیه نهاد انتخابی.
- ۳- نمره دانشجویان به نظم مراجعه و تهیه و تحویل گزارش‌ها به سرپرست و کیفیت کار مربوط می‌شود.

روش ارزشیابی:

تحقیق	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری		✓

عنوان درس به انگلیسی: Social Assistance		عنوان درس به فارسی: مساعده‌های اجتماعی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
مبانی رفاه اجتماعی	عملی		اختیاری ✓
	نظری ✓		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: ندارد ☐ دارد ✓ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با اهمیت، جایگاه و مفاهیم اصلی مساعده‌های اجتماعی در سیاست‌گذاری و رفاه اجتماعی.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- آشنایی و معرفی مفاهیم کلیدی مساعده‌های اجتماعی

- تعریف مفهوم مساعده‌های اجتماعی
- تاریخچه مفهوم مساعده‌های اجتماعی در جهان و ایران
- چرایی نیاز به مساعده‌های اجتماعی در حال حاضر

۲- نظام مالی برنامه‌های مساعده اجتماعی

۳- انواع برنامه‌های مساعده اجتماعی

۴- برنامه‌های مساعده اجتماعی در نظام‌های رفاهی مختلف

- رژیم رفاهی لیبرال
- رژیم رفاهی سوسیال‌دموکرات
- رژیم رفاهی محافظه‌کار
- رژیم رفاهی نیمه نهادینه/لاتین
- رژیم‌های رفاهی تأمین غیررسمی

۵- ساختار و نهادهای مساعده اجتماعی

۶- انواع برنامه‌های مساعدت اجتماعی در ایران

۷- سازمان‌های متولی برنامه‌های مساعدت اجتماعی در ایران

- کمیته امداد امام خمینی (ره)
- سازمان بهزیستی
- بنیادها

۸- چالش‌ها و موانع اجرایی برنامه‌های مساعدت اجتماعی در ایران

- نبود پایگاه اطلاعاتی متمرکز برای شناسایی، پوشش و رصد اقشار نیازمند
- مناسب نبودن سازوکارهای شناسایی نیازمندان
- ناتوانی در پوشش دادن خانوارهای نیازمند

۹- مساعدت اجتماعی، وابستگی رفاهی و توانمندسازی

۱۰- مساعدت‌های اجتماعی و مسئله حامی پروری

۱۱- آزمون وسع و سازوکارهای گزینشگری

۱۲- ارتباط برنامه‌های مساعدت اجتماعی با سایر اجزای نظام رفاهی

۱۳- مشروط سازی یا غیرمشروط سازی مساعدت‌های اجتماعی

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- گرجی پور، اسماعیل (۱۳۹۶) اسناد سیاسی نظام تأمین اجتماعی چندلایه کشور. مؤسسه پژوهش تأمین اجتماعی، تهران.

ب- منابع لاتین:

- Baker, M., & Tippin, D. (1999). Poverty, Social Assistance, and the Empl: Restructuring Welfare States. Toronto: University of Toronto Press.
- Bahle, T., Pfeifer, M., & Wendt, C. (January 01, 2010). Social assistance. Oxford Handbook of the Welfare State, 448-461. Ditch, J., & Oldfield, N. (January 01, 1999). Social Assistance: Recent Trends and Themes. Journal of European Social Policy, 9, 1, 65-76.

- Schmitt, C., Lierse, H., Obinger, H., & Seelkopf, L. (December 01, 2015). The Global Emergence of Social Protection: Explaining Social Security Legislation 1820–2013. *Politics & Society*, 43, 4, 503-524
- Canada. (1982). *Social assistance*. Ottawa: Indian and Northern Affairs Canada, Employment and Social Development.

عنوان درس به انگلیسی: Social Insurances		عنوان درس به فارسی: بیمه‌های اجتماعی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
مبانی رفاه اجتماعی	عملی		اختیاری ✓
	نظری ✓		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ✓ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با اهمیت، جایگاه و نقش بیمه‌های اجتماعی در سیاست‌گذاری و رفاه اجتماعی.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مفاهیم و کلیات

- آشنایی با مفهوم نظام تأمین اجتماعی
- تعریف تأمین اجتماعی
- روند شکل‌گیری نظام تأمین اجتماعی در جهان
- آشنایی با مفهوم بیمه‌های اجتماعی
- تعریف بیمه‌های اجتماعی
- روند شکل‌گیری بیمه‌های اجتماعی در جهان
- اهداف بیمه‌های اجتماعی

۲- طبقه‌بندی نظام‌های تأمین اجتماعی

- اصول حاکم بر نظام تأمین اجتماعی
- بررسی نظام تأمین اجتماعی در کشورهای مختلف
- نحوه اداره سازمان تأمین اجتماعی در کشورهای مختلف
- ساختار تأمین اجتماعی در کشورهای مختلف

۳- نظام تأمین اجتماعی در ایران

- تاریخچه شکل‌گیری نظام تأمین اجتماعی در ایران
- تحولات تأمین اجتماعی در ایران
- ساختار تأمین اجتماعی در ایران
- قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی

۴- تأمین اجتماعی از دیدگاه اسلام

- سازوکارهای تأمین اجتماعی در اسلام

۵- اصول و مبانی بیمه‌های اجتماعی

- نقش بیمه‌های اجتماعی در پیشگیری از مخاطرات
- شرایط برخورداری
- سهم دولت در بیمه
- منابع مالی بیمه‌های اجتماعی (حق بیمه‌ها)
- سه‌جانبه‌گرایی در بیمه‌های اجتماعی
- بیمه‌های اجتماعی و عدالت اجتماعی

۶- آشنایی با انواع برنامه‌های بیمه اجتماعی در جهان

- بیمه حوادث ناشی از کار
- بیمه بیکاری
- بیمه بهداشت و درمان
- بیمه بازنشستگی
- بیمه ازکارافتادگی

۷- محاسبات بیمه‌ای در نظام‌های بیمه اجتماعی

- آشنایی با آکچوئری
- وظایف و نقش دانش آکچوئری

۸- آشنایی با مزایا و بیمه‌های اجتماعی در ایران

- بیمه‌های اجتماعی در برنامه‌های توسعه

۹- آشنایی با صندوق‌های ارائه‌کننده بیمه‌های اجتماعی در ایران

- صندوق تأمین اجتماعی
- صندوق بازنشستگی کشوری
- سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح
- صندوق بیمه اجتماعی روستاییان عشایر و کشاورزان

۱۰- چالش‌های پیش روی نظام بیمه‌های اجتماعی در ایران

روش ارزشیابی:

✓ تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

به‌عنوان تکلیف دانشجویان به ارائه یکی از برنامه‌های بیمه اجتماعی در ایران پردازند و به بررسی تطبیقی برنامه‌های بیمه اجتماعی در ایران و جهان پردازند.

منابع پیشنهادی

الف-منابع فارسی:

- اخوان بهبهانی، علی و مسعودی اصل، ایروان (۱۳۹۶) اصول و مبانی بیمه‌های اجتماعی. موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی: تهران.
- ماهر، علی، مشیری تبریزی، حسین، (۱۳۹۶) اصول تأمین اجتماعی. موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، تهران.
- عصمتی، زینب، ملکان، آسیه (۱۳۹۶) اصول تأمین اجتماعی. انتشارات نیاز دانش، تهران.
- آراسته خو، محمد (۱۳۸۵) تأمین و رفاه اجتماعی. انتشارات دانشگاه پیام نور، تهران.
- طالب، مهدی (۱۳۸۱) تأمین اجتماعی. انتشارات دانشگاه امام رضا، مشهد.
- پاکباز، خسرو (۱۳۴۷) تأمین اجتماعی به انضمام بررسی کامل بیمه‌های اجتماعی ایران. تهران
- پناهی، بهرام (۱۳۸۵) کارکردهای تأمین اجتماعی در ایران. انتشارات اسپید، تهران.

ب-منابع لاتین:

- Dixon, J. (1999). Social Security in Global Perspective. Westport, CT: Praeger.
- Dixon, J. and Scheurell, R. P. (eds.) (1995). Social Security Programs: A Cross Cultural Comparative Perspective. Westport, CT: Greenwood in association with the Policy Studies Organization.
- Fullerton, D. and Geruso, W. (2006). "The Many Definitions of Social Privatization". Economists' Voice, March.
- Wagner, N. (2011). Financing Social Security — Business as Usual? paper 2011.09). Brussels, BE: European Trade Union Intitute. (working
- Rejda, G. E. (2015). Social insurance and economic security.
- Security, S. (1969). National Superannuation and social insurance: Proposals for earnings-related social security. London, H.M.S.O.

عنوان درس به انگلیسی: Social Welfare Law		عنوان درس به فارسی: حقوق رفاه اجتماعی	
تعداد واحد:	۲	تخصصی	نظری
تعداد ساعت:	۳۲	اختیاری ✓	عملی
			نظری ✓
			عملی
		جبرانی	نظری
			عملی
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ✓ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با قوانین و مقررات داخلی، خارجی و بین‌المللی در حوزه‌های مختلف رفاه.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- تعاریف مفاهیم و کلیات

- تعاریف مفاهیم مستتر در حقوق رفاه اجتماعی

- آشنایی با قوانین ملی و بین‌المللی متضمن رفاه اجتماعی

۲- مصادیق حقوق رفاه اجتماعی با الهام از موازین بین‌المللی

- مسکن، غذا، پوشاک، بهداشت، آموزش، کار، تأمین اجتماعی، و مالکیت

۳- بررسی سابقه تاریخی حقوق رفاه اجتماعی در مقررات و قوانین عرصه بین‌المللی

۴- بررسی سابقه تاریخی قوانین و مقررات حقوق رفاه اجتماعی در ایران

۵- بررسی نظام رفاهی ایران از منظر مبانی قانونی و حقوقی

۶- حقوق رفاه و نظام تأمین اجتماعی در ایران (قوانین بیمه‌ای، قوانین حمایتی، قوانین امدادی)

- قوانین بیمه‌ای: بررسی قوانین مربوط به بیمه‌های اجتماعی، صندوق‌های احتیاط، و مسئولیت کارفرما

- قوانین حمایتی: بررسی قوانین مربوط به مساعدت اجتماعی، و خدمات اجتماعی

- قوانین امدادی: بررسی قوانین مربوط به حوادث و بلایای طبیعی، و حوادث و بلایای غیرطبیعی.

۷- نسبت قوانین رفاهی با حقوق بشر

۸- نسبت قوانین رفاهی با حق شهروندی

۹- شناسایی جایگاه حقوق رفاهی در قانون اساسی

- حقوق رفاهی غیرقابل دادخواهی یا (صرفاً) اعلامی
- حقوق رفاهی ماهوی ضعیف
- حقوق رفاهی ماهوی قوی

۱۰- بررسی قوانین رفاهی مرتبط با حقوق گروه‌های اجتماعی خاص (بیکاران، از کار افتادگان، معلولان، سالمندان، کودکان، مهاجران، و...)

۱۱- بررسی قوانین رفاهی مرتبط با حقوق رفاهی زنان

۱۲- بررسی قوانین رفاهی مرتبط با حقوق رفاهی کارگران

۱۳- بررسی قوانین رفاهی مرتبط با حقوق رفاهی بازنشستگان

۱۴- بررسی قوانین رفاه اجتماعی ایران در حوزه‌های رفاهی (مسکن، آموزش، سلامت، و...):

- مسکن: حقی با شمول عام یا خاص (بررسی قوانین موجود در اسناد بالادستی به‌عنوان عاملی امکان بخش یا مانعی بر سر راه تحقق حق مسکن)
- سلامت: حقی با شمول عام یا خاص (بررسی قوانین موجود در اسناد بالادستی به‌عنوان عاملی امکان بخش یا مانعی بر سر راه تحقق حق سلامت)
- آموزش: حقی با شمول عام یا خاص (بررسی قوانین موجود در اسناد بالادستی به‌عنوان عاملی امکان بخش یا مانعی بر سر راه تحقق حق آموزش)
- اشتغال (بررسی قوانین موجود در اسناد بالادستی به‌عنوان عاملی امکان بخش یا مانعی بر سر راه تحقق حق اشتغال)

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- اعلامیه جهانی حقوق بشر
- قانون ساختار و نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی

- قانون تأمین اجتماعی و قوانین و مقررات مرتبط
- کنوانسیون بین‌المللی رفع همه اشکال تبعیض نژادی
- کنوانسیون بین‌المللی رفع تبعیض علیه زنان
- کنوانسیون بین‌المللی حقوق کودک
- کنوانسیون بین‌المللی حمایت از حقوق کارگران مهاجر و اعضای خانواده‌هایشان
- منشور حقوق شهروندی
- میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.
- ابدی، حمیدرضا (۱۳۹۲) کار شایسته در ایران: اندازه‌گیری کاستی‌ها و تحلیل حقوقی. نشر میزان: تهران.
- باری، نورمن (۱۳۸۷) رفاه اجتماعی. ترجمه سید اکبر میرحسینی و سید مرتضی نوربخش. سمت، تهران.
- شایان مهر، علیرضا (۱۳۹۷) مبانی تأمین اجتماعی در ایران. انتشارات علمی و فرهنگی: تهران.
- فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۵) نظریه‌های رفاه جدید. ترجمه هرمز همایون پور. موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، تهران.
- مسعود اصل، ایروان (۱۳۸۸) نظام رفاه اجتماعی در جهان (مطالعه تطبیقی) دفتر مطالعات اجتماعی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، تهران.
- میجلی، جیمز (۱۳۷۸) رفاه اجتماعی در جهان، ترجمه محمدتقی جغتایی. انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توان‌بخشی، تهران.
- موسوی، میرطاهر و محمدعلی محمدی (۱۳۸۸) مفاهیم و نظریه‌های رفاه اجتماعی. انتشارات دانژه، تهران.
- موسوی، سیدرضا (۱۳۹۶)، مجموعه قوانین و مقررات رفاه، کار، تأمین اجتماعی. نشر هزار رنگ: تهران.
- همایون پور، هرمز (۱۳۸۶)، تأمین اجتماعی در ایران و جهان: پیشینه تاریخی، نظام‌ها، و طرح‌های در دست اجرای کشورها از منظر بررسی تطبیقی. مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، تهران.

ب- منابع لاتین:

- R.M. Titmuss. (1987) "Welfare Rights, Law and discretion", in B. Allen-Smith and K. Titmuss (eds), *The Philosophy of Welfare* (London: Allen and Unwin).

عنوان درس به انگلیسی: Culture and Social Policy		عنوان درس به فارسی: فرهنگ و رفاه اجتماعی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
مبانی رفاه اجتماعی	عملی		اختیاری ^{۱/}
	نظری ^{۱/}		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با تأثیرات متقابل دو حوزه فرهنگ و رفاه اجتماعی و رویکردهای مختلف به این موضوع.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- آشنایی با کلیات و مفاهیم کلیدی

- تعریف فرهنگ
- کارکردها و ویژگی‌های فرهنگ
- عناصر فرهنگی
- سیاست فرهنگی
- برنامه‌ریزی و مدیریت فرهنگی
- تعریف رفاه اجتماعی
- کارکردهای رفاه اجتماعی
- عناصر و مؤلفه‌های رفاه اجتماعی
- نظام‌های رفاهی و رژیم‌های رفاهی
- فرهنگ رفاه
- سیاست اجتماعی و رابطه آن با رفاه

۲- معرفی رویکردهای روش‌شناختی و معرفت‌شناختی مطالعه رفاه و فرهنگ

- رویکرد تحلیل سیاست، تحلیل اجتماعی، تحلیل اقتصادی، تحلیل سیاسی و ایدئولوژیک

- معرفی فنون و روش‌های مطالعه رفاه و فرهنگ مانند روش‌های تاریخی، اتنوگرافی، روش تحلیل متن و

...

۳-نسبت بین فرهنگ، رفاه و توسعه

- نهادهای فرهنگ و نقش آن در رفاه اجتماعی

- دولت

- خانواده (زنان، کودکان، سیاست خانواده، سالمندان)

- جامعه مدنی

- بخش خصوصی

- دین و زبان

- نهادهای بین‌المللی

- فرهنگ و فقر: شناخت نظریه‌های فرهنگی تبیین فقر و رفاه

• فرهنگ و دولت رفاه

- فرهنگ، هنر و رفاه: شناخت جایگاه هنر در رفاه اجتماعی و تأثیر هنر بر ارتقای رفاه اجتماعی.

• فرهنگ، رفاه و رسانه

- فرهنگ و اقتصاد: (سرمایه، بازار، رشد اقتصادی، تعاونی‌ها و بخش‌های غیرانتفاعی).

• بنیادهای فرهنگی رفاه

• ارزش‌ها و باورهای عمومی درباره رفاه

۴-رویکردهای مختلف درباره نسبت فرهنگ و رفاه

• رویکرد علی

• رویکرد کل‌نگر

• رویکرد تأویلی و تفسیری

• رویکرد سازه‌گرایی

۵-مؤلفه‌های رفاه اجتماعی و شناخت ارتباط متقابل آن با حوزه فرهنگ

• آموزش پایه راهی برای توسعه پایدار

• جامعه اطلاعاتی، جامعه دانش‌بنیان و تأثیر آن بر سیاست رفاهی

• بهداشت و سلامت و الگوهای فرهنگی مرتبط با آن.

• کار و اشتغال

• توسعه روستایی و شهری

• مسکن

• حقوق اقلیت‌ها و حقوق شهروندی

• محیط‌زیست

• حمل و نقل

۶- فرهنگ و رفاه از زاویه تبیین ارزش‌ها و مؤلفه‌های اجتماعی

- فرهنگ، رفاه و مفهوم نیاز
- فرهنگ، رفاه و مفهوم حقوق
- فرهنگ، رفاه و مفهوم عدالت
- فرهنگ، رفاه و مفهوم آزادی
- فرهنگ، رفاه و مفهوم مشارکت
- فرهنگ، رفاه و کیفیت زندگی
- فرهنگ، رفاه و دموکراسی
- فرهنگ، رفاه و امنیت اجتماعی
- فرهنگ، رفاه و جنسیت
- فرهنگ، رفاه و قومیت
- فرهنگ، رفاه و الگوهای جمعیتی

۷- آینده فرهنگ و رفاه اجتماعی

- چرخش فرهنگی در گفتمان رفاهی
- نابرابری و توسعه، چالش‌های پیش روی رفاه اجتماعی
- رفاه اجتماعی و حقوق بشر
- رفاه اجتماعی و جهانی‌شدن
- تحولات فرهنگی و اصلاحات رفاهی

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- هریسون، لارنس و ساموئل هانتینگتون (۱۳۸۳) اهمیت فرهنگ. ترجمه انجمن توسعه مدیریت ایران. انتشارات امیرکبیر، تهران.
- هال، آنتونی و جیمز میجلی (۱۳۹۷) سیاست اجتماعی و توسعه. ترجمه مهدی ابراهیمی و علیرضا صادقی. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

انتشارات جامعه شناسان، تهران.

- اورشات، ویم فون، مایکل اپلیکا و بریگیت فوافینگر (۱۳۹۶) فرهنگ و دولت رفاه. ترجمه ابوذر قاسمی نژاد. موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، تهران.
- فیتز پتریک، تونی (۱۳۸۳) نظریه رفاه، ترجمه هرمز همایون پور. انتشارات گام نو، تهران.
- سن، آمارتیا (۱۳۸۲) توسعه به مثابه آزادی. ترجمه وحید محمودی. انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- میجلی، جیمز (۱۳۷۸) رفاه اجتماعی در جهان، ترجمه محمدتقی جغتایی، تهران: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی، تهران.
- دوپوئی، گزاویه (۱۳۷۴) فرهنگ و توسعه، ترجمه فاطمه فراهانی و عبدالحمید زرین قلم. انتشارات شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.

ب-منابع لاتین:

- Steensland, Brian (2006), Cultural Categories and the American Welfare State: The Case of Guaranteed Income Policy, *American Journal of Sociology*, Vol. 111, No. 5 (pp. 1273-1326).
- Daniel, E. (2006), "The culture of choice: consumerism in the welfare state", *Housing, Care and Support*, Vol. 9 No. 2, pp. 30-32.
- Esping – Andersen, G. (1999), *Social Foundations of Postindustrial Economies*, Oxford University Press, Oxford.
- Pfau- Effinger, Birgit (1993), *Modernisation, Culture and Part time Employment- The example of Finland and Germany*, *Work, Employment and Society*. 7,3, 384-470
- Pfau- Effinger, Birgit (1998), *Gender Culture and the Gender Arrangement – a Theoretical Framework for Cross- national Comparisons on Gendre*, *Innovation: The European Journal of Social Science*, 11.2, 147-166.

عنوان درس به انگلیسی: Welfare Thoughts of Muslim Thinkers		عنوان درس به فارسی: اندیشه‌های رفاهی متفکران مسلمان	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
مبانی رفاه اجتماعی	عملی		اختیاری ^۱ / اختیاری ^۲
	نظری ^۱		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با دیدگاه‌های رفاهی متفکران مسلمان

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مفاهیم رفاهی در اسلام

- زکات، خمس، کفارات، اوقاف، نذورات، وصیت، قرض الحسنه، خیریه

۲- اهمیت و ضرورت بحث از اندیشه‌های رفاهی متفکران مسلمان

۳- متفکران مسلمان کلاسیک (از فارابی تا ابن‌خلدون)

- نقش دولت در تفکر متفکران مسلمان کلاسیک
- عدالت در اندیشه متفکران مسلمان کلاسیک
- فرد/جمع در اندیشه متفکران مسلمان کلاسیک

۴- متفکران مسلمان معاصر (علامه طباطبایی، محمدباقر صدر، سید قطب، ..)

- نقش دولت در اندیشه متفکران مسلمان معاصر
- عدالت در اندیشه متفکران مسلمان معاصر
- فرد/جمع در اندیشه متفکران مسلمان معاصر

۵- تحولات گفتمانی در حوزه رفاه و جایگاه رویکرد رفاهی اسلامی

- نئولیبرالیسم و اسلام

- اسلام و دولت رفاه

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف-منابع فارسی:

- طباطبایی، سید محمدحسین (۱۳۶۳) تفسیر المیزان، ترجمه سید محمدباقر موسوی همدانی. انتشارات امیرکبیر، تهران.
- آزاد ارمکی، تقی (۱۳۸۷) اندیشه اجتماعی متفکران مسلمان. انتشارات سروش، تهران.
- حکیمی، محمدرضا، حکیمی، محمد، حکیمی، علی (۱۳۸۳) الحیاه، ج ۳، ۴، ۵، ۶. ترجمه احمد آرام. انتشارات دلیل ما، قم.
- صدر، محمدباقر (۱۳۴۸) اقتصاد ما، بررسی‌هایی درباره مکتب اقتصادی اسلامی. ترجمه محمدکاظم موسوی. انتشارات اسلامی، تهران.
- یوسفی شیخ رباط، محمدرضا (۱۳۹۴) سیر اندیشه‌های اقتصادی متفکران مسلمان. انتشارات سمت، تهران.
- هزارجریبی جعفر. صفری شالی، رضا (۱۳۹۱) آناتومی رفاه اجتماعی. انتشارات جامعه و فرهنگ، تهران.

ب- منابع لاتین:

- M.umar. C. The Islamic welfare state and its role in the economy. Available from:http://ierc.sbu.ac.ir/File/Article/The%20Islamic%20Welfare%20State%20and%20its%20Role%20in%20the%20Economy_94646.pdf

عنوان درس به انگلیسی: Introduction to Social Work		عنوان درس به فارسی: مبانی مددکاری اجتماعی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
ندارد	عملی		اختیاری ^{۱/}
	نظری ^{۱/}		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با تاریخچه و پیشرفت مددکاری اجتماعی در ایران و جهان، مفاهیم اساسی، اصول و ارزش‌ها، نقش‌ها و فرآیند مددکاری اجتماعی

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- تحولات تاریخی مددکاری اجتماعی در جهان و ایران
  - ۲- ارزش‌های مددکاری اجتماعی
  - ۳- اصول مددکاری اجتماعی
  - ۴- معرفی حوزه‌های مددکاری اجتماعی
  - ۵- تعریف مددکاری اجتماعی
  - ۶- مفاهیم عمده مددکاری اجتماعی
  - ۷- نقش‌های مددکاری اجتماعی
  - ۸- وجه افتراق و اشتراک مددکاری اجتماعی با سایر حرفه‌های یاورانه (روانشناسی، مشاوره و ...)
  - ۹- معرفی کار ابزارها در مددکاری اجتماعی
  - ۱۰- روش‌های مددکاری اجتماعی
  - ۱۱- اخلاق حرفه‌ای در مددکاری اجتماعی
- روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- زاهدی اصل، محمد (۱۳۹۳) مبانی مددکاری اجتماعی. انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، تهران.
- مری دابلیو. مافت، خوزه بی اشفورد (۱۳۹۱) اصول و مبانی مددکاری اجتماعی. ترجمه خدیجه‌السادات غنی‌آبادی. انتشارات آوای نور، تهران.
- جانسون، لوئیز (۱۳۹۲) حرفه مددکاری اجتماعی از دیدگاه جامع. ترجمه محمدحسین بازرگانی. انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، تهران.
- پیکارد، بتی جی (۱۳۷۳) مقدمه‌ای بر مددکاری اجتماعی. ترجمه منیرالسادات میربهاء و اکبر بخشی‌نیا. انتشارات دانشگاه آزاد، تهران.
- فرمانفرمایان، ستاره و کیانی فرد، فهیمه (۱۳۸۷) پیشگامان مددکاری اجتماعی در ایران. انتشارات نشر تاریخ ایران، تهران.
- قندی، محسن، (۱۳۹۵) دیباچه‌ای بر مددکاری اجتماعی. انتشارات مهر، تهران.

عنوان درس به انگلیسی: English for Social Welfare		عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی رفاه اجتماعی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
زبان تخصصی سیاست‌گذاری اجتماعی، مبانی رفاه اجتماعی	عملی		اختیاری ^۱ / _۷
	نظری ^۱ / _۷		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم تخصصی رفاه اجتماعی به زبان انگلیسی

سرفصل‌های اصلی دروس:

۱- نسبت علوم اجتماعی با رفاه

۲- مفاهیم پایه

- سرمایه اجتماعی،
- مشارکت،
- فردگرایی سازنده،
- فردگرایی مخرب،

۳- توسعه اجتماعی

۴- انواع مشارکت

- مشارکت سنتی
- مشارکت جدید

۵- رفاه اجتماعی

۶- برنامه‌ریزی برای رفاه

۷- سیاست اجتماعی

۸-سیاست اجتماعی سنتی
۹-سیاست اجتماعی مدرن(جدید)

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

ب- منابع لاتین:

- Alcock' M.Margaret Karen Rowlingson,BlackWell(2008),The student,s companion to social policy.
- Dwyer, P., & Shaw, S. (Eds.). (2013). An Introduction to Social Policy. Sage.
- Blakemore, K. (1998). Introduction to Social Policy. Open University Press.
- Huttman, E. D. (1981). Introduction to social policy. New York: McGraw-Hill.

عنوان درس به انگلیسی: Social Policy & Social Care		عنوان درس به فارسی: سیاست اجتماعی و مراقبت اجتماعی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
مبانی رفاه اجتماعی	عملی		اختیاری ✓
	نظری ✓		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ✓ ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با اهمیت، جایگاه و مفاهیم اصلی مراقبت اجتماعی.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- آشنایی و معرفی مفاهیم کلیدی مراقبت اجتماعی

- تعریف مفهوم مراقبت اجتماعی
- تاریخچه مفهوم مراقبت اجتماعی
- اهداف مراقبت اجتماعی
- چرایی نیاز به مراقبت اجتماعی در جوامع
- نقش سیاست‌گذاری اجتماعی در مراقبت اجتماعی

۲- نیازها، مسائل و حقوق مراقبان

- فراغت و آموزش
- اشتغال و درآمد

۳- نیازها، مسائل و حقوق مراقبت شوندگان

- مراقبت، استقلال و کرامت
- مراقبت، آسیب‌پذیری و سوءرفتار

۴- انواع مراقبت اجتماعی

- مراقبت اجتماعی رسمی

• مراقبت اجتماعی غیررسمی

۵- الگوهای نگاه به مراقبان غیررسمی در نظام سیاست‌گذاری اجتماعی

• مراقبت به‌عنوان منبع

• مراقب به‌عنوان مددجوی هم‌زمان

• مراقب به‌عنوان همکار

۶- خدمات مراقبت اجتماعی

۷- ساختار و نهادهای مراقبت اجتماعی

۸- گروه‌های هدف برنامه‌های مراقبت اجتماعی

• سالمندان

• معلولان

• کودکان

۹- سیاست‌گذاری‌های مراقبت اجتماعی در رژیم‌های رفاهی مختلف

• رژیم رفاهی لیبرال

• رژیم رفاهی سوسیال‌دموکرات

• رژیم رفاهی محافظه‌کار

• رژیم رفاهی نیمه نهادینه/لاتین

• رژیم‌های رفاهی تأمین غیررسمی (در کشورهای در حال توسعه)

۱۰- مسائل و مدیریت نهادهای مراقبت اجتماعی

۱۱- برنامه‌های مراقبت اجتماعی در ایران

• مراقبت اجتماعی در برنامه‌های توسعه

۱۲- مسائل و مشکلات برنامه‌های مراقبت اجتماعی در ایران

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- پین، مالکوم (۱۳۸۶) مددکاری و مراقبت اجتماعی، ترجمه: فاطمه زواره‌ای، تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی
- تاج مزینانی، علی‌اکبر، حامد، محبوبه، حامد، مهدیه (۱۳۹۳) مراقبت اجتماعی و افراد دچار معلولیت. فصلنامه تحقیقات رفاه اجتماعی، سال اول، شماره چهارم. صص ۱۶۸ تا ۱۸۷.
- الکاک، پیت و همکاران (۱۳۹۰) کتاب مرجع سیاست‌گذاری اجتماعی. ترجمه علی‌اکبر تاج مزینانی، محسن قاسمی و مرتضی قلیچ. انتشارات دانشگاه امام صادق، تهران.

ب- منابع لاتین:

- Means, R., Smith, R., & Means, R. (1998). From Poor Law to community care: The development of welfare services for elderly people 1939-1971. Bristol: Policy Press.
- Means, R., Morbey, H., & Smith, R. (2002). From community care to market care?: The development of welfare services for older people. Bristol: Policy Press.
- Means, R., Richards, S., & Smith, R. (2008). Community care: Policy and practice. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

عنوان درس به انگلیسی: Cultural policy		عنوان درس به فارسی: سیاست گذاری فرهنگی	
دروس پیش نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها	عملی		اختیاری ^{۱/۷}
	نظری ^{۱/۷}		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با بنیان‌های نظری، گفتمان‌ها و انواع سیاست فرهنگی، چالش‌ها و ضرورت‌های عملی سیاست فرهنگی.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- چیستی سیاست فرهنگی

- بنیان‌های نظری سیاست فرهنگی
- چالش‌های نظری سیاست فرهنگی
- ضرورت و بنیان‌های عملی سیاست فرهنگی

۲- گفتمان‌ها و انواع سیاست فرهنگی

- سنخ‌شناسی سیاست فرهنگی
  - آرمان‌گرایانه
  - واقع‌بینانه
  - راهبردی
  - توسعه‌گرا
  - پیوسته و گسسته
- معیارهای سیاست فرهنگی

- گفتمان و سیاست فرهنگی

۳- صنایع فرهنگی شهروندی و مصرف نیروی کار

- شهروند- مصرف کننده- کارگر
- موسیقی و سرگرمی
- صنعت فیلم و کارگر

۴- فرهنگ‌های دستوری و پسااستعماری

- سیاست فرهنگی سوسیالیسم حکومتی
- سیاست فرهنگی فاشیست
- سیاست فرهنگی آمریکای لاتین
- سیاست فرهنگی پسااستعماری

۵- موزه‌ها

- تاریخچه
- مناقشات موجود
- موزه- زندان‌ها
- مذهب
- روانکاوی
- آرایش و تزئین

۶- سیاست فرهنگی فراملی

- یونسکو
- گات و سازمان تجارت جهانی
- اتحادیه اروپا

۷- سیاست فرهنگی در ایران معاصر

- چالش‌های سیاست فرهنگی در ایران
- سطوح سیاست فرهنگی در ایران

۸- برنامه‌ریزی فرهنگی برای توسعه شهری و شهرهای خلاق

- چرخش فرهنگی در برنامه‌ریزی شهری
- فرهنگ به مثابه یک سرمایه استراتژیک
- به‌سوی برنامه‌ریزی فرهنگی

روش ارزشیابی:

تحقیق	۷ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	۷	

منابع پیشنهادی

الف-منابع فارسی:

- میلر، توبی؛ یودیس، جورج (۱۳۸۹) سیاست فرهنگی، ترجمه نعمت‌الله فاضلی و مرتضی قلیچ. انتشارات دانشگاه امام صادق، تهران.
- فاضلی، نعمت‌الله؛ قلیچ، مرتضی (۱۳۹۲). نگرشی نو به سیاست فرهنگی. انتشارات تیس، تهران.
- آبرام، سیمون (۱۳۹۲) فرهنگ و برنامه‌ریزی. ترجمه محمد خانی. انتشارات تیس، تهران.
- هاگورت، گیپ (۱۳۹۰) مدیریت فرهنگی و هنری. ترجمه سهیل سمی و زهره حسین زادگان، انتشارات ققنوس، تهران.
- قلی پور، رحمت‌الله؛ غلام پور آهنگر، ابراهیم (۱۳۹۰) فرآیند سیاست‌گذاری عمومی در ایران انتشارات مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، تهران.
- دین، هارتلی (۱۳۸۸) سیاست‌گذاری اجتماعی. ترجمه عبدالله بیچرانلو. انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و اجتماعی، تهران.
- گوپتا، دیپک کی (۱۳۹۳) سیاست‌گذاری و تحلیل سیاست‌های عمومی. ترجمه رحمت‌الله قلی پور. انتشارات مهکامه، تهران.

عنوان درس به انگلیسی: Analysis of Iran's Economic and Social Development Plans		عنوان درس به فارسی: آشنائی با برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی ایران	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
مبانی رفاه اجتماعی، اصول علم اقتصاد، مبانی مدیریت	عملی		اختیاری ✓
	نظری ✓		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ✓ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

در این درس تاریخ برنامه‌ریزی در ایران از منظر تاریخ سیاسی، اجتماعی و فرهنگی به همراه فضای سیاسی و اقتصادی و اجتماعی اواسط دوره قاجار تاکنون بررسی و تأثیر آن‌ها بر شکل‌گیری و تحول پارادایم‌ها و گفتمان‌های برنامه‌ریزی عمرانی و توسعه‌ای تحلیل خواهد شد.

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- تاریخ برنامه‌ریزی در ایران: دوره قاجار و پهلوی اول (از امیرکبیر و مستشارالدوله تا برنامه‌های شهری و اجتماعی پایان دوره قاجار / سال‌های ۱۳۰۴-۱۳۲۰)
- ۲- تاریخ برنامه‌ریزی در ایران: دوران پهلوی دوم (شکل‌گیری سازمان برنامه؛ برنامه‌های عمرانی اول تا پنجم)
- ۳- تاریخ برنامه‌ریزی در ایران: سال‌های پایانی دهه پنجاه- دهه‌های شصت و هفتاد
- ۴- تاریخ برنامه‌ریزی در ایران: دهه‌های هشتاد و نود
- ۵- بررسی و ارزیابی برنامه‌های توسعه در تاریخ مدرن ایران
- ۶- ارزیابی پیامدهای توسعه‌ای محدود و بخشی دوران قاجار و پهلوی اول در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی و بررسی تأثیرات آن‌ها بر برنامه‌های بعدی

- ۷- ارزیابی برنامه‌های عمرانی اول تا پنجم از منظر آماری (تحلیل‌های داده - ستانده / تحلیل هزینه - فایده / تحلیل بر مبنای نگرش سیستمی - کارکردی /.....)
- ۸- ارزیابی پیامدی برنامه‌های اول تا پنجم عمرانی در زمینه‌های سیاسی و اجتماعی عصر پهلوی دوم و تأثیرات کلان تاریخی این برنامه‌ها
- ۹- ارزیابی و تحلیل برنامه‌های توسعه و عوامل عدم اجرا و جایگزین‌های آن‌ها در دهه اول پس از انقلاب
- ۱۰- ارزیابی و تحلیل برنامه‌های اول تا سوم توسعه جمهوری اسلامی از منظر آماری
- ۱۱- ارزیابی پیامدی برنامه‌های اول تا سوم توسعه جمهوری اسلامی در زمینه‌های سیاسی و اجتماعی و تأثیرات کلان آن‌ها در تحولات دهه‌های هشتاد و نود
- ۱۲- ارزیابی و تحلیل برنامه‌های چهارم و پنجم توسعه جمهوری اسلامی از منظر آماری و پیامدی
- ۱۳- ارزیابی برنامه ششم توسعه / تحلیل برنامه / امکانات و پیامدهای اجرا تا زمان حاضر
- ۱۴- بررسی انتقادی کلیات برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های توسعه در ایران (تحلیل پارادایمی - نظری)
- ۱۵- بررسی انتقادی کلیات برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های توسعه در ایران (تحلیل عملکردی - اجرایی)
- ۱۶- جریان‌های جدید برنامه‌ریزی در جهان و آینده برنامه‌ریزی در ایران (۱)
- ۱۷- جریان‌های جدید برنامه‌ریزی در جهان و آینده برنامه‌ریزی در ایران (۲)

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف-منابع فارسی:

- اجلالی، پرویز، رفیعیان، مجتبی و عسگری، علی (۱۳۹۰) نظریه برنامه‌ریزی: دیدگاه‌های سنتی و جدید. انتشارات آگه، تهران.
- عاشوری، محمدرضا (۲۰۰۵) برنامه‌ریزی اجتماعی در ایران. نشر گامل، سوئد.
- عالمی نیسی، مسعود (۱۳۸۸) چشم‌انداز گرایش‌های ایرانیان در دهه آتی. معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی، تهران.

- لطیفی، غلامرضا (۱۳۸۹) مبانی برنامه‌ریزی و سیاست اجتماعی. جهاد دانشگاهی، تهران.
- لطیفی، غلامرضا (۱۳۸۸) دیدگاه‌هایی از توسعه، کتاب ماه علوم اجتماعی شماره ۲۰
- بالدوین، جورج بی (۱۳۹۶) برنامه‌ریزی و توسعه در ایران. ترجمه: میکائیل عظیمی. انتشارات علم، تهران.
- مصلی‌نژاد، عباس (۱۳۸۴) آسیب‌شناسی توسعه در ایران. انتشارات قومس، تهران.
- مصلی‌نژاد، عباس (۱۳۸۴) دولت و توسعه اقتصادی در ایران. انتشارات قومس، تهران.
- توفیق، فیروز (۱۳۹۳) برنامه‌ریزی در ایران و چشم‌انداز آینده. موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی، تهران.
- مک لئود، تامس (۱۳۸۰) برنامه‌ریزی در ایران: بر اساس تجارب گروه مشاوره دانشگاه هاروارد در ایران در تهیه برنامه عمرانی سوم. ترجمه علی‌اعظم محمدبیگی. نشر نی، تهران.
- نیلی، مسعود و محسن کریمی (۱۳۹۶). برنامه‌ریزی در ایران. نشر نی، تهران.

ب- منابع لاتین:

- Drugs Action Plan. <http://www.findthatpdf.com/search-32616881-hPDF/download-documents-DRUGS-ACTION-PLAN.pdf.htm>
- Family Support Agency Strategic Plan 2010-2012. http://www.fsa.ie/fileadmin/user_upload/Files/2012_documents/FSA_Strategic_Plan_2010-2012.pdf
- Kahn, A. J. (1969) *Theory and Practice of Social Planning*. Russell Sage Foundation, New York.
- National Demographic Strategy of The Republic of Bulgaria (2006-2020). http://www.mlsp.government.bg/bg/docs/demography/Dem.%20Strategy_ENG.pdf
- Strategy Survival Guide Overview, version 2.1. Prime Minister's Strategy Unit 2004, p.196.
- Turner, J. H. (1998) *The Structure of Sociological Theory*. Wadsworth Publishing Company.

عنوان درس به انگلیسی: Social psychology		عنوان درس به فارسی: روانشناسی اجتماعی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های جامعه‌شناسی (۲)	عملی		اختیاری
	نظری		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم و نظریه‌های مهم روان‌شناسی اجتماعی

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- آشنایی با روان‌شناسی اجتماعی به مثابه حوزه‌ای بینا رشته‌ای

- تفکیک معرفت‌شناختی رشته‌های روان‌شناسی و جامعه‌شناسی
- تاریخچه‌ی شکل‌گیری روان‌شناسی اجتماعی در پی برهم‌کنش این دو رشته

۲- آشنایی با مضامین و مباحث مربوط به روان‌شناسی اجتماعی در آثار جامعه‌شناسان کلاسیک

- مارکس و بیگانگی
- دورکیم و وجدان جمعی
- زیمل و حیات ذهنی در کلان‌شهر

۳- آشنایی با نظریه‌های روان‌شناسی اجتماعی

- رفتارگرایی
- مکتب گشتالت
- مکتب کنش متقابل نمادین

۴- نسبت‌شناسی روان‌کاوی و روان‌شناسی اجتماعی (مطالعه‌ی ناخودآگاه فردی و جمعی و ارتباط تمدن

و فرهنگ با مکانیسم‌های روانی در آثار فروید و یونگ)

- ۵- بررسی رابطه‌ی قدرت، شخصیت و سوژگی در آثار میشل فوکو و مکتب فرانکفورت
- ۶- بررسی مفهوم هویت فردی و اجتماعی از منظر روان‌شناسی اجتماعی (با تأکید بر مؤلفه‌های هویتی جنسیتی، قومیتی، طبقاتی و ...)
- ۷- روان‌شناسی اجتماعی احساسات جمعی
- ۸- بررسی رویکردهای بومی در روان‌شناسی اجتماعی ایرانیان با رجوع به آثار و اندیشه‌های حکمی فرهنگ اسلامی- ایرانی (با تأکید بر آثار مولانا، حافظ و ابوریحان بیرونی)
- ۹- بازخوانی انتقادی سنت مطالعاتی خلیات ایرانیان (با تأکید بر آراء جمال‌زاده، نراقی، چلبی و فراستخواه)
- ۱۰- روان‌شناسی اجتماعی آرزوها و آرمان‌های جمعی و کنش‌های مرتبط با آن با تأکید بر تحلیل انقلاب اسلامی ایران
- ۱۱- روان‌شناسی اجتماعی رابطه‌ی ناکامی و پرخاشگری با تأکید بر تحلیل شورش‌های جمعی در ایران معاصر

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- بارون، رابرت، نایلا برنسکامب و دان بیرن (۱۳۹۶) روان‌شناسی اجتماعی. ترجمه: یوسف کریمی. نشر روان، تهران.
- ارونسون، الیوت (۱۳۹۶) روان‌شناسی اجتماعی. ترجمه حسین شکر کن. انتشارات رشد، تهران.
- بدار، لوک و دیگران (۱۳۸۹) روان‌شناسی اجتماعی. ترجمه حمزه گنجی. انتشارات ساوالان، تهران.
- تریاندیس، هری (۱۳۸۸) فرهنگ و رفتار اجتماعی. ترجمه نصرت فتی. انتشارات رسانش، تهران.
- چلبی، مسعود (۱۳۹۲) بررسی تجربی نظام شخصیت در ایران. نشر نی، تهران.
- کاندا، زیوا (۱۳۸۴) شناخت اجتماعی. ترجمه حسین کاویانی. انتشارات مهر کاویان، تهران.
- کریمی، یوسف (۱۳۸۴) روان‌شناسی اجتماعی (نظریه‌ها، مفاهیم و کاربردها). انتشارات ارسباران، تهران.
- گافمن، اروین (۱۳۹۲) نمود خود در زندگی روزمره. ترجمه مسعود کیانپور. انتشارات مرکز، تهران.

- گافمن، اروین (۱۳۸۶) داغ ننگ: چاره‌اندیشی برای هویت ضایع‌شده. ترجمه مسعود کیانپور. انتشارات مرکز، تهران.
- فرانزوی، استفن ال (۱۳۸۱) روان‌شناسی اجتماعی. ترجمه و تلخیص مهرداد فیروزبخت و منصور قنادان. انتشارات خدمات فرهنگی رسا، تهران.
- فراستخواه، مسعود (۱۳۹۴) ما ایرانیان (زمینه کاوی تاریخی و اجتماعی خلیقات ایرانی). نشر نی، تهران.
- لوبون، گوستاو (۱۳۹۵) روان‌شناسی توده‌ها. ترجمه کیومرث خواجویی‌ها. انتشارات روشنگران و مطالعات زنان، تهران.
- محسنی تبریزی، منوچهر (۱۳۸۳) وندالیسم. انتشارات آن، تهران.

عنوان درس به انگلیسی: Economic Sociology		عنوان درس به فارسی: جامعه‌شناسی اقتصادی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های جامعه‌شناسی (۲)	عملی		اختیاری ^۱ / عملی
	نظری ^۱		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی با بنیان‌های نظری و معرفتی جامعه‌شناسی اقتصادی مشتمل بر زیرساخت‌های اجتماعی تحولات اقتصادی و پیامدهای اجتماعی آن‌ها.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مقدمه و مروری بر موضوعات مورد بحث در کلاس

- بررسی ریشه‌ها و بنیان‌های نظری، معرفتی و فلسفی جامعه‌شناسی اقتصادی
- بسترهای تاریخی تلقی از اقتصاد و پیوند اقتصاد با فلسفه و تفکرات فلسفی

۲- تعریف مفاهیم مرتبط با جامعه‌شناسی اقتصادی

- مبادله
- منفعت
- سود
- عرضه
- تقاضا
- تعادل
- سرمایه اقتصادی
- سرمایه اجتماعی
- حک‌شدگی

- گروه‌های شغلی و صنفی
- اشتغال
- کارآفرینی

۳- شناخت حوزه‌های مرتبط با جامعه‌شناسی اقتصادی

- جامعه‌شناسی بازار
- جامعه‌شناسی مالی
- سیاست‌گذاری اقتصادی
- جامعه‌شناسی بنگاه یا سازمان اقتصادی
- اقتصاد مقاومتی
- اقتصاد شهری

۴- بررسی رویکردهای نظری جامعه‌شناسی اقتصادی با تأکید بر اقتصاد کلاسیک و نئوکلاسیک و ترسیم خاستگاه‌های مفهومی و نظری مشترک این دو علم

۵- بررسی رویکردهای نظری نهادگرایانه و مکتب اتریش به‌عنوان پل ارتباطی جامعه‌شناسی و اقتصاد

۶- تبیین رویکردهای نظری جامعه‌شناسی در اندیشه جامعه‌شناسان کلاسیک چون مارکس، دورکیم، وبر و زیمل

۷- تبیین رویکردهای نظری نوین جامعه‌شناسی اقتصادی چون پولانی، سوئدبرگ، گرانووتر، بوردیو و زلیزر

۸- جمع‌بندی و ترسیم رویکردهای غالب در زمینه جامعه‌شناسی اقتصادی چون رویکرد فنی، نهادی، کنشی، تفهیمی

۹- بررسی مفهوم اخلاق اقتصادی و ترسیم رویکردهای نظری و جلوه‌های ظهور اخلاق در اقتصاد و تناسب یا تناقض بین ماهیت و ارزش

۱۰- بررسی مفهوم کارآفرینی و رابطه کارآفرینی با اقتصاد و جامعه‌شناسی و ترسیم خاستگاه‌های اجتماعی کارآفرینی با بیان شواهد تجربی در ایران

۱۱- بیان رابطه اقتصاد با فرهنگ و اقتصاد فرهنگی و فرهنگ اقتصادی و نقش فرهنگ در هویت‌یابی اقتصادی

۱۲- بیان رابطه حقوق و اقتصاد و نقش تضمین‌گرهای حقوق تأثیرگذار در حقوق در قالب قراردادها و توافقات

۱۳- بررسی نقش دولت و دولت‌ها در اقتصاد و تأثیرات متقابل اقتصاد و سیاست از طریق دولت

۱۴- بررسی و بیان اقتصاد و جامعه و اقتصاد اجتماع‌محور و یا اقتصادی جامعه‌محور و آسیب‌شناسی اجتماعی اقتصاد

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف-منابع فارسی:

- آبراهامیان، پرواند (۱۹۴۰) ایران بین دو انقلاب از مشروطه تا انقلاب اسلامی. ترجمه: کاظم فیروزمند، حسن شمس‌آوری و محسن مدیرشانه‌چی. انتشارات مرکز، تهران.
- ابراهیمی‌نژاد مهدی، عباس شول (۱۳۹۱) بررسی رابطه اخلاق کسب‌وکار و مشتری‌مداری شرکت کاشی الماس کویر، فصلنامه پژوهش‌های مدیریت در ایران: تابستان، دوره شانزدهم، شماره ۲، صص ۱۹ تا ۳۳
- احمدپور محمود، زهرا بهروز آذر (۱۳۹۳) کارآفرینی اجتماعی، ناشر راهدان، تهران.
- اسلیتر، دان (۱۹۵۴) فرن تونکیس؛ جامعه بازار (بازار و نظریه اجتماعی مدرن)، ترجمه‌ی حسین قاضیان. نشر نی، تهران.
- بری، نورمن (۱۹۴۴) نظریه نظم خودانگیخته، ترجمه‌ی خشایار دیهیمی، نشر نی، تهران ۱۳۸۷.
- بک اولریش (۱۳۹۵) جامعه‌شناسی کار (دنیای شگفت‌انگیز کار در مدرنیته بازاندیشانه). ترجمه سعید صادقی و آیت نباتی حصارلو. انتشارات جامعه‌شناسان، تهران.
- پولانی کارل (۱۳۹۶) دگرگونی بزرگ خاستگاه‌های سیاسی و اقتصادی روزگار ما، مترجم: محمد مالجو، نشر شیرازه، تهران.
- دادگر، یدالله (۱۳۹۴) ابعاد اساسی در اخلاق و اقتصاد. انتشارات سمت، تهران
- داسگوپتا پارتا (۱۳۹۲) اقتصاد. مترجم: جعفر خیرخواهان. نشر ماهی، تهران.
- داند اف. کوراتکو، ریچارد ام. هاجتس (۱۹۵۲) نگرشی معاصر به کارآفرینی. ترجمه ابراهیم عامل محرابی و محسن برائی. انتشارات دانشگاه فردوسی، مشهد.
- دورتیه، ژان فرانسوا (۱۳۸۲) علوم انسانی گستره شناخت‌ها. ترجمه: مرتضی کتبی، جلال‌الدین رفیع‌فر و ناصر فکوهی. نشر نی، تهران.
- رنانی، محسن مویدفر رزیتا (۱۳۹۱) چرخه‌های افول اخلاق و اقتصاد (سرمایه اجتماعی و توسعه در ایران). انتشارات طرح نو، تهران.
- سعیدی، علی‌اصغر، شیرین‌کام فریدون (۱۳۸۴) موقعیت تجار و صاحبان صنایع در ایران عصر پهلوی، سرمایه‌گذاری خانوادگی خاندان لاجوردی. انتشارات گام نو، تهران.

- سوئدبرگ، ریچارد (۱۳۹۱) مباحثی در جامعه‌شناسی اقتصادی منفعت‌طلبی و ساختار اجتماعی. ترجمه‌ی علی‌اصغر سعیدی. انتشارات لوح فکر؛ تهران .
- فوران جان (۱۳۹۰) مقاومت شکننده، تاریخ تحولات اجتماعی ایران از سال ۱۵۰۰ میلادی تا انقلاب. ترجمه، احمد تدین. انتشارات موسسه فرهنگی رسا، تهران.
- علی نژاد، منوچهر (۱۳۹۷) درآمدی بر جامعه‌شناسی اقتصادی. انتشارات دانشگاه یزد، یزد.
- لیندبلوم، چارلز (۱۳۸۸) نظام بازار. ترجمه‌ی محمد مالجو، نشر نی، تهران.
- میرمعزی سیدحسین (۱۳۹۰) نظام اقتصادی اسلام، مبانی، اهداف، اصول راهبردی و اخلاق. سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران.
- نورث، داگلاس سی (۱۳۸۵) عملکرد اقتصادی در گذر زمان، ترجمه مهدی بی‌نیاز. فصلنامه راهبرد یاس، شماره ۸، صص ۲۸۱ تا ۳۰۰.
- وبر، ماکس (۱۳۸۴) اقتصاد و جامعه. ترجمه عباس منوچهری، مهرداد ترابی‌نژاد و مصطفی عمادزاده. انتشارات سمت، تهران.
- ویلن، تورشتاین (۱۹۷۰) نظریه طبقه تن‌آسا. ترجمه فرهنگ ارشاد. نشر نی، تهران.
- سوئدبرگ ریچارد (۱۳۹۳) جامعه‌شناسی کارآفرینی. ترجمه شهلا باقری و سیده اطهر میرعابدینی. انتشارات بهمن برنا، تهران.

ب-منابع لاتین:

- Alejandro Partes and Julia Sensenbrenner(2004), Embeddedness and Action, Immigration: Notes on the Social Determinants of Economic :london.
- Aspers, Patrik; (2004) Economic Sociology. European Electronic Newsletter, Vol. 5, No. 2
- Woolsey, Biggart Nicole (2002): Readings in Economic sociology: Blackwall publisher Massachusetts USA.
- collet, Francois (2003), Economic social action and social network influences. A discussion around Mark Granovetter of economic life ,European Sociological Association conference.
- Granovetter, M. (1985). "Economic action and social structure: the problem of embeddedness". The American Journal of Sociology 91 (3): 487
- Granovetter, M. (1973). Strength of weak ties. The American Journal of Sociology .
- Hass jeff(2007): Economic sociology an introduction: USA
- klooteman.R. j.vander leun& j.Rath: maxed embeddedness. Formal economic activities and immigrant business in the Netherlands. International 1999. Jun.pp 253-267. jjournal of urban and Regional Research

- ,The Economic Sociologies of Pierre Bourdieu First (۲۰۱۱)Swedberg, Richard
Published March 23,
- Zelizer A Viviana(1989). The Social Meaning of Money: "Special
The American Journal of Sociology, Vol. 95, No. 2 ,pp. 342-377 .:Monies"

عنوان درس به انگلیسی: Policy Practice and Advocacy		عنوان درس به فارسی: حمایتگری و عمل سیاستی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها، سازمان‌دهی و مدیریت نهادهای رفاهی، پایش و ارزیابی برنامه‌های اجتماعی	عملی		اختیاری ^{۱۷}
	نظری		
	عملی		
	عملی	جبرانی	
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با روش‌های تأثیرگذاری بر فرایندهای تدوین و اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های اجتماعی به‌منظور حمایت از گروه‌های هدف برنامه‌های اجتماعی

سرفصل‌های اصلی درس:

۱. تعریف و انواع حمایتگری و فعال‌گرایی سیاستی
۲. آشنایی با نقش‌های بالقوه حمایتگران در چرخه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی رفاهی
۳. آشنایی با نهادهای تصمیم‌ساز، تصمیم‌گیر و اجرایی در زمینه رفاه اجتماعی در سطوح مختلف
۴. آشنایی با نقش سازمان‌های مردم‌نهاد مرتبط با رفاه اجتماعی در چرخه سیاست‌گذاری
۵. مهارت‌های حمایتگری در قالب سازمان‌های مردم‌نهاد رفاهی
۶. شیوه‌های تحلیل ذی‌نفعان و ذی‌مدخلان
۷. پژوهش و سیاست‌گذاری: موانع و تسهیل‌کننده‌ها
۸. مدیریت دانش، انتقال دانش و اشتراک دانش
۹. ترجمان دانش: تعاریف، چارچوب‌ها و الگوها
۱۰. آشنایی با روش تدوین خلاصه سیاستی
۱۱. آشنایی با روش تدوین انواع مقاله/گزارش سیاستی

۱۲. مهارت‌های مذاکره، چانه‌زنی و اقناع
۱۳. مهارت‌های ائتلاف‌سازی و ایجاد پویا
۱۴. استفاده از رسانه‌های سنتی و دیجیتال در راستای حمایت‌گری

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱)، کتاب مرجع سیاست‌گذاری اجتماعی (جلد دوم)، ترجمه علی‌اکبر تاج مزینانی، محسن قاسمی و مرتضی قلیچ، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
- رحیم‌زاده، محمدعلی (۱۳۹۵)، سازمان‌های مردم‌نهاد، تهران: تدبیر روشن.
- زاهدی، محمدجواد (۱۳۸۸)، نقش سازمان‌های غیردولتی در توسعه پایدار، تهران: انتشارات مازیار.
- گلشن‌پژوه، محمودرضا (۱۳۹۱)، راهنمای سازمان‌های غیردولتی، (چاپ سوم با اصلاحات و اضافات)، تهران: انتشارات موسسه ابرار معاصر

الف- منابع لاتین:

- Colby, Ira C. (2018), The Handbook of Policy Practice, Oxford: Oxford Press.
- Hoefler, Richard (2009), New Horizons for Policy Practice, Oxon: Rutledge.
- Rocha, Cynthia J. (2007), Essentials of Social Work Policy Practice, New Jersey: John Wiley & Sons.

عنوان درس به انگلیسی: Political Economy in Social Policy		عنوان درس به فارسی: اقتصاد سیاسی در سیاست‌گذاری اجتماعی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (۲)؛ الگوها و چارچوب‌ها، سازمان‌دهی و مدیریت نهادهای رفاهی، اصول علم اقتصاد	عملی		اختیاری ^۱
	نظری ^۱		
	عملی	جبرانی	
	نظری		
عملی			
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم و نظریه‌های اقتصاد سیاسی و نقش آن در شکل‌دهی به سیاست‌های اجتماعی

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- معرفی اقتصاد سیاسی

- تعریف اقتصاد، سیاست و اقتصاد سیاسی
- تاریخچه اقتصاد سیاسی
- رابطه اقتصاد و سیاست با اقتصاد سیاسی

۲- مفاهیم کلیدی اقتصاد سیاسی

- دولت
- بازار خودتنظیم‌گیر
- گروه‌های ذی‌نفع و تضاد منافع
- مفهوم رانت در اقتصاد سیاسی
- بنگاه اقتصادی
- جامعه مدنی
- جامعه بازار
- طبقات اجتماعی

- نهادهای سیاسی و اقتصادی
- توزیع منابع
- فساد

- نهادهای بین‌المللی اقتصادی
- کمک‌های بین‌المللی

۳- مکاتب و دیدگاه‌های اقتصاد سیاسی

- پایه‌گذاران اقتصاد سیاسی
- اقتصاد سیاسی کلاسیک: قبل و بعد از آدام اسمیت، مالتوس، ریکاردو و میل
- اقتصاد سیاسی مارکسی و انتقاد به کلاسیک‌ها
- اقتصاد سیاسی کینزی و بحران نئوکلاسیک‌ها
- اقتصاد سیاسی نئوکلاسیک و نئولیبرالیسم
- نهادگرایی
- اقتصاد سیاسی امروزی

۴- نظریه‌های مرتبط

- نظریه انتخاب عقلانی
- نظریه کنش جمعی
- نظریه‌های مربوط به قدرت و دولت
- نظریه‌های مربوط به رابطه دولت و جامعه و سیاست‌گذاری اجتماعی
- فهم دولت و نقش آن در سیاست‌گذاری

۵- اقتصاد سیاسی رفاه

- اقتصاد سیاسی نظام‌های رفاهی
- فرایند سیاست‌گذاری و تخصیص منابع
- منابع تأمین مالی سیاست‌های اجتماعی
- نقش و اهمیت نهادهای سیاسی در توزیع منابع
- کاربرد اقتصاد سیاسی در تحلیل سیاست‌گذاری اجتماعی
- نظام‌های رفاهی تطبیقی

۶- اقتصاد سیاسی ایران در دوره معاصر

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	۷ آزمون‌های نهایی
----------------	----------	-------------------

	آزمون‌های نوشتاری	√	
--	-------------------	---	--

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- احمدی امویی، بهمن (۱۳۹۷)، اقتصاد سیاسی صندوق‌های قرض‌الحسنه و مؤسسات اعتباری، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه.
- احمدی امویی، بهمن (۱۳۸۵) اقتصاد سیاسی جمهوری اسلامی. گام نو، تهران.
- روتبارد، موراى ان، قدرت و بازار: دولت و اقتصاد، ترجمه متین پدرام و وحیده رحمانی، تهران، انتشارات دنیای اقتصاد
- کاپوراسو، جیمز ای و دیوید پی لوین (۱۳۸۷)، نظریه‌های اقتصاد سیاسی، ترجمه محمود عبدالله‌زاده، تهران، نشر ثالث
- کاتوزیان، محمدعلی (۱۳۹۷)، اقتصاد سیاسی ایران: از مشروطیت تا پایان سلسله پهلوی، ترجمه محمدرضا نفیسی و کامبیز عزیزی، چاپ ۲۳، تهران، نشر مرکز
- کلارک، باری (۱۳۹۶)، اقتصاد سیاسی تطبیقی، ترجمه عباس حاتمی، تهران، نشر کویر
- مصلی‌نژاد، عباس (۱۳۹۶)، اقتصاد سیاسی ایران (دوران معاصر)، تهران، مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران
- مندل، ارنست (۱۳۹۶)، اقتصاد سیاسی، ترجمه کمال خالقی‌پناه، تهران نشر گل‌آذین
- مؤمنی، فرشاد (۱۳۹۸)، اقتصاد سیاسی توسعه در ایران امروز، تهران، نشر نقش و نگار
- میدری، احمد و ها-جون چانگ (۱۳۹۳)، اقتصاد سیاسی سیاست صنعتی، ترجمه اصلا ن قودجانی، تهران، نشر نوین طراحان آزاد.
- نورث، داگلاس سیسیل (۱۳۷۹)، ساختار و دگرگونی در تاریخ اقتصادی، ترجمه غلامرضا آزاد ارمکی، تهران، نشر نی

الف- منابع لاتین:

- Models of the Welfare State. In Castles,)2010(Arts, W. and Gelissen, J. F.G. et al. (eds.), The Oxford Handbook of the Welfare State. Oxford University Press, 569-583.
- “Social Democracy, Corporatism, Labour Quiescence)1984(Cameron, D. and the Representation of Economic Interest in Advanced Capitalist Society.” In John Goldthorpe, ed., Order and Conflict in Contemporary Capitalism: Studies in the Political Economy of Western European Nations. New York: Oxford University Press: 143-174.
- “An Economic Theory of Political Action in a Democracy.”)1957(Downs, A. Democracy.” Journal of Political Economy 65 (2): 135–150.

-)2014(Esping-Andersen, G. Three Worlds of Welfare Capitalism, in Reader,
- (1990) The Three Political Economies of the Welfare State, International Journal of Sociology, Vol. 20, No. 3. The study of Welfare Regimes (Fall, 1990), pp. 92-123
- Gough, I. (1979) The Political Economy of the Welfare States, London. MacMillan Press.
- Janoski, T. and Alexander M. H. (1994) The Comparative Political Economy of the Welfare States, Cambridge University Press.
- Kathleen T. (2009) Institutional Change in Advanced Political Economies. British Journal of Industrial Relations. 47(3): 471–498.
- Moe, Terry M. (2005) “Power and Political Institutions.” Perspectives on Politics 3 (2): 215–233.
- Olken, B. A. (2007). Monitoring corruption: Evidence from a field experiment in indonesia. Journal of Political Economy 115 (2).
- Olken, B. A. and R. Pande (2012). Corruption in developing countries. Annual Review of Economics 4, 479–509.
- Persson, Anna, Bo Rothstein, and Jan Teorell. (2012) “Why Anticorruption Reforms Fail-Systemic Corruption as a Collective Action Problem.” Governance 26 (3): 449–71
- Philipp R. (2011) “Social Policy by Popular Demand,” World Politics (April): 271- 299.
- Stephen Haggard, Robert Kaufman. (2013) “Income, Occupation, and Preferences for Redistribution in the Developing World.” Studies in Comparative International Development 48: 113-140.
- Thomas Cusack, Torben Iversen, and Philipp Rehm. (2006) “Risks at Work: The Demand and Supply Sides of Government Redistribution” Oxford Review of Economic Policy 22: 365-89.

سرفصل دروس اختیاری: خوشه تعاون

عنوان درس به فارسی: مبانی، اصول و اندیشه‌های تعاونی		عنوان درس به انگلیسی: Foundations, Principles and Thoughts of Cooperatives	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	نظری	درس پیش‌نیاز:
		عملی	
تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری	نظری	
		عملی	
	جبرانی	نظری	
	عملی	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با سیر تکوین آراء و اندیشه‌های بنیان‌گذاران و اندیشمندان تعاون و تعاونی‌ها

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- کلیات

- تعریف تعاون
- سابقه و نقش تعاون در زندگی بشر
- ماهیت و تأکید بر همکاری و تعاون در اسلام

۲- اصول تعاون

- منشأ و اصول تعاون
- تشریح اصول
- دگرگونی در اصول تعاون
- تعاون و فرهنگ ارزش‌های اسلامی

۳- مقایسه اصول تعاون با ویژگی‌های نظام‌های مختلف اقتصادی-اجتماعی

۴- بررسی عقاید و مکاتب تعاونی در دوره‌های مختلف

- دوره قبل از رنسانس و دوره بعد از رنسانس
- دوره انقلاب صنعتی تا آخر قرن ۱۹
- نقش انقلاب صنعتی در پیدایش افکار تعاون

- تفکرات و اندیشه‌های سوسیالیست‌های تخیلی ...
- مکاتب مختلف تعاونی
- تعاون سوسیالیستی
- جامعه مشترک‌المعارف تعاونی

۵- تحول اصول تعاونی در ایران

۶- اصول تعاونی در رابطه با قانون اساسی و نظام اقتصاد اسلامی

۷- تاریخچه تعاونی در تمدن‌های کهن: چین، یونان، روم و ...

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- طائب، مهدی (۱۳۸۸) اصول و اندیشه‌های تعاون. موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- همتی راد، فرزاد (۱۳۹۳)، اصول و اندیشه‌های تعاون. انتشارات دانشگاه پیام نور، تهران.
- یوسفی، احمدعلی (۱۳۹۸)، بررسی تطبیقی اقتصاد تعاونی با اقتصاد سرمایه‌داری و اقتصاد اسلامی، فصلنامه علمی پژوهشی اقتصاد اسلامی، سال دهم، شماره ۳۷، صص ۵۶-۲۹.
- وزارت تعاون و امور روستاها (۱۳۵۲)، مجموعه گفتارهای تعاونی وزارت تعاون و امور روستاها، نشریه ۸۵، تهران، انتشارات وزارت تعاون و امور روستاها.
- اتحادیه بین‌المللی تعاون (۱۳۷۷)، گزارش کار سی و یکمین کنگره اتحادیه بین‌المللی تعاون منچستر، ترجمه: معاونت تحقیقات آموزش و ترویج دفتر تحقیقات تهران، انتشارات وزارت تعاون.

عنوان درس به انگلیسی: Principles of Accounting		عنوان درس به فارسی: اصول حسابداری	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
ندارد	عملی		اختیاری ^{۱/}
	نظری ^{۱/}		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم و اصول حسابداری جهت بهره‌برداری در مدیریت مالی تعاونی‌هاست.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- کلیات

- اهمیت حسابداری
- استفاده‌کنندگان اطلاعات
- اصول و موازین اسلامی در حسابداری
- تجزیه و تحلیل معاملات و رویدادهای مالی
- معادله حسابداری
- صورت‌های مالی

۲- تجزیه و تحلیل و ثبت معاملات و رویدادهای مالی

- فرایند ثبت، تجزیه و تحلیل و پردازش معاملات و تهیه تراز آزمایشی

۳- تعدیل حساب‌ها و تهیه صورت‌های مالی

- اصول و مفروضات مرتبط با تهیه صورت‌های مالی
- اصول و مفروضات مرتبط با نحوه تعدیل حساب‌ها
- اصول و مفروضات مرتبط با تهیه صورت‌های مالی

۴- تکمیل چرخه حسابداری

- تهیه کاربرگ حسابداری
- بستن حساب‌ها
- ترازنامه (صورت وضعیت مالی) طبقه‌بندی شده
- تجزیه و تحلیل اطلاعات حسابداری.

۵- حسابداری خرید و فروش کالا

- مؤسسات بازرگانی
- حسابداری خرید کالا
- حسابداری فروش کالا
- تکمیل چرخه حسابداری در مؤسسات بازرگانی
- روش‌های تهیه صورت سود و زیان (صورت سود و زیان یک مرحله‌ای و صورت سود و زیان چند مرحله‌ای)
- تجزیه و تحلیل اطلاعات حسابداری در مؤسسات بازرگانی

۶- موجودی کالا و بهای تمام شده فروش

- مبانی ارزیابی موجودی‌ها
- نحوه برخورد با کاهش ارزش موجودی‌ها

۷- آشنایی اجمالی با حسابداری صنایع خاص از جمله:

- صندوق‌های بازنشستگی
- شرکت‌های بیمه
- فعالیتهای کشاورزی

۸- احکام معاملات از نظر فقه امامیه و رابطه آن با گزارشگری مالی

۹- آشنایی با غرر و شیوه‌های اجتناب از آن در گزارشگری مالی

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- پورحیدری، امید، ابراهیم‌زاده، محمد و دانیال بیهودی‌زاده (۱۳۹۰) اصول حسابداری (۱). دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان.
- مجتهدزاده، ویدا و حسین علوی طبری (۱۳۸۴) اصول حسابداری (۱) موسسه کتاب مهربان نشر، تهران.
- علی مدد، مصطفی و نظام‌الدین ملک آرایبی (۱۳۹۲)؛ اصول حسابداری؛ جلد ۱، سازمان حسابرسی، مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی، تهران.
- هورن‌گرن، چارلز، والتر هاریسون و مایکل رایینسون (۱۳۸۵) اصول حسابداری (۱)؛ ترجمه و اقتباس ایرج نوروش و غلامرضا کرمی. انتشارات کتاب نو، تهران.

ب- منابع لاتین:

- Larson, K.D., Wild, J.J., and Chiappetta, B.(2005). Fundamental Accounting Principles, McGraw-Hill Irwin, Boston, MA.

عنوان درس به انگلیسی: cooperatives finance		عنوان درس به فارسی: امور مالی تعاونی‌ها	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
اصول حسابداری	عملی		اختیاری ^{۱/}
	نظری ^{۱/}		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی دانشجویان با مسائل مالی تعاونی‌ها و شناخت سیستم‌های حسابداری و مالی در تعاونی‌ها.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- آشنایی با مفاهیم و کلیات امور مالی تعاونی‌ها

- مدیریت مالی برای شرکت‌های تعاونی
- تاریخچه مدیریت مالی

۲- تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی

- صورت‌حساب‌های اصلی
- تجزیه و تحلیل نسبت‌ها
- نسبت‌های نقدینگی
- نسبت‌های فعالیت (کارایی)
- نسبت‌های بدهی یا اهرمی
- نسبت‌های سودآوری
- کاربرد نسبت‌های مالی
- تجزیه و تحلیل مقایسه‌ای
- تجزیه و تحلیل سنواتی

۳- مدیریت وجوه نقد

- تعریف وجوه نقد
- مسئولیت‌های مدیریت وجوه نقد
- نحوه کنترل دریافت‌های نقدی
- استفاده از ماشین صندوق / برگ فروش نقدی / برگ دریافت صندوق
- وجوه دریافتی از طریق پست
- کسور و اضافات صندوق
- مراحل اصلی تهیه صورت مغایرت بانکی
- پیگیری چک‌های معوق قدیمی
- اضافه برداشت از حساب جاری بانک
- نحوه کنترل تنخواه‌گردان
- ۴- مدیریت حساب‌های دریافتنی
- ۵- مدیریت موجودی کالا
- ۶- مدیریت سهام در شرکت‌های تعاونی
- ۷- بودجه‌بندی
- ۸- آشنایی با سیستم‌های مالی تعاونی‌ها
  - سیستم‌های مالی تعاونی‌ها ایران
  - سیستم‌های مالی تعاونی‌ها در جهان
- ۹- مطالعه موردی: بررسی امور مالی چند شرکت تعاونی بزرگ و موفق در ایران و جهان
- ۱۰- چالش‌های نوظهور امور مالی تعاونی‌ها

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- نبی زاده، محمود (۱۳۸۶) امور مالی تعاونی‌ها، انتشارات دانشگاه پیام نور، تهران.
- مدیریت مالی در شرکت‌های تعاونی (۱۳۸۴) وزارت تعاون معاونت تحقیقات آموزش و ترویج تهران، پایگان

- نوو، ریموندیپی (۱۳۷۳)، مدیریت مالی. ترجمه علی جهانخانی و علی پارسائیان. انتشارات سمت، تهران.
- ون هورن، جیمز سی (۱۳۷۱) مدیریت مالی. ترجمه محسن دستگیر. انتشارات علوم دانشگاهی، تهران.

ب- منابع لاتین:

- “Balance Sheet Ratios and analysis for Cooperatives”, university of Wisconsin Center for Cooperatives.
- “Financing Business and Financial Management For Cooperatives”; Saskatchewan industry & Resources, Business and Cooperatives, August 2004

عنوان درس به انگلیسی: The evolution of cooperatives in Iran and the world		عنوان درس به فارسی: سیر تحول تعاونی‌ها در ایران و جهان	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری	عملی	مبانی، اصول و اندیشه‌های تعاونی، انواع و کارکرد تعاونی‌ها
		نظری	
	عملی		
	نظری		
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی دانشجویان با تاریخچه شکل‌گیری و گسترش تعاونی‌ها و تحولات آن در ایران و جهان است.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱. کلیات مفاهیم و زمینه‌های شکل‌گیری تعاونی‌ها

- تعریف مفهوم تعاون، مفاهیم پایه
- زمینه‌های شکل‌گیری (انقلاب فرانسه، انقلاب صنعتی)
- تاریخچه شکل‌گیری انواع تعاونی‌ها

۲- سیر تاریخی تشکیل تعاونی‌های رسمی در اروپا (با تأکید بر تعاونی انگلستان، فرانسه و آلمان)

- اندیشمندان پیشگام در تعاونی‌ها در انگلستان
- تعاونی راجدیل (اصول و چگونگی شکل‌گیری)
- اندیشمندان پیشگام در تعاونی‌های فرانسه
- اندیشمندان پیشگام در تعاونی‌های آلمان
- تعاونی‌ها شولتس دلش و رایفایزن

۳- سیر تاریخی تشکیل تعاونی‌ها در کشورهای بلوک شرق (شوروی سابق، چین..)

- زمینه‌های شکل‌گیری تعاونی‌ها در شوروی سابق
- ویژگی‌های تعاونی‌های روسیه

- تاریخ شکل‌گیری تعاونی‌ها در چین (دوره جمهوری خواه، دوره مائوئیست، دوره معاصر)

۴- سیر تاریخی تشکیل تعاونی‌ها در برخی کشورهای آسیایی

- تعاونی‌های هند (پیش و بعد از استقلال)
- تعاونی‌های اندونزی (پیش و بعد از استقلال)
- نوع استعمار و شکل‌گیری نهضت تعاون در کشورهای مستعمره
- شکل‌گیری تعاون در ترکیه (سازمان‌های آهی ایوران، مدحت پاشا)
- تعاونی‌های مدرن در ترکیه

۵- تعاون در آفریقا (مصر، الجزایر)

- مراحل متمایز در روند توسعه تعاونی‌ها در آفریقا (مرحله استعماری، مرحله ملی‌گرایی، مرحله تعدیل ساختاری)

- مصر (تعاونی‌ها و استعمار، جمهوری و تعاونی در مصر)
- استعمار فرانسه و تعاونی‌ها در الجزایر

۶- سیر تاریخی تعاونی‌ها در آمریکا

- تعاونی‌ها در قاره آمریکا (آمریکای لاتین، کشورهای حوزه کارائیب و آمریکای شمالی)
- تعاونی‌ها در ایالات متحده (دو حادثه مهم، جنگ‌های داخلی و رکود اقتصادی)
- تعاونی‌های کشاورزی در آمریکا

۷- سیر تاریخی تعاونی‌ها در ژاپن، کره جنوبی

- زمینه‌های شکل‌گیری تعاون در ژاپن (انقلاب میجی، جنگ و مدنیزاسیون)
- انواع تعاونی‌ها در ژاپن (تعاونی‌های مصرف، کشاورزی، نهضت سانچوکو)
- زمینه‌های شکل‌گیری نهضت تعاون در کره جنوبی
- جنبش‌های ملی و گسترش تعاونی‌ها
- موج جدید جنبش تعاون در کره جنوبی

۸. سیر تاریخی تشکیل تعاونی‌ها در ایران

- ویژگی‌های تعاونی‌های مدرن در ایران
- تحولات قانونی مربوط به تعاون در ایران
- انواع تعاونی‌ها در ایران (تعاونی روستایی، مصرف، مرزنشینان، مسکن..)

۹- تعاونی‌های نسل جدید، مکانیسم‌ها و تحولات

- ویژگی‌های تعاونی‌های نسل جدید
- نظام ائتلافی در تعاونی‌های نسل جدید

۱۰- سیر تحول تعاون در حوزه بین‌الملل

- شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی حوزه تعاون و کارکرد آن

۱۱- تعاون در مواجهه با سوسیالیسم و کاپیتالیسم

- تعاون رکن سوم

۱۲- وضعیت موجود و چالش‌های پیش روی تعاون

- آسیب‌شناسی بخش تعاون
- چالش‌های پیش روی تعاونی‌های روستایی

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- سلیم، غلامرضا (۱۳۹۱) سیر تحول تعاونی‌ها در ایران و جهان. دانشگاه پیام نور، تهران.
- گل محمدی، حمید (۱۳۸۹) نهضت‌های تعاون در جهان. انتشارات فرهنگ دهخدا، تهران.
- آشپوف گونتر، هنینگسن، آکارات (۱۹۹۶) تاریخچه، ساختار و توانمندی‌های نظام تعاون در آلمان. ترجمه بابک لعل فام. ناشر وزارت تعاون، معاونت تحقیقات آموزش و ترویج، تهران.
- طالب، مهدی (۱۳۸۷) اصول و اندیشه‌های تعاونی. موسسه انتشارات، تهران.
- زولی، کیمبرلی، کراپ، رابرت (۱۳۸۵) اصول و رویکردهای تعاون در قرن بیست و یکم. ترجمه مرجانه سلطانی. ناشر وزارت تعاون: معاونت تحقیقات آموزش و ترویج، تهران.
- یوسفی، احمدعلی (۱۳۹۴) اقتصاد تعاونی از منظر اسلام. سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی تهران.
- تورگسن، راندل ئی (۱۳۸۸) تعاونی‌های نسل جدید و تأثیر آن بر جوامع تحت پوشش. ترجمه مصطفی امیری. ناشر معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و آموزش تعاون، تهران.
- مجموعه مقالات بخش تعاون (۱۳۹۵) ترجمه‌ی بخش پژوهش تعاونی فرهنگی آموزشی راه رشد. انتشارات میلکان، تهران.
- قوسی غنی (۱۳۶۸) نهضت تعاون در کشورهای در حال رشد. ناشر وزارت تعاون و امور روستاها، تهران.
- کنفرانس وزیران تعاون در منطقه آسیا-اقیانوسیه (۱۳۷۶). ناشر معاونت تحقیقات آموزش و ترویج، تهران
- دانشنامه تعاون، جلد ۱ و ۲ موسسه پژوهشی توسعه تعاون دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران.

- بیرچال، جانستن (۱۳۸۷) بازیابی مزیت بخش تعاون، کاهش فقر از طریق خودیاری. ترجمه محمد عباسی، غلامحسین حسینی نیا. وزارت تعاون معاونت تحقیقات آموزش و ترویج، تهران.
- عباسی، محمد (۱۳۸۸) باور تعاون، تعاون در اندیشه و عمل. انتشارات موسسه توسعه روستایی ایران، تهران.
- ویلیامز، ریچارد سی، نهضت تعاون، جهانی شدن مردم نهاد، ترجمه بابک لعل فام، فیروزه معتمد
https://skh.mcls.gov.ir/icm_content/media/image/2019/09/318776_orig.pdf

عنوان درس به انگلیسی: Principles of Cooperatives Education and Promotion		عنوان درس به فارسی: اصول آموزش و ترویج تعاونی‌ها	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
مبانی، اصول و اندیشه‌های تعاونی، انواع و کارکرد تعاونی‌ها، حقوق تعاون	عملی		اختیاری ^{۱۷}
	نظری ^{۱۷}		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی با اصول آموزش و ترویج تعاونی‌ها جهت افزایش عضوگیری تعاونی‌های موجود و تأسیس تعاونی‌های جدید.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- چرایی ترویج ایده تعاونی به‌عنوان شکلی از اقتصاد اجتماعی در برابر اقتصاد بازاری و دولتی

۲- تعاونی؛ ابزاری برای تغییر اجتماعی و نوآوری

۳- تعاونی و ارتباط اجتماعی:

- استفاده از مدل‌های تحلیلی برای نشر ایده نوآورانه تعاونی (مدل تحلیلی هارولد لاسول)

۴- عناصر نشر نوآوری و بررسی ویژگی‌های نوآوری‌ها

۵- ساختار اجتماعی و امکان‌ها و محدودیت‌های نشر ایده نوآورانه تعاونی

- نقش هنجارهای سنتی و نوین در پذیرش یا رد ایده نوآورانه تعاونی

۶- آهنگ سرعت پذیرش نوآوری و تعیین‌کننده‌های آن

۷- ویژگی‌های مروجان و مخاطبین ایده‌های نوآورانه

- ویژگی‌های نوآوران به‌عنوان پیشروهای نوآوری

۸- آزمون‌پذیری ایده‌های نوآورانه و نقش آن در پذیرش ایده نوآورانه

- همگنی نوآور و مخاطب: امکان یا محدودیت

۹- نشر ایده‌های نوآورانه در گروه‌های اجتماعی نوآور و کندپذیر

۱۰- ویژگی‌های فردی و فرافردی (ساختارهای اجتماعی) موجود در گروه‌های پذیرا و نقش آن در همنوایی با ایده نوآورانه

- نقش رهبران افکار در تسریع عملیات نشر

۱۱- ویژگی‌های شماری مأمور تغییر

۱۲- کانال‌های ارتباطی مناسب جهت عملیات نشر در جوامع سنتی و نوین / روستایی و شهری

- مدل تحلیل عاملی و تقسیم‌بندی کانال‌های ارتباطی

۱۳- تصمیم‌گیرندگان جمعی به‌مثابه مشروعیت دهندگان به ترویج نوآوری

۱۴- پیامدهای نشر ایده نوآورانه

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- راجرز، اورت ام و شومیکر، اف فلویید (۱۳۷۶) رسانش نوآوری‌ها. ترجمه عزت اله کرمی و ابوطالب فنائی. انتشارات دانشگاه شیراز، شیراز.

- ملک محمدی، ایرج (۱۳۷۸) ترویج و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی. انتشارات مرکز نشر دانشگاهی، تهران.

- سامانه آموزش مجازی تعاون. <http://vtcc.mcls.gov.ir/>

- دفتر آموزش، ترویج و تحقیقات تعاونی‌ها، معاونت تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

<https://icoop.mcls.gov.ir/fa/moavenattaavon/amoozeshtarvijtahghighat>

- آموزش مجازی تعاون‌گران. <http://taavongaran.lweapp.com/>

ب- منابع لاتین:

- Rogers, E. M. (2010). *Diffusion of innovations*. Simon and Schuster.

عنوان درس به فارسی: حقوق تعاون		عنوان درس به انگلیسی: Cooperative Law	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	نظری	دروس پیش نیاز:
		عملی	کلیات حقوق
تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری ^{۱/}	نظری ^{۱/}	
		عملی	
	جبرانی	نظری	
		عملی	
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی با اصول و مبانی حقوق تعاون و قوانین و مقررات مربوط به آن در ایران و جهان

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- کلیات

- تعریف حقوق تعاون
- تعیین موضوعات تحقیق دانشجویان و زمان‌بندی آن

۲- مبانی حقوق تعاون

- جایگاه تعاون در نظام حقوقی کشور
- سوابق قانون‌گذاری در بخش تعاون
- معرفی منابع حقوق تعاون (قوانین و مقررات، عرف، رویه قضایی، اصول حقوقی)

۳- تحلیل شخصیت حقوقی

- معرفی اجمالی ارکان و اجزای بخش تعاون: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، شرکت‌های تعاونی، اتحادیه‌های تعاونی، اتاق تعاون

۴- ایجاد تعاونی

- شرح و تحلیل وظایف و اختیارات هیئت مؤسس
- ضوابط سرمایه و سهام
- ضوابط عضوگیری، حقوق و تکالیف اعضا

۵- اداره تعاونی

- مجامع عمومی (عادی و فوق العاده) ضوابط تشکیل، حیطة اختیارات، نحوه اداره و تصمیم‌گیری
- هیئت مدیره (نحوه و شرایط انتخاب، حیطة اختیارات، نحوه اداره جلسات و تصمیم‌گیری)
- اداره تعاونی: مدیرعامل و بازرسان (نحوه و شرایط انتخاب، حیطة اختیارات، نحوه اداره و تصمیم‌گیری)

۶- پایان تعاونی

- انحلال و ورشکستگی
- تصفیه پس از انحلال

۷- اتحادیه تعاونی

- اهداف
- اعضا
- ارکان

۸- اتاق تعاون

- اهداف
- اعضا
- ارکان

۹- آشنایی با ضوابط مالی تعاونی‌ها

- سال مالی
- حسابداری
- تقسیم سود

۱۰- ادغام تعاونی‌ها

۱۱- آشنایی با برخی تکالیف قانونی تعاونی‌ها

- مقررات بیمه
- مقررات مالیات
- مقررات کار و استخدام

۱۲- مطالعه موردی

- بررسی اساسنامه و سایر مقررات برخی از مهم‌ترین شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی و تطبیق آن با یافته‌های این درس

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	۷ آزمون‌های نهایی	تحقیق تحقیقات و نظارتی
----------------	----------	-------------------	------------------------

	آزمون‌های نوشتاری	√	
--	-------------------	---	--

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- حسنی، حسن (۱۳۷۴) حقوق تعاون (شرکت‌های تعاونی). انتشارات موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- حسنی، حسن (۱۳۹۳) حقوق اتحادیه‌های تعاونی‌ها: مشتمل بر اتحادیه‌های شهری روستایی و کشاورزی. انتشارات سمت، تهران.
- منصور، جهانگیر (۱۳۹۷) قوانین و مقررات تعاون و شرکت‌های تعاونی: توسعه تعاون در برنامه چهارم و پنجم توسعه قانون بخش تعاونی قانون شرکت‌های تعاونی. انتشارات دوران، تهران.

عنوان درس به انگلیسی: Commercial Law		عنوان درس به فارسی: حقوق تجارت	
دروس پیش نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
کلیات حقوق	عملی		اختیاری ^{۱۷}
	نظری ^{۱۷}		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی با رابطه متقابل علم حقوق و علم اقتصاد و نیز با کلیات حقوق تجارت.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مقدمه علم حقوق

- تعریف علم حقوق
- منابع حقوق
- سلسله مراتب عمودی و افقی منابع حقوق
- روش‌های تفسیر
- اصطلاح‌شناسی حقوق (شامل اصطلاحات مهم و پرمصرف با تأکید بر حقوق تجارت)

۲- کلیات حقوق عمومی اقتصادی با تأکید بر حقوق عمومی تجارت

- تعریف حقوق عمومی اقتصادی
- منطبق عام حقوق عمومی اقتصادی
- تقسیمات حقوق عمومی اقتصادی با تأکید بر حقوق عمومی تجارت
- منابع مهم حقوق عمومی اقتصادی

۳- کلیات حقوق خصوصی تجارت

- مقدمه‌ها
- تعریف حقوق خصوصی تجارت

- منطق عام حقوق خصوصی تجارت
- منابع حقوق خصوصی تجارت
- قالب‌های تجارت
  - قالب‌های تک نفره
  - شرکت‌های مدنی
  - شرکت‌های تجاری
- متن تجارت
  - قواعد عمومی قراردادهای تجاری
  - معرفی انواع قراردادهای تجاری (با تأکید بر قراردادهای پرمصرف)
- پایان تجارت
  - پایان ارادی تجارت (برچیدن تجارت و فروش تجارت)
  - پایان قهری تجارت (ورشکستگی و فوت)

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- اسکینی، ربیعا (۱۳۹۴) حقوق تجارت (برای دانشجویان ویژه دانشجویان رشته‌های علوم اقتصادی و بازرگانی). انتشارات سمت، تهران.
- کاویانی، کورش (۱۳۹۴) مقدمه حقوق تجارت. نشر میزان، تهران.
- کاتوزیان، ناصر (۱۳۹۶) مقدمه علم حقوق. انتشارات گنج دانش، تهران.

عنوان درس به انگلیسی: Types and Functions of Cooperatives		عنوان درس به فارسی انواع و کارکرد تعاونی‌ها	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
مبانی، اصول و اندیشه‌های تعاونی	عملی		اختیاری ^{۱۷}
	نظری ^{۱۷}		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی با انواع تعاونی‌ها و ویژگی‌های آن‌ها و نیز کارکردهای تعاونی‌ها در دوره‌بندی‌های تاریخی در جهان و ایران.

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- تعریف گونه شناسی و لزوم گونه شناسی تعاونی‌ها.
- ۲- انواع گونه‌های یاریگری در ایران و جهان
- ۳- گونه شناسی تعاونی‌ها
- ۴- بنیان‌های نظری تعاونی‌گرایی
- ۵- کلیاتی درباره اقتصاد اجتماعی و نسبت آن با دولت و بازار
- ۶- تعاونی‌های نسل جدید
- ۷- تعاونی و توسعه
- ۸- تعاونی و فقر
- ۹- کارکرد تعاونی‌ها در افزایش دسترسی به فرصت‌ها و فرصت‌سازی
- ۱۰- کارکرد تعاونی‌ها در مواجهه با مخاطرات اجتماعی
- ۱۱- تعاونی‌ها و گروه‌های اجتماعی
- ۱۲- بررسی نمونه‌های موفق تعاونی‌ها در ایران و جهان

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف = منابع فارسی:

- آماده، حمید (۱۳۹۵) طراحی مدل توسعه بخش تعاونی با استفاده از تجارب کشورهای منتخب (هند، مالزی، انگلستان، آمریکا). ناشر وزارت تعاون، تهران.
- بیرچال، جانستون (۱۳۸۷) تعاونی‌ها و اهداف توسعه هزاره. ترجمه اصغر بیات. ناشر دفتر تحقیقات پژوهش وزارت تعاون، تهران.
- فرهادی، مرتضی (۱۳۷۳) فرهنگ یاریگری در ایران: درآمدی به مردم‌شناسی و جامعه‌شناسی تعاون. انتشارات مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- قزل عاشقی، محمدرضا و معتمد، فیروزه (۱۳۹۶) گروه شرکت‌های تعاونی موندراگون. انتشارات پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، تهران.
- گل محمدی، حمید (۱۳۸۹) نهضت‌های تعاون در جهان: با تأکید بر تحولات اقتصادی و اجتماعی کشورها. انتشارات فرهنگ دهخدا، تهران.
- لوئیس، مایکل؛ و پت کاناتی (۱۳۹۶). ضرورت تاب‌آوری: مسیرهای گذار به اقتصاد پایا با تعاون و همکاری. ترجمه افشین خاکباز. موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، تهران.
- مهاجرانی، مصطفی و عسگری، جعفر (۱۳۸۵) تحولات تعاون در ایران: گذشته، حال و آینده. نشر سروستان، تهران.
- نارایان، دیپا (۱۳۹۴) کتاب مرجع توانمندسازی و کاهش فقر (بانک جهانی). ترجمه فرزاد پوراصغر و جواد رضانی. ناشر کریم‌خان زند، تهران.
- هیرشمن، آلبرت (۱۳۹۱) پیش رفتن با جمع: تجربه اقتصاد توده‌ای در آمریکای لاتین. ترجمه محمدرضا فرهادی پور. انتشارات دنیای اقتصاد: تهران.

عنوان درس به انگلیسی: Cooperatives Organization and Management		عنوان درس به فارسی: سازمان‌دهی و مدیریت تعاونی‌ها	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
مبانی، اصول و اندیشه‌های تعاونی، انواع و کارکرد تعاونی‌ها، حقوق تعاون، امور مالی تعاونی‌ها	عملی		
	نظری		
	عملی	جبرانی	
	نظری		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

در پایان این درس دانشجویان قادر خواهند بود ابعاد مختلف مفهوم سازمان و مدیریت را تحلیل نموده و دارای دید کلی نسبت به ویژگی‌های مدیریت تعاونی به‌عنوان یک سازمان خواهند بود.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مبانی سازمان و مدیریت

- معرفی مفهوم سازمان و مدیریت
- بررسی مکاتب مختلف مدیریت و سیر تاریخی آن
- معرفی ابعاد مختلف سازمان با استفاده از استعاره
- کار کلاسی: تعریف تعاونی به‌عنوان یک سازمان با استفاده از استعاره

۲- ارکان برنامه‌ریزی در سازمان

- تعریف، نقش و انواع برنامه‌ریزی در سازمان
- تحلیل گام‌به‌گام برنامه‌ریزی راهبردی
- برنامه‌ریزی استراتژیک (راهبردی) در شرکت‌های تعاونی
- شناسایی و اهمیت مفهوم هدف در سازمان
- معرفی مدل‌های عملی جهت برنامه‌ریزی عملیاتی در سازمان
- برنامه‌ریزی منابع انسانی در سازمان

۳- بررسی اصول سازمان دهی در شرکت های تعاونی

- مبانی و عملیات سازمان دهی
- معرفی مبانی کلاسیک سازمان دهی
- بررسی محدودیت های ساختارهای سنتی و معرفی ساختارهای جدید
- تحلیل انواع ساختارها بر اساس ماهیت شرکت های تعاونی (مصرف، مسکن و ...)

۴- انگیزش در سازمان

- بررسی اهمیت انگیزش در سازمان
- معرفی نظریه های محتوایی انگیزش و کاربرد آن
- بررسی انواع مدل های فرآیندی انگیزش در سازمان
- انگیزش از منظر اسلام

۵- نظارت و کنترل در سازمان

- الزام مفهوم کنترل در سازمان
- شناسایی انواع کنترل آینده نگر، زمان حال و بازخور
- گام های طراحی سیستم کنترلی در سازمان
- مکانیسم های کنترل در شرکت های تعاونی
- خودکنترلی و اخلاق در سازمان

۶- رهبری در شرکت های تعاونی

- بررسی مفاهیم قدرت، نفوذ و رهبری در سازمان به طور عام و تحلیل آن در تعاونی ها
- معرفی انواع نظریه های رهبری
- تحلیل سبک رهبری در تعاونی ها

۷- ارتباطات در سازمان

- بررسی چرایی و معرفی مفهوم ارتباطات سازمانی
- تحلیل اجزا، فرآیند و موانع ارتباطات
- معرفی انواع ارتباطات رسمی و غیررسمی در سازمان

۸- شرکت های تعاونی و فرآیند تصمیم گیری

- بررسی مفهوم تصمیم گیری و مراحل آن در سازمان
- معرفی روش های تصمیم گیری
- طبقه بندی تصمیم ها به لحاظ مراحل و اطمینان به نتایج
- اهمیت خرد جمعی در تصمیم گیری

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- الوانی، سید مهدی (۱۳۹۰) مدیریت عمومی. نشر نی، تهران.
- علیزاده، غلامرضا و قاسمی زارع، سمیرا (۱۳۹۵) مدیریت و سازمان‌دهی تعاونی‌ها. انتشارات پایور، تهران.
- مدرس، محمدتقی و گل محمدی حمید (۱۳۸۳) برنامه‌ریزی استراتژیک برای شرکت‌های تعاونی. فصلنامه کشاورزی و تعاون.
- نبوی، محمدحسن، (۱۳۸۲)، مدیریت اسلامی، قم، انتشارات بوستان کتاب قم، چاپ هفتم.
- میلر، کاترین (۱۳۸۶). ارتباطات سازمانی. ترجمه زهره خوشه نشین و همکاران. انتشارات علامه طباطبایی، تهران.
- الوانی، سید مهدی. (۱۳۷۱). استعاره‌ها: ابزار شناخت سازمان. فصلنامه مطالعات مدیریت (بهبود و تحول)، ۲(۷)، صص ۲۳-۵۲.

ب- منابع لاتین:

- Wadsworth, J. J. (2001). *Strategic planning in farmer cooperatives* (No. 1502-2018-7795).
- Namken, J. C., & Rapp, G. W. (1994). *Strategic Planning Handbook for Cooperatives* (No. 2161-2018-7960).
- Fiala P. (1997) Models of Cooperative Decision Making. In: Fandel G., Gal T. (eds) Multiple Criteria Decision Making. Lecture Notes in Economics and Mathematical Systems, vol 448. Springer, Berlin, Heidelberg
- Pfister, J., & Hartmann, F. (2011). Managing organizational culture for effective internal control: From practice to theory. *The Accounting Review*, 86(2), 738-741.
- Russo, C., Weatherspoon, D., Peterson, C.H. & Sabbatini, M. (2000). Effects of managers' power on capital structure: A study of Italian agricultural cooperatives. *Int. Food Agribusiness Manage. Rev.*, 3, 27-39

عنوان درس به انگلیسی: Urban Co-operatives Internship		عنوان درس به فارسی: کارورزی در تعاونی‌های شهری	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
سازمان‌دهی و مدیریت در تعاونی‌ها	عملی		
	نظری		
	عملی ✓		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ✓ ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

در این درس دانشجویان با محیط عملی تعاونی‌های شهری و شیوه کار آن‌ها آشنایی پیدا می‌کنند. همچنین دانشجویان مطالب نظری که در سایر درس‌های خود آموخته‌اند را در عمل در این تعاونی‌ها تجربه خواهند کرد.

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- محل کارورزی دانشجویی یکی از انواع تعاونی‌های شهری خواهد بود
- ۲- دانشجوی در طول ترم حداقل ۱۴ جلسه به موسسه انتخاب شده مراجعه می‌کند و در طول ترم پنج گزارش به سرپرست کارورزی خویش تحویل خواهد داد به شرح زیر:
  - جلسه نخست ارائه معرفی‌نامه و آشنایی با محل
  - جلسه دوم تا چهارم مشاهده محل و تهیه گزارش مشاهده (گزارش اول)
  - جلسه پنجم تا هفتم بررسی تاریخچه و اساسنامه و آیین‌نامه و تهیه گزارش دوم
  - جلسه هشتم تا دهم برنامه‌های موسسه و جامعه تحت پوشش و تهیه گزارش سوم
  - جلسه ۱۱ تا ۱۳ ام مسائل و مشکلات موسسه و تهیه گزارش چهارم
  - جلسه ۱۴ ام ارزیابی آنچه دانشجوی آموخته است و روزهای مراجعه به محل کارورزی و تهیه گزارش پنجم همراه تأییدیه موسسه
- ۳- نمره دانشجوی به نظم مراجعه و تهیه و تحویل گزارش‌ها به سرپرست و کیفیت کار مربوط می‌شود.

روش ارزشیابی:

تحقیق	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری		✓

عنوان درس به انگلیسی: Rural Co-operatives Internship		عنوان درس به فارسی: کارورزی در تعاونی‌های روستایی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
سازمان‌دهی و مدیریت در تعاونی‌ها	عملی		
	نظری		
	عملی ✓		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ✓ ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

در این درس دانشجویان با محیط عملی تعاونی‌های روستایی و شیوه کار آن‌ها آشنایی پیدا می‌کنند. همچنین دانشجویان مطالب نظری که در سایر درس‌های خود آموخته‌اند را در عمل در این تعاونی‌ها تجربه خواهند کرد.

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- محل کارورزی دانشجویی یکی از انواع تعاونی‌های روستایی خواهد بود
- ۲- دانشجوی در طول ترم حداقل ۱۴ جلسه به موسسه انتخاب شده مراجعه می‌کند و در طول ترم پنج گزارش به سرپرست کارورزی خویش تحویل خواهد داد به شرح زیر:
  - جلسه نخست ارائه معرفی‌نامه و آشنایی با محل
  - جلسه دوم تا چهارم مشاهده محل و تهیه گزارش مشاهده (گزارش اول)
  - جلسه پنجم تا هفتم بررسی تاریخچه و اساسنامه و آیین‌نامه و تهیه گزارش دوم
  - جلسه هشتم تا دهم برنامه‌های موسسه و جامعه تحت پوشش و تهیه گزارش سوم
  - جلسه ۱۱ تا ۱۳ ام مسائل و مشکلات موسسه و تهیه گزارش چهارم
  - جلسه ۱۴ ام ارزیابی آنچه دانشجوی آموخته است و روزهای مراجعه به محل کارورزی و تهیه گزارش پنجم همراه تأییدیه موسسه
- ۳- نمره دانشجوی به نظم مراجعه و تهیه و تحویل گزارش‌ها به سرپرست و کیفیت کار مربوط می‌شود.

روش ارزشیابی:

تحقیق	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری		✓

عنوان درس به انگلیسی: Cooperatives policy		عنوان درس به فارسی: سیاست‌گذاری بخش تعاون	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
سازمان‌دهی و مدیریت در تعاونی‌ها	عملی		اختیاری ^{۱/}
	نظری ^{۱/}		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی با مفاهیم اصلی و مسائل سیاست‌گذاری بخش تعاون و بررسی تجارب این سیاست‌گذاری‌ها در ایران و جهان

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مقدمه و مفاهیم اساسی

- تعریف تعاون
- آشنایی با مفاهیم کلیدی

۲- جایگاه تعاون در قانون اساسی

۳- تعاون و سیاست‌های کلی اصل ۴۴

- سیاست‌های کلی توسعه بخش‌های غیردولتی و جلوگیری از بزرگ شدن بخش دولتی
- سیاست‌های کلی بخش تعاونی
- سیاست‌های کلی توسعه بخش‌های غیردولتی از طریق واگذاری فعالیت‌ها و بنگاه‌های دولتی
- سیاست‌های کلی واگذاری
- سیاست‌های کلی اعمال حاکمیت و پرهیز از انحصار

۴- سیاست‌گذاری بخش تعاون و کارکرد اقتصادی آن: اقتصاد مقاومتی، اشتغال، بحران‌های اقتصادی و

تاب‌آوری و ...

۵- سیاست‌گذاری بخش تعاون و کارکرد اجتماعی آن: عدالت اجتماعی، توزیع مناسب، فقرزدایی، اشتغال افراد کم‌درآمد، آگاهی عمومی، آموزش و توانمندسازی افراد و ... .

۶- بررسی برنامه‌های تدوین‌شده، کاربردها و موانع پیش روی سیاست‌گذاری بخش تعاون

۷- بررسی نقاط قوت و ضعف سیاست‌گذاری‌های بخش تعاون

۸- مروری بر تجارب سیاست‌گذاری بخش تعاون

- تجارب سیاست‌گذاری بخش تعاون در ایران
- تجارب سیاست‌گذاری بخش تعاون در جهان

۹- مروری بر تاریخ سیاست‌گذاری بخش تعاون

- ایران
- جهان

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

الف - منابع فارسی:

- شوکتی آملانی، محمد، بادسار، محمد، فتحی، سهیلا (۱۳۹۴) اتحادیه بین‌المللی تعاونی ICA. دانشنامه تعاون. انتشارات فرهنگ دهخدا، تهران .
- طالب، مهدی (۱۳۷۶) اصول و اندیشه‌های تعاونی. انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- عباسی، محمد (۱۳۸۹) باور تعاون. انتشارات موسسه توسعه روستایی ایران، تهران.
- عبدالله زاده، غلامحسین، شریف زادگان، محمد (۱۳۹۴) آسیب‌شناسی بخش تعاون. دانشنامه تعاون. انتشارات فرهنگ دهخدا، تهران .
- علیزاده، غلامرضا (۱۳۹۷/۱۱/۱۷) . نظریه تعاون در جمهوری اسلامی ایران هفدهمین سمینار تخصصی مشترک معاونت امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و انجمن علمی تعاون ایران زیر چاپ. انتشارات نقش بیان، تهران.
- سلطانی علیرضا و همکاران (۱۳۹۶) آسیب‌شناسی سیاست‌گذاری دولت در بخش تعاون ایران پس از انقلاب اسلامی. فصلنامه رهیافت، سال یازدهم، شماره ۳۹، صص ۱۶۱ تا ۱۸۲.
- وزارت تعاون (۱۳۸۴) وضعیت بخش تعاونی در سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی و قانون برنامه چهارم توسعه کشور. قابل دسترسی <https://www.mcls.gov.ir>

- انجمن علمی تعاون ایران (۱۳۹۷) مجموعه سخنرانی های هم‌اندیشی (۱۷) "نظریه تعاون در نظام جمهوری اسلامی ایران: تحلیل و بررسی جایگاه الگوی بین‌المللی تعاون در توسعه اقتصادی و اجتماعی ایران". انتشارات نقش بیان، تهران.
https://skh.mcls.gov.ir/icm_content/media/image/2019/06/292810_orig.pdf
- مهدی، عباس و حسینی، مریم (۱۳۹۴) ساختار سازمانی بخش تعاون . دانشنامه تعاون. انتشارات فرهنگ دهخدا، تهران.
- چارلز، گرام (۱۳۸۷) تعاونی در سده ۲۱، راهنمای تشکیل و راه‌اندازی تعاونی (تجربه استرالیا). ترجمه غلامحسین صالح نسب. انتشارات: ونوس، تهران.
- بیرچال، جانستون (۱۳۸۷) تعاونی و اهداف توسعه هزاره. ترجمه اصغر بیات. انتشارات خوشبین، تهران.
- تیموری، مهرداد (۱۳۸۹) تحلیل محیطی (SWOT) شرکت‌های تعاونی مرزنشینان. ناشر وزارت تعاون، دفتر تحقیقات و ارتقای بهره‌وری بخش تعاون، تهران.
- آراسته‌خو، محمد (۱۳۸۹) انواع و کارکرد تعاونی‌ها (رشته علوم اجتماعی). ناشر: دانشگاه پیام نور، تهران
- آزادی، حسین (۱۳۸۹). مقایسه تطبیقی نظام‌های تعاون جهان. ناشر وزارت تعاون، دفتر تحقیقات و پژوهش، تهران.
- اتاق تعاون ایران (۱۳۹۷). نقش اقتصادی تعاونی‌ها در ایران و جهان. پایگاه تخصصی، قابل دسترسی <http://www.icccoop.ir>

عنوان درس به فارسی: فرهنگ اسلامی و تعاون		عنوان درس به انگلیسی: Islamic Culture and Cooperation	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	نظری	دروس پیش نیاز:
		عملی	
تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری	نظری	سیر تحول تعاونی‌ها در ایران و جهان
		عملی	
	نظری		
	عملی		
	جبرانی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒			
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنا کردن دانشجویان با مفاهیم اهداف و زمینه‌های تعاون در فرهنگ اسلامی

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مقدمه و مفاهیم اساسی

- تعاون چیست و تعریف آن در قرآن، احکام اسلامی
- تاریخچه تعاون در فرهنگ اسلام
- انواع تعاون در اسلام: تعاون امر شده و تعاون نهی شده
- بررسی نمونه‌های تعاون در سنت و تاریخ اسلام

۲- رابطه تعاون و رفاه اجتماعی در فرهنگ اسلامی

۳- اهداف تعاون در قرآن و فرهنگ اسلامی

۴- آثار و نتایج تعاون در جامعه

۵- آشنایی با انواع بیمه‌های اجتماعی در فرهنگ اسلامی: بازنشستگی، ازکارافتادگی، سوانح و

حوادث و...

۶- تعاون و مدیریت بحران در فرهنگ اسلامی

۷-نسبت‌های تعاون و فرهنگ اسلامی با اقوام و عشایر مسلمان

۸-تعاون و فرهنگ اسلامی و سیاست‌گذاری اجتماعی

۹-صندوق تعاون و فرهنگ اسلامی و سیاست‌گذاری‌های رفاهی

۱۰-آشنایی با اهداف درآمدهای عمومی و راه‌های مصرف آن در تعاون و فرهنگ اسلامی :

- فی
- انفال

۱۱-آشنایی با مدیریت مالی و رابطه آن با تعاون در فرهنگ اسلامی

- ثروت غیرمنقول و سیاست‌گذاری‌های تعاون
- کارآفرینی و سیاست‌گذاری‌های ثروت‌های غیرمنقول

روش ارزشیابی:

تحقیق	۷ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	√	

منابع پیشنهادی

الف - منابع فارسی:

- جمشیدنژاد اول، غلامرضا (۱۳۸۵) نظام‌های اقتصادی صدر اسلام. انتشارات اساطیر، تهران.
- جمشیدنژاد اول، غلامرضا و همکاران (۱۳۸۳) سرچشمه‌های جامعه‌شناسی: بررسی مقدمه و کتاب العبر، اثر ابن‌خلدون. ناشر: اهل قلم، تهران.
- جرداق، جرج (۱۳۸۰) امام علی صدای عدالت انسانی (پنج جلد). ترجمه: هر جلد مختلف. ناشر: فراهانی، تهران.
- یوسفی، احمدعلی (۱۳۹۴) اقتصاد تعاونی از منظر اسلام. ناشر سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران.
- سالاری حسین (۱۳۹۴) مدیریت استراتژیک در اسلام: تدوین استراتژی حکومت علوی از منظر نهج‌البلاغه. ناشر بنیاد نهج‌البلاغه، تهران.
- قاضی اندلسی، صاعد (۱۳۷۶) التعریف بطبقات الأمم. ترجمه: تحقیق و تصحیح غلامرضا جمشیدنژاد. ناشر: هجرت - مرکز پژوهشی میراث مکتوب، تهران.

- ابومحمد عبدالملک بن هشام (۱۳۹۲) سیره‌ی نبوی ابن هشام (سه جلد). ترجمه: مسعود انصاری. ناشر: انتشارات مولی، تهران.
- محمودی، وحید و همکاران (۱۳۸۷) تعاون و توسعه اقتصادی. ناشر خوشبین، تهران.
- عباسی اول، بهنام (۱۳۹۳) مبانی فقهی و حقوقی تعاون و تعاونی در اسلام، کنگره بین‌المللی فرهنگ و اندیشه دینی، قم، مرکز راهبری مهندسی فرهنگی شورای فرهنگ عمومی استان بوشهر،
https://www.civilica.com/Paper-ICCRT01-ICCRT01_0620.html
- سرآبادانی، غلامرضا (۱۳۹۳) اقتصاد تعاونی در اسلام. فصلنامه اقتصاد اسلامی، شماره ۱۴، صص ۱۲۶-۱۰۵
- منذر، قحف (۱۳۶۱) تعاون در اسلام. مجله تعاون و کشاورزی، شماره هفت: دوره جدید. صص ۲۶ تا ۲۷.
- عربی، حسین (۱۳۸۶) مروری بر جایگاه تعاون و عدالت در اسلام، مجله تعاون و کشاورزی « دوره جدید، شماره ۱۹۱ و ۱۹۲ صص ۱۰۵ تا ۱۱۱.
- افسری، علی (۱۳۹۱) سرمایه اجتماعی در اسلام. دوفصلنامه تخصصی پژوهش‌های میان‌رشته‌ای قرآن کریم، سال سوم شماره اول، صص ۱۰۱ تا ۱۱۸

عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی مطالعات تعاون		عنوان درس به انگلیسی: English for Cooperatives Studies	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
		عملی	
تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری	نظری	زبان تخصصی سیاست‌گذاری اجتماعی
		عملی	
	جبرانی	نظری	
		عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات تخصصی حوزه تعاون به زبان انگلیسی

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- تعریف تعاونی
- ۲- تفاوت تعاونی با سایر شرکت‌ها (مشارکت‌ها)
- ۳- تفاوت تعاونی‌های سنتی و تعاونی‌های جدید
- ۴- سیر تغییر تعاونی‌ها
- ۵- کارکرد تعاونی‌های سنتی
- ۶- کارکردهای تعاونی‌های جدید
- ۷- گذار از سوسیالیست‌های تخیلی به تعاونی‌های تخصصی
- ۸- سهم سوسیالیست‌های تخیلی در تعاونی‌های جدید
- ۹- مالکیت در تعاونی‌ها
- ۱۰- مدیریت و سیاست‌گذاری در تعاونی‌ها
- ۱۱- قابلیت‌های اساسی فارغ‌التحصیلان تعاون
- ۱۲- انجمن‌های بین‌المللی تعاون
- ۱۳- مشاغل مربوط به رشته تعاون

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی

ب-منابع لاتین:

- Harrison, R. (Ed.). (2014). People over capital: The co-operative alternative to capitalism. New Internationalist.
- Charles, Goodwin (2018) Co-Operative Action, Author .Cambridge University Press

عنوان درس به انگلیسی: Economic Sociology		عنوان درس به فارسی: جامعه‌شناسی اقتصادی	
دروس پیش‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۲
نظریه‌های جامعه‌شناسی (۲)	عملی		اختیاری ^{۱/}
	نظری ^{۱/}		
	عملی		
	نظری	جبرانی	
	عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>			

هدف:

آشنایی با بنیان‌های نظری و معرفتی جامعه‌شناسی اقتصادی مشتمل بر زیرساخت‌های اجتماعی تحولات اقتصادی و پیامدهای اجتماعی آن‌ها.

سرفصل‌های اصلی درس:

۱- مقدمه و مروری بر موضوعات مورد بحث در کلاس

- بررسی ریشه‌ها و بنیان‌های نظری، معرفتی و فلسفی جامعه‌شناسی اقتصادی
- بسترهای تاریخی تلقی از اقتصاد و پیوند اقتصاد با فلسفه و تفکرات فلسفی

۲- تعریف مفاهیم مرتبط با جامعه‌شناسی اقتصادی

- مبادله
- منفعت
- سود
- عرضه
- تقاضا
- تعادل
- سرمایه اقتصادی
- سرمایه اجتماعی
- حک‌شدگی

- گروه‌های شغلی و صنفی
- اشتغال
- کارآفرینی

۳- شناخت حوزه‌های مرتبط با جامعه‌شناسی اقتصادی

- جامعه‌شناسی بازار
- جامعه‌شناسی مالی
- سیاست‌گذاری اقتصادی
- جامعه‌شناسی بنگاه یا سازمان اقتصادی
- اقتصاد مقاومتی
- اقتصاد شهری

۴- بررسی رویکردهای نظری جامعه‌شناسی اقتصادی با تأکید بر اقتصاد کلاسیک و نئوکلاسیک و ترسیم خاستگاه‌های مفهومی و نظری مشترک این دو علم

۵- بررسی رویکردهای نظری نهادگرایانه و مکتب اتریش به عنوان پل ارتباطی جامعه‌شناسی و اقتصاد

۶- تبیین رویکردهای نظری جامعه‌شناسی در اندیشه جامعه‌شناسان کلاسیک چون مارکس، دورکیم، وبر و زیمل

۷- تبیین رویکردهای نظری نوین جامعه‌شناسی اقتصادی چون پولانی، سوئدبرگ، گرانووتر، بوردیو و زلیزر

۸- جمع‌بندی و ترسیم رویکردهای غالب در زمینه جامعه‌شناسی اقتصادی چون رویکرد فنی، نهادی، کنشی، تفهیمی

۹- بررسی مفهوم اخلاق اقتصادی و ترسیم رویکردهای نظری و جلوه‌های ظهور اخلاق در اقتصاد و تناسب یا تناقض بین ماهیت و ارزش

۱۰- بررسی مفهوم کارآفرینی و رابطه کارآفرینی با اقتصاد و جامعه‌شناسی و ترسیم خاستگاه‌های اجتماعی کارآفرینی با بیان شواهد تجربی در ایران

۱۱- بیان رابطه اقتصاد با فرهنگ و اقتصاد فرهنگی و فرهنگ اقتصادی و نقش فرهنگ در هویت‌یابی اقتصادی

۱۲- بیان رابطه حقوق و اقتصاد و نقش تضمین‌گرهای حقوق تأثیرگذار در حقوق در قالب قراردادها و توافقات

۱۳- بررسی نقش دولت و دولت‌ها در اقتصاد و تأثیرات متقابل اقتصاد و سیاست از طریق دولت

۱۴- بررسی و بیان اقتصاد و جامعه و اقتصاد اجتماع‌محور و یا اقتصادی جامعه‌محور و آسیب‌شناسی اجتماعی اقتصاد

روش ارزشیابی:

تحقیق	✓ آزمون‌های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	✓	

منابع پیشنهادی:

الف-منابع فارسی:

- آبراهامیان، پرواندا (۱۳۸۹) ایران بین دو انقلاب از مشروطه تا انقلاب اسلامی. ترجمه: کاظم فیروزمند، حسن شمس‌آوری و محسن مدیرشانه‌چی. انتشارات مرکز، تهران.
- ابراهیمی نژاد مهدی، عباس شول (۱۳۹۱) بررسی رابطه اخلاق کسب‌وکار و مشتری‌مداری شرکت کاشی الماس کویر، پژوهش‌های مدیریت در ایران: تابستان، دوره شانزدهم، شماره ۲، صص ۱۹ تا ۳۳.
- احمدپور محمود، زهرا بهروز آذر (۱۳۹۳)، کارآفرینی اجتماعی. انتشارات راهدان، تهران.
- اسلیتر، دان (۱۳۹۰) فرن تونکیس؛ جامعه بازار (بازار و نظریه اجتماعی مدرن)، ترجمه‌ی حسین قاضیان. نشر نی، تهران.
- بری، نورمن (۱۳۸۷) نظریه نظم خودانگیخته، ترجمه‌ی خشایار دیهیمی، نشر نی، تهران.
- بک اولریش (۱۳۹۵) جامعه‌شناسی کار (دنیای شگفت‌انگیز کار در مدرنیته بازاندیشانه). ترجمه سعید صادقی و آیت نباتی حصارلو. انتشارات جامعه‌شناسان، تهران.
- پولانی کارل (۱۳۹۶) دگرگونی بزرگ خاستگاه‌های سیاسی و اقتصادی روزگار ما. مترجم: محمد مالجو. نشر شیرازه، تهران.
- دادگر، یدالله (۱۳۹۴) ابعاد اساسی در اخلاق و اقتصاد. انتشارات سمت، تهران.
- داسگوپتا پارتا (۱۳۹۲) اقتصاد. ترجمه جعفرخیرخواهان، انتشارات ماهی، تهران.
- داندل اف. کوراتکو، ریچارد ام. هاجتس (۱۳۹۵) نگرشی معاصر به کارآفرینی، ترجمه ابراهیم عامل محرابی و دکتر محسن تهرائی. انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد.
- دورتیه، ژان فرانسوا (۱۳۸۲) علوم انسانی گستره شناخت‌ها. ترجمه مرتضی کتبی، جلال‌الدین رفیع‌فر و ناصر فکوهی، تهران، نشر نی، تهران.
- رنالی، محسن و مویدفر رزیتا (۱۳۹۲) چرخه‌های افول اخلاق و اقتصاد (سرمایه اجتماعی و توسعه در ایران). انتشارات طرح نو، تهران.
- سعیدی، علی‌اصغر، شیرین‌کام فریدون (۱۳۸۴) موقعیت تجار و صاحبان صنایع در ایران عصر پهلوی، سرمایه‌گذاری خانوادگی خاندان لاجوردی. انتشارات گام نو، تهران.
- سوندربرگ، ریچاد (۱۳۹۱) مباحثی در جامعه‌شناسی اقتصادی منفعت‌طلبی و ساختار اجتماعی. ترجمه‌ی علی‌اصغر سعیدی. انتشارات لوح فکر، تهران.

- فوران جان (۱۳۹۰) مقاومت شکننده، تاریخ تحولات اجتماعی ایران از سال ۱۵۰۰ میلادی تا انقلاب. ترجمه احمد تدین. انتشارات موسسه فرهنگی رسا، تهران.
- علی نژاد منوچهر (۱۳۹۷)، درآمدی بر جامعه‌شناسی اقتصادی. انتشارات دانشگاه یزد، تهران.
- لیندبلوم، چارلز (۱۳۸۸) نظام بازار. ترجمه‌ی محمد مالجو. نشر نی، تهران.
- میرمعزی سیدحسین (۱۳۹۰). نظام اقتصادی اسلام، مبانی، اهداف، اصول راهبردی و اخلاق. ناشر سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران.
- نورث، داگلاس سی (۱۳۸۵) عملکرد اقتصادی در گذر زمان. ترجمه مهدی بی‌نیاز. فصلنامه راهبرد یاس، شماره ۸، صص ۲۸۱ تا ۳۰۰.
- وبر، ماکس (۱۳۸۴) اقتصاد و جامعه، ترجمه عباس منوچهری، مهرداد ترابی‌نژاد، مصطفی عمادزاده، انتشارات سمت، تهران.
- ویلن، تورشتاین (۱۳۹۴) نظریه طبقه تن‌آسا، ترجمه فرهنگ ارشاد، نشر نی، چاپ دوم تهران.
- سوئدبرگ ریچارد (۱۳۹۳)، جامعه‌شناسی کارآفرینی. ترجمه شهلا باقری و سیده اطهر میرعبادینی. انتشارات بهمن برنا، تهران.

ب-منابع لاتین:

- Alejandro Partes and Julia Sensenbrenner(2004), Embeddedness and Immigration: Notes on the Social Determinants of Economic Action, london.
- Aspers, Patrik; (2004) Economic Sociology. European Electronic Newsletter, Vol. 5, No. 2
- Woolsey, Biggart Nicole (2002): Readings in Economic sociology: Blackwall publisher Massachusetts USA.
- collet, Francois (2003), Economic social action and social network influences. A discussion around Mark Granovetter of economic life ,European Sociological Association conference.
- Granovetter, M. (1985). "Economic action and social structure: the problem of embeddedness". The American Journal of Sociology 91 (3): 487
- Granovetter, M. (1973). Strength of weak ties. The American Journal of Sociology .
- Hass ,jeff(2007): Economic sociology an introduction: USA
- klooteman.R. j.vander leun& j.Rath(1999) . maxed embeddedness. Formal economic activities and immigrant business in the Netherlands. International Jun.pp 253-267. journal of urban and Regional Research
- Swedberg, Richard(2011), The Economic Sociologies of Pierre Bourdieu First Published March 23,
- Zelizer A Viviana(1989). The Social Meaning of Money: "Special Monies": The American Journal of Sociology, Vol. 95, No. 2 ,pp. 342-377 .

عنوان درس به فارسی: حمایتگری و عمل سیاستی		عنوان درس به انگلیسی: Policy Practice and Advocacy	
تعداد واحد: ۲	تخصصی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
تعداد ساعت: ۳۲		اختیاری	عملی
	نظری		
	جبرانی	عملی	
		عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی با روش‌های تأثیرگذاری بر فرایندهای تدوین و اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های اجتماعی به‌منظور حمایت از گروه‌های هدف برنامه‌های اجتماعی

سرفصل‌های اصلی درس:

- ۱- تعریف و انواع حمایتگری و فعال‌گرایی سیاستی
- ۲- آشنایی با نقش‌های بالقوه حمایتگران در چرخه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی رفاهی
- ۳- آشنایی با نهادهای تصمیم‌ساز، تصمیم‌گیر و اجرایی در زمینه رفاه اجتماعی در سطوح مختلف
- ۴- آشنایی با نقش سازمان‌های مردم‌نهاد مرتبط با رفاه اجتماعی در چرخه سیاست‌گذاری
- ۵- مهارت‌های حمایتگری در قالب سازمان‌های مردم‌نهاد رفاهی
- ۶- شیوه‌های تحلیل ذی‌نفعان و ذی‌مدخلان
- ۷- پژوهش و سیاست‌گذاری: موانع و تسهیل‌کننده‌ها
- ۸- مدیریت دانش، انتقال دانش و اشتراک دانش
- ۹- ترجمان دانش: تعاریف، چارچوب‌ها و الگوها
- ۱۰- آشنایی با روش تدوین خلاصه سیاستی

- ۱۱- آشنایی با روش تدوین انواع مقاله /گزارش سیاستی
- ۱۲- مهارت‌های مذاکره، چانه‌زنی و اقناع
- ۱۳- مهارت‌های ائتلاف‌سازی و ایجاد پویا
- ۱۴- استفاده از رسانه‌های سنتی و دیجیتال در راستای حمایت‌گری

روش ارزشیابی:

تحقیق	۷ آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری	√	

منابع پیشنهادی

الف- منابع فارسی:

- الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱)، کتاب مرجع سیاست‌گذاری اجتماعی (جلد دوم)، ترجمه علی‌اکبر تاج مزینانی، محسن قاسمی و مرتضی قلیچ، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
- رحیم‌زاده، محمدعلی (۱۳۹۵)، سازمان‌های مردم‌نهاد، تهران: تدبیر روشن.
- زاهدی، محمدجواد (۱۳۸۸)، نقش سازمان‌های غیردولتی در توسعه پایدار، تهران: انتشارات مازیار.
- گلشن‌پژوه، محمودرضا (۱۳۹۱)، راهنمای سازمان‌های غیردولتی، (چاپ سوم با اصلاحات و اضافات)، تهران: انتشارات موسسه ابرار معاصر

الف- منابع لاتین:

- Colby, Ira C. (2018), The Handbook of Policy Practice, Oxford: Oxford Press.
- Hoefler, Richard (2009), New Horizons for Policy Practice, Oxon: Rutledge.
- Rocha, Cynthia J. (2007), Essentials of Social Work Policy Practice, New Jersey: John Wiley & Sons.

پیوست

نام دانشگاه‌ها، منابع و سرفصل‌هایی که از آن‌ها برای تنظیم و تدوین سرفصل‌ها استفاده شده است.

• نام درس: تغییرات اجتماعی و سیاست‌گذاری اجتماعی

- University Harvard
- University College Dublin
- university of Houston
- University of Texas at Austin
- The Australian National University(ANU)
- Union Institute & University
- University of Turin

• نام درس: نوآوری اجتماعی و کارآفرینی

- Cambridge University
- London School of Economics and Political Science
- Gutenberg university
- Lund university
- Chalmers University of Technology

• نام درس: جهانی‌شدن و سیاست‌گذاری اجتماعی

- Umea university
- Southampton university
- Vienna university of economics and business
- lunds university
- Central European University

• نام درس: حمایت‌گری و عمل سیاستی

- Pennsylvania State University
- (<https://aese.psu.edu/research/centers/cecd/engagement-toolbox>)
- Kansas University (<https://ctb.ku.edu/en/table-of-contents>)

• نام درس: مبانی سیاست‌گذاری اجتماعی ۱ و ۲

- University of Maryland
- University of Toronto
- university of Michigan
- London School of Economics and Political Science

• نام درس: فرهنگ و رفاه اجتماعی

- http://scholar.harvard.edu/files/ethanfosse/files/culture_and_poverty_sample_syllabus_0.pdf?m=1354585000
- <https://www.uu.se/en/admissions/master/selma/kursplan/?kpid=17763&lasar=11/12&typ=1&flik=0>
- <https://wagner.nyu.edu/education/courses/public-policy-and-arts>
- https://www.researchgate.net/journal/1469-7823_Journal_of_Social_Policy
- https://www.researchgate.net/journal/1468-2397_International_Journal_of_Social_Welfare
- <https://web-app.usc.edu/soc/syllabus/20191/67182.pdf>
- https://www.researchgate.net/journal/1469-7823_Journal_of_Social_Policy
- <https://en.unesco.org/creativity/policy-monitoring-platform/cultural-welfare-project-socially>

• نام درس: پایش و ارزیابی برنامه‌های اجتماعی

- https://scholar.harvard.edu/files/andrewbacherhicks/files/plcy_1200_syllabus_spring_2018.pdf
- <https://ssa.uchicago.edu/policy-planning-analysis-advocacy>
- <https://www.oecd.org/derec/finland/38141776.pdf>
- RUTGERS, THE STATE UNIVERSITY OF NEW JERSEY, Social Welfare Policy and Services II (SWPSII), SCHOOL OF SOCIAL WORK, Fall 2016
- <https://spa.unm.edu/common/documents/syllabi/fall-2017/522-perlman-f17.pdf>
- <http://www.ipsonet.org/proceedings/wp-content/uploads/2012/07/Syllabus-7.1-Foundations-of-Social-Policy.pdf>
- <file:///C:/Users/ali/Downloads/2016-Tanzania%20and%20Kenya-Syllabus-Draft.pdf>
- <https://www.pacific.edu/Documents/school-cpce/Syllabus%20Social%20Mission%20Orgs%20Jan%206%20to%20March%20202013.pdf>
- <http://www.ccny.cuny.edu/sites/default/files/evaluation15.pdf>
- <https://courses.ceu.edu/sites/courses.ceu.hu/files/attachment/course/3048/syllabusprogeval2016.pdf>
- http://siteresources.worldbank.org/EXTHDOFFICE/Resources/5485726-1283444590513/IEP_001-262_final.pdf
- <https://www.american.edu/spa/dpap/degrees/upload/PUAD604-Syllabus-Sp-2014-Palmer.pdf>

• نام درس: برنامه‌ریزی اجتماعی راهبردی و عملیاتی

- <https://motamem.org>
- <http://hmu.ac.ir/images/sarfaslmodiriatarshad95.pdf>
- <http://modiranazad.blogfa.com/post/1>
- <https://glenn.osu.edu/syllabi/syllabi-attributes/7557%20Syllabus%20SP13%20Girth.pdf>
- http://classinfo.umn.edu/syllabi/bryso001_PA5251_Fall2015.pdf
- <https://ufl.instructure.com/courses/339100/assignments/syllabus>
- <https://is.mendelu.cz/katalog/syllabus.pl?predmet=93039>
- <https://www.uis.edu/institutionaleffectiveness/wp-content/uploads/sites/234/2018/10/CPAAStrategicPlan2006.pdf>
- <http://www.ldn-lb.org/UserFiles/B1-%20Strategic%20Planning%20Syllabus.pdf>
- <https://dcp.ufl.edu/dcp/uploads/2018/08/Course-Syllabus.docx20173270.pdf>
- <https://ocw.mit.edu/courses/sloan-school-of-management/15-769-operations-strategy-fall-2010/syllabus/>
- https://www.sjsd.k12.mo.us/cms/lib/MO01001773/Centricity/Domain/3408/content/CourseContent_BusinessManagement.pdf
- <https://www.sp2.upenn.edu/wp-content/uploads/2018/11/570.pdf>
- <https://www.universalclass.com/i/course/strategic-planning.htm>
- https://www.kellogg.northwestern.edu/faculty/vanmieghem/htm/book/OPNS454syllabus_Winter2014-Version28Dec2013.pdf
- <http://www.smaid.edu.in/content/BPLSyllabus.pdf>

• نام درس: سیاست گذاری سالمندی

- <https://web-app.usc.edu/soc/syllabus/20191/36343.pdf>

• نام درس: سیاست گذاری خانواده

- https://www.purdue.edu/hhs/hdfs/fii/wp-content/uploads/2015/06/tfp_syllabus_497_kh.pdf
- <https://www.spi.ox.ac.uk/family-policy-gender-and-demographic-change-0>
- <https://hilo.hawaii.edu/catalog/ws-courses>
- http://catalogue.uvm.edu/undergraduate/artsandsciences/gendersexualityandwomens/?_ga=2.118925770.2142515252.15520903431364356141.1552090343#courseinventory
- http://catalog.umbc.edu/preview_program.php?catoid=18&poid=322110
- <http://www.ilo.org/public/english/region/asro/mdtmanila/training/unit1/harvrdfw.htm>

- <http://www.cabrillo.edu/~lroberts/SyllabusSOC40SP11OL.html>
- http://www.columbia.edu/itc/sociology/moore/W3264x01/client_edit/course_syllabus.html
- <https://hilo.hawaii.edu/catalog/gws-requirements>
- https://www.princeton.edu/~sociolog/grad/courses/spring1999/curran_wws572a_syllabus.html
- نام درس: سیاست گذاری جرم
- <https://web-app.usc.edu/soc/syllabus/20181/61495.pdf>
- <http://www.tamuc.edu/academics/cvSyllabi/syllabi/201320/22403.pdf>
- <https://cssh.northeastern.edu/sccj/wp-content/uploads/sites/4/2015/01/CRIM-1100-Passmore.pdf>
- <http://cpbucket.fiu.edu/ccj4497vc1128/syllabus.html>
- <https://karendonahue.net/soc326/syllabus-326.html>
- <https://rscj.newark.rutgers.edu/academics/courses-syllabi/>
- <https://www.brennancenter.org/blog/syllabus-course-criminal-injustice>
- <https://www.nmu.edu/criminaljustice/syllabus-sample>
- <https://canvas.disabroad.org/courses/2952/assignments/syllabus>
- <https://orion.sfasu.edu/courseinformation/syl/201702/CJS450591.pdf>

• نام درس: سیاست گذاری اشتغال

- <https://ocw.mit.edu/courses/economics/14-64-labor-economics-and-public-policy-fall-2009/readings/>

• نام درس: تعاون و سیاست گذاری اجتماعی

- <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/1247ilo.pdf>
- <https://www.ssc.wisc.edu/~wright/Social%20Economy%20PDFs/Home%20Care%20Services/Leviten%20Reid%202009.pdf>
- <https://www.un.org/development/desa/dspd/cooperatives-social-policy-and-development-division.html>

• نام درس: سیاست گذاری اجتماعی و مسائل اجتماعی در ایران

- <https://www.southampton.ac.uk/courses/modules/soci1003.page#syllab>
- http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:pakpk625ILwJ:socialsciences.people.hawaii.edu/esyllabi/data/pdf_lib/SOC_218_SUM16_Dziesinski_10wks_Rv3%2520Online.pdf+&cd=1&hl=en&ct=clnk&gl=ir

سیاست‌گذاری جمعیت و رفاه

- <http://www.ugcnetexam.co.in/ugc-net-population-studies-syllabus.html>
- <http://sociology.berkeley.edu/sites/default/files/documents/syllabi/F15/Demog126%20Fall2015%20lawton%20%281%29.pdf>
- http://iipsindia.org/pdf%5CMA-MSc_Syllabus_I-IV_Semester.pdf

نام درس: اقتصاد اجتماعی

- <https://www.ssc.wisc.edu/~wright/Social%20Economy%20PDFs/Soc929-Syllabus-social-econom-seminar-2010.pdf>
- <http://geography.utoronto.ca/wp-content/uploads/2012/07/JPG1615H-Course-Outline-Fall-2016.pdf>
- <https://www.oise.utoronto.ca/clsew/Home/index.html>

نام درس: تحولات سیاست‌گذاری اجتماعی در ایران و جهان

- <http://www.ipsonet.org/proceedings/wp-content/uploads/2012/07/Syllabus-7.1-Foundations-of-Social-Policy.pdf>
- <https://sites.temple.edu/msellers/files/2016/07/Social-Policy-Syllabus-Summer-2017.pdf>
- https://www.academia.edu/30769699/Syllabus_POLS3670_Comparative_Public_Policy_and_Administration
- https://www.academia.edu/38430761/Syllabus_SOCI_513_Social_Welfare_and_Social_Policy
- http://www.mwpweb.eu/1/144/resources/teaching_350_1.pdf
- <https://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199990313.001.0001/acprof-9780199990313>
- https://www.polis.cam.ac.uk/Graduates/mphil-in-international-relations-and-politics/copy_of_GlobalTransitionsSyllabus.pdf/view
- <https://www.cgdev.org/publication/policy-and-administration-developing-countries-syracuse-university-syllabus>

نام درس: سیاست‌گذاری اجتماعی جوامع مسلمان

- <https://sasn.rutgers.edu/sites/default/files/sites/default/files/inline-files/Ali%20Sociology%20of%20Islam%20Syllabus.pdf>
- <https://pdfs.semanticscholar.org/1bf8/8b8e043c5f5e1ce01783cde4031d553c0a9e.pdf>
- http://www.socsc.hku.hk/academic_matters/pdf/syl/2018-19/BSocSc_2018-19.pdf
- https://iei.kau.edu.sa/Files/121/Files/152672_28-SyllabusFoundation.pdf

• <https://cpb-us-e1.wpmucdn.com/blogs.uoregon.edu/dist/e/13135/files/2013/03/INTL-323-Islam-and-Global-Forces-Weiss-F15.pdf>

• http://www.socsc.hku.hk/academic_matters/pdf/syl/2018-19/BSocSc_2018-19.pdf

• نام درس: سیاست‌گذاری اجتماعی و تعاون

• <https://www.un.org/development/desa/dspd/cooperatives-social-policy-and-development-division.html>

• <https://www.ssc.wisc.edu/~wright/Social%20Economy%20PDFs/Home%20Care%20Services/Leviten%20Reid%202009.pdf>

• نام درس: اقتصاد اجتماعی

• <https://www.ssc.wisc.edu/~wright/Social%20Economy%20PDFs/Soc929-Syllabus-social-econom-seminar-2010.pdf>

• <http://geography.utoronto.ca/wp-content/uploads/2012/07/JPG1615H-Course-Outline-Fall-2016.pdf>

• <https://www.oise.utoronto.ca/clsew/Home/index.html>

• نام درس: اندیشه‌های رفاهی متفکران مسلمان

• https://people.clas.ufl.edu/barfi/files/ISLAM_WP_POS-6933-SEC-02A7-Fall-2015-Syllabus.pdf

